

Guvernul României
Ministerul Culturii și Cultelor

2001 - 2004

CULTURA ȘI CULTELE

*Guvernul României
Ministerul Culturii și Cultelor*

Cultura și Cultele

Evaluări, proiecte, strategii

2001 – 2004

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ROMÂNIA. MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR
Cultura și cultele – 2001-204: evaluări, proiecte, strategii /

Ministerul Culturii și Cultelor – București:

Editura CNI Coresi, 2004

Index

ISBN 973-570-280-0

008(498)

2(498)

- www.eurocult.ro
- www.ministerul_culturii.ro

ISBN: 973-570-280-0

Tipărit la C.N.I. „CORESI” S.A. București

Sumar

Cuvânt înainte, de Acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul Culturii și Cultelor	5
Elemente de politică, strategie și performanță pentru perioada 2001 - 2004	7
CAPITOLUL I	
Relații culturale internaționale, armonizare, audiovizual	14
CAPITOLUL II	
Culte	39
CAPITOLUL III	
Protejarea, restaurarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național	47
CAPITOLUL IV	
Cultură scrisă. Lectură publică	114
CAPITOLUL V	
Educația permanentă și promovarea culturii tradiționale	117
CAPITOLUL VI	
Instituții de spectacole	122
CAPITOLUL VII	
Minoritățile naționale	126
CAPITOLUL VIII	
Cinematografia	132

CAPITOLUL IX

Componente esențiale ale reformei în domeniul culturii și cultelor	147

CAPITOLUL X

Susținerea financiară	168

CAPITOLUL XI

Politici și strategii pentru perioada 2005–2008	172

LISTA ACTELOR NORMATIVE INIȚIATE DE MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR, PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI ÎN ANII 2001 - 2004	180

Cuvânt înainte

Încheiem acum nu doar un an, 2004, ci și un mandat. A fost, pentru cultura română, o epocă de grație, cea mai bună de multe decenii. Nu o spunem noi, cei care am realizat politicile social-democrate în sfera culturii și a cultelor. O spun cifrele și o spun observatorii obiectivi, colegii noștri străini. A fost pentru prima oară când un guvern a propus ca accesul la cultură să devină principiu constituțional. A fost pentru întâia dată când a existat o strategie întemeiată pe proiecte și programe de anvergură națională. Putem să afirmăm sus și tare – cât se poate de tare – că guvernarea noastră lasă României primul cadru legislativ complet pentru cultură, de la patrimoniul imobil la arheologie, de la muzee și colecții la cultura scrisă, de la biblioteci și audiovizual la dreptul de autor și la cinematografie.

În Planul Național de Restaurare au intrat peste 300 de obiective, cheltuindu-se circa 80 milioane de euro, cu peste 60% mai mult decât în perioada 1997-2000. S-au restaurat mari obiective ale civilizației naționale – pentru prima dată după un secol, integral, Ateneul Român din București, Opera Națională din Capitală la care în ultima jumătate de veac nu se realizase nici o lucrare, un corp al Muzeului Colecțiilor de Artă care timp de mai bine de 20 de ani a fost lăsat în paragină, s-a început restaurarea clădirii Teatrului Național și a Operei din Cluj-Napoca, a

unor componente ale Cetății Făgărașului, a Palatului Culturii din Iași.

Un mare succes a fost elaborarea și publicarea, pentru prima oară după 50 de ani, a Listei Monumentelor Istorice, instrument de lucru al fiecărei țări civilizate, care a lipsit României până la guvernarea noastră.

Spre deosebire de perioada anterioară, când rețeaua instituțiilor de cultură nu a suferit nici o modificare importantă, noi am creat numeroase instituții, de la Muzeul Național de Artă Contemporană la Muzeul Hărților și Cărții Vechi, de la Muzeul Național al Filateliei la Institutul Național pentru Studiarea Exilului Românesc, de la Centrul Național de Cultură al Romilor la Centrul Național al Dansului.

Va rămâne marea noastră satisfacție proclamarea, de către Comisia Europeană de la Bruxelles, a orașului Sibiu drept Capitală Europeană a Culturii în 2007, alături de Luxemburg, după cum informațiile și consultanța pe care le asigurăm pentru programul-cadru al Uniunii Europene „Cultura 2000”, ca și creșterea semnificativă a proiectelor românești aici câștigătoare reprezintă o contribuție a Ministerului pe care nu o trecem sub tăcere.

Ar fi de adăugat multe lucruri. Sprijinirea culturii scrise, târgurile și saloanele de carte de peste hotare, filmele produse, premiile acordate de Minister în aproape

toate domeniile culturii, indemnizațiile de merit de care beneficiază viager 700 de oameni de cultură, sutele de lăcașuri înălțate de toate cultele recunoscute prin lege și așa mai departe.

Mandatul nostru a fost îndeplinit (mai puțin, poate, în încă neglijatul domeniu al culturii de masă, cea care a creat România modernă). Îl considerăm primul mandat al renașterii culturii românești în condițiile democrației.

Am realizat multe, prin solidaritatea noastră guvernamentală notabilă, prin sprijinul constant, clarvăzător și prietenesc al Primului Ministru. Sperăm ca

noua guvernare, care trebuie să fie tot una social-democrată - spre binele culturii și al cultelor din România - să ducă mai departe rezultatele guvernării ce se încheie în decembrie 2004.

Tuturor celor care ne-au stat alături le mulțumesc, după cum mulțumesc echipei care a muncit alături de mine.

Acad. Răzvan Theodorescu
Ministrul Culturii și Cultelor

Elemente de politică, strategie și performanță pentru perioada 2001 - 2004

Începutul unui mandat ministerial sub semnul „Renașterii culturii naționale” a făcut din anul 2001 o etapă inaugurală, dar și definitorie, pentru ceea ce se cuvine a fi un Minister al Culturii și Cultelor într-o guvernare social-democrată. Noutatea alăturării celor două sfere ale spiritului este numai aparentă în tradiția politicii românești, întrucât – se cade amintit – la începutul anilor '40 o asemenea formulă de diriguire a fost gândită în aceiași parametri, ducând la bune rezultate, în ciuda precarității aceluia moment istoric.

Începând cu cel dintâi an al unui mileniu nou, când – potrivit Programului de guvernare al Partidului Social-Democrat – „o reformă reală trebuie să recunoască în valorile și bunurile care aparțin moștenirii culturale calitatea de surse fundamentale ale cunoașterii trecutului și prezentului nostru, precum și de componente ale culturii naționale și universale” – și când – în acord cu documentul programatic abia citat – „în proiectarea acțiunilor guvernamentale s-a luat în considerare faptul că democrația și religia sunt valori complementare care exprimă în modul cel mai nobil condiția umană”, Ministerul Culturii și Cultelor și-a structurat activitatea pe câteva mari direcții, care ilustrează politica culturală și de culte a guvernului nostru, în acord cu eforturile de integrare euroatlantică.

Este prima dată când Programul de guvernare – în domeniul culturii și cultelor –, aprobat de Parlamentul României pentru perioada 2001 – 2004, a fost implementat pe baza unui concept coerent vizând politicile și strategiile pentru acest interval și implicând consacrarea dezvoltării culturii prin proiecte și programe de anvergură națională și europeană, finanțate de la bugetul de stat. Se remarcă în mod cu totul special opțiunea Guvernului României de a propune ca, prin Referendumul privind modificarea Constituției României, accesul la cultură să fie introdus, pentru prima oară, ca principiu constituțional.

Primul pas a fost acela al reorganizării, prin H.G. nr. 28/2001, Ministerul Culturii, astfel încât noua structură funcțional-organizatorică să permită aplicarea politicilor generale prevăzute de Programul de guvernare. În același proces al accelerării reformei structurale s-a înscris și adoptarea H.G. nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, prin care s-a creat o nouă structură funcțional – organizatorică a Ministerului, care a avut în vedere eficientizarea randamentului de ansamblu la nivelul instituției, asigurarea unor structuri de organizare suplă și eficiente, pentru realizarea coerenței și performanței actului administrativ și stoparea birocrației. Totodată, s-a acordat o atenție deosebită aplicării măsurilor dispuse prin Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, în aceeași direcție înscriindu-se și aplicarea unor măsuri concrete stabilite în Strategia națională pentru prevenirea și combaterea corupției.

Prin efectul reorganizării din ianuarie 2001, Ministerul Culturii a fost investit cu atribuții în ceea ce privește formularea de politici și strategii în domeniul audiovizualului. În acest context, Ministerul a identificat ca priorități continuarea negocierilor pentru închiderea Capitolului 20 „Politici culturale și audiovizual” de aderare la Uniunea Europeană, actualizarea cadrului legislativ, prin adoptarea principiilor și standardelor europene din domeniu și prin ratificarea celor mai importante instrumente juridice europene din domeniu.

Spre deosebire de perioada 1996 – 2000, când rețeaua instituțiilor de cultură nu a suferit nici o modificare semnificativă, în etapa 2001 – 2004 sistemul instituțional al culturii și cultelor a cunoscut mutații extrem de semnificative. Au fost înființate Muzeul Național de Artă Contemporană, Muzeul Hărților și a Cărții Vechi, Muzeul Colecțiilor de Artă, Muzeul

„Vasile Grigore” – pictor și colecționar, Muzeul Național al Filateliei, Muzeul Portului Popular, Institutul Național pentru Studierea Exilului Românesc, Centrul Național de Cultură al Romilor, Centrul Național al Dansului etc., pentru finanțarea cărora s-au cheltuit peste 500 miliarde lei. În același timp, s-a înfăptuit și o primă etapă a procesului de descentralizare instituțională, prin trecerea a 17 instituții care se subordonau Ministerului Culturii și Cultelor sub autoritatea consiliilor județene. Este o dovadă privind modul în care actualul Guvern a înțeles să procedeze și să-și asume, în mod responsabil, normele europene în materie, dar și să dezvolte sistemul instituțional al culturii ca fundament esențial de înfăptuire a principiului constituțional al accesului la cultură.

O comparație cu perioada anterioară, în acest domeniu, nu poate fi făcută, deoarece fosta guvernare nu a dezvoltat nici o strategie în materie – dimpotrivă, a dovedit o nepermisă atitudine de ignorare a necesității ca instituțiile culturale să fie modernizate și reformate în context cu întregul proces de reformă ce se desfășoară în societatea românească.

Ministerul Culturii și Cultelor a elaborat strategia sectorială, care ilustrează politica culturală și de culte a guvernului nostru, în acord cu eforturile de integrare euroatlantică. În fiecare an, la momentul elaborării Legii bugetului de stat, ca o dovadă a responsabilității și seriozității față de angajamentele luate, Guvernul a făcut o evaluarea a obiectivelor strategice asumate, precum și o previziune pentru următorul an bugetar, pentru fiecare element de politică, strategie și performanță din domeniul culturii.

În anul 2004 a fost elaborată și aprobată **Strategia privind accelerarea reformei administrației în domeniul culturii**, precum și Planul de acțiune pentru implementarea acesteia, pe baza cărora, până în anul 2007, se vor asigura: creșterea rolului culturii și artei în procesul de integrare europeană și euroatlantică a României, desăvârșirea procesului de reformă și reorganizare instituțională, descentralizarea în plan organizațional, decizional, modernizarea sistemului de management al culturii, perfecționarea politicilor în domeniul resurselor umane, dezvoltarea sistemului informatic de gestiune a proiectelor culturale în concordanță cu Strategia Națională de Informatizare și Sistemul Electronic Național,

amplificarea resurselor extrabugetare de finanțare a culturii și de absorbție a unor fonduri oferite de Uniunea Europeană.

Strategia este un puternic suport pentru promovarea și susținerea politicilor și obiectivelor ce vor fi avute în vedere de Ministerul Culturii și Cultelor în perioada 2005-2007, precum și pentru etapa 2008-2013 ce se prefigurează în cadrul **Programului Național de Dezvoltare**, a cărui fundamentare se va face până la sfârșitul acestui an.

Perioada 2001 – 2004 a fost marcată de finalizarea procesului legislativ și normativ în cele mai importante domenii ale culturii și cultelor: patrimoniul cultural național imobil, mobil și arheologic, muzee și colecții, cultură scrisă, biblioteci, audiovizual, cinematografie, precum și salarizarea personalului din sistemul cultelor. Este de subliniat faptul că între primele capitole ale Programului de Aderare încheiate a fost Capitolul 20 – Cultură și Audiovizual.

Grija față de moștenirea culturală, protejarea, restaurarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național s-a constituit în obiective strategice în domeniul culturii și cultelor, astfel că în perioada 2001 – 2004, pe baza unui Program Național sectorial au fost asumate în procesul de restaurare peste 300 de obiective, din care au fost finalizate aproape 90, cheltuindu-se din fonduri publice aproape 100 milioane de dolari, cu peste 60 % mai mult decât în perioada 1997 – 2000. Drept urmare, s-a reușit restaurarea unor obiective de cea mai mare importanță pentru patrimoniul cultural național: Ateneul Român – restaurat complet pentru prima oară în ultimii 100 de ani, Opera Națională și Muzeul Național de Istorie din București, la care în ultimii 50 de ani nu s-a realizat nici o lucrare, edificiile în cauză fiind într-o reală situație de insecuritate, Muzeul Colecțiilor de Artă (Corpul A), care, timp de mai bine de 20 de ani, a fost lăsat în paragină, Complexul Sculptural Brâncuși de la Târgu Jiu, complet restaurat după cele mai moderne tehnologii, Complexul Mănăstirii Probota, Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti* din București, care a suferit distrugerii semnificative în mai multe rânduri, rețeaua bisericilor de lemn din Patrimoniul Național UNESCO. Sunt, de asemenea, în diferite faze de restaurare, Palatul Baroc din Timișoara, Teatrul Național și Opera din Cluj-

Napoca, Palatul Culturii din Iași, componente ale Cetății Făgărașului, precum și ale Sibului și Sighișoarei.

Pentru prima dată, prin lege, s-a instituit obligația protejării prin sistemul de asigurări a bunurilor culturale din patrimoniul mobil – în mod deosebit cele din categoria „tezaur”.

A fost elaborată și publicată, pentru prima dată după peste 70 de ani, Lista monumentelor istorice din România, instrument extrem de important pentru aplicarea politicilor și strategiilor sectoriale ale autorităților centrale și locale în domeniul culturii, administrației și cultelor.

În plan organizațional și în contextul cadrului legal ce reglementează protecția patrimoniului cultural național, au fost înființate: Oficiul Național al Monumentelor Istorice și Institutul Național al Monumentelor Istorice (prin reorganizarea fostelor O.N.P.P. și, respectiv, Centrului de Proiectare pentru Patrimoniu), instituții majore, în responsabilitatea cărora intră evidența patrimoniului cultural național, precum și antrepriza și gestionarea fondurilor alocate realizării lucrărilor de restaurare și punere în valoare a acestuia. Înființat ca o instituție absolut nouă în același context legal și instituțional, Laboratorul Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil va asigura la înalți parametri profesionali expertizarea și restaurarea operelor de artă aparținând patrimoniului cultural. În același demers s-a înscris și restructurarea Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, precum și a organismelor aflate în subordinea acesteia: Secțiuni de specialitate, Comisii regionale.

A fost demarat Programul Guvernamental *România Curată*, în cadrul căruia Ministerul Culturii și Cultelor are în vedere două proiecte complexe: primul, vizând reabilitarea urbană și integrarea socială a centrelor istorice, numit „Beautiful Romania – O Românie Frumoasă”, și al doilea, având ca scop îmbogățirea Capitalei printr-o serie de opere de artă monumentală (realizarea Monumentului *Luptei Anticomuniste*, a unei fântâni ambientale în Piața Victoriei, a Monumentului *Alexandru Ioan Cuza*, a Monumentului Caragiale ș.a.).

În strânsă legătură cu domeniul protejării patrimoniului cultural național se află demersurile pentru construirea unor locuințe-atelier destinate

artiștilor plastici, ca urmare a demarării, la inițiativa Prim-Ministrului României, a Proiectului „Orașul Artiștilor”. În octombrie 2003 au fost inaugurate primele două locuințe-atelier din complex, finalizate prin grija Companiei Naționale a Imprimeriilor „CORESI S.A.”, în calitatea sa de antreprenor general, a Uniunii Artiștilor Plastici, și sub coordonarea Ministerului Culturii și Cultelor.

Strategia generală a Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul culturii scrise și al lecturii publice (2001-2004) a fost centrată, pe inițierea, elaborarea și promovarea unor programe și proiecte, susceptibile să conducă la:

- stimularea, dezvoltarea, promovarea și valorificarea creativității în domeniul culturii, literaturii și artei românești;
- democratizarea accesului la cultură și la informație;
- stimularea și dezvoltarea lecturii publice, prin garantarea accesului liber, gratuit și nelimitat la documentele de bibliotecă și la informațiile conținute de acestea;
- asigurarea cadrului normativ și legislativ specific domeniului culturii scrise și al lecturii publice;
- protejarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural-documentar național;
- promovarea operelor fundamentale ale culturii scrise, ale literaturii și artei românești în străinătate, în vederea înscrierii acestora în circuitul universal al valorilor.

Inițiate, prioritar, încă din anul 2001, aceste programe și proiecte au fost continuate și dezvoltate în următorii ani, asigurându-se, astfel, introducerea operelor fundamentale ale culturii scrise, ale literaturii și artei românești în circuitul valoric național și internațional, precum și în cel al comunicării publice, contribuind, într-o manieră esențială, la promovarea identității culturale și spirituale a societății românești.

Totodată, programele și proiectele din domeniul culturii scrise și al lecturii publice au condus la dezvoltarea și consolidarea rețelei bibliotecilor publice, instituții considerate de importanță strategică, ca urmare a rolului acestora în asigurarea condițiilor edificării societății informaționale.

Programele Naționale desfășurate:

- Programul național de achiziții de carte și abonamente la reviste culturale pentru bibliotecile publice;

- Programul național de subvenționare a culturii scrise.

În vederea creării condițiilor pentru facilitarea lecturii și pentru satisfacerea nevoilor de informare și studiu ale cititorilor, a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 215/2004 pentru aprobarea Normelor privind emiterea și utilizarea tichetelor valorice pentru achiziționarea de cărți, reviste și alte publicații având caracter științific sau literar-artistic ale autorilor din România, editate pe orice fel de suport;

A continuat alocarea de fonduri pentru construirea noului sediu al Bibliotecii Naționale a României, cca. 70 miliarde lei anual, de peste 4 ori mai mult decât în perioada anterioară.

Politicile și strategiile Ministerului Culturii și Cultelor vizând cultura scrisă au fost materializate prin subvenționarea a peste 3.400 de titluri de carte cu circa 80 miliarde lei, precum și a unui număr de peste 400 de reviste culturale cu sume ce depășesc, în perioada menționată, 26 miliarde lei. Au fost remarcate prezențele românești la târgurile și saloanele și festivalurile de carte, presă și multimedia, de peste hotare, cu deosebire cele de la Frankfurt, Londra, Geneva, Budapesta, Paris, Moscova, Ierusalim, Leipzig.

O realizare deosebită a Ministerului Culturii și Cultelor este legată de repunerea în circulație a unor colecții de tradiție ale Editurii Minerva (Colecția „Biblioteca pentru Toți”, apărută cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din România, și colecția „Clasici Români”, apărută cu sprijinul Academiei Române).

În vederea eficientizării serviciilor specifice de bibliotecă, urmărind o dezvoltare unitară, reducerea decalajelor existente la nivel interregional, a fost înființat Oficiul Național de Servicii pentru Bibliotecă.

Ministerul Culturii și Cultelor, cu sprijinul Guvernului României, au dovedit, în perioada 2001 – 2004, că moștenirea culturală, dar și noile provocări ale procesului de integrare euroatlantică a României, pot conviețui într-un spirit de modernitate, și că pot avea ca exponenți semnificativi

inițierea și consacrarea unor proiecte culturale de anvergură europeană și internațională. Stau mărturie organizarea excepțională a fiecărei ediții a Festivalului și Concursului Internațional *George Enescu*, Festivalului Național *I.L. Caragiale* – organizarea, pentru prima oară, a Festivalului Artelor, a Festivalului *Goldfaden*, dar și consacrarea fiecărui an, din perioada 2001 – 2004, marcării marilor personalități ale culturii românești: M. Eminescu, C. Brâncuși, I.L. Caragiale, I. Irimescu. Au fost finanțate anual, pe bază de proiecte, peste 1.000 de acțiuni și evenimente culturale în țară și străinătate, anvergură neatinșă de nici o guvernare anterioară.

Societatea civilă, reprezentată prin ONG cu activitate în domeniul culturii, a fost motivată, pentru prima dată, de a fi partener activ în relația cu Ministerul Culturii și Cultelor, încât, în prezent, proiectele culturale ale acestora – multe și importante: Festivalul Zile și Nopti de Literatură, Galele *UNITER*, Gala Tânărului Actor, Festivalul de Muzică pentru Copii „Steaua de Aur” etc. au fost finanțate direct, total sau parțial, din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor cu peste 20 miliarde lei anual.

Strategia Ministerului Culturii și Cultelor pentru domeniul artelor spectacolului s-a axat pe următoarele direcții principale: promovarea creației naționale în domeniul teatrului, în toate genurile și formele; sprijinirea proiectelor culturale ale instituțiilor de stat, ale altor organisme și asociații culturale private, în vederea organizării de festivaluri, concursuri și turnee artistice în țară și în străinătate; finanțarea transparentă a proiectelor culturale inițiate de instituțiile naționale, locale și ONG.

Ministerul Culturii și Cultelor a conceput și a aplicat un sistem de susținere a creației și artei interpretative românești, alcătuit din cinci programe majore: Programul OPUS, Programul IMAGO, Programul JUVENTUTE, Programul ARTIS MUNDI și Programul ONG.

Aceste programe au fost concretizate prin organizarea unor manifestări de prestigiu în țară și străinătate.

Pornind de la necesitatea învățării pe tot parcursul vieții, formulată de UNESCO încă din 1977, și redefinită de Comisia Europeană în anul 2002, Ministerul Culturii și Cultelor a elaborat pentru domeniul educației permanente o strategie (2002 – 2004), având în vedere principiul centrării

învățării pe individ, dar și pe aspirațiile colective, principiul accesului egal la informație și cel al calității și relevanței învățării, fixând ca obiectiv central: compatibilitatea formelor și structurilor de învățare din instituțiile de educație permanentă (case de cultură, cămine culturale, universități populare, centre zonale pentru educația adulților, școli populare de artă, centre de conservare și valorificare a obiceiurilor și tradițiilor populare etc.) cu cele europene; perfecționarea personalului din instituții; conservarea și valorificarea tradițiilor populare.

Strategia Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul educației permanente a fost axată pe inițierea unor programe prioritare:

1. Managementul instituției de educație permanentă, având ca obiective:

- perfecționarea personalului din instituțiile de educație permanentă, în colaborare cu Asociația Universităților Populare Germane, în scopul diversificării și creșterii calității serviciilor culturale;
- actualizarea situației statistice în domeniul căminelor culturale, caselor de cultură, centrelor culturale, universităților populare, precum și relansarea funcției educaționale a acestora;
- promovarea de oferte educaționale în conformitate cu metode moderne de educație permanentă, bazate pe noi dotări și tehnologii;
- atragerea agenților economici de pe raza localității (și nu numai) în susținerea unor proiecte cultural – educative.

2. Promovarea și valorificarea obiceiurilor și tradițiilor populare, prin includerea (la sate, în special), în programele de activitate, a meseriilor tradiționale, a obiceiurilor și datinilor;

3. Cooperarea cu alte instituții, ONG și ministere (Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, Societatea Română de Televiziune, Asociația Universităților Populare Germane, Ministerul Turismului) angajate în procesul educației permanente.

Ministerul Culturii și Cultelor a inițiat și promovat mai multe programe și proiecte culturale specifice:

- Studiul *Satul românesc contemporan*, realizat în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, având drept scop revitalizarea obiceiurilor

și tradițiilor populare, stimularea, la nivel național, a unor acțiuni cu caracter național de valorificare a folclorului și artei tradiționale, dezvoltarea parteneriatului cultură–școală–biserică;

- Programul *Civilizație Tradițională*, care cuprinde și proiectul *Ajutați căminul cultural din satul natal!*, vizând readucerea căminului cultural la destinația pentru care a fost înființat și sprijinirea financiară a acestuia;

- S-a derulat Proiectul *Centrele de consultanță la sate*, care prevede organizarea de activități în parteneriat cu școala, biserica și administrația publică locală, dezvoltarea comunității locale, precum și păstrarea și promovarea meseriilor tradiționale și dezvoltarea sentimentului patriotic autentic.

În vederea creșterii rolului satului românesc contemporan în viața spirituală, a fost adoptată Legea nr. 292/2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor de cultură, iar în anul 2003 a fost declanșat, în regim experimental, proiectul „Cinematograful la sate”, prin dotarea cu logistică modernă specializată a unor cămine culturale. Proiectul are menirea să asigure reabilitarea și relansarea mijloacelor de formare și educație permanentă la sate, prin intermediul cinematografului.

Promovarea și valorificarea tradițiilor și meșteșugurilor populare au fost susținute de Ministerul Culturii și Cultelor atât logistic, cât și financiar, prin organizarea de festivaluri, concursuri și târguri ale meșteșugarilor.

Desfășurat din inițiativa domnului Ion Iliescu, Președintele României, și beneficiind de participarea domnului Adrian Năstase, Prim-Ministru al României, și de cea a membrilor Guvernului, **Forumul Cultural Național** a prilejuit o largă dezbateră asupra stării culturii în România, la început de mileniu.

Concluziile și propunerile formulate cu acest prilej, ca și cele rezultate din Forumurile zonale de la: Iași, Cluj, Constanța, Craiova și Timișoara, ce au precedat Forumul Cultural Național, au fost valorificate în proiectele de acte normative aflate în curs de elaborare sau punere în aplicare – Legea bibliotecilor, Legea instituțiilor de spectacole, Legea cinematografiei, Legea audiovizualului, Legea muzeelor și colecțiilor publice, proiectul Codului Muncii –, precum și în numeroase proiecte de hotărâri ale Guvernului și

dispoziții ale Ministrului culturii și cultelor. De asemenea, Ministerul Culturii și Cultelor a prezentat Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Muncii și Solidarității Sociale un important portofoliu de propuneri ce vizează reforma actualului sistem legislativ care reglementează sistemul de finanțare a culturii, salarizarea oamenilor de cultură și artă, reducerea fiscalității, în cazul proiectelor culturale, accentuarea procesului de reformă instituțională și administrativă.

A fost înființat Institutul Cultural Român, instituție cu rol important în promovarea proiectelor culturale românești.

În acord cu eforturile integratoare, nu a fost scăpat din vedere punerea în practică a programului special destinat problematicii culturale a minorităților naționale din România, prin două strategii sectoriale, în deplin acord cu recomandările privind integrarea europeană. Una, de anvergură integratoare, privind toate minoritățile naționale existente în țara noastră, denumită PROETNICULTURA, iar alta sectorială, inițiată în perioada noii guvernări, rezervată implementării și aplicării în practică a Strategiei Guvernului României, privind „Îmbunătățirea Situației Romilor”.

Strategia generală a urmărit promovarea și asigurarea unui cadru favorabil de protejare și sprijinire logistică, materială și de specialitate, pentru salvarea, păstrarea, conservarea, punerea în valoare, dezvoltarea și exprimarea liberă a identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a minorităților naționale din România, de promovare a spiritului de toleranță etnică, de respect reciproc, de evidențiere a interculturalității și a dialogului între culturi, de dezvoltare a diversității culturale în folosul întregii societăți.

Programele, proiectele și manifestările cultural-științifice au fost inițiate, în majoritatea cazurilor, de către O.N.G. ale minorităților naționale, în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor, în parteneriat cu instituțiile subordonate acestuia, cât și cu alte instituții guvernamentale și O.N.G. din țară și străinătate (concretizate în organizarea de simpozioane, cercetări, comemorări, *Zile ale culturii minorităților naționale* etc.).

Pentru asigurarea dreptului de a-și păstra, dezvolta și a-și exprima liber identitatea etnică, toți cetățenii români aparținând minorităților naționale, Ministerul Culturii și Cultelor a sprijinit numeroase programe,

astfel: în anul 2001 s-au realizat 98 de programe, în 2002 – 109 programe, 105 în anul 2003 și 47 până în septembrie 2004. Comparativ cu perioada anterioară, a crescut numărul acțiunilor menite să promoveze interculturalitatea și dialogul între culturi. Astfel, putem aminti festivalurile pentru minorități naționale organizate în din ce în ce mai multe județe, precum și acțiunile culturale menite să evoce aportul minorităților în cultura și istoria țării.

În anul 2001, în cadrul Programului guvernamental “Îmbunătățirea Situației Romilor”, Ministerul Culturii și Cultelor a întocmit propria strategie în domeniu, care este implementată prin programul **“Romii – Împreună pentru Europa”**.

În vederea implementării Strategiei Guvernului României privind „Îmbunătățirea Situației Romilor” a fost elaborat Proiectul de dezvoltare a structurilor publice de formare și reprezentare identitară și s-a constituit, prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2031/ 03.04.2001, Comisia Ministerială pentru Romi, având ca atribuții principale elaborarea și implementarea strategiei sectoriale.

În anul 2003, a fost înființat Centrul Național de Cultură al Romilor, având ca obiectiv întărirea capacității instituționale și de administrare a programelor, acțiunilor și activităților cultural-educative pentru romi.

România este integrată deplin Programului-cadru al Uniunii Europene *Cultura 2000*, astfel că, în prezent, prin punctul de contact din cadrul Ministerului Culturii și Cultelor s-a reușit creșterea semnificativă a proiectelor românești câștigătoare – peste 20 în prezent, față de numai 4 – 5 în perioada 1997 – 2000, pentru cofinanțarea cărora Ministerul Culturii și Cultelor a asigurat fondurile necesare.

Sprijinul acordat tuturor cultelor din România s-a materializat prin alocarea anuală a sumelor necesare salarizării personalului clerical și neclerical, indexarea salariului acestuia fiind aliniată prin lege sistemului general de salarizare din România. Un efort substanțial a fost făcut pentru finanțarea construcției, reparațiilor și reabilitării unui număr de aproape 250 lăcașuri din țară și străinătate, aparținând tuturor cultelor recunoscute legal, cu deosebire pentru Biserica Ortodoxă Română, pentru care s-au

cheltuit în total, în perioada 2001 – 2004, un total de cca 800 miliarde lei, față de numai 500 miliarde în perioada guvernării anterioare.

Au fost sprijinite cultele pentru îmbunătățirea activității de protejare, conservare, restaurare și valorificare a patrimoniului cultural național eclezial. Anual, Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Biserica Ortodoxă Română, a organizat cursuri de perfecționare a pregătirii personalului din acest domeniu.

Prin contactele regulate cu Biserica Ortodoxă Română, prin consultarea ei la adoptarea diferitelor legi, prin invitarea reprezentanților Bisericii Ortodoxe Române la evenimente social-culturale, între stat și Biserica Ortodoxă Română s-a stabilit un adevărat parteneriat social.

A fost soluționată problema situației juridice a Organizației Religioase *Martorii lui Iehova*. Prin Ordinul nr. 2657 din 22 mai 2003 al Ministrului Culturii și Cultelor a fost pusă în aplicare Decizia nr. 769 din 07.03.2000 a Curții Supreme de Justiție, care recunoaște statutul de cult al acestei organizații;

A fost adoptată Legea nr. 501/2002 pentru aprobarea O.U.G. nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri care au aparținut cultelor din România. Pe baza acestei legi, Comisia specială de retrocedare de pe lângă Ministerul Administrației și Internelor a retrocedat până în prezent 574 imobile, dintre care 53 pentru Biserica Română Unită cu Roma. La acestea se adaugă 80 imobile care au fost retrocedate Bisericii Greco-Catolice prin Hotărârea Guvernului nr. 466/1992;

În perioada de referință, a fost îmbunătățit proiectul Legii cultelor, în concordanță cu legislația europeană în domeniu și cu tradiția și specificul țării noastre. Acest proiect a fost dat spre analiză cultelor, iar pe baza observațiilor și propunerilor primite Ministerul Culturii și Cultelor a definitivat proiectul.

Acest text a fost supus expertizei unor specialiști din Europa Occidentală (de la O.S.C.E. și Comisia de la Veneția).

Grija și respectul pentru marile personalități ale culturii și artei românești s-a materializat, pentru prima oară, și prin instituirea indemnizației de merit, de care beneficiază, pe durata vieții, 700 de oameni de cultură. De

asemenea, anual, sunt decernate premiile Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul: patrimoniului cultural național și muzeistic, teatrului, muzicii, cărții, filmului și folclorului, ca semn al recunoașterii publice a rezultatelor de excepție în domeniile de referință ale culturii și artei.

Cinematografia națională a cunoscut, în perioada 2001 – 2004, o autentică renaștere, astfel că, de la 2 – 3 filme în întreaga perioadă 1990 – 2000, s-a ajuns la o medie anuală de 12 – 15 filme de lung metraj. În domeniul filmului de scurt metraj creșterea a fost și mai mare, peste 100 miliarde lei cheltuindu-se anual pentru susținerea producției românești de film.

Pentru a ajunge la aceste rezultate strategia în domeniu a fost axată pe următoarele coordonate:

- relansarea producției de filme românești;
- susținerea creației și industriei cinematografice, prin promovarea unor politici coerente, compatibile pe plan european (prin susținerea coproducțiilor odată cu aderarea țării noastre la Convenția Europeană asupra Coproducțiilor Cinematografice și prin participarea activă în cadrul organismelor cinematografice europene – Eurimages, Europa Cinemas, Eureka, prin dezvoltarea sectorului de servicii și a pieței de filme, crescând numărul premierelor și încasărilor);
- stimularea investițiilor și a inițiativei private și realizarea de parteneriate public-privat în domeniul cinematografiei;
- conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cinematografiei naționale, România semnând Convenția Europeană privind protejarea Patrimoniului Audiovizual și demarând, totodată, un program investițional complex, de natură să permită conservarea și restaurarea filmelor și materialelor aflate la Arhiva Națională de Filme.

În anul 2003, s-au încheiat lucrările la noul sediu al Ministerului Culturii și Cultelor.

Putem conchide, fără dubiu, că obiectivele majore asumate prin Programul de guvernare au fost realizate la parametri doriți și în acord cu demersurile generale de integrare euroatlantică.

Capitolul I

Relații culturale internaționale, armonizare, audiovizual

Integrarea europeană și relațiile cu organismele internaționale

În acord cu prioritățile stabilite de Programul de Guvernare 2001-2004, efortul Direcției Integrare Europeană, Armonizare, Media s-a concentrat în această perioadă asupra realizării unor proiecte de anvergură, menite să asigure nemijlocit concordanța structurilor instituționale specifice domeniului culturii și audiovizualului din România cu normele Uniunii Europene, pe de o parte, și să contribuie la susținerea procesului de integrare deplină a țării în concertul democrațiilor occidentale, pe de altă parte.

Concret, prin adoptarea Deciziei nr. 6/2001 a Comitetului de Asociere România-Uniunea Europeană s-a preluat în 2001 Directiva 508/2000 CE privind Programul – cadru „Cultura 2000”, iar prin elaborarea și promulgarea Legii nr. 504/2002 s-a asigurat armonizarea deplină a normelor legislative privind audiovizualul cu cerințele Uniunii Europene în domeniu. Astfel, în noiembrie 2002 s-a încheiat Capitolul 20 din Planul de Negociere a Aderării României la U.E., Ministerul Culturii și Cultelor îndeplinindu-și în continuare obligațiile în calitate de responsabil de capitol, prin crearea cadrului, măsurilor și instrumentelor necesare implementării legislației adoptate.

Cât privește susținerea procesului de integrare euro-atlantică, aceasta s-a concretizat prin proiecte culturale și artistice desfășurate în spații culturale europene și nu numai.

În premieră absolută, au avut loc în acest răstimp: vizita oficială a Ministrului culturii și cultelor din România, dl.acad. Răzvan Theodorescu în Israel în 2002, inițierea „Anului Cultural al României în Suedia” (2002), instituționalizarea, în regim de reciprocitate, în 2003 și 2004, a „Săptămânii cultural-artistice româno-israeliene”, întâlnirea la sediul Consiliului Europei

(Strasbourg) a Ministrului culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodorescu, cu Secretarul general al Consiliului, dl. Walter Schwimmer (februarie 2003), întâlnirea la sediul Comisiei Europene (Bruxelles) a Ministrului culturii și cultelor, dl.acad.Răzvan Theodorescu, cu comisarul pentru educație, cultură al Comisiei Europene, doamna Viviane Reding (mai 2004), inițierea, în parteneriat cu British Council, a „Anului culturii românești în Marea Britanie” (2004), iar în plan intern, înființarea și asigurarea funcționării în parteneriat public-privat, a „Clubului Diplomației Culturale” (2001-2002), care s-a constituit într-un cadru convivial, cu reuniuni săptămânale, deschis diplomaților acreditați în țara noastră și care a permis o cunoaștere mai bună a potențialului artistic actual al României de către reprezentanții misiunilor diplomatice.

Se poate afirma că acțiunile și prezența activă a României în peisajul culturii europene în ultimii ani au constituit argumente decisive pentru acceptarea, prin votul unanim al juriului, la 27 mai 2004, alături de Luxemburg și Marea Regiune, a Sibiului drept capitală culturală europeană în 2007, an ce coincide cu momentul prevăzut pentru aderarea efectivă a României la Uniunea Europeană.

Finalizarea Programului PHARE RO 9709

În primul semestru al anului 2001, au fost organizate ultimele etape și au fost elaborate documentele finale, în colaborare cu Consorțiul Asistenței Tehnice „Nomisma - Info Group” pentru Programul Phare RO 9709, „Dimensiunea culturală a democrației”. Cu un buget de 2 milioane de euro, asigurat de Comisia Uniunii Europene, programul s-a desfășurat din 1998 sub coordonarea Unității de Implementare create în cadrul direcției de specialitate. Programul a avut două obiective majore: să asigure formarea

În domeniul managementului cultural a peste 150 de cadre din instituții culturale selectate, pe de o parte, iar, pe de altă parte, să finanțeze nemijlocit proiecte culturale și artistice propuse de operatori culturali din România. Pentru prima componentă, formarea formatorilor, cursurile de training s-au încheiat în cele cinci județe pilot, prin acordarea de diplome la Tulcea (8 ianuarie), la Iași (10 ianuarie), la Timișoara (15 ianuarie), la București (16 ianuarie) și la Râmnicu-Vâlcea (16 martie). La 20 martie, în cadrul Colegiului Ministerului Culturii și Cultelor, au fost prezentate rezultatele și recomandările care se desprind din desfășurarea acestui program. Un seminar menit să sintetizeze experiența acumulată, „Valorificarea resurselor umane înreuite”, a fost organizat la București, în 9 aprilie. Cea de-a doua componentă a Programului s-a concretizat în crearea unui fond, numit **Euroart**, de 650.000 euro, pentru care au aplicat 512 proiecte culturale, din care au putut fi finanțate 31. Proiectele câștigătoare s-au remarcat prin inventivitate, profesionalism și deschidere europeană. Au fost utile nu numai pentru că instituțiile beneficiare, fundațiile, asociațiile culturale, au putut să realizeze proiecte ale căror cheltuieli nu se puteau acoperi din surse obișnuite, ci și pentru că ele vor contribui la evoluția unei noi atitudini față de finanțarea culturii: de la certitudinea că acțiunile culturale trebuie susținute din bugetul public, în orice condiții, la convingerea că există surse alternative care pot fi atrase, cu condiția să se instaleze și în acest domeniu concurența.

În cadrul proiectului, a fost elaborată o **Strategie Culturală**, care a oferit Ministerului Culturii și Cultelor posibilitatea de a implementa acțiuni specifice și seturi de acțiuni având ca scop îndeplinirea obiectivelor pe termen lung pentru administrarea și finanțarea instituțiilor culturale și a artelor. În acest fel, aceste instituții pot îndeplini un rol independent, competitiv, cu efecte sinergice în viața civilă, democratică și economică a României, ca și în relațiile internaționale, în perspectiva aderării la Uniunea Europeană.

Implementarea activităților specifice proiectului s-a făcut în cele cinci Regiuni Pilot selectate: Timiș, Iași, Tulcea, Vâlcea și București. În urma

vizitelor de lucru în fiecare Regiune Pilot, au fost identificate sectoarele culturale specifice, instituțiile țintă și prioritățile fiecărei regiuni.

Deoarece strategia culturală propune, printre obiectivele prioritare, și dezvoltarea potențialului uman, în cele cinci Regiuni Pilot au fost selectate 160 de persoane care au participat la **Programul de pregătire în Management Cultural**, elaborat și implementat de echipa de experți ai proiectului, în colaborare cu Fundația Fiman. Au beneficiat de acest Program reprezentanți ai instituțiilor culturale publice, ai administrației centrale și locale și ai organizațiilor neguvernamentale.

Printre produsele palpabile ale proiectelor Euroart se numără:

- 2 festivaluri internaționale de artă și dans, concentrate asupra formelor artistice experimentale și inovatoare: **ALTFEST** – Festivalul alternativ de spații neconvenționale, organizat de Fundația Culturală Contemporană, la Bistrița (proiect 2153) și Festivalul internațional de creație coregrafică **EURODANS 2000**, organizat de Fundația Coregrafică Română din Iași (proiect 3038);

- 2 filme documentare, fiecare difuzat pe postul național de televiziune cel puțin o dată: Filmul documentar „Penitenciar”, realizat de Fundația Prison Fellowship din Cluj (proiect 1088); documentarul „Palatele cu turle”, realizat de MB Studio SRL, prin care se evaluează fenomenul palatelor țigănești cu turle din punct de vedere arhitectural și sociologic (proiect 1044);

- 17 de expoziții de arte vizuale, printre care se remarcă: **DECONNECTAT** – expoziție de artă intermedia, cu participare internațională, organizată de Fundația Arteast din Târgu Mureș (proiect 3034), expozițiile organizate de Centrul **SPACE** – Centrul Internațional de Artă Contemporană (proiect 3046);

- 50 de spectacole de dans contemporan, între care 5 premiere; 5 producții teatrale, printre care o importantă piesă nouă inclusă în repertoriul Teatrului Național din Cluj (Penitenciar);

- 5 puncte de informare turistică în Râmnicu-Vâlcea, proiect coordonat de fundația Har (proiect 2256);

- Conservarea in situ a complexului de 22 de mori hidraulice cu roți orizontale, la Rudărie (proiect 2163);

- peste 100 de cântece, colinde și piese muzicale tradiționale culese/ conservate și publicate prin proiectele „Ethnophone” (proiect 2150), „Ethnos-Mileniul III” (proiect 2206) și „CD-România”, gestionat de Fundația Arte Vizuale (proiect 2138);

- 43 de CD-ROM-uri editate sau în curs de editare; 6 site-uri de Internet;

- 40 de mese rotunde, simpozioane, dezbateri;

- 35 de publicații (broșuri, pliante, afișe și hărți, cel puțin jumătate apărute într-una sau mai multe limbi ale UE), printre care primul dicționar al culturii central și est europene (Mica enciclopedie a culturii Central-Europene) publicat de Fundația a Treia Europă din Timișoara (proiect 1056).

Programul Phare a creat bune premise pentru ca operatorii culturali din România să poată să participe la un alt program al Uniunii Europene - „Cultura 2000”.

Programul-cadru „Cultura 2000”

În data de 17 octombrie 2001 a fost semnată Decizia nr. 6/2001 a Consiliului de Asociere Uniunea Europeană – România, publicată în Jurnalul Oficial al Comisiei Europene. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1276/2001 s-a aprobat participarea României la acest program și plata contribuției financiare pe anul 2001, conform solicitării de fonduri din noiembrie 2001, emise de Comisia Europeană (391.996 euro de la bugetul de stat, 317.996 euro de la Fondul Național Phare).

În februarie 2002, Comisia Europeană a invitat România să participe în continuare la desfășurarea programului, indicând și cuantumul contribuției pentru anul 2002. O nouă Hotărâre de Guvern (nr. 523/23 mai 2002) a fost publicată în Monitorul Oficial 381/5 iunie 2002, privind participarea României la programul “Cultura 2000” pe toată perioada desfășurării programului (2002-2004), indicând și modalitățile de plată a contribuției la

bugetul general european. În acest fel, a fost stabilit cadrul juridic al preluării acquis-ului comunitar în domeniul culturii.

Punctul de Contact Cultural pentru Programul „Cultura 2000” (PCC)

De la data înființării, această unitate creată în 2001 în cadrul Direcției Integrare Europeană, Armonizare, Media, în conformitate cu obligațiile contractuale cu Comisia Europeană, a asigurat:

- Informarea și promovarea programului și a documentelor oficiale ale acestuia prin mijloace specifice: întâlniri directe cu operatorii, poștă, e-mail, Internet, media locale și centrale, seminarii, conferințe;

- Dezvoltarea bazei de date a operatorilor culturali din România și din țările din sud-estul Europei, în vederea demarării de parteneriate durabile privind participarea la programele comunitare dedicate culturii;

- Asistența tehnică și consultanța pentru operatorii culturali care intenționează să depună cereri de finanțare în cadrul programului sau să participe, în parteneriat, la proiecte inițiate de alți operatori;

- Networking, pentru asigurarea unei legături cu alte birouri de informare asupra programelor comunitare și cooperării culturale la nivel european; pentru facilitarea unei legături între operatorii care participă la programul „Cultura 2000” și cei implicați în alte programe comunitare cu incidență asupra domeniului cultural; pentru realizarea unei legături durabile cu alte instituții care sprijină cultura, în vederea obținerii unei complementarități în finanțarea actului cultural de dimensiune europeană.

Pentru realizarea acestor pachete de acțiune au fost prevăzute activități specifice de comunicare cu operatorii culturali, organizarea de sesiuni de informare, participarea la întâlnirile informale ale Punctelor de Contact din Europa, actualizarea bazei de date și a paginii de Internet, acordarea de informare și consultanță prin mediile de comunicare cele mai adecvate.

În temeiul prevederilor contractelor cu Comisia Europeană, PCC a organizat reuniuni de informare și consultanță pentru toate cele trei sesiuni de licitații desfășurate până în prezent, atât la sediul din cadrul Ministerului, cât și în țară (la Iași, Timișoara, Oradea, Satu-Mare, Baia-Mare, Mangalia, Brașov, Râmnicu-Vâlcea, Piatra-Neamț, Suceava, Sighișoara, Botoșani,

Pitești). De asemenea, PCC a pus în contact operatorii români cu cei din Europa, prin site-ul său www.eurocult.ro. Grație acestor inițiative numărul operatorilor români prezenți în proiecte selectate pentru finanțare (atât în calitate de lider de proiect, cât și în calitate de coorganizator sau de participant) a crescut an de an.

Din decembrie 2003, PCC are o nouă pagină dedicată acestui program, <http://www.cultura2000.ro>.

În paralel cu acestea, PCC a inițiat sau a continuat parteneriatele în plan național și internațional, cum ar fi participarea la sesiunile de lucru în domeniul patrimoniului cultural organizate la Dublin și Kilkenny sau realizarea, în parteneriat cu Alianța Națională a Uniunilor de Creație (ANUC) și Fundația Civică, a Conferinței internaționale a Consiliului European al Artiștilor, la București (2003). La acestea s-au adăugat participările la întâlnirile informale ale Punctelor de Contact din Europa sau contactele cu operatorii culturali, autorități locale și centrale, organizații neguvernamentale, interesate de inițierea de proiecte sau participarea la acestea.

În urma propunerii Comisiei Europene de prelungire a actualului program-cadru dedicat culturii până în 2006 (care va fi aprobată de către Consiliul European, în urma aprobării de către Parlament), România și-a manifestat interesul de a continua participarea la acest program.

În urma analizei datelor preliminare prezentate la ultima reuniune a Comitetului de Management al Programului, la care a participat și reprezentantul României, rezultă că operatorii culturali sunt implicați (în calitate de lideri de proiect sau coorganizatori) în 65 de propuneri de proiecte, din care 16 au fost propuse pentru a fi finanțate, din care 6 aparțin operatorilor din România.

În anul 2004, PCC a organizat 4 conferințe de presă în București și 3 în orașe mari, cu ocazia licitației de proiecte, 10 sesiuni de informare în țară, cu operatorii care doresc să participe la program (sesiuni de o jumătate de zi pentru prezentarea programului și seminarii de 1 zi dedicate, în general, măsurilor europene de finanțare a culturii).

Începând cu anul 2001 (licitațiile pentru 2001, 2002, 2003 și 2004), operatorii culturali din România participă la 64 de proiecte finanțate prin programul „Cultura 2000“:

- 2001 – 11 proiecte, 12 operatori (coorganizatori și parteneri);
- 2002 – 16 proiecte, 32 operatori (lideri, coorganizatori și parteneri);
- 2003 – 17 proiecte, 20 operatori (lideri și coorganizatori);
- 2004 – 20 proiecte, 42 operatori (lideri și coorganizatori).

Relația cu organismele culturale ale Consiliului Europei

Și relația cu Consiliul Europei s-a amplificat în această perioadă. În zilele de 30-31 martie 2001 MCC a organizat la București o întâlnire între experți ai Consiliului Europei și reprezentanți ai societății civile din România, în vederea identificării temelor și ideilor care au fost dezbătute la seminarul internațional care a avut loc la București în iunie 2001. Tot sub egida Consiliului Europei s-a desfășurat, la Zagreb, în zilele de 30 martie – 1 aprilie, Conferința „Cultură și conflict”, la care a participat dl. acad. Răzvan Theodorescu, ministrul culturii și cultelor.

Inițiat de Consiliul Europei în octombrie 1998, programul **Mosaic** reunește țări din Europa Centrală și de Est: România, Croația, Slovenia, Bulgaria, Albania, Macedonia, Bosnia-Herțegovina, Republica Moldova. Acest program își propune realizarea de acțiuni culturale care să contribuie la strângerea relațiilor dintre țările participante și crearea de circuite culturale între ele. Cu ocazia încheierii evaluării programului **Mosaic I**, la sfârșitul anului 2001, Consiliul Europei a solicitat evaluări ale programului din partea tuturor statelor participante și a propus continuarea acestuia cu **Mosaic II**, la care ar urma să participe și alte țări central europene care nu au fost prezente în prima parte a programului. În urma analizei efectuate, MCC și-a exprimat dorința ca România să participe în continuare la program, apreciind că **Mosaic II** ar putea să contribuie la îndeplinirea reglementărilor din Pactul de Stabilitate, chiar dacă domeniul culturii nu a fost menționat în acest acord.

Ministerul Culturii și Cultelor a fost, de asemenea, de acord ca România să participe în continuare la programul Politică Culturală și Diversitate Culturală al Consiliului Europei. În cadrul Programului “Diversitate Culturală – Antreprenoriat Cultural” a fost elaborat în 2002 un *Raport cu privire la situația culturii minorităților din România*, pe baza căruia, împreună cu experți ai Consiliului Europei, s-au inițiat în 2003 proiecte concrete menite să pună în valoare comunități și spații culturale.

Tot în 2002, cu prilejul vizitei domnului Ion Iliescu, Președintele României, și a dlui. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a avut loc la Strasbourg, la Palatul Consiliului Europei, vernisajul expoziției *România: Patrimoniul Multicultural – Conservare și restaurare*, o expoziție și-a propus să evidențieze caracterul multicultural al patrimoniului românesc, precum și implicarea statului român în restaurarea anuală a unui număr important de monumente aparținând minorităților.

Direcția Integrare Europeană, Armonizare, Media din Ministerul Culturii și Cultelor a elaborat, în colaborare cu Reprezentanta României de la Strasbourg în 2-3 octombrie 2002, un amplu program de evidențiere a posibilităților României de a-și spori contribuția la susținerea priorităților Consiliului Europei privind prevenirea conflictelor și a luptei împotriva violenței. În acest sens, dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a avut întrevederi separate cu domnul Walter Schwimmer, Secretar general al Consiliului Europei, cu Maud de Boer-Buquicchio, Secretar general adjunct, cu Klaus Schumann, Director general pentru afaceri politice, cu Bendik Rugaas, Director general pentru cultură, educație, știință, precum și cu președintele în exercițiu al Comitetului Delegațiilor Miniștrilor de la Consiliul Europei, Gerard Philips. De asemenea, Ministrul culturii și cultelor a prezentat propunerea Centrului Român al Asociației Internaționale de Studii Sud-Est Europene de organizare, în 2005 a unei mari expoziții „*Entre trois Empires: l'Empire Ottoman, Austro-Hongrois et Tsariste*”, expoziție itinerantă organizată de Centrul Român al AISSEE, al cărui Secretar general este dl. acad. Razvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, în colaborare cu UNESCO și Consiliul Europei.

Les Theatrales des Jeunes en Europe este un program inițiat de Consiliul General din Vosges, sub egida și cu sprijinul Institutului pentru Itinerarii al Consiliului Europei, la care s-a asociat și Ministerul Culturii și Cultelor în anul 2000.

În cadrul programului, în fiecare an, se organizează “Întâlnirile europene de la Bussang”, ce reunește grupuri de tineri actori profesioniști și amatori din diferite țări, care prezintă spectacole pe o temă stabilită ulterior și care participă la cursuri de actorie și cetățenie europeană.

În 2002, a fost creat un nou punct al rețelei *Les Theatrales* la Veria-Grecia, unde autoritățile locale, cu sprijinul rețelei *Les Theatrales* și a Comitetului local din Vosges au organizat, în luna august, o întâlnire balcanică, la care a participat și o trupă de actori din România - Trupa Comunității Rușilor Lipoveni din România careia i s-au alăturat tineri actori din Grecia, Macedonia, Cipru și Turcia.

Ținând seama de amplul proces de restructurare administrativă și de regândire a priorităților în care este angrenat Consiliul Europei, programul itinerariilor culturale europene a căpătat dimensiunea unui program-cadru care se realizează în parteneriat cu Institutul European pentru Itinerarii Culturale de la Luxemburg. Cu prilejul reuniunii anuale din octombrie 2002, Comitetul Director pentru Cultură al Consiliului Europei a desemnat, pentru coordonarea acestei activități, un Consiliu de Orientare (format din 6 membri) în care a fost ales și directorul direcției de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor, care în data de 18 noiembrie 2002, la Strasbourg, în cadrul primei reuniuni a Consiliului pentru Orientarea Itinerariilor Culturale Europene, a fost ales Președinte al acestui organism.

În zilele 22, 23 și 24 iunie 2003, s-au aflat la București, în urma invitației oficiale primite de la Ministerul Culturii și Cultelor și de la Ministerul Afacerilor Externe, domnii Jose-Maria Ballester, director al Direcției pentru Patrimoniul Cultural și Natural al Consiliului Europei și Mikhael de Tysse, expert la Consiliul Europei, principalul subiect al discuțiilor cu dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, fiind lansarea în România a *Programului regional pentru patrimoniul cul-*

tural și natural din Sud-Estul Europei al Consiliului Europei și Comisiei Europene.

În cadrul programului *Diversitate culturală și prevenirea conflictelor*, Consiliul Europei, în colaborare cu Ministerul Culturii din Croația, a organizat la Opatija, în perioada 20-22 octombrie 2003, reuniunea ministerială pe tema *Rolul și responsabilitățile miniștrilor culturii în inițierea dialogului intercultural în spiritul respectului diversității culturale* în cadrul căreia dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a prezidat atelierul de discuții pe tema *Diversitate și dialog* și a susținut o alocuțiune, în cadrul atelierului *Politică Culturală și Diversitate Post-Conflict*. La reuniune au mai participat: Ministrul culturii din Croația, domnul Anton Vujic, Ministrul adjunct al patrimoniului canadian, domnul Jean Pierre Blais, doamna Maud de Boer-Bucquicchio, Secretar general adjunct al Consiliului Europei, domnul Paul Van Grembergen, Ministrul flamand al Afacerilor Interne, Culturii, Tineretului și Funcției Publice din Belgia, doamna Estelle Morris, Ministrul artelor din Regatul Unit, doamna Andreja Richter, Ministrul culturii din Slovenia, domnul Giuliano Orbani, Ministrul culturii din Italia, doamna Erna Hennicot Schoepges, Ministrul culturii, al învățământului superior și cercetării din Luxemburg și alții. Cu acest prilej a fost adoptată o *Declarație pentru dialogul intercultural și prevenirea conflictelor* pe baza observațiilor și comentariilor miniștrilor culturii prezenți.

Cu ocazia sărbătoririi a 10 ani de la aderarea României la Consiliul Europei și a vizitei oficiale la Strasbourg a domnului Adrian Năstase, Prim-ministru al României, Ministerul Culturii și Cultelor și Muzeul Național de Artă Contemporană au organizat, în Foaierul Comitetului Miniștrilor de la Consiliul Europei o expoziție de sculptură mică și grafică care a fost deschisă în perioada 23.09 - 4.10 2003 și care a fost transferată, la cererea Ministerului Afacerilor Externe, la Luxemburg. Cu aceeași ocazie, domnul Walter Schwimmer, Secretar general al Consiliului Europei, a efectuat o vizită oficială la București pe data de 7 octombrie 2003 în cadrul căreia s-a întâlnit cu dl. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, prilej cu care au

fost discutate proiectele de viitor ale cooperării între România și Consiliul Europei.

În perioada 2001 - 2004, reprezentantul Ministerului Culturii și Cultelor a participat la reuniunile Comitetului Director pentru Media al Consiliului Europei (CDMM) care inițiază, dezbate și aprobă reglementări și norme în domeniul mass-mediei, televiziunii și radioului, a transmiterii informațiilor de interes public în mediu virtual și definește politicile specifice la nivel pan-european. De remarcat faptul că această activitate normativă este realizată în parteneriat cu Comisia Europeană. Ca semn al recunoașterii implicării în aceste proiecte, Directorul Direcției Integrare Europeană, Armonizare, Media a fost ales *ad personam* în 4 noiembrie 2004 în Biroul de Conducere format din 7 membri al Comitetului Director.

Amplificarea relațiilor cu UNESCO

În perioada 16 - 17 septembrie 2002 a avut loc la Istanbul cea de-a III-a Reuniune a Mesei Rotunde a miniștrilor culturii din statele membre UNESCO, organizată de Ministerul Culturii al Republicii Turcia, la care a participat și dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor. Cu acest prilej, domnul ministru Theodorescu, Domnia sa fiind primit de Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartholomeu I. După încheierea conferinței, domnul Koichiro Matsuura, Director general al UNESCO, a efectuat o vizită în România, ca invitat al domnului Ion Iliescu, Președintele României. Domnul Matsuura a fost însoțit la venirea în țară și pe parcursul vizitei de către dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, care a dorit să fie incluse în program și câteva obiective culturale importante ca Muzeul Satului din București și Mănăstirea Probota din Județul Suceava.

Un alt proiect important realizat a constat în organizarea vizitei în România a Directorului general adjunct al UNESCO, Mounir Bouchenaki, în septembrie 2004, care a constatat nemijlocit modul cum este conservat și protejat patrimoniul UNESCO din România (bisericele pictate din Nordul Moldovei) și a evaluat posibilitatea înscriserii în patrimoniul mondial a monumentelor din centrul Sibiului.

Participarea României în cadrul Francofoniei

Ministerul Culturii și Cultelor a inițiat, coordonat și realizat participarea delegației culturale a României la Jocurile Francofoniei din Canada. Participarea țării noastre la concursurile culturale din cadrul Jocurilor Francofoniei – manifestare cultural-sportivă de amploare a lumii francophone ajunsă la a IV-a ediție –, s-au desfășurat în perioada 14 – 24 iulie 2001 la Ottawa-Hull. România a fost reprezentată și de o numeroasă delegație sportivă, Ministerul Culturii și Cultelor fiind reprezentat la 4 discipline de concurs dintre cele 8 existente: pictură, Răzvan Alexandrescu; sculptură, Caius Răzvan Rotaru; fotografie, Andrei Stoleru și povestire, Liviu Dospinescu. Selecția participanților a fost realizată de un juriu internațional care a vizitat România în luna noiembrie 2000. Pentru disciplinele din sectorul arte vizuale (sculptură, pictură și fotografie), lucrările artiștilor noștri au fost expuse în Muzeul de Arte Frumoase din Ottawa. România a ocupat locul I în clasamentul pe națiuni la probele sportive.

Dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a participat la cea de-a III-a Conferință ministerială asupra Culturii care a avut loc în perioada 14 – 15 iunie 2001 la Cotonou (Benin), și în cadrul căreia s-au adoptat hotărâri importante privind viitorul Organizației Internaționale a Francofoniei.

În anul 2002, cu prilejul *Zilei Internaționale a Francofoniei* (20 martie), Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București a prezentat un recital de poezie din spațiul francfon (Franța, Canada, Belgia, Maroc, Senegal, România), spectacol susținut de actori de prestigiu ai primei scene a țării.

În cadrul manifestărilor care au avut loc la Budapesta pentru a marca Ziua Internațională a Francofoniei (20 martie 2003), Institutul Francez din capitala Ungariei a organizat o masă rotundă având ca temă *Francofonia și diversitatea culturală*, la care au fost invitați să participe: prof. Jean Louis Roy, fost secretar general al Agenției Interguvernamentale a Francofoniei (A.I.F.), Jose-Luis Rocha, ambasador, reprezentant permanent al Organizației Internaționale a Francofoniei (O.I.F.) la Uniunea Europeană și Andrei Magheru, Ambasador, reprezentant personal al Președintelui

României la Consiliul Permanent al Francofoniei (C.P.F.) și consilier diplomatic la MCC. Acesta din urmă a făcut un scurt istoric al Francofoniei în România, evocând prezența activă a țării noastre în cadrul Francofoniei instituționale, precum și rolul de lider pe care-l joacă în Polul de Francofonie din Europa Centrală și de Est format din 9 țări (România, Albania, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Bulgaria, Republica Moldova, Polonia, Slovenia, Lituania, Republica Cehă). A fost prezentată importanța promovării principiilor diversității culturale și plurilingvismului în perspectiva aderării lor la Uniunea Europeană, „diversitatea culturală” reprezentând unul din acquis-urile Capitolului Cultural.

În perioada 21 - 25 iulie 2003 o delegație a Comitetului Internațional al Jocurilor Francofoniei (C.I.J.F.), condusă de dl. Michel Dach, Secretarul executiv al acestui organism, a efectuat o misiune de evaluare în România. Scopul acestei misiuni a fost de a examina dosarul de candidatură și baza logistică pentru organizarea la București a celei de-a VI-a ediții a Jocurilor Francofoniei din anul 2009.

Au fost vizitate numeroase complexe, baze și cluburi sportive, Palatul Parlamentului, precum și o serie de instituții de cultură din București susceptibile să găzduiască competițiile din cadrul Jocurilor. Membrii Misiunii au apreciat că atât dosarul de candidatură al României cât și baza logistică prezentată sunt foarte bune, la acestea adăugându-se prestigiul țării noastre care a cucerit locul întâi pe națiuni, înaintea Franței și Canadei, la cea de-a IV-a ediție a Jocurilor Francofoniei din 2001, desfășurată în Canada.

Acțiuni semnificative în domeniul relațiilor bilaterale

Spațiul american (SUA, America Latină)

De un real succes s-a bucurat turneul formației de jazz „Rădăcini – omagiu Mariei Tănase” care a fost prezentat în mai multe capitale europene și în cadrul unora dintre centrele culturale românești din străinătate. Formația „Rădăcini” a efectuat în octombrie – noiembrie 2003 un amplu turneu în SUA, Canada și țări latino-americane, la invitația diasporei române.

Compania academică de operă „Darclee“ a fost invitată de Universitatea din Iowa (SUA) cu ocazia sărbătoririi a 150 de ani de la premiera operei „La Traviata“ de Verdi, aceasta participare românească fiind deosebit de apreciată de publicul american.

În martie 2004 a fost organizată expoziția „Bizanț“ la Metropolitan Museum din New York.

Albania

În perioada 20 mai – 15 iulie 2003 Ministerul Culturii și Cultelor și Muzeul Național de Artă Contemporană au organizat la Tirana, în Galeria Națională de Artă, o amplă expoziție de artă contemporană românească, cuprinzând lucrările a 24 de artiști. Nume consacrate ca acelea ale pictorilor Constantin Flondor, Ștefan Câlția, Gheorghe Apostol sau ale sculptorilor Ovidiu Maitec, Laurențiu Mogoșanu s-au alăturat celor ale mai tinerilor Bogdan Iorga, Eugen Gustea, Elena Copuzean.

La 13 octombrie 2004, la Palatul Cotroceni, în prezența președinților celor două state, miniștrii culturii au semnat un *Program de schimburi culturale pentru anii 2004-2006*.

Belgia

În perioada 23-25 aprilie 2002 a avut loc, la Parlamentul European din Bruxelles, vernisajul expoziției „Sultana și Ovidiu Maitec”, organizată de O.N.D.E.A, precum și concertul formației „Ars Nova” cu „Opera Oedip-Oreste” compusa de maestrul Cornel Țăranu, manifestări organizate cu ocazia vizitei domnului Ion Iliescu, Președintele României, însoțit de dl. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, în capitala Belgiei.

România a participat ca invitat de onoare la Serbările Waloniei de la Namur (11-16 septembrie 2002) și la Serbarea Comunității Franceze de la Bruxelles (26-27 septembrie 2002). La propunerea DIERIAMP, au luat parte la aceste evenimente Teatrul MASCA, ansamblul folcloric *Stejărelul* din Vrancea, meșteri populari și a fost organizată o expoziție cu costume de nuntă a Muzeului Țăranului Român.

În urma invitației primite din partea oficialităților din Bruxelles, dl. acad. Razvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a condus delegația României la Serbarea Comunității Franceze din Bruxelles.

În perioada 21-23 octombrie 2002 s-au desfășurat la București lucrările Comisiei Mixte România – Regiunea Valonă – Comunitatea Franceză din Belgia. Cu această ocazie a fost semnat și Programul de colaborare între Guvernul Comunității Franceze din Belgia, respectiv Guvernul Valon și Guvernul României, care cuprinde un capitol important dedicat relațiilor culturale între cele două țări. Delegația a fost condusă de domnii Herve Hasquin și Jean Claude van Cauwenberghe, miniștrii președinți ai Comunității Franceze și, respectiv, ai Comunității Valone. Înălți oaspeți belgieni au participat la deschiderea oficială a Delegației Comunității Franceze Valonia - Bruxelles de la București și la vernisajul expoziției „Arta valonă în secolul XX” organizată la Muzeul Național de Artă din București.

În perioada 11 septembrie – 30 noiembrie 2003 s-a organizat la Muzeul Național de Artă din București, cu sprijinul autorităților belgiene și al Ministerului Culturii și Cultelor, expoziția de sculptură și grafică Idel Ianchelevici.

În octombrie 2004 a avut loc, în cadrul aceluiași program, vernisajul expoziției „Suprealismul belgian”.

În luna aprilie 2004 a fost semnat, la Bruxelles, un nou *Program de colaborare interguvernamental româno-flamand pe perioada 2003-2004*.

La 4 – 8 aprilie 2003, domnul Laurențiu Tănase, Secretariatul de Stat pentru Culte, a participat, la Bruxelles, la cel de-al doilea seminar european al autorităților publice care activează în domeniul monitorizării sectelor, organizat de Centrul de Informare și de Avizare asupra Organizațiilor Sectare Nocive.

Bosnia Herțegovina

Între 18 – 20 iulie 2004 s-a desfășurat Conferința internațională a miniștrilor culturii din țările sud-est europene „Cultural Heritage: A Bridge towards a Shared Future”, organizată de Ministerul Afacerilor Externe Ital-

ian, Banca Mondială, Inițiativa Central-Europeană, UNESCO și autoritățile bosniace, manifestare la care a participat Ministrului culturii și cultelor din România, dl. acad. Răzvan Theodorescu.

Marea Britanie

În perioada 2001-2004 Ministerul Culturii și Cultelor a dezvoltat o colaborare în regim de parteneriat cu British Council, cea mai amplă acțiune comună fiind concursul „Spectacolul locului / Locuri ale spectacolului” (2003). Acest concurs, destinat tinerilor până în 30 de ani, și-a propus identificarea unor soluții inovative de reabilitare și revigorare a centrului istoric al Bucureștiului.

Anul 2004 a marcat Anul Cultural al României în Marea Britanie. În cadrul acestui eveniment au fost organizate următoarele acțiuni culturale:

- februarie: vernisajul “Retrospectivei Constantin Brâncuși” la Tate Gallery;
- 7-25 aprilie: expoziția artistului Ioan Nemțoi la Oxo Gallery;
- 14-16 mai: Gala Filmului Românesc la Riverside Studios;
- august: concertul naistului Nicolae Voiculeț în cadrul „Coin Street Festival”.

Canada

În 2002, sub auspiciile Ministerului Culturii și Cultelor, ale Ambasadei Canadei la București, în colaborare cu domnul Michel Buruiană, cetățean canadian de origine română din Montreal, au avut loc la București o serie de manifestări sub genericul “Plains feux sur la Roumanie”. Evenimentul a debutat cu un colocviu organizat la Sala “Marin Sorescu” a Teatrului Național “I.L.Caragiale” din București, privind istoria, cultura, știința, economia și alte aspecte referitoare la provincia canadiană Quebec și la relațiile acesteia cu România. Colocviul a fost deschis de către domnul acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, la lucrări luând parte circa 25 de profesori universitari de origine română din provincia Quebec precum și personalități ale lumii culturale și științifice din România.

În cadrul acestei manifestări au fost organizate expoziții de fotografii și arte plastice, concerte, spectacole de teatru și un festival al filmului din Quebec (5 mai - 6 iunie)

În anul 2004, cu prilejul aniversării a 25 de ani de relații diplomatice româno-canadiene, s-a inaugurat, la Montreal, “Piața România”, în centrul căreia a fost amplasată statuia poetului Mihai Eminescu realizată de sculptorul Vasile Gorduz..

Republica Populară Chineză

În februarie 2004 s-a desfășurat vizita unei delegații a Ministerului Culturii și Cultelor, condusă de Ministrul culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodorescu, prilej cu care s-a convenit asupra unui an de schimburi culturale excepționale.

În conformitate cu art. 10 al Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Populare Chineze privind colaborarea în domeniul culturii, învățământului, științei și sportului semnat la București pe 12 iulie 1994, părțile au convenit *Programul de colaborare culturală între Guvernul României și Guvernul Republicii Populare Chineze pentru perioada 2001 – 2004*, care a fost semnat la București la data de 15 septembrie 2000.

În septembrie 2004 dl. Ion Antonescu, Secretar de stat în Ministerul Culturii și Cultelor, a participat la cea de-a VII-a ediție a Festivalului de Artă de la Hangzhou – China (oraș de patrimoniu).

În perioada 29 septembrie - 31 octombrie 2004 a fost organizată expoziția „Bronzuri antice, replici după capodopere ale artei chinezești” la Muzeul Național de Artă al României.

Anul 2004 a marcat împlinirea a 55 de ani de relații diplomatice între România și Republica Populară Chineză. În vederea marcării acestui eveniment, cele două părți au organizat mai multe manifestări culturale în România și în Republica Populară Chineză: spectacole artistice, proiecții cinematografice, expoziții, emisiuni filatelice, competiții sportive, elaborarea de studii privind relațiile bilaterale, expoziții de documentare ale arhivelor diplomatice etc. Astfel, în iulie a fost organizată expoziția de grafică Devis

Grebu organizată la Beijing; între 9 – 18 octombrie trupa Passepartout – Dan Puric a prezentat spectacole la Beijing; între 28 octombrie – 1 noiembrie a avut loc vizita în România a Viceministrului culturii din China, Zhou Heping, la invitația Ministrului culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodoreșcu, iar între 28 octombrie – 1 noiembrie s-a desfășurat turneul Operei din Beijing la București cu spectacolul *Prințesa Turandot*.

Franța

La data de 13 iunie 2001 a fost semnat *Programul româno-francez de cooperare culturală, științifică și tehnică pentru anii 2001 – 2004*.

În anul 2001, în cadrul programului Ministerului Culturii și Comunicației francez intitulat “Primăvara muzeelor” a avut loc o colaborare - schimb de lucrări de artă - între Muzeul Național de Artă și Tradiții Populare din Paris, pe de o parte, și Muzeul Satului din București și Muzeul Județean de Artă Prahova, pe de altă parte. La vernisajul expoziției de la muzeul din Paris, a participat dl Michel Duffour, Secretar de stat pentru patrimoniu în Ministerul francez al Culturii. Menționăm că a fost pentru prima dată când România a participat la acest program.

Participarea trupelor Teatrului “C. Nottara” și a Teatrului Național “I.L.Caragiale” din București cu spectacolele “Costumele” de Dan Puric respectiv “Dama cu camelii”, în cadrul Microstagionii românești de la Marsilia organizată de Teatrul Toursky (9 – 17 februarie 2001).

Tot în anul 2001 s-au derulat următoarele evenimente: “Săptămâna dramaturgiei contemporane franceze” la Teatrul Național din Târgu-Mureș, primă etapă a proiectului de colaborare “Face-à-face” (15 – 21 februarie); participarea la Târgul Internațional de Carte de la Paris (16 – 21 martie); Ministerul Culturii s-a implicat în finanțarea celei de-a doua etape a proiectului “Muzică orală și creație contemporană din România” inițiat de Fundația Royaumont și sprijinit de Ambasada Franței la București, organizând un turneu al grupului Padovani-Dobrogea care a avut loc în perioada 15 – 29 mai la Timișoara, Cluj, Iași și București; participarea trupei Teatrului “C. Nottara” la Festivalul de teatru „Off” de la Avignon,

spectacolul “Scrisoare de dragoste, ca un supliciu chinez” de Fernando Arrabal (iulie); prezența Orchestrei din Paris și a Orchestrei Capitolului din Toulouse în cadrul Festivalului și concursului internațional “George Enescu” (8 – 28 septembrie).

De-a lungul anului 2002 au fost organizate diverse acțiuni culturale la Centrul Cultural Român din Paris, dintre care amintim: conferința ținută de către domnul Nicolae Barna despre romanul „Maramureș” de D.Țepeneag, expoziții de grafică ale domnilor Davis Grebu, Iuri Isar; seară de poezie consacrată lui Eminescu, la care au participat actorii Mircea Albulescu și Ileana Stana Ionescu; spectacol de poezie cu participarea domnilor Emil Brumaru, Horațiu Mălăele; seară de poezie Florin Piersic; expoziție de icoane pe sticlă Grigore Dejeu; expoziție de tapiserie Doina Levintă etc.

Ministerul Culturii și Cultelor a participat la Târgul internațional de carte de la Paris (16 martie - 1 aprilie 2002).

Trupa Teatrului Național „I.L.Caragiale” din București a dat reprezentații la Paris cu piesele „Momente și schițe” și „Take, Ianke și Cadăr”, în perioada 19 - 29 martie 2002.

În martie, regizoarea Teodora Hergelegiu și actrița Daniela Eugenia Voicu au participat la un spectacol lectură în cadrul proiectului teatral Face-a-Face.

În mai 2002, trupa regizorului Radu Afrim a participat la Întâlnirile europene de la Bussang, program realizat de asociația Les Theatrales și autoritățile locale din Vosges în colaborare cu Institutul European al Itinerariilor.

În urma invitației adresate de către domnul Laurențiu Tănase, Secretar de stat pentru culte, domnul Stephane Thefo, membru al misiunilor interministeriale de luptă împotriva sectelor din Franța a efectuat o vizită în România între 10 - 13 iunie 2002.

Doamna Ludmila Patlanjoglu, președintele Secției Române a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru a participat la Festivalul Internațional de Teatru de la Avignon în iulie 2002.

La Centrul Cultural Român din Paris, în 27 ianuarie 2003, regizorul Ioan Ieremia și actorii Claudia Ieremia și Romeo Ioan au fost invitați să susțină o reprezentație cu piesa „Bogdan și Verena” de Mihai Eminescu. Între 27 ianuarie - 2 februarie, actorii Lucia Mureșan și Constantin Codrescu au susținut un recital bilingv de poezie, cu prilejul aniversării nașterii poetului Mihai Eminescu.

În perioada 10 - 16 martie 2003, a avut loc la Poitiers Festivalul Filmului de scurt-metraj „*Rencontres Internationales Henri Langlois, 26-e Festival International des Ecoles de Cinema*”. Domnul Laurențiu Damian, director al Editurii Video, a participat la acest eveniment, cu sprijinul financiar și logistic al Ministerul Culturii și Cultelor.

În perioada 5 - 11 martie 2003, Teatrul Național din Nisa a organizat un colocviu privind piesa „Visul unei nopți de vară” de Wiliam Shakespeare.

Între 28-30 martie 2003, domnul Vasile IONESCU, referent, Direcția Minorități Naționale, MCC a participat la Colocviul „Drepturile minorităților în România” organizat de Comunitatea urbană din Lyon, în cadrul manifestărilor „Luna românească”.

Între 15-31 martie 2003 România a participat la Târgul Internațional de Carte de la Paris, cu un stand organizat de Ministerul Culturii și Cultelor.

Între 28 martie – 6 aprilie 2003, actorul Florin Piersic Junior și producătorul Voicu Rădescu au fost invitați să participe la Festivalul „Printemps Roumain” de la Marsilia, organizat de Asociația „Mnemosyne” (Asociație Europeană Franța-România).

În aprilie, domnul Jean-Jacques Aillagon, Ministrul culturii și comunicației din Franța, în urma invitației primite din partea domnului Razvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a efectuat o vizită oficială în România. Cu această ocazie a fost semnat un Aranjament administrativ între Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Culturii și Comunicației francez cu privire la conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural

În vara 2003, în Franța, statutul monumentului a fost schimbat de la B la A monument clasat.

Teatrul „Moliere” din Paris al cărui director este poetul Michel de Maulne a organizat în toamna lui 2003 o retrospectivă a poeziei contemporane românești, la care au participat poeți români de renume atât în țară cât și în Franța și în Europa : Rodica Drăghinescu, Ana Blandiana, Mircea Dinescu, Marta Petreu, Florin Iaru, Simona Popescu, Ioan Flora, Ileana Mălăncioiu și Șerban Foarță alături de poeți români din Paris (Dinu Flămând, Magda Cârneci, Sanda Stolojan și Matei Vișniec). Acțiunea s-a desfășurat cu sprijinul financiar și logistic al Ministerului Culturii și Cultelor, la inițiativa direcției de specialitate.

Germania

În 2001, Ministerul Culturii și Cultelor a transmis Direcției Asistență pentru Aderare din Ministerul Integrării Europene acordul său asupra textului *Înțelegerii cu privire la proiectul „Renovarea urbană conservatoare a orașului vechi al Sibului/Hermannstadt”*. Este vorba de promovarea în comun de către Guvernul României și Guvernul Republicii Federale Germania a unui proiect complex destinat patrimoniului din orașul Sibiu, în care statul german pune la dispoziție fonduri de 4,5 milioane DM. Înțelegerea intră în vigoare odată cu transmiterea Notei de răspuns a Guvernului României către Ambasada Republicii Federale Germania.

S-a organizat la Beratzhausen, „Capitala culturii românești din Bavaria”, în colaborare cu autoritățile locale, în perioada 18 – 24 iunie 2001, “Săptămâna culturii române” (muzică tradițională, expoziții fotodocumentare, conferințe pe teme de literatură, ateliere interactive de teatru de marionete, artă populară tradițională); în cadrul acesteia a avut loc și o manifestare literar-muzicală la Institutul Cultural „Titu Maiorescu” din Berlin. Săptămâna culturală românească a fost larg mediatizată de presa și posturile de televiziune din regiune.

În perioada 8 – 28 octombrie 2001, s-au desfășurat la München „Zilele culturii române”, manifestare ajunsă la cea de-a III-a ediție (anterior a avut loc o manifestare similară în septembrie 1999, la München, urmată de “Săptămâna Culturii Bavareze”, organizată în septembrie 2000 la Sibiu).

Evenimentele culturale complexe din cadrul acestei manifestări desfășurate patronajul Ministerului Culturii și Cultelor și Ministerului Culturii din landul Bavaria, sunt organizate în colaborare cu Asociația cultural-literară „Apoziția”, Administrația culturală a orașului München, Asociația culturală sud-est germană, Fundația Sașilor Transilvăneni și Consulatul General al României la München. În cadrul acestei manifestări au fost organizate expozițiile: „Semnele credinței în România” (foto Dan Dinescu) și „Artă contemporană românească – secvențe” (pictură, grafică, sculptură, desen); conferința cu tema “Constantin Brâncuși – viața și opera” desfășurată în cadrul “Anului Brâncuși”, mese rotunde pe temele “Cultura și societatea în dialog” și “Interferențe literare româno-germane”.

În 2001, Ministerul Culturii și Cultelor a avut o contribuție privilegiată la „Festivalul țărilor dunărene” desfășurat la Ulm în perioada 4 – 16 iulie. Delegația Ministerului Culturii și Cultelor a fost condusă de dl Ioan Opriș, Secretar de stat, și a cuprins meșteri populari, stand „Info”, stand de preparate culinare tradiționale și spectacole ale Teatrului Masca.

La sfârșitul lunii noiembrie 2001 orchestra Filarmonicii „George Enescu” a efectuat un turneu de concerte în mai multe orașe din Germania.

Demne de semnalat sunt participările anuale ale României la Târgurile de carte de la Leipzig și Frankfurt. Dintre evenimentele culturale mai importante ale anului 2004, menționăm:

- deschiderea *Expoziției de sculptură românească* la sediul Institutului „Titu Maiorescu” de la Berlin, în cadrul Festivalului berlinez de cultură europeană, începând cu luna februarie;

- deplasarea la Freiburg, la Institutul de Cercetări - Biblioteca română din localitate a directorului Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc din București, în perioada 1- 15 aprilie, în vederea repatrierii unei părți din arhiva Institutului;

- participarea domnului Ioan Opriș, Secretar de stat la Ministerul Culturii și Cultelor la Ulm la *Donau Fest*, între 2-14 iunie;

- organizarea de către MNAC a expoziției *Tineri artiști români la Munchen*, în cadrul *Zilelor Culturii Românești la Munchen*, 9-27 iunie 2004;

- pentru a participa la *Festivalul Zuruck nach Europa*, între 12-18 iulie la Beratzhausen;

- participarea la *Zilele culturii românești în Bavaria* între 16-23 iulie.

Grecia

În aprilie 2001 Corul de cameră „Vox Humana” a participat la Festivalul Internațional de Muzică din Rhodos.

În octombrie 2002 Filarmonica „George Enescu” a participat la Festivalul „Dimitria”, iar în noiembrie - decembrie Opera Națională din București a efectuat un turneu la Atena.

Grupul de Dans Contemporan „Interart” la a prezentat o serie de spectacole la Teatrul Alekton din Athena în martie 2004.

Iunie: negocieri la București pentru definitivarea noului Program dde schimburi culturale.

În cadrul Olimpiadei culturale organizată cu prilejul „Jocurilor olimpice de vară” de la Atena 2004 s-au desfășurat următoarele evenimente:

- expoziția „Șase mari sculptori în dialog cu figura umană” organizat de Muzeul de Artă a României;
- expoziția „Kavafica” a pictorului Gh.I.Anghel;
- expoziție de artă plastică la Atena.

Italia

La 17 aprilie 2002 s-a semnat la București noul *Program de colaborare culturală româno-italian pentru anii 2002 –2005*, în baza căruia se desfășoară relațiile culturale cu această țară.

Potrivit prevederilor acestui program, Guvernul Italian acordă anual burse de cercetare liberă de care pot beneficia specialiști din varii domenii, precum și din domeniul culturii, la propunerea Ministerului Culturii și Cultelor. Această acțiune, având un caracter permanent s-a desfășurat în condiții optime, conform prevederilor Programului, având rezultate remarcabile în domeniul artelor și culturii.

Schimbările culturale s-au desfășurat în cadrul Programului amintit, fără a ridica probleme speciale.

Dintre evenimentele culturale cele mai importante care au avut loc în anul 2002, menționăm participarea României la Târgul de Carte de la Bologna (6 - 16 aprilie), la Bienala de Arhitectură de la Veneția, cu proiectul *România, mon amour* (27 august – 29 noiembrie), precum și organizarea unor expoziții: Expoziție de tapiserie la Veneția (1 – 10 mai), în colaborare cu Institutul Român de Cultură și Cercetare Umanistă; Expoziție de Artă Contemporană, în cadrul celei de-a V-a ediții a Expoziției Internaționale de Sculptură și Instalație OPEN 2002 – Veneția. Totodată, la București au fost deschise, în perioada februarie – aprilie, o expoziție de grafică și sculptură: *116 interpretări ale operei lui Dante și Murano 900*, în colaborare cu Institutul Italian de Cultură de la București.

Israel

În ianuarie 2002, domnul acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a răspuns invitației adresate de rabinul Schmuel Halpert, vicepreședinte al Knesset-ului, de a vizita Israelul. Întâlnirile la cel mai înalt nivel cu Matan Vilnai, Ministrul științei, culturii și sportului, cu Asher Ohana, ministrul Afacerilor Religioase, cu Michael Melchior, Ministru adjunct al Afacerilor Externe, discuțiile purtate cu acest prilej au marcat un moment important nu doar în identificarea unor noi oportunități de dezvoltare a relațiilor culturale, ci și în recunoașterea de către Guvernul israelian a interesului manifestat de România față de patrimoniul evreiesc, material și imaterial, ca parte a culturii naționale. Ministrul român a avut, de asemenea, întâlniri cu directorul Muzeului de Artă Modernă din Tel Aviv și cu directorul Memorialului Yad Vashem din Ierusalim.

În luna mai 2002 a avut loc la București negocierea *Programului de colaborare în domeniile educației, culturii și științei între Guvernul României și Guvernul Statului Israel pentru anii 2002 – 2006*.

În cursul lunii mai 2002, au fost prezentate filmele românești *Struma*, în regia lui Radu Gabrea, la Tel Aviv, Ierusalim și Haifa, în cadrul *Zilelor*

filmului românesc, și *Filantropica* (regizor Nae Caranfil), inclus în cadrul Festivalului Internațional de la Ierusalim.

Tot în cursul lunii mai, în cadrul *Zilelor culturii românești în Israel*, s-a deschis la Tel Aviv expoziția pictorului Vasile Celmare, care a fost itinerată la Haifa și Ierusalim.

În 2003 și 2004 s-au organizat și desfășurat în regim de reciprocitate „săptămâni cultural-artistice româno-israeliene”.

În cadrul Zilelor Culturii Române la Tel Aviv, în, Ministerul Culturii și Cultelor a susținut participarea Teatrului „Radu Stanca” din Sibiu (*Canibalii, Experiment Iov*), spectacolul *Vis* al actorului Dan Puric (Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București), precum și concertul de muzică clasică și contemporană al muzicienilor Aurelian Octav Popa și Sanda Crăciun (Filarmonica „G. Enescu” din București).

La Târgul Internațional de Carte de la Ierusalim, eveniment cultural de prestigiu, România a fost reprezentată de Ministerul Culturii și Cultelor prin organizarea standului românesc, evenimentul constituind un bun prilej pentru organizarea unor întâlniri cu personalități culturale de notorietate.

În luna octombrie 2003, Ministerul Culturii a susținut Simpozionul *Benjamin Fundoianu* desfășurat la Ierusalim, prin participarea prof. univ. Alexandru Călinescu, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași.

În 2004, schimbările s-au succedat în chip firesc, în regim de reciprocitate:

- martie 2004: inaugurarea, în prezența Ministrului culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodorescu, a Institutului Cultural Român de la Tel Aviv;

- martie 2004: Turneul Teatrului Evreiesc de Stat din București în Israel;

- mai 2004: Turneul Teatrului Cameri în România, cu spectacolul „Recviem”;

- septembrie - octombrie 2004: Turneul Teatrului Național „I.L. Caragiale din București cu spectacolul „Tache, Ianke și Cadâr” la Tel Aviv;

- septembrie 2004: vernisajul expoziției „Philip Rantzer – prietenul lui Brâncuși” la Muzeul Cotroceni.

Japonia

În februarie (2003) a fost inaugurată la Tokio expoziția “Schimburi culturale Japonia – România 2003” în cadrul căreia au fost expuse lucrări de pictură și sculptură ale artiștilor japonezi și români.

În martie 2004 a fost organizată o expoziție de pictură contemporană reunind lucrările a cinci artiști români, la Tokyo.

Luxemburg

În urma invitației adresate de către Ministerul culturii și cultelor din România, doamna Erna Hennicot-Schoepges, Ministru al culturii, învățământului superior și cercetării precum și Ministru al lucrărilor publice din Luxemburg, a efectuat o vizită oficială în România, în perioada 18-20 septembrie 2003. Cu acest prilej, a fost semnat *Programul bilateral de schimburi în domeniile științei, tehnologiei, învățământului, culturii, sănătății și tineretului pentru anii 2002-2005 între Guvernul României și Guvernul Marelui Ducat de Luxemburg*.

Doamna Hennicot-Schoepges și delegația luxemburgheză formată din domnii Guy Dockendorf, Director în cadrul Ministerului Culturii, Învățământului Superior și Cercetării, Fernand Kartheiser, Ambasadorul Luxemburgului pentru România cu reședința la Atena, Jean Marc Hoscheit, reprezentantul permanent al Luxemburgului pe lângă UNESCO, Georges Calteux, Director în Ministerul Culturii din Luxemburg, au vizitat Sibiuul, unde au avut convorbiri cu prefectul Județului Sibiu și arhitecții coordonatori ai proiectului cultural româno-luxemburghez care s-a derulat în acest oraș.

În perspectiva lansării proiectelor menite a da conținut Programului „Sibiu – capitală culturală europeană 2007”, la invitația Ministerului culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodorescu, a vizitat România (septembrie 2004) într-o misiune exploratorie dl Claude Frisoni, Director general al Centrului Cultural din Luxemburg.

Macedonia

În octombrie 2004 s-a desfășurat vizita oficială a dl. acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, la invitația omologului său, domnul Blagoj Stefanovski.

Maroc

În octombrie 2003, Ministrul culturii și cultelor, dl. acad. Răzvan Theodorescu, l-a primit în cadrul unei vizite oficiale în România pe domnul Mohamed Achaari, Ministrul culturii din Regatul Maroc. Cu acest prilej s-au discutat reperele unor acțiuni ce vor avea loc în cadrul *Programului de colaborare culturală dintre guvernele celor două țări* (semnat la Rabat, în luna aprilie 2003).

În februarie 2004, Ministrul culturii și cultelor din România, acad. Răzvan Theodorescu, a răspuns invitației omologului său efectuând o vizită oficială în Regatul Marocului. Cu acest prilej România a participat la Salonul Internațional de Carte de la Casablanca și a organizat o expoziție foto documentară la Rabat.

Republica Moldova

Din 2001, pentru o mai bună coordonare a programelor s-a creat un nou cadru și un nou mecanism de finanțare prin Oficiul Guvernului pentru gestionarea relațiilor cu Republica Moldova, precum și cu avizul Comitetului Interministerial pentru relațiile României cu Republica Moldova, care stabilesc și urmăresc derularea programelor aprobate de Guvernul României pentru Republica Moldova.

Ministerul Culturii și Cultelor a prezentat o serie de propuneri de proiecte culturale din care au fost reținute și aprobate pentru a fi finanțate din Fondul aflat la dispoziția Guvernului următoarele: proiectul inițiat în anul 2000, cu privire la dotarea cu scaune și fotolii a Centrului de Cultură și Artă *Ginta Latină* din Chișinău și difuzarea gratuită a revistei **Magazin Istoric**, prin expedierea a 2000 de abonamente la Chișinău.

Proiectele culturale pentru relația cu Republica Moldova pe anul 2002 au fost, de asemenea, finanțate din fondurile disponibile ale Guvernului României pentru relațiile cu Republica Moldova, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr. 142/2002.

Proiectele culturale realizate până în 2003 au vizat susținerea unor publicații culturale în limba română (*Literatură și Artă, Limba Română, Florile Dalbe, Glasul Națiunii*, în valoare totală de 3 miliarde lei), precum

și promovarea culturii românești și a istoriei României prin continuarea cercetărilor arheologice, difuzarea revistelor de istorie, manifestări culturale comune, amplasarea de monumente comemorative sau busturi ale unor scriitori români (amplasarea busturilor lui I.L. Caragiale și Marin Preda la Chișinău, continuarea difuzării gratuite a revistei **Magazin Istoric** în Republica Moldova, în valoare totală de 680 milioane lei).

Portugalia

Între 22-27 martie 2004 s-au desfășurat „Zilele filmului românesc la Lisabona”, iar între 26 aprilie – 2 mai 2004, expoziția organizată de Muzeul Țăranului Român la Santa Maria da Feira și la Lisabona.

Federația Rusă

În 2003, în urma invitației lansate de către domnul Corneliu Bucur, directorul general al Muzeului Național „Astra” din Sibiu, o delegație din Federația Rusă a efectuat o vizită oficială în România.

La sfârșitul acestui an este programat turneul Teatrului Național „I.L.Caragiale” din București, pe scena Teatrului MHAT, la Moscova, unde vor avea loc reprezentații cu piesa „Ana Karenina”

Slovacia

În perioada 24 septembrie – 5 octombrie 2003 s-au organizat la București, cu sprijinul Ambasadei Republicii Slovace, al Ministerului Culturii slovac și al Ministerului Culturii și Cultelor, „Zilele culturii slovace”. Au avut loc concerte de orgă, jazz, dans contemporan, cu participarea unor artiști slovaci de renume. De asemenea, a fost organizată o expoziție foto la Muzeul Țăranului Român.

Ministrul Culturii din Republica Slovacia, domnul Rudolf Chmel, a onorat invitația adresată de dl. acad. Răzvan Theodorescu de a efectua o vizită oficială în România cu ocazia *Zilelor culturii Slovace*.

Suedia

Conform strategiei culturale a Ministerului Culturii și Cultelor și a eforturilor depuse în ultimii ani pentru aderarea României la Uniunii Europene, precum și a ponderii pe care o detine Suedia în cadrul Uniunii Europene, Ministerul Culturii și Cultelor a decis organizarea, în 2002, a *Anului cultural al României în Suedia*. Deschiderea oficială a acestei manifestări complexe a avut loc pe data de 31 ianuarie, în prezența dl. acad. Razvan Theodorescu, Ministrul culturii și cultelor, a dnei. Marita Ulskog, Ministrul suedez al culturii, a Lordului primar al Stockholm-ului și a multor altor personalități culturale și politice românești și suedeze, printr-un recital de muzică românească de cameră susținut de pianista Ilinca Dumitrescu și violonistul Șerban Lupu, conferința „Conexiuni culturale între Scandinavia și Europa de Sud-Est” susținută de dl. acad. Răzvan Theodorescu și o expoziție de carte românească. Pe parcursul anului au urmat alte evenimente culturale de anvergură, dintre care trebuie menționate expoziția de artă plastică românească contemporană a 15 artiști, recitalul de poezie al poetul Ion Milos, expoziția de fotografii „Semnele credinței în România” a artistului Dan Dinescu, simpozionul privind contribuția comunității evreiești la cultura română, concertele Corului de cameră „Preludiu” condus de maestrul Voicu Enăchescu, „Zilele culturii românești” la Muzeul Skansen organizate de Muzeul Satului (meșteri populari, taraf de rromi, grup gastronomic, ansamblu muzical, expoziția „Arhitectura populară din România”), spectacolul „O noapte furtunoasă” jucat de Teatrul „I.D. Sîrbu” din Petroșani, expoziția „10 graficieni din România”, seara culturală „Marin Sorescu”. Închiderea oficială a *Anului cultural al României în Suedia* a avut loc în data de 27 noiembrie 2002, la una din cele mai prestigioase săli de concert din Stockholm, unde a concertat solista Dana Dragomir.

În 2004, în perioada 2-5 mai, corul „Preludiu” al Centrului Național de Cultură „Tinerimea Română” a susținut un concert la Stockholm.

Turcia

Realizarea expoziției „Sabia lui Ștefan cel Mare”, împrumutată de la Muzeul Topkapı din Istanbul. Sabia a fost expusă, în perioada 9-30 iulie 2004, la Muzeul Național de Artă al României, în cadrul manifestărilor din cadrul programului de comemorare „Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani.”.

Ucraina

Strategia și obiectivele Ministerului Culturii și Cultelor cu privire la schimburile culturale cu Ucraina au vizat crearea unui cadru favorabil pentru punerea în valoare a bogăției culturale a minorității ucrainene din România, precum și pentru sprijinirea minorității românești din Ucraina în vederea conservării și al exprimării a identității sale etnice și culturale.

Un important pas în cadrul relațiilor de colaborare româno-ucrainiene l-a constituit semnarea Protocolului Interministerial de colaborare pentru anii 2003-2006, eveniment dublat de vizita oficială în România a Ministrului culturii din Ucraina.

Un eveniment important în cadrul relațiilor culturale îl constituie turneul Teatrului Național „V. Alecsandri” din Iași la Cernăuți, cu spectacolul „O scrisoare pierdută”, 7 –9 septembrie 2002.

Vatican

Organizarea de către Ministerul Culturii și Cultelor la Vatican a expoziției *Ștefan cel Mare – punte între Orient și Occident* – 30 septembrie – 30 octombrie 2004 în spațiile Muzeelor Vaticanului, în prezența Președintelui României, domnul Ion Iliescu.

Evenimente organizate în colaborare cu misiunile diplomatice acreditate în România, la sediul MCC (2003-2004)

● 9 – 25 decembrie 2003, Ambasada Republicii Moldova: Expoziția de artă plastică non-figurativă a pictorului moldovean Anatol Daniilișin.

● 30 martie – 4 aprilie 2004, Ambasada Belarus: Expoziție de artă fotografică *Peisaje și fețe ale locuitorilor regiunii nordice a Belarusului* – autor Evghenii Koziulea

● 5 – 30 aprilie 2004: Expoziția de pictură a domnului Sorel F. Andrei, cetățean francez de origine română.

● 28 aprilie 2004, Ambasada Indiei: Prezentarea de diapozitive realizate de artistul fotograf Urmila Dongre, însoțită de comentariul doamnei Promilla Ghosh.

● 12 iulie 2004, Ambasada Peru: Lansarea volumului „Grădina iubitei mele” a scriitorului peruan Alfredo Bryce Echenique.

● 11 octombrie 2004, Ambasada Republicii Islamice Iran: *Celebrarea poetului Hafez* și lansarea *Antologiei de poezie persană*.

● 12 – 26 octombrie 2004, Institutul Polonez/Ambasada Poloniei: expoziția de fotografii și lansarea CD-ului *Witold Lutosławski și ideile sale muzicale – Lutosławski in memoriam*

● 13 octombrie 2004: Prima comemorare în România a *Zilei Holocaustului* și prezentarea filmului *Alogic 11* realizat de Florin Kevorkian.

● 14 octombrie 2004: lansarea volumului *Tradiții românești-Muzeul Satului*.

● 15 octombrie 2004: lansarea volumului *Germanii în Aeronautica Română* de prof. dr. Valeriu Avram.

● 19 – 26 octombrie 2004, Ambasada Algeriei: în cadrul *Săptămânii Culturale Algeriene în România*: expoziție de obiecte tradiționale algeriene, vizionarea de imagini din Algeria, comunicarea susținută de scriitorul Amin Zaoui despre romanul și literatura din Algeria, moment poetic susținut de poeții Djamel Amrani și Leila Boutaleb, pe fondul muzical realizat de Ansamblul muzical Al Gharnatia din Algeria.

● 29 octombrie – 8 noiembrie 2004, Ambasada Croației: expoziție de dantă croată *Dantelăria în Croația* și proiecție de filme artistice croate de lung-metraj în cadrul *Zilele Noului Film Croat*.

Clubul Diplomației Culturale (o inițiativă în parteneriat public-privat)

La 31 mai 2001 se înființează, din inițiativa și cu susținerea domnului Ion Antonescu, Secretar de stat, Clubul Diplomației Culturale

Clubul este menit să asigure schimburi de idei și de proiecte în domeniul culturii și al artei, să constituie cadrul pentru prezentarea și pentru promovarea proiectelor de succes din țările membre ale Clubului, să stabilească legături între membrii Clubului cu oameni de cultură din România, să inițieze acțiuni care să ducă la o mai bună cunoaștere a patrimoniului și valorilor culturale din țările membre ale Clubului.

Vreme de doi ani, membrii Clubului s-au reunit lunar, având drept invitați oameni politici, artiști consacrați, tinere talente. Au participat la dezbateri sau la manifestările artistice, printre alții: Mihai Tănăsescu, Ministrul finanțelor publice, Prințul Dimitrie Sturdza, artiștii plastici Victoria și Marian Zidaru, Valeria Tofan, creatorul popular ceramist Nicolae Diaconu, scriitorul Romulus Vulpesu, Corul de copii „Alegretto”, artiste plastice Mihaela Bădescu și Ioana Ometiță, tânărul interpret Teodor Buznea, corul de copii „Allegretto”, ceramistul Marcel Colibaba, artista autodidactă Magdalena Albulescu din Petroșani, Formația de jazz „Trio San” din Danemarca, Cornelia Tihon, Grupul de dans „Hora”, Formația de copii BIMBaM, violonistul Vlad Stănculeasa, pictorul Aurel Teodoru, artistul Marcel Chirnoagă, Formația camerală „Amadeus”.

Clubul Diplomației Culturale a constituit o excelentă oportunitate pentru artiștii prezenți la reuniuni care au fost invitați să participe la manifestări artistice în țările reprezentate de membrii misiunilor diplomatice acreditați în România.

Agenda inițiativelor culturale cu impact social (cu susținere financiară extrabugetară)

- 19 aprilie 2001: *Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București: Lumină pentru sufletul bătrânilor*: reintegrarea bătrânilor instituționalizați.
- 21 aprilie 2001: *Sala „Rondă” Intercontinental*: întâlnirea Seniorilor Filmului și ai Teatrului Românesc; cu această ocazie, s-au decernat titlurile de:
 - o *Artistă de onoare a filmului românesc*
 - o *Artist de onoare al filmului românesc*
 - o *Titlul de Excelență al Culturii Românești*
- 22-26 august 2001 – Pelerinajul Seniorilor Filmului și ai Teatrului Românesc la Mănăstirile din Moldova și din Bucovina.
- 15 septembrie 2001: în domeniul publicațiilor de carte: *Hâncu-Ba!* de Romulus Vulpesu; asigurarea costurilor necesare pentru tipărirea volumului.

- 15 noiembrie 2001: editarea calendarelor 2002 – Anul Vedetelor.
- 9 decembrie 2001: prima manifestare culturală la nivel național “*Vârsta de aur*”
- 25-31 martie 2002 – Săptămâna pensionarilor, pentru aniversarea la nivel național a Zilei Mondiale a Teatrului.
- 6 mai 2002 – Sala de Concerte „Mihail Jora” a Radiodifuziunii Române: *Gala Muzicii Ușoare Românești*: conferirea trofeului și premierea celor mai valoroși compozitori și interpreți de slagăre românești.
- 19-23 iunie 2002 – Pelerinajul Seniorilor Filmului și ai Teatrului Românesc la Mănăstirile din Moldova și din Bucovina - ediția a 2-a pentru promovarea turismului cultural românesc.
- februarie 2003: editarea volumului *Patrimoniul Gojdu*, în 1.000 de exemplare, în limba engleză, cu prezentarea de date istorice, de mărturie și de imagini a așezămintelor Gojdu de la Budapesta, precizându-se statutul juridic și importanța acestora pentru România.
- decembrie 2003: editarea volumului *Opera Omnia: Contururi spectacologice crepusculare* de prof. univ. dr. Ion Toboșaru, Doctor Honoris Causa, carte-corolar a eminentului profesor, cu prilejul aniversării a 50 de ani de activitate neîntreruptă în învățământul superior. Cartea a apărut sub auspiciile Ministerului Culturii și al Cultelor, în două volume, însumând 1200 de pagini.

Măsuri de sporire a participării publice la actul de cultură, stimularea valorilor (2003-2004)

- februarie-mai 2003: crearea liniei telefonice speciale pentru informare cultural-artistică: **9525 – infocultural**
- ianuarie – decembrie 2004: punerea în practică a prevederilor a Legii nr.118/2002 la nivelul Ministerului Culturii și Cultelor privind acordarea indemnizației de merit pentru personalitățile care au activat în domeniul culturii.
- martie 2004: H.G. nr. 385/2004, privind accesul gratuit la actul de cultură la nivel național al pensionarilor care au activat minimum 10 ani în domeniul cultural-artistic, inclusiv cei din mass-media.

Legislația și politicile în domeniul audiovizualului.

1. Strategia generală în domeniul audiovizualului.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi revin în domeniul audiovizualului, stabilite prin HG nr. 28/2001, HG nr. 709/2002 și HG nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, precum și a responsabilităților care decurg din calitatea de instituție integratoare pentru Capitolul 20 de negociere cu Uniunea Europeană, Ministerul Culturii și Cultelor a asigurat derularea activităților necesare pentru realizarea prioritară a următoarelor obiective :

- armonizarea legislației românești cu acquis-ul european în domeniul audiovizualului;
- elaborarea politicii Guvernului în domeniul audiovizualului, în vederea dezvoltării unei industrii audiovizuale naționale în acord cu standardele europene;
- reprezentarea României în organismele europene interguvernamentale cu activitate în domeniul audiovizualului, urmărirea evoluțiilor legislației europene și comunitare în domeniu și asigurarea comunicării cu structurile de specialitate ale Comisiei Europene și Consiliului European;
- centralizarea semnalelor venite de la celelalte autorități publice cu responsabilități în domeniul audiovizualului, precum și de la reprezentanții industriei audiovizuale, în vederea evaluării, pe baza acestora, a necesităților de ajustare și îmbunătățire a cadrului legislativ și a politicilor în domeniu;
- monitorizarea permanentă a modului în care celelalte instituții, în special Consiliul Național al Audiovizualului, își îndeplinesc obligațiile specifice prevăzute de Legea audiovizualului;
- întărirea cooperării cu celelalte instituții publice cu responsabilități în acest domeniu (Parlamentul României, Ministerul Integrării Europene, Consiliul Național al Audiovizualului, Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații), precum și cu reprezentanții industriei audiovizuale și ai asociațiilor profesionale din acest sector;

2. Procesul legislativ și preluarea acquis-ului comunitar.

La începutul anului 2001, Ministerul Culturii și Cultelor s-a implicat activ în procesul de negociere și definitivare a Documentului de poziție complementar al României pentru Capitolul 20 de negociere a aderării la UE „Cultura și politica în domeniul audiovizualului”. Reprezentanții săi au participat la reuniunile colectivului interministerial coordonat de către Ministerul Integrării Europene, au negociat și colectat punctele de vedere și pozițiile scrise exprimate de către instituțiile și autoritățile cu responsabilități în domeniu și au redactat documentul de poziție în limba română.

Ulterior, obiectivul primordial al Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul politicilor audiovizuale, în perioada 2001-2004, a constat în îndeplinirea angajamentelor asumate de către Guvernul României prin Documentele de poziție pentru Capitolul 20 de negociere a aderării la UE. În vederea identificării soluțiilor adecvate pentru realizarea acestora și în îndeplinirea responsabilităților aflate în zona de competență a Ministerului Culturii și Cultelor referitoare la procesul de integrare europeană, reprezentanții săi au participat în perioada 2001-2004 la toate ședințele anuale ale Subcomitetului nr. 5 de negociere România-UE „Inovare”, structură instituțională de negociere la nivel de experți comunitari și naționali, în cadrul căreia se evaluează progresele înregistrate și se stabilesc prioritățile de acțiune pentru perioada subsecventă întrunirii acestei structuri.

a) noua reglementare a sectorului audiovizualului;

Din punct de vedere legislativ, realizarea obiectivului privind îndeplinirea angajamentelor asumate de către Guvernul României în cadrul Capitolului 20 de negociere a însemnat, în primul rând, adoptarea unei noi legislații primare, menite să reglementeze funcționarea sectorului audiovizual. Ca urmare, în anul 2001, Ministerul Culturii și Cultelor a demarat procesul de elaborare a unei noi Legi a audiovizualului menite să înlocuiască vechea reglementare, Legea nr. 48/1992 a audiovizualului. În urma unui efort realizat pe parcursul a unui an și jumătate, care a implicat colaborarea Ministerului Culturii și Cultelor cu numeroase autorități publice, precum Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informațiilor (coinițiator), Consiliul Național al Audiovizualului, Parlamentul României, precum și în urma unui larg proces

de consultare a reprezentanților industriei audiovizuale (radiodifuzori, operatori de cablu, etc), în data de 22 iulie 2002 a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 534 și a intrat în vigoare noua lege a audiovizualului, Legea nr. 504/2002.

Noutatea adusă de noua Lege a audiovizualului (Legea nr. 504/2002) față de vechea reglementare constă, în principal, în preluarea cu exactitate a standardelor Uniunii Europene în domeniul reglementării sectorului audiovizual. Astfel, noua lege cuprinde : definițiile ce se regăsesc în instrumentele juridice europene relevante; prevederi clare cu privire la jurisdicție, respectiv, la competențele României asupra radiodifuzorilor, într-un context transfrontieră; prevederi clare cu privire la responsabilitățile culturale ale radiodifuzorilor (protecția operelor europene, producătorii independenți); prevederi clare cu privire la accesul publicului la evenimentele de importanță majoră și la dreptul de a face scurte extrase; prevederi clare privind dreptul la rectificare și dreptul la replică; prevederi clare cu privire la rolul și funcționarea Consiliului Național al Audiovizualului, la independența acestuia; reglementări clare cu privire la conținutul ilegal sau prejudiciabil al serviciilor de programe; reglementări privind pluralismul surselor de informare, în concordanță cu practica majorității statelor europene, potrivit căreia limitarea concentrării mijloacelor de comunicare se face pe baza audienței cumulate a acestora; etc.

Adoptarea acestei legi, apreciată de către Comisia Europeană ca prezentând un înalt grad de armonizare cu *acquis-ul* european în domeniu (Directiva Televiziunea Fără Frontiere: Directiva 89/552/EEC, modificată și completată prin Directiva 97/36/EC), a stat la baza închiderii provizoriei, la sfârșitul anului 2002, a Capitolului 20 de negociere a aderării la UE, „Cultura și politica în domeniul audiovizualului”.

Față de conținutul detaliat al noului act normativ adoptat, serviciile tehnice ale Comisiei Europene au sugerat operarea unor modificări minore, care au fost realizate pe parcursul anului 2003, prin dezbaterile în cadrul Camerei Deputaților și a Senatului a unui proiect de lege de modificare și completare a Legii nr. 504/2002, proces finalizat prin adoptarea Legii nr. 402

din 7 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial nr. 709 din 10 octombrie 2003.

Armonizarea legislației naționale cu *acquis-ul* comunitar a continuat în anul 2003 prin adoptarea de către Guvernul României a Hotărârii nr. 47/2003 privind stabilirea evenimentelor de importanță majoră difuzate în cadrul programelor de televiziune, publicată în Monitorul Oficial nr. 82 din 10 februarie 2003, precum și prin deciziile Consiliului Național al Audiovizualului, autoritatea unică de reglementare în domeniu.

b) semnarea și ratificarea unor convenții internaționale ale Consiliului Europei, în domeniul audiovizualului;

- **Convenția Europeană privind Televiziunea Transfrontieră**, adoptată la Strasbourg, la 5 mai 1989 și Protocolul de amendare a acesteia, adoptat la Strasbourg la 1 octombrie 1998;

Convenția Europeană privind Televiziunea Transfrontieră este cel mai important document juridic pan-european în domeniul audiovizualului. Prevederile acestui act normativ sunt similare cu cele ale Directivei Televiziunea Fără Frontiere a Uniunii Europene și constituie cadrul juridic de reglementare a circulației serviciilor de programe de televiziune în Europa. Conținutul său reglementează probleme esențiale, precum: jurisdicția aplicabilă asupra radiodifuzorilor, responsabilitățile culturale ale acestora, problematica dreptului la replică, a sponsorizării, publicității și teleshopping-ului, protecția minorilor, etc.

Ca urmare a inițiativei Ministerului Culturii și Cultelor, Parlamentul României a dezbătut și adoptat Legea nr. 56 din 13 februarie 2003 pentru ratificarea Convenției Europene privind Televiziunea Transfrontieră și acceptarea Protocolului adițional al acesteia. Pentru definitivarea cadrului juridic privind această Convenție, în vederea formulării unei rezerve la textul Convenției și pentru a se desemna autorităților de cooperare competente, pe parcursul anului 2004 a fost dezbătută și adoptată de către Parlament Legea nr. 11/2004 (publicată în Monitorul Oficial nr. 184 din 03.03.2004) pentru completarea Legii nr. 56/2003. Cadrul normativ intern fiind astfel complet,

În urma demersurilor Ministerului Culturii și Cultelor, în data de 13.07.2004, Reprezentanța Permanentă a României pe lângă Consiliul Europei a depus instrumentul de aderare a României la această Convenție, la Secretarul General al Consiliului Europei. Ca urmare, începând cu data de 01.11.2004, România devine stat parte la Convenție.

- **Convenția Europeană pentru Protecția Juridică a Serviciilor Bazate pe Acces Condiționat și a Serviciilor de Acces Condiționat**, adoptată la Strasbourg la 24 ianuarie 2001;

Obiectivul Convenției constă, în esență, în combaterea fenomenelor ilicite în domeniul serviciilor audiovizuale europene, prin promovarea unei politici comune a statelor părți în această materie. Pe plan european, piratarea echipamentelor de decodare pentru serviciile audiovizuale bazate pe acces condiționat constituie o chestiune de maxim interes datorită consecințelor de ordin economic și social ale acestui fenomen. Potrivit prevederilor Convenției, pe teritoriul statelor părți la Convenție sunt declarate ilegale acele acțiuni prin care se furnizează acces neautorizat la aceste servicii, prin intermediul oricărui echipament care permite accesul într-o formă inteligibilă la oricare dintre acestea.

Ca urmare a inițiativei Ministerului Culturii și Cultelor, Parlamentul României a dezbătut și adoptat Legea nr. 305 din 17 mai 2002 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția juridică a serviciilor bazate pe acces condiționat și a serviciilor de acces condiționat, adoptată la Strasbourg, la 24 ianuarie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 473 din data de 2 iulie 2002. În urma ratificării, România a devenit parte la Convenție, începând cu data de 01.07.2003.

- **Convenția Europeană asupra Coproducțiilor Cinematografice**, adoptată la Strasbourg, la 2 octombrie 1992;

Scopul Convenției constă în crearea unor reguli și mecanisme comune pentru susținerea și încurajarea coproducțiilor cinematografice europene,

dezvoltarea industriei de filme și producții audiovizuale în cadrul statelor membre ale Consiliului Europei. Principiile fundamentale avute în vedere prin promovarea Convenției constau în afirmarea libertății de creație și de expresie artistică, promovarea diversității culturale la scară europeană, definirea unor concepte de armonizare și de favorizare, prin eforturi comune, a cooperării europene în domeniul coproducțiilor cinematografice.

Ca urmare a inițiativei Ministerului Culturii și Cultelor, Parlamentul României a dezbătut și adoptat Legea nr. 28 din 16 ianuarie 2002 pentru ratificarea Convenției Europene asupra Coproducțiilor Cinematografice, adoptată la Strasbourg la 2 octombrie 1992, publicată în Monitorul Oficial nr. 62 din data de 29 ianuarie 2002. În urma ratificării, România a devenit parte la Convenție, începând cu data de 01.07.2002.

c) alte acte normative privind domeniul audiovizual;

Hotărârea Guvernului nr. 1315 din 13 noiembrie 2003 privind aprobarea încetării participării României la organizația interguvernamentală paneuropeană în domeniul audiovizualului, "Eureka Audiovizual", și continuarea participării României la Observatorul European al Audiovizualului, publicată în Monitorul Oficial al României numărul 823 din 20 noiembrie 2003.

Hotărârea Guvernului nr. 730 din 11 iulie 2002 privind aprobarea Cartei Statutare a Rețelei Cinematografice Sud-Est Europene, semnată la Sofia la 4 iunie 2001, și a plății contribuției financiare la acest organism, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 572 din 2 august 2002.

Hotărârea Guvernului nr. 1426 din 4 decembrie 2003 pentru modificarea alin. (1) al art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 730/2002 privind aprobarea Cartei Statutare a Rețelei Cinematografice Sud-Est Europene, semnată la Sofia la 4 iunie 2001, și a plății contribuției financiare la acest organism.

3. Implementarea noului cadru legal și dezvoltarea capacității administrative.

a) elaborarea strategiei în domeniul audiovizualului;

Potrivit Legii nr. 199/2002, Ministerului Culturii și Cultelor îi revine responsabilitatea de a elabora, în cooperare cu Consiliul Național al Audiovizualului, strategia în domeniul audiovizualului. În vederea creării unui cadru juridic și instituțional pentru îndeplinirea acestei responsabilități legale, în anul 2004, Ministerul Culturii și Cultelor a inițiat constituirea unui grup de lucru paritar, la nivel de experți, compus din reprezentanți ai Ministerului Culturii și Cultelor și reprezentanți ai Consiliului Național al Audiovizualului. Mandatul acestui grup de lucru este acela de a analiza starea de ansamblu a sectorului audiovizual românesc și de a propune direcții pentru dezvoltarea acestuia. Pe baza acestor propuneri, conducerile celor două instituții stabilesc strategia națională în domeniul audiovizualului. Constituirea grupului de lucru a fost în mod formal stabilită printr-un Protocol scris, convenit între cele două instituții, în care sunt precizate atribuțiile și procedura de desfășurare a activităților acestei structuri.

b) derularea Programul Phare RO 0107.02 “Adoptarea și implementarea acquis-ului comunitar - îmbunătățirea procesului de elaborare de politici și dezvoltarea capacității administrative”;

Ulterior preluării în legislația națională a acquis-ului comunitar și a închiderii provizorii a Capitolului 20, România a trecut la etapa implementării noii legislații și a întăririi capacității sale administrative. În vederea sprijinirii acestui efort, Uniunea Europeană a acordat României Programul Phare RO 0107.02, care a avut loc între 17 octombrie 2003 - 16 octombrie 2004, fiind derulat în parteneriat de către Ministerul Culturii și Cultelor și Consiliul Național al Audiovizualului. Obiectivele acestui program au avut în vedere consolidarea capacității instituționale a Consiliului Național al Audiovizualului și a Ministerului Culturii și Cultelor, creșterea gradului de conștientizare la nivelul legislativului și executivului privind domeniul audiovizualului și încurajarea implicării diferiților actori și a societății civile în implementarea acquis-ului comunitar din domeniu. În cadrul acestui Program s-au realizat o serie de activități precum: elaborarea de studii privind piața audiovizualului din România;

organizarea de ateliere de lucru privind implicațiile implementării acquis-ului comunitar pentru sectorul audiovizualului din România, pentru Ministerul Culturii și Cultelor și pentru Consiliul Național al Audiovizualului; organizarea de sesiuni de instruire în problematica europeană pentru personalul CNA și al MCC; reproiectarea paginii de Internet a CNA; organizarea unor vizite de studiu; etc.

Cele trei ateliere de lucru organizate în cadrul acestui program pe parcursul anului 2004, având ca beneficiar principal Ministerului Culturii și Cultelor, au avut următoarea tematică, după cum urmează :

- „Cum susținem producția independentă” (20 februarie 2004);

Atelierul de lucru a urmărit, pe de o parte, să suscite o dezbatere privind situația actuală a producției independente de programe TV și, pe de altă parte, să se constituie într-o platformă de discuții, schimburi de experiențe și opinii între reprezentanți ai industriei audiovizuale, ai Parlamentului, Ministerului Culturii și Cultelor, ai Consiliului Național al Audiovizualului, experți români și din alte țări, precum și alte persoane interesate. Obiectivul general al atelierului a fost acela de a determina o dezbatere prin care să se identifice direcții și căi de acțiune pentru dezvoltarea acestui sector important de producție audiovizuală, pornind de la analiza mediului legislativ și economic național și european.

- „Cum protejăm telespectatorii minori” (7 mai 2004);

Scopul organizării acestui eveniment a fost acela de a provoca o dezbatere, la care să participe toți factorii interesați, pe marginea influenței pe care programele de televiziune o au asupra dezvoltării fizice și morale a publicului minor și o analizează asupra modului în care impactul programelor de televiziune produs asupra acestei categorii de public poate fi îndreptat într-o direcție care să nu pună în pericol dezvoltarea normală a acestora.

- „Impactul noilor tehnologii de comunicare și informare asupra sectorului audiovizual din România” (1 octombrie 2004).

Obiectivul general al dezbaterii publice a fost creșterea conștientizării privind influența noilor tehnologii de comunicare și informare asupra sectorului

audiovizual, în România. Atelierul de lucru a oferit o perspectivă de ansamblu asupra situației noilor tehnologii în România, precum și o analiză a conceptelor și factorilor de bază care trebuie luați în considerare. Mai precis, manifestarea a abordat convergența mass-media și a noilor tehnologii, precum și consecințele acestui fenomen asupra reglementărilor existente, în contextul armonizării cadrului normativ românesc cu cerințele acquis-ului european. De asemenea, au fost analizate oportunitățile și provocările care decurg din emergența noilor tehnologii de comunicare atât în ceea ce privește industria audiovizuală, cât și societatea, în ansamblul său.

În continuarea Programului desfășurat în perioada 2003-2004 și având în vedere bunele rezultate obținute prin derularea acestuia, la cererea României, Uniunea Europeană a decis, pentru perioada 2005-2007, acordarea, în cadrul Programului Phare, a unui **nou proiect dedicat sectorului audiovizual românesc**, în valoare de 2.200.000 de Euro, în cadrul căruia sunt prevăzute a se derula următoarele activități:

- elaborarea de studii asupra pieței audiovizualului din România;
- organizarea de ateliere de lucru și dezbateri publice cu privire la implicațiile implementării acquis-ului comunitar pentru sectorul audiovizualului din România;
- publicarea unor broșuri privind reglementările și politicile audiovizuale europene și naționale;
- organizarea de sesiuni de instruire în problematica europeană pentru personalul Consiliului Național al Audiovizualului și al Ministerului Culturii și Cultelor;
- organizarea de întâlniri ale membrilor Consiliului Național al Audiovizualului cu radiodifuzorii și cu reprezentanții altor autorități de reglementare din state membre ale Uniunii Europene;
- organizarea unei campanii media privind protecția minorilor în programele audiovizuale;
- organizarea de sesiuni de training pentru profesioniștii din domeniul audiovizual privind managementul proiectelor audiovizuale;

- acordarea unor granturi de dezvoltare a unor proiecte audiovizuale;
- acordarea de sprijin pentru stimularea circulației operelor audiovizuale europene non-naționale în audiovizualul românesc.

Conform termenilor de referință ai proiectului, desfășurarea Programului urmează să fie coordonată de către Ministerul Culturii și Cultelor iar implementarea activităților prevăzute a se desfășura în cadrul său va fi realizată de către Consiliul Național al Audiovizualului și Centrul Național al Cinematografiei.

c) participarea României în cadrul Programului de Asistență și Cooperare Tehnică în Domeniul Media al Consiliului Europei;

În cadrul acestui Program, finanțat de către Consiliul Europei, au fost organizate, la București, de către Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Consiliul Europei, o serie de seminarii internaționale, după cum urmează:

- în anul 2001;

- Seminarul cu tema **“Rolul și importanța reglementării și autoreglementării în sectorul mijloacelor de comunicare în masă”**, care a avut loc la Palatul Parlamentului din București, în perioada 13-14 septembrie 2001. Scopul acestui eveniment a fost acela de a prezenta instrumente juridice europene și abordările naționale cu incidență în materie. S-a analizat evoluția diferitelor mecanisme de autoreglementare existente în țările europene în sectorul mijloacelor de comunicare în masă și s-a încercat identificarea modalităților de stabilire a unor raporturi între autorități, public și profesione, bazate pe respectarea codurilor de conduită ale profesiunilor din acest sector; s-au analizat, astfel, principii și mecanisme de autoreglementare și de coreglementare din diferite țări europene;
- Seminarul cu tema **“Concentrarea proprietății și transparența în mijloacele de comunicare în masă”**, care a avut loc la Palatul Parlamentului din București, în data de 5 octombrie 2001. Seminarul a determinat o dezbatere pentru formularea politicilor naționale în materie, pornindu-se de la principiile și liniile directoare enunțate în acest sens de

către Consiliul Europei și avându-se în vedere experiențele în materie ale altor țări europene. Dezbaterile din cadrul seminarului s-au concentrat pe analiza tipurilor de limitări admisibile ale concentrării proprietății, și ănd cont de necesitatea protejării și promovării pluralismului structural și de opii, a diversității culturale, precum și de viabilitatea economică a sectorului.

- **în anul 2003;** Seminarul cu tema **“Drepturile jurnaliștilor”**, care a avut loc în sala de

conferințe a hotelului Crowne Plaza București, în data de 28 noiembrie 2003, a fost organizat de către Ministerul Culturii și Cultelor în parteneriat cu Clubul Român de Presă. În cadrul acestui eveniment au fost dezbătute cele mai importante aspecte de natură juridică și de fapt privind modul de exercitare a profesiei de jurnalist, cum ar fi drepturile financiare ale jurnaliștilor și ale companiilor de mass-media și măsurile de natură fiscală care ar trebui aplicate jurnaliștilor și companiilor de media, accesul presei la informația de interes public (cadrul juridic și aplicarea sa în practică), raportul jurnalist-patronat de presă (libertatea de conștiință a jurnalistului și autoritatea editorială), etc.

La lucrările acestor evenimente au participat experți ai Consiliului Europei, reprezentanți ai Parlamentului, ai Guvernului, ai Consiliului Național al Audiovizualului, ai societății civile, reprezentanți ai jurnaliștilor și ai asociațiilor profesionale din domeniu, precum și reprezentanți ai comunității de afaceri din sectorul mijloacelor de comunicare în masă.

În ceea ce privește anul 2005, ca urmare a aprobării de către Consiliul Europei a solicitării României, Ministerul Culturii și Cultelor urmează să organizeze la București un seminar internațional cu tema **“Rolul și funcțiile serviciului public de televiziune”**.

d) pregătirea personalului;

Personalul Ministerului Culturii și Cultelor responsabil cu problematica audiovizuală, care în anul 2004 a fost reînțărit prin alăturarea unui nou expert în domeniu, a participat în mod activ la diverse sesiuni de pregătire și perfecționare, inclusiv la cele desfășurate în cadrul Programului Phare RO

0107.02 **“Adoptarea și implementarea acquis-ului comunitar – îmbunătățirea procesului de elaborare de politici și dezvoltarea capacității administrative”**. Aceste sesiuni de perfecționare au fost centrate asupra aspectelor de reglementare a sectorului audiovizual și de implementare a noilor acte normative, care decurg din procesul de integrare europeană.

4. Cooperare internațională.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, Ministerului Culturii și Cultelor îi revine responsabilitatea reprezentării României în cadrul organismelor europene inter-guvernamentale cu activitate în domeniul audiovizual, după cum urmează:

• Comitetul de Contact al Comisiei Europene privind Directiva Televiziunea Fără Frontiere;

Ca urmare a preluării acquis-ului comunitar în domeniul audiovizual, începând cu anul 2002, România a fost invitată să participe la ședințele Comitetului de Contact al Comisiei Europene privind Directiva Televiziunea Fără Frontiere. Ședințele acestei structuri au o frecvență bianuală și, în cadrul lor, reprezentanții statelor membre discută și stabilesc modalitățile cele mai potrivite de aplicare a legislației în domeniu.

Pe parcursul anului 2003, Ministerul Culturii și Cultelor a realizat o serie de demersuri pe lângă Directoratul General Educație și Cultură al Comisiei Europene, în vederea găsirii unei soluții pentru participarea României la programul Uniunii Europene de cooperare în domeniul audiovizualului, Media+. În urma tuturor demersurilor întreprinse pe această temă, s-a stabilit că participarea României la acest program va demara odată cu momentul integrării în Uniunea Europeană.

În cadrul procesului de revizuire a Directivei Televiziunea Fără Frontiere, în anul 2004, Comisia Europeană a organizat trei grupuri de lucru, formate din specialiști din statele membre, care au misiunea de a analiza necesitățile de modificare a legislației și de a face propuneri în acest sens. La

propunerea României, înaintată de către Ministerul Culturii și Cultelor, au fost selectați în aceste grupuri de lucru, următorii specialiști români:

- în cadrul Grupului de lucru privind reglementarea conținutului serviciilor audiovizuale : Dl. George Chiriță, director executiv al Asociației Române pentru Comunicații audiovizuale;
- în cadrul Grupului de lucru privind reglementarea publicității : Dl. Mihai Vârtosu, Director al Grey Worldwide Romania SRL;
- în cadrul Grupului de lucru privind reglementarea dreptul la informare și dreptul la scurte extrase : dna. Ioana Avădani; Director Executiv al Centrului pentru Jurnalism Independent.

● **Comitetul Permanent al Consiliului Europei privind Convenția Televiziunea Transfrontieră;**

În urma adoptării Legii nr. 56 din 13 februarie 2003 pentru ratificarea Convenției europene privind televiziunea transfrontieră a Consiliului Europei, România a început să participe ca membru cu statut de observator la lucrările acestei structuri a Consiliului Europei. Începând cu 1 noiembrie 2004, odată cu intrarea în vigoare a ratificării Convenției, România devine membru plin al acestei structuri, în cadrul căreia, statele părți discută și stabilesc modalitățile cele mai potrivite de aplicare a prevederilor Convenției.

● **Consultările multilaterale privind implementarea Convenției Europene privind Protecția Legală a Serviciilor Bazate pe Acces Condiționat**

În data de 13 septembrie 2004, a avut loc la Strasbourg (Franța), în organizarea secretariatului Diviziei Media a Consiliului Europei, ședința statelor membre și cu statut de observator la Convenția Europeană privind Protecția Legală a Serviciilor bazate pe Acces Condiționat, având drept scop realizarea unei runde de consultări multilaterale între acestea privind implementarea prevederilor Convenției. Cu această ocazie, reprezentantul Ministerului Culturii și Cultelor a realizat o amplă prezentare privind eforturile

realizate în România pentru implementarea prevederilor Convenției, precum și rezultatele obținute în urma acestora.

● **Observatorul European al Audiovizualului;**

În perioada 2002-2003, România a deținut poziția de membru în Biroul de conducere al Observatorului European al Audiovizualului, organizație paneuropeană interguvernamentală în domeniul audiovizualului, a cărei misiune constă în culegerea, organizarea și prezentarea sintetică a informațiilor referitoare la industria audiovizuală europeană. În cadrul ședinței Consiliului Executiv al acestei organizații din luna noiembrie 2004, România și-a prezentat candidatura pentru exercitarea mandatului de Președinte al acestei organizații în anul 2007.

● **Eureka Audiovizual;**

În perioada 2002-2003, România a deținut poziția de membru în Biroul Executiv al Comitetului Coordonator al EA, organizație paneuropeană interguvernamentală în domeniul audiovizualului, a cărei misiune a constat în susținerea cooperării transfrontariere în domeniul audiovizualului, în scopul dezvoltării unei industrii audiovizuale europene integrate, în special prin capacitatea resurselor creative din țările central și sud-est europene. Ca urmare a inițiativei Ministerului Culturii și Cultelor, în decembrie 2001, a avut loc, la București, a doua sesiune de training din cadrul Programului “Trans-Europe-Script”, destinat susținerii dezvoltării unei piețe a scenariștilor în țările din centrul și estul Europei. Ca urmare a deciziei Comitetului Coordonator din februarie 2003, considerându-se că scopurile pentru care organizația a fost înființată au fost atinse, începând cu anul 2003, organizația și-a încetat activitatea.

Preluarea acquis-ului comunitar în domeniul legislației privind restituirea bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene.

În cadrul negocierilor de aderare care s-au desfășurat cu privire la Capitolului 1 “Libera circulație a mărfurilor”, România și-a asumat obligația de a prelua în legislația națională prevederile Directivei Consiliului 93/7/CEE din 15 martie 1993 privind restituirea bunurilor culturale care au părăsit ilegal teritoriul unui stat membru, amendată prin Directiva 2001/38/CE.

Realizarea acestui angajament a revenit Ministerului Culturii și Cultelor, care a inițiat demersurile necesare pentru îndeplinirea sa. Ca urmare a eforturilor depuse în acest sens, la data de 27 martie 2003, Guvernul României a adoptat Ordonanța de Urgență nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr.

182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil (publicată în Monitorul Oficial al României nr. 232 din data de 5 aprilie 2003), care a transpus în cadrul juridic național prevederile reglementărilor comunitare arătate. Ordonanța de Urgență nr. 16/2003 a fost aprobată ulterior de către **Parlamentul României prin Legea nr. 314 din 28 iunie 2004 privind aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil** (publicată în Monitorul Oficial al României nr. 577 din data de 29 iunie 2004).

Capitolul II

Culte

În conformitate cu programul de guvernare pe perioada 2001-2004 Ministerul Culturii și Cultelor a avut ca obiectiv fundamental asigurarea libertății religioase proclamată de Constituția României, de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, de alte documente internaționale la care România este parte. În derularea acțiunilor sale Ministerul Culturii și Cultelor a avut în vedere că democrația și religia sunt valori complementare care exprimă în modul cel mai nobil condiția umană. Democrația oferă cadrul cel mai favorabil libertății de conștiință, exercitării credinței și pluralismului religios, iar din perspectiva sa religia prin angajamentul moral și etic, precum și prin spiritul său formativ și prin expresia sa culturală, reprezintă un partener de importanță majoră pentru orice societate democratică.

Pornind de la aceste premise, Ministerul Culturii și Cultelor a avut în perioada 2001-2004 următoarele obiective principale:

1. Promovarea unui dialog permanent cu reprezentanții vieții religioase, protejarea pluralismului religios, a tuturor minorităților religioase și combaterea extremismului religios;
2. Sprijinirea cultelor religioase;
3. Protejarea și valorificarea valorilor patrimoniale ecleziale;

1. Promovarea unui dialog permanent cu reprezentanții vieții religioase, protejarea pluralismului religios, a tuturor minorităților religioase și combaterea extremismului religios

În perioada anilor 2001-2004 relațiile interreligioase din țara noastră s-au caracterizat prin înțelegere, respect reciproc și colaborare. Consecvent programului de guvernare în domeniul vieții religioase, Ministerul Culturii și Cultelor s-a raportat echilibrat și echidistant față de toate cultele și organizațiile religioase, respectând prevederile constituționale cu privire la libertatea și autonomia cultelor. Totodată, Ministerul Culturii și Cultelor a

avut în vedere soluționarea favorabilă, fără discriminări, în limitele cadrului legislativ existent a doleanțelor justificate ale cultelor.

În vederea menținerii unui dialog permanent cu reprezentanții vieții religioase, Ministerul Culturii și Cultelor a organizat prin Secretariatul de Stat pentru Culte întâlniri periodice la nivel central și zonal cu șefii cultelor și asociațiilor religioase în cadrul cărora au fost analizate relațiile statului cu Biserica și consolidarea ecumenismului din țara noastră. Reprezentanții Secretariatului de Stat pentru Culte au participat la ședințele forurilor de conducere ale unor culte cum ar fi: Biserica Ortodoxă Română, Uniunea Bisericilor Creștine Baptiste, Cultul Penticostal – Biserica lui Dumnezeu Apostolică, Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea, Cultul Musulman ș.a.

În lunile septembrie – octombrie 2003 Secretariatul de Stat pentru Culte a inițiat acțiuni care au contribuit la cunoașterea mai bună de către culte a semnificației și importanței referendumului pentru aprobarea legii de revizuire a Constituției.

Pentru promovarea pluralismului religios și prevenirea oricăror forme de învrăjpire religioasă, Secretariatul de Stat pentru Culte s-a preocupat constant de cunoașterea fenomenului religios și a mediilor conflictuale interconfesionale care din păcate au mai apărut. Amintim, în acest sens întâlnirile pe care secretarul de Stat pentru Culte le-a avut cu cele mai importante asociații și fundații religioase (cca. 40).

În anul 2003 a fost soluționată chestiunea situației juridice a Organizației Religioase „Martorii lui Iehova”. Prin Ordinul nr. 2657 din 22 mai 2003 al Ministerului Culturii și Cultelor a fost pusă în aplicare Decizia nr. 769/7 martie a Curții Supreme de Justiție care recunoaște statutul de cult al acestei organizații.

A continuat acțiunea de documentare asupra noilor mișcări religioase din România. În perioada 15-17 iunie 2004 Ministerul Culturii și Cultelor a organizat la București reuniunea consultativă europeană „Noile mișcări

religioase și ordinea publică”, la care au participat reprezentanți ai instituțiilor de profil din 10 țări europene: Franța, Italia, Belgia, Turcia, Austria, Ungaria, Cehia, Polonia, Bulgaria, România.

În conflictul patrimonial existent între Biserica Ortodoxă Română și Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) Ministerul Culturii și Cultelor a avut în vedere respectarea de către cele două părți a înțelegerilor stabilite de Comisia mixtă de dialog a celor două Biserici care la 23 septembrie 2003 s-a întrunit la Baia Mare pentru a opta oară. Întrucât dialogul dintre cele două Biserici nu a dat roadele scontate, iar în anul 2004 Comisia mixtă nu s-a mai reunit, iar pe plan extern s-au intensificat presiunile pentru soluționarea acestui diferend, Ministerul Culturii și Cultelor și Ministerul Afacerilor Externe au promovat Ordonanța guvernului nr. 64/2004 prin care s-a modificat Decretul-Lege nr. 12/1990 în sensul că dacă cele două nu ajung la un acord în cadrul comisiei mixte partea interesată are deschisă calea acțiunii în justiție potrivit dreptului comun. Astfel se va ajunge la o practică unitară a instanțelor judecătorești, căci până acum unele instanțe s-au considerat competente să soluționeze acțiunile referitoare la lăcașurile de cult care au aparținut Bisericii Greco-Catolice și au fost preluate de Biserica Ortodoxă Română, în timp ce altele au apreciat că acest tip de litigii iese din sfera competențelor instanțelor judecătorești, fiind astfel negat liberul acces la justiție.

Fără a se implica direct în aceste divergențe, Secretariatul de Stat pentru Culte a avut rolul de mediator în unele cazuri cum ar fi cele de la Oradea, Ocna Mureș (jud. Alba), Șieu (jud. Maramureș), Toplița (jud. Harghita), Botiza (jud. Maramureș) și Mihalț (jud. Alba).

Totodată, sprijinim continuarea dialogului în cadrul Comisiei mixte, deoarece considerăm dialogul ca fiind modalitatea cea mai potrivită de dezvoltare și întărire a relațiilor dintre Biserica Greco-Catolică și Biserica Ortodoxă Română.

În vederea creării unui cadru legislativ coerent de desfășurare a vieții religioase s-au depus eforturi pentru definitivarea proiectului Legii cultelor, elaborat în anul 1999, trimis și apoi retras din Parlament. Pe baza observațiilor făcute de cultele religioase și de alți specialiști, proiectul de lege a fost îmbunătățit și definitivat în urma Consultării cu experții europeni care a avut loc la București în 29-30 octombrie 2004.

Dialogul cu reprezentanții vieții religioase și pluralismul religios au fost promovate și prin intermediul unor simpozioane sau seminarii de profil, organizate și subvenționate de Ministerul Culturii și Cultelor în colaborare cu alte instituții. Cele mai importante acțiuni de acest fel au fost următoarele:

Nr. Crt.	Denumirea acțiunii	Coorganizatori	Data și locul
1.	<i>Implicarea cultelor religioase din România în programul național de protecție a copilului</i>	Biserica Ortodoxă Română și Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului	București, 10 iulie 2001
2.	<i>Toți sunt credincioși</i>	D.C.C.P.S. Călărași și cultele din jud. Călărași	Călărași, 9 și 10 octombrie 2001
3.	<i>Violența în numele lui Dumnezeu</i>	Arhiepiscopia ortodoxă Alba Iulia	Alba-Iulia, 11-12 martie 2002
4.	<i>Culte și Statul în România</i>	Facultatea de teologie a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca	Cluj-Napoca, 10-12 mai 2002
5.	<i>Bisericele și valorile euro-atlantice</i>	Biserica Ortodoxă Română și Asociația George C. Marshall	București, 3 iunie 2002
6.	<i>Colocviul „Credință li politică. Libertate și misiune: Edictul de la Milan (313) și semnificația lui actuală”</i>	Mitropolia Moldovei și Bucovinei	Iasi, 19-21 mai 2003
7.	<i>Conferința internațională „Unitatea Bisericii. Accentele eclesilogice pentru mileniul III”</i>	Arhiepiscopia Ortodoxă a Vadului, Feleacului și Clujului	Cluj, 22-25 mai 2003
8.	<i>Conferința Mondială a Bisericii Creștine după Evanghelie</i>	Uniunea Bisericilor Culturii Creștin după Evanghelie	Șelimbăr – Sibiu, 1-6 iulie 2003
9.	<i>Moștenirea teologiei Părintelui Dumitru Stăniloae și valorificarea ei astăzi</i>	Facultatea de Teologie Ortodoxă București, Centrul Cultural-Pastoral „Sf. Daniel Sisastrul”, Institutul cultural-misionar TRINITAS, Sectorul diaconal al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei	Durău, jud. Neamț, 10-12 septembrie 2003
10.	<i>Congresul internațional „Centenar Dumitru Stăniloae”</i>	Facultatea de Teologie Ortodoxă București	București, 8-14 noiembrie 2003
11.	<i>Libertatea religioasă și relațiile inter-religioase în perspectiva integrării europene</i>	Asociația națională „CONSTIINȚĂ ȘI LIBERTATE”, Institutul Român pentru Drepturile Omului, Institutul de Sociologie, Academia Română, Association internationale pour la defense de la liberte religieuse – Berna	București Hotel Turist, 18-20 noiembrie 2003
12.	<i>Biserica, statul și societatea</i>	Academia Evanghelică C.A.	Sibiu, 10-12 octombrie 2003
13.	<i>Cuvântul neschimbător al lui Dumnezeu într-o lume aflată în schimbare</i>	Societatea Biblică Interconfesională din România	Iasi, 5-6 octombrie 2004
14.	<i>Bisericele și Europa Unită</i>	Fundația Konrad Adenauer	Sibiu, Mănăstirea Brâncoveanu, Sămbăta de sus, 16-19 noiembrie 2004

2. Sprijinirea cultelor religioase

Prin contactele regulate cu Biserica Ortodoxă Română ca, de altfel, și cu celelalte culte religioase, prin consultarea ei la adoptarea diferitelor acte normative, prin invitarea reprezentanților Bisericii Ortodoxe Române la evenimente social-culturale, se poate afirma că între stat și Biserica Ortodoxă Română s-a stabilit un adevărat parteneriat social. În virtutea acestei stări de lucruri și în conformitate cu Programul de guvernare, Ministerul Culturii și Cultelor a continuat sprijinirea cultelor religioase. Sprijinul acordat a avut în vedere următoarele:

A. Sprijinirea cultelor religioase pentru construirea de noi lăcașuri de cult și repararea celor existente

Secretariatul de Stat pentru Culte a continuat politica de sprijinire a cultelor religioase și pentru construirea de noi lăcașuri de cult, prin acordarea de consultanță de specialitate pentru realizarea proiectelor de construcții religioase.

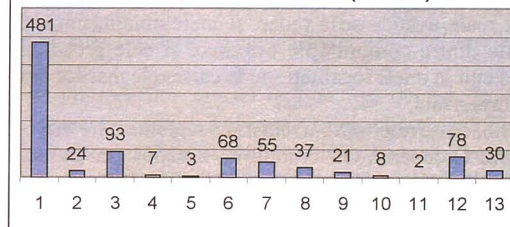
Comisia de Avizare a Lăcașurilor de Cult a analizat în 2004 un număr de peste 200 documentații întocmite în vederea construirii de lăcașuri de cult în țară, dintre care 96% au primit avis favorabil. Avizele au fost acordate în funcție de solicitări după cum urmează: 46% Biserica Ortodoxă Română, 16% Cultul - Organizația Religioasă Martorii lui Iehova, 11% Biserica Pentecostală, câte 7%, Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) și respectiv Biserica Creștină Baptistă, 4% Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea. Restul de 9% dintre avize s-au acordat altor culte religioase din România (Biserica Romano-Catolică, Biserica Evanghelică Română, Cultul Creștin după Evanghelie). Un procent de 3% din avize s-au acordat Organizațiilor religioase din România, iar dintre acestea mai mult de jumătate aparțin Organizației Religioase - Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România. Acordarea de consultanță gratuită proiectanților și beneficiarilor, din partea membrilor comisiei, a dus la rectificări privind adevăarea unui număr de peste 150 de proiecte de arhitectură religioasă.

Situația avizelor C.A.L.C., pe culte, eliberate în perioada 1 ianuarie 2004 – 1 noiembrie 2004 dar și în perioada 1 ianuarie 2001 – noiembrie 2004 este următoarea:

ANUL	NUMĂRUL DOSARELOR	CULTUL												ALTE CULTE SAU ORG. RELIG	
	Prezentate, inclusiv reveniri	1.Avizate	2.Ortodox	3.Romano-Catolic	4.Greco-Catolic	5.Reformat	6.Unitarian	7.Baptist	8.Pentecostal	9.Adventist de Ziua a Șaptea	10.Creștin după Evanghelie	11.Biserica Evanghelică Romana	12. Musulman	13. Martorii lui Iehova	14. Ortodox de Stil Vechi și alte organizații
2004	214	179	85	4	13	0	1	12	20	7	1	3	0	28	5
2001-2004	1052	907	481	24	93	7	3	68	55	37	21	8	2	78	30

Pentru avizele C.A.L.C. acordate pe perioada 2001-nov.2004, remarcăm faptul că mai mult de jumătate aparțin Bisericii Ortodoxe Române. Deasemenea subliniem numărul ridicat de avize, în ordine descrescătoare, pentru Biserica Greco-Catolică, Organizația Religioasă Martorii lui Iehova, Cultul Creștin Baptist. Este de observat că totalul avizelor C.A.L.C., acordate Organizațiilor religioase, este mai mare decât cel acordat unor culte religioase precum Biserica Romano-Catolică, sau Biserica Evanghelică Română. În același timp, Organizația religioasă - Biserica Ortodoxă de Stil Vechi din România, a solicitat și obținut, mai multe avize decât altor cinci culte religioase cărora li s-au acordat avize.

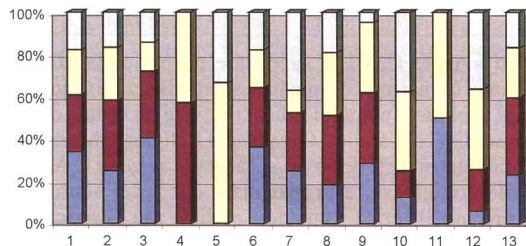
REPARTIȚIA AVIZELOR C.A.L.C. PE CULTE, ANII 2001-2004(1 NOV)

Referitor la ritmul acordării de avize C.A.L.C. în vederea construirii de lăcașuri de cult, se remarcă în general, la fiecare cult în parte, o descreștere sensibilă a acestui număr, pe perioada anilor 2001-2004. Excepție fac Organizația religioasă Martorii lui Iehova și Cultul Penticostal unde există o creștere ritmică an de an. Cultul Reformat și Cultul Unitarian au solicitat avize numai în doi dintre cei patru ani analizați iar Organizațiile religioase se mențin într-un ritm constant an de an.

REPARTIȚIA AVIZELOR CALC PE CULTE ȘI PE FIECARE DIN ANII 2001-2004

Sprrijinirea cultelor religioase la construirea și repararea lăcașelor de cult a avut în vedere și subvenționarea financiară a acestora. Repartizarea sumelor prevăzute în bugetul de stat cu această destinație s-a făcut proporțional cu numărul de credincioși ai fiecărui cult, în funcție de necesitățile reale, avându-se în vedere și unele situații cum ar fi: conflictele patrimoniale dintre comunitățile ortodoxe și cele greco-catolice, lipsa lăcașelor de cult în unele localități sau în cartierele marilor orașe, existența zonelor defavorizate.

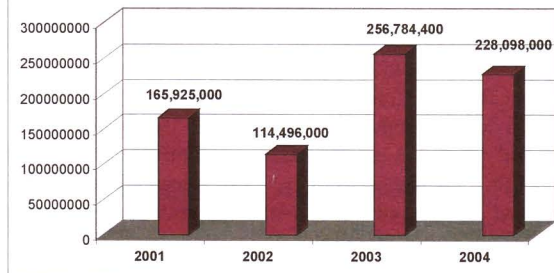
În perioada de referință s-a reușit și o reglementare mai bună a acestui domeniu prin Ordonanța Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase din România aprobată prin Legea nr. 125/2002.

Situația statistică a repartizării fondurilor financiare de la bugetul de stat în perioada 2001-2004 este prezentată în tabel și grafic:

SITUAȚIA SPRIJINULUI FINANCIAR ALOCAT DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, REPARAȚII LĂCAȘURI DE CULT, ÎN PERIOADA 2001-2004

- mii lei -						
Nr. Crt.	CULTUL	2001	2002	2003	2004	TOTAL
1.	Ortodox	158,765,000	103,931,000	224,004,700	185,038,881	671,739,581
2.	Romano-Catolic	3,455,000	5,670,000	13,270,000	23,127,542	45,522,542
3.	Greco-Catolic	930,000	490,000	9,010,000	1,265,000	11,695,000
4.	Reformat	1,285,000	1,355,000	3,265,000	11,088,042	16,993,042
5.	Unitarian	185,000	1,155,000	1,370,600	3,330,947	6,041,547
6.	Evangelic C. A. Sibiu	0	0	50,000	210,474	260,474
7.	Evangelic S. P. Cluj	0	75,000	398,100	861,427	1,334,527
8.	Musulman	100,000	75,000	770,000	309,520	1,254,520
9.	Rit Vechi Brăila	95,000	80,000	452,600	250,000	877,600
10.	Armeano-Gregorian	90,000	0	170,000	660,000	920,000
11.	Mozaic	0	800,000	1,233,600	49,523	2,083,123
12.	Creștin după Evanghelie	0	465,000	239,800	272,378	977,178
13.	Penticostal	220,000	400,000	800,000	1,200,938	2,620,938
14.	Adventist	800,000	0	1,750,000	433,328	2,983,328
15.	Baptist	0	0	0	0	0
TOTAL		165,925,000	114,496,000	256,784,400	228,098,000	765,303,400

SITUAȚIA SPRIJINULUI FINANCIAR ALOCAT DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU CONSTRUCȚII, REPARAȚII LĂCAȘURI DE CULT, ÎN PERIOADA 2001-2004

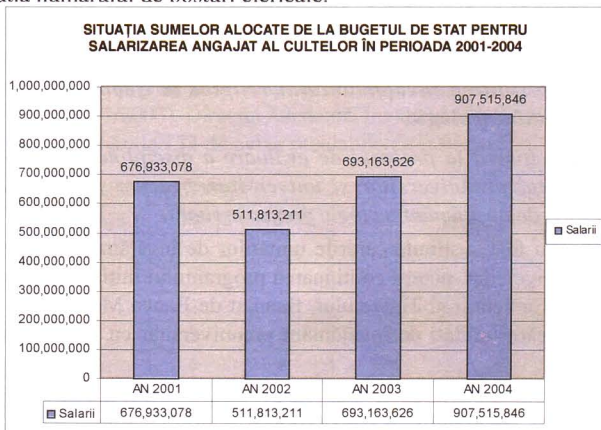
O atenție specială a fost acordată sprijinirii proiectului Bisericii Ortodoxe române de construire a unei catedrale patriarhale. În acest sens a fost promovată Hotărârea Guvernului nr. 468/2003 privind transmiterea unui teren proprietate publică a statului din Parcul Carol în administrarea Bisericii Ortodoxe Române.

De asemenea, la inițiativa Ministerului Culturii și Cultelor, cele două camere ale Parlamentului au aprobat proiectul de *Lege privind realizarea Catedralei Mântuirii Neamului*. Conform acestui act normativ terenul de care se vorbește mai sus se va transmite, cu titlu gratuit, în proprietatea Bisericii Ortodoxe Române și este destinat exclusiv construirii Catedralei Mântuirii Neamului.

B. Sprijinirea cultelor religioase pentru salarizarea personalului

În vederea creșterii contribuției bugetului de stat la salarizarea personalului cultelor au fost promovate: Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 10/2002 și Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 4/2003.

Redăm în continuare sub formă de tabele situația statistică a sumelor alocate de la bugetul de stat pentru salarizarea personalului cultelor și evoluția numărului de nosturi clericale.

SITUAȚIA SUMELOR ALOCATE DE LA BUGETUL DE STAT PENTRU SALARIZAREA PERSONALULUI DIN ANGAJAT AL CULTELOR ÎN PERIOADA 2001-2004

Nr. Crt.	Denumire cult	Sprijin salarial				Total
		2001	2002	2003	2004	
1.	Ortodox	543,760,269	412,481,821	561,966,635	739,386,167	2,257,594,892
2.	Romano-Catolic	40,315,064	28,075,732	38,240,650	48,677,833	155,309,279
3.	Greco-Catolic	30,239,899	20,877,326	26,705,624	34,165,474	111,988,323
4.	Reformat	35,254,939	26,494,316	35,327,553	47,420,404	144,497,212
5.	Unitarian	4,845,851	4,494,156	5,683,233	7,136,507	22,159,747
6.	Evanghelic C. A. Sibiu	3,754,913	1,826,019	2,508,013	3,222,488	11,311,433
7.	Evanghelic S. P. Cluj	2,501,377	2,110,354	2,721,239	3,109,878	10,442,848
8.	Musulman	1,864,968	2,090,375	2,675,541	3,343,996	9,974,880
9.	Rit Vechi Brăila	2,822,061	2,453,983	3,209,878	3,881,424	12,367,346
10.	Armeano-Gregorian	1,056,461	834,250	1,042,442	1,286,221	4,219,374
11.	Mozaic	908,932	739,077	896,127	441,201	2,985,337
12.	Creștin după Evanghelie	5,934,213	6,218,493	8,099,594	10,385,107	30,637,407
13.	Penticostal	3,674,131	3,117,309	4,087,097	5,059,146	15,937,683
14.	Adventist	0	0	0	0	0
15.	Baptist	0	0	0	0	0
TOTAL		676,933,078	511,813,211	693,163,626	907,515,846	2,789,425,761

Notă: Sprijinul salarial alocat în anul 2002 este mai mic decât cel alocat în anul anterior, datorită trecerii finanțării personalului neclerical la bugetele locale.

C. Retrocedarea bunurilor bisericești

Respectând angajamentul asumat prin Programul de guvernare Ministerul Culturii și Cultelor s-a implicat în promovarea și adoptarea *Legii nr. 501/2002 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor din România*.

Conform prevederilor acestei legi au fost depuse 7568 cereri de retrocedare, repartizate astfel: Biserica Ortodoxă română 700; Biserica Română Unită cu Roma (Greco-Catolică) 2207; Biserica Romano-Catolică 992; Biserica Reformată 899; Cultul mozaic – 1809; Biserica Evanghelică C.A. – 698, alte culte – 201.

Din anul 2003 a început aplicarea efectivă a legii. Până în prezent au fost emise cca. 600 decizii de retrocedare.

D. Sprijinirea acțiunilor cu caracter social-filantropic ale cultelor

Începând din anul 2001, statul, prin Secretariatul de Stat pentru Culte sprijină material și proiectele de asistență socială. S-a acordat în acest sens suma de 2.450 milioane lei. În același scop a fost organizat, în colaborare cu Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, seminarul "Implicarea cultelor religioase din România în programul național de protecție a copilului" (București, 10 iulie 2001) la care au participat atât importante instituții ale statului, cum ar fi: Secretariatul General al Guvernului, Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului, Ministerul Administrației Publice, Ministerul Integrării Europene, cât și reprezentanții cultelor religioase.

De asemenea, tot în colaborare cu Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, a fost organizată Conferința națională a ONG-urilor ortodoxe, cu tema: „*Coordonate actuale ale sistemului de protecție a copilului în România – perspective ale ONG-urilor care funcționează cu binecuvântarea Bisericii Ortodoxe Române*” (3-5 septembrie 2002).

Reprezentanții Secretariatului de Stat pentru Culte au participat la întâlnirea Casa de copii nu e Acasă (București, 20.06.2003) organizată de Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului și Adopție cu sprijinul slujitorilor cultelor și al O.N.G.-urilor.

În conformitate cu prevederile Constituției, Secretariatul de Stat pentru Culte a sprijinit desfășurarea asistenței religioase în armată și penitenciare, precum și în așezămintele de caritate filantropice. Astfel, s-au acordat subvenții pentru construirea unor lăcașuri de cult în incinta unităților militare și în spitale.

Ministerul Culturii și Cultelor – Secretariatul de Stat pentru Culte - a sprijinit financiar și proiectele de asistență socială ale cultelor. În acest scop, s-a acordat suma de 21.730.000.000 lei, repartizată astfel:

CULTUL	2001	2002	2003	2004
Biserica Ortodoxă Română	2.400.000.000	1.655.000.000	4.030.000.000	11.280.000.000
Biserica Romano-Catolică	50.000.000	-	100.000.000	475.000.000
Biserica Greco-Catolică	-	110.000.000	150.000.000	240.000.000
Biserica Creștină Adventistă	-	400.000.000	-	-
Biserica Reformată	-	-	125.000.000	715.000.000
TOTAL GENERAL (lei)	2.450.000.000	2.165.000.000	4.405.000.000	12.710.000.000

O altă preocupare constantă a Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul vieții religioase a fost și încurajarea implicării cultelor în acțiuni de asistență socială caritativ-filantropică, precum și susținerea acțiunilor sociale desfășurate de culte, conform planului de guvernare 2001-2004.

Dintre acțiunile întreprinse în vederea realizării unui studiu documentar privind asistența religioasă menționăm:

- Realizarea și actualizarea bazei de date a proiectelor și programelor caritativ-filantropice inițiate de cultele si O.N.G.-urile, care funcționează sub patronajul acestora;
- Actualizarea studiului „Vocația socială a cultelor din România”, realizat în 2002.

E. Sprijinirea învățământului religios în Școlile de stat și a învățământului teologic

Participarea la procesul de evaluare a disciplinei «Religie» în învățământul preuniversitar și universitar, precum și la evaluarea instituțiilor de învățământ teologic preuniversitar.

- Au fost susținute cererile unităților de învățământ teologic, de nivel preuniversitar, pentru continuarea programului inițiat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, finanțat de Banca Mondială, privind dotarea fiecărei unități de învățământ preuniversitar cu un laborator de informatică;

- Participarea la întâlnirile organizate de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului cu responsabili pe probleme de învățământ ai

cultelor, pentru stabilirea programului de acțiuni din perspectiva ultimelor modificări legislative privind trecerea la învățământul obligatoriu de 10 ani, introducerea grilei la examenul de Bacalaureat și la examenul de titularizare, necesitatea modificării planurilor de învățământ și a programelor școlare;

- Pentru învățământul religios universitar, Secretariatul de Stat pentru Culte a sprijinit organizarea la Durău – în colaborare cu Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, a Congresului Național al Facultăților de Teologie Ortodoxă din România, prilej cu care, pe parcursul a 3 zile de dezbateri, s-au analizat problemele importante ale învățământului teologic universitar românesc.

De asemenea, anual, au fost întocmite documentațiile necesare elaborării proiectului Hotărârii de Guvern privind cifra de școlarizare pentru școlile teologice.

Avizarea asociațiilor și fundațiilor cu caracter religios

În ceea ce privește asociațiile și fundațiile cu caracter religios, în perioada 2001-2004 Secretariatul de Stat pentru Culte a desfășurat și o activitate sistematică de susținere și monitorizare a activității lor. În conformitate cu legislația în vigoare (*Ordonanța Guvernului nr.26 din 30 ianuarie 2000 cu privire la asociații și fundații, modificată de Ordonanța Guvernului nr. 37/2003*), Direcția Asistență, Învățământ a eliberat în această perioadă un număr de 134 de avize prealabile de înființare:

ANUL	LUATE ÎN EVIDENȚĂ ¹			AVIZATE		
	ASOCIAȚII	FUNDAȚII	TOTAL	ASOCIAȚII	FUNDAȚII	TOTAL
2001	-	-	-	3	2	5
2002	-	-	-	6	-	6
2003	2	2	4	27	11	38
2004	2	3	5	69	16	85
Total	4	5	9	105	29	134

¹ Asociații și fundații înregistrate ca persoane juridice în perioada în care nu era necesar avizul prealabil al ministerului competent.

3. Protejarea și valorificarea valorilor patrimoniale ecleziale

În acest sector de activitate Secretariatul de Stat pentru Culte a elaborat o strategie în colaborare cu reprezentanții cultelor religioase și ai instituțiilor de specialitate în vederea evaluării științifice și artistice a valorilor ecleziale, stabilirea priorităților de intervenție în raport cu starea de conservare, restaurare și reparații curente a construcțiilor religioase, cu starea de depozitare, expunere, conservare și urgențele de restaurat pentru patrimoniul religios mobil, analiza colecțiilor muzeale în vederea organizării unor noi muzee și a reamenajării pe principii moderne, după caz, a celor existente, atât în ceea ce privește valoarea intrinsecă a patrimoniului, cât și pentru integrarea monumentelor și muzeelor ecleziale în circuitele turistice interne și internaționale, organizarea programului anual *Patrimoniul religios al României – permanență spirituală europeană*, destinat instruirii și perfecționării profesionale a personalului laic și clerical care se îngrijește de întreținerea și funcționarea monumentelor istorice, a colecțiilor și muzeelor ecleziale.

Aplicând această strategie, specialiștii Secretariatului de Stat pentru Culte au întocmit ample cercetări și documentații în vederea organizării de noi muzee ecleziale, ca *Muzeul Episcopiei Hușilor*, *Muzeul Petru Maior*, *la Reghin*, în biserica în care a slujit ca preot și protopop între anii 1786 – 1809, *Muzeul Eparhiei Buzău*, în clădirea fostului seminar construit de episcopul Chesarie în anul 1838 (actualmente, clădirea a fost restaurată în exterior și se întreprind lucrări interioare pentru adaptarea spațiului în vederea amenajării muzeistice); au fost întreprinse documentații pentru reorganizarea unor muzee, cum sunt cele de la *Mănăstirea Sinaia* și de la *Mănăstirea Râmeș*. Sunt avansate demersurile pentru amenajarea unui muzeu al crucilor buzoiene la Mănăstirea Berca, unde vor fi aduse monumentele litice din poiana Fântâna Rece, pentru o mai bună valorificare muzeistică și pentru a le proteja împotriva vandalizării din spațiul neprotejat unde se află. Au început demersurile pentru organizarea unui muzeu la

Mănăstirea Bic, pentru valorificarea patrimoniului Protopopiatului Ortodox Șimleul Silvaniei și a Muzeului Episcopiei Române Unite cu Roma (Greco-Catolică) din Oradea.

Specialiștii Secretariatului de Stat pentru Culte au organizat în colaborare cu Muzeul Județean Alexandria o amplă expoziție cu valori ale parohiilor din Episcopia Alexandriei și Teleormanului, demonstrând astfel că pe harta țării nu sunt pete albe în domeniul creării și păstrării unor obiecte de certă valoare istorică și artistică, ci numai zone încă insuficient cercetate. Colecția astfel constituită va deveni nucleul viitorului muzeu eparhial.

În colaborare cu Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a județului Bistrița-Năsăud, specialiștii Direcției Relații Culte au organizat o impresionantă expoziție cu valorile religioase din colecția Protopopiatului Ortodox Bistrița, în care au fost prezentate publicului larg pentru prima dată icoanele din secolele XVII și XVIII, precum și cărți religioase din aceeași perioadă.

În cadrul gamei largi de activități desfășurate de Secretariatul de Stat pentru Culte de protejare sub forme multiple a patrimoniului cultural religios se înscrie și derularea programului *Patrimoniul religios al României – permanență spirituală europeană*, ajuns anul acesta la ediția a VI-a. Cursurile au fost organizate, în funcție de an, în colaborare cu Mitropolia Moldovei și Bucovinei și cu Mitropolia Ardealului, Crișanei și

Maramureșului și s-au desfășurat la mănăstirile Techirghiol, Durău, Sâmbăta de Sus și Neamț. Programul cursurilor cuprindea teme de istoria artei, de conservare preventivă și de protejare a patrimoniului împotriva efracțiilor, a traficului ilegal al valorilor de artă și a incendiilor, de turism, iar prelegerile au fost susținute de renumiți specialiști din universități, institute de cercetări și muzee. La ultimele trei ediții, au fost editate volume care cuprindeau prelegerile, iar anul acesta, în afară de prelegeri, volumul însumează și toată legislația care guvernează activitatea în domeniul patrimoniului cultural național. La acest program participă 150 de cursanți provenind de la colecțiile tuturor cultelor religioase istorice. Cu ocazia cursurilor, au fost organizate expoziții de grafică și acuarelă, cu teme de arhitectură religioasă. Prestigiul profesional dobândit de aceste cursuri a făcut ca în anul 2003 programul să funcționeze sub înaltul patronaj al Domnului Walter Schimmer, Secretar General al Consiliului Europei, iar în anul acesta, sub înaltul patronaj al Domnului Adrian Năstase, Prim-Ministru al României.

În colaborare cu Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național din județul Sălaj și cu Parohia Sfânta Paraschiva din Zalău, specialiștii Direcției Relații Culte au participat la instruirea personalului de la bisericile posesoare de patrimoniu din raza județului Zalău, susținând cursuri legate de protejarea valorilor ecleziale; această acțiune s-a desfășurat pe baza unui program cu finanțare externă.

Capitolul III

Protejarea, restaurarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național

Strategia generală în domeniul patrimoniului cultural

Secretariatul de stat pentru patrimoniu cultural național

În perioada 2001-2004, ca organism superior nou înființat, Secretariatul de Stat pentru Patrimoniu Cultural Național a insistat în realizarea următoarelor obiective:

- promovarea și susținerea legilor specifice, a unor metodologii și orientări normative restante și absolut necesare;
- crearea Strategiilor de patrimoniu în concordanță cu orientările europene și cu realitățile naționale;
- dezvoltarea cadrului optim de lucru cu instituțiile și partenerii sociali, asigurarea relației armonioase pentru toate componentele patrimoniale, atât pe orizontală, cât și pe verticală;
- impunerea MCC ca factorul central în politicile de patrimoniu și prezența specialiștilor acestuia în actul decizional cultural.

Percepând patrimoniul cultural ca ofertă și produs, totodată, efortul secretarului de stat a fost de a armoniza și conexe legăturile dintre comisiile de specialitate și instituțiile specializate, de a ridica statutul profesional al celor chemați să pună în practică prevederile legale. De asemenea, de a asigura calitatea ofertei (expoziții, programe de dialog, programe de conservare-restaurare- protecție, restructurări muzeale, forme de valorificare publică), astfel ca aceasta să răspundă cerințelor și așteptărilor publice.

Nu în ultimul rând, Secretariatul de Stat pentru patrimoniu a stăruit pentru impunerea monumentelor istorice, a siturilor arheologice și vastului tezaur din muzee și colecții în plan internațional, în care sens România a devenit o prezență mai recunoscută și mai apreciată din perspectiva valorilor pe care le deține.

Extrem de sensibil și fragil, controversat și disputat, pasionant și revendicat atât de mediile profesionale instituționale sau constituite dar și în afara acestora, protejarea patrimoniului cultural național stârnește nu de puține ori reacții pasionale în fiecare dintre noi.

În ultimă instanță însă, peste opiniile, pasiunile sau interesele personale sau de grup, protejarea patrimoniului cultural național rămâne o problemă de interes general, reglementată azi în România de un sistem legislativ pe care-l apreciem drept coerent, acoperitor și perfectibil.

Aflată în sarcina Secretariatului pentru Patrimoniul Cultural Național din Ministerul Culturii și Cultelor, coordonarea tuturor activităților privind protejarea patrimoniului cultural național mobil și imobil, pornind de la elaborarea proiectelor legislative și de reglementare, de avizare, inspecție și control, se realizează prin direcția de specialitate din minister, respectiv Direcția Monumente Istorice și Muzee și de către Direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniu cultural național județene și cea a municipiului București, în funcție de competențele stabilite în reglementări.

Pe de altă parte, lucrarea de față încearcă să prezinte și activitățile instituțiilor publice de interes național din subordinea ministerului, specializate în protejarea patrimoniului cultural național mobil și imobil. O abordare a contribuției organismelor nonguvernamentale va fi dezvoltată în viitor, acum limitându-ne a indica prezența valoroasă a câtorva dintre acestea: "Mihail Eminescu Trust", „Patrimonio”, „Ars Transilvaniae”, „Transilvania Trust” etc.

Nu credem că este lipsit de interes să arătăm în final că scopul tuturor demersurilor și eforturile tuturor specialiștilor din domeniu, al organismelor și organizațiilor profesionale, al instituțiilor publice specializate și nu în ultimul rând al autorităților publice centrale și locale, este identificarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național, a acelor valori ale istoriei, culturii și civilizației românești, care reprezintă repere ale identității naționale.

DIRECȚIA MONUMENTE ISTORICE ȘI MUZEE

Direcția Monumente Istorice și Muzee (D.M.I.M.) din M.C.C. funcționează în baza prevederilor H.G.R. 742/2003 privind organizarea și funcționarea M.C.C., cu modificările și completările ulterioare.

Atribuțiile D.M.I.M. sunt cele care derivă din prevederile legislației privind protejarea patrimoniului cultural național imobil, respectiv a monumentelor istorice și a patrimoniului arheologic, a muzeelor și colecțiilor, a patrimoniului cultural național mobil, coroborate cu prevederile H.G.R. 742/2003.

În afara atribuțiilor cu caracter permanent privind analizarea documentațiilor și emiterea avizelor sau a autorizațiilor prevăzute de lege, a răspunsurilor la petiții, răspunsuri la interpellări sau la solicitări în baza Legii 544/2001, privind liberul acces la informațiile publice neclasificate, urmărirea modului de aplicare a reglementărilor legale, modul de funcționare al Comisiilor Regionale ale Monumentelor Istorice; al Direcțiilor pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național județene, respectiv a municipiului București, sau elaborare de proiecte legislative și reglementări. D.M.I.M. organizează, independent sau în colaborare cu alte instituții sau organisme neguvernamentale, din țară sau din străinătate, o serie de proiecte și programe culturale specializate și consacrate.

Atât prin legislația promovată, aprobată și publicată, cât și prin Regulamentul de Organizare și Funcționare al MCC, au fost reorganizate și instituțiile existente până în anul 2000, care au în prezent atribuții concrete ce vizează descentralizarea reală a activităților cu caracter științific, administrativ și decizional.

Au fost înființate prin reorganizare:

- Direcțiile pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național județene și a municipiului București,
- Institutul Național al Monumentelor Istorice,
- Oficiul Național al Monumentelor Istorice.

Direcția Monumentelor Istorice, Direcția Muzee și Colecții, Direcția Arheologie și Direcția Arte Vizuale organizate în baza prevederilor din H.G. nr. 28/2001 care cuprindeau 23 de funcționari au fost reorganizate prin H.G. 742/2003 în Direcția Monumente Istorice și Muzee cu un număr de 16 funcționari, accentuându-se astfel procesul de descentralizare și autonomie a instituțiilor.

• Legislație elaborată de Direcția Monumente Istorice și Muzee

- Hotărârea Guvernului nr. 450** din 9 mai 2001 privind **suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru achiziționarea unor lucrări de artă plastică contemporană, în vederea donării acestora Uniunii Europene.**
- Legea nr. 574** din 22 octombrie 2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9 din 11 ianuarie 2001 privind **unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografiei și dreptului de autor.**
- Ordinul nr. 2129** din 8 noiembrie 2001 al ministrului culturii și cultelor privind **angajarea directorilor generali sau, după caz, a directorilor instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii și Cultelor.**
- Hotărârea Guvernului nr. 742** din 3 iulie 2003 privind **organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.**
- Hotărârea Guvernului nr. 515** din 7 aprilie 2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 742/2003 privind **organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.**

• Legislație elaborată de Direcția (Serviciul) Arheologie

- LEGEA 378/2001** privind **protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice de interes național** (Textul modificat al OG 43/2000, cu modificările publicate în Monitorul Oficial nr. 394 din 18 iulie 2001).

2. LEGEA 462/2003

privind **protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice de interes național** (Textul modificat al OG 43/2000, modificat prin Legea 378/2001).

3. O.M.C. 2392/2004

pentru instituirea de **Standarde și Proceduri arheologice**.

4. O.M.C. 2432/2004

pentru aprobarea **Regulamentului privind administrarea Repertoriului Arheologic Național**.

5. OMCC 2392/2004

pentru aprobarea **Standardelor și Procedurilor pentru cercetările arheologice**.

6. OMCC 2458/2004

pentru instituirea **Regulamentului privind administrarea Repertoriului Arheologic Național**.

• Legislație elaborată de departamentul Monumente Istorice

2001

1. LEGEA 422/2001

privind **protejarea monumentelor istorice**.

2. LEGEA 564/2001

pentru aprobarea **Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista Patrimoniului Mondial**.

3. LEGEA 378/2001

pentru aprobarea **Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național**.

4. H.G.R. 1258/2001

privind organizarea **Oficiului Național al Monumentelor Istorice**.

2002

1. LEGEA 451/2002

pentru ratificarea **Convenției europene a peisajului adoptată la Florența la 20 octombrie 2000**.

2. H.G.R. 262/2002

privind organizarea **Institutului Național al Monumentelor Istorice**.

3. H.G.R. 1309/2002

pentru aprobarea **Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia**.

4. O.M.C.C. 2086/2002

pentru aprobarea **criteriilor de avizare a constituirii agenților economici cu activitate în domeniul monumentelor istorice**.

5. O.M.C.C. 2039/2002

privind înființarea **Comisiei de avizare a constituirii agenților economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări asupra monumentelor istorice, precum și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare și a componenței acesteia, cu modificările și completările ulterioare**.

6. O.M.C.C. 2043/2002

privind aprobarea **Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice**.

2003

1. LEGEA 462/2003

pentru modificarea **Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului unor situri arheologice ca zone de interes național**.

2. H.G.R. 610/2003

pentru aprobarea **Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat**.

3. H.G.R. 1430/2003

pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna (M.O. nr. 905/18 decembrie 2003).

4. O.M.C.C. 2682/2003

privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare (modificat și completat prin **Ordin nr. 2807/2003** al ministrului culturii și cultelor).

5. O.M.C.C. 2535/2003

pentru instituirea Registrului agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare.

6. O.M.C.C. 2684/2003

privind aprobarea Metodologiei de întocmire a obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acestuia.

2004

1. H.G.R. 493/2004

pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial (M.O. nr. 380/30 aprilie 2004).

2. Proiect Lege Patrimoniu Industrial.

• **Legislație elaborată de departamentul Muzee**
2001

1. H.G.R. 691/2001

privind înființarea Muzeului Național de Artă Contemporană a României.

2. O.M.C.C. 2008/2001

pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor.

3. O.M.C.C. 2009/2001

pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților.

4. O.M.C.C. 2044/2001

privind instituirea Registrului bunurilor culturale mobile distruse, furate, dispărute sau exportate ilegal, aflate în proprietatea și/sau gestionarea unor persoane juridice de drept public și privat și se aprobă Metodologia pentru înscrierea în Registrul bunurilor culturale mobile distruse, furate, dispărute sau exportate ilegal, aflate în proprietatea și/sau gestionarea unor persoane juridice de drept public și privat, cuprinsă în anexa, parte integrantă a prezentului Ordin.

2002

1. H.G.R. 1438/2002

privind înființarea Muzeului Național al Hărților și Cărții Vechi.

2. H.G.R. 486/2002

pentru înființarea, organizarea și funcționarea Laboratorului Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil.

3. O.M.C.C. 2053/2002

pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile.

4. O.M.C.C. 2112/2002

privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.

2003

1. **H.G.R. 1420/2003**
pentru aprobarea **Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile.**
2. **H.G.R. 1546/2003**
pentru aprobarea **Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate.**
3. **O.G.R. 16/2003**
pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind **protejarea patrimoniului cultural național mobil.**
4. **H.G.R. 659/2003**
privind **stabilirea unor măsuri pentru organizarea în cadrul Muzeului Național de Artă Contemporană, a Colecției de artă „Vasile Grigore” - pictor și colecționar.**
5. **H.G.R. 728/2003**
privind **înființarea Muzeului de Artă „Vasile Grigore” - pictor și colecționar.**
6. **H.G.R. 729/2003**
privind autorizarea Ministerului Culturii și Cultelor și a Ministerului Finanțelor Publice de a accepta două donații cu sarcini în favoarea statului român.
7. **LEGEA 311/2003**
a muzeelor și a colecțiilor publice.

2004

1. **H.G.R. 216/2004**
pentru aprobarea **Normelor privind autorizarea laboratoarelor și atelierelor de conservare și restaurare.**
2. **LEGEA 105/2004**
pentru modificarea Legii nr. 182/2000 privind **protejarea patrimoniului cultural național mobil.**

3. **H.G.R. 518/2004**

pentru aprobarea **Normelor metodologice privind exportul temporar al bunurilor culturale mobile.**

4. **O.M.C.C. 2274/2004**

pentru aprobarea **modelului ștampilei de identificare a funcționarilor publici de la direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, respectiv a municipiului București care vor întocmi certificatele de export și listele anexate acestora.**

5. **LEGEA 314/2004**

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind **protejarea patrimoniului cultural național mobil.**

6. **Proiectul Legii Patrimoniului Imaterial.**

- **Activități organizate de Direcția Monumente Istorice și Muzeu**
2001

1. **Premiile pentru Patrimoniul Cultural Național pe 2000, în martie.**
2. **Conferința Asociației Muzeelor în Aer Liber din România, ediția a 17-a, la Sibiu, în februarie.**
3. **Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România - ediția a XXXV-a, la Suceava, 23-27 mai.**
4. **Sesiunea Națională Anuală de Comunicări Științifice a Direcției Monumentelor Istorice - „Conservarea integrată a patrimoniului arhitectural”, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Covasna, Sf. Gheorghe și Centrul de Cultură Arcuș, la Arcuș, în iunie.**
5. **Atelier Internațional de Arheologie Industrială, ediția a I-a, la Muzeul Național Tehnic „Prof. dr. ing. Dimitrie Leonida”, în decembrie.**
6. **Zilele Europene ale Patrimoniului, ediția a XI-a, cu tematica „Cultura lemnului – patrimoniul cultural din lemn”, sub egida Consiliului Europei, din 8 septembrie.**

7. Proiectul Internațional de conservare și restaurare a Mănăstirii Probota – **finalizat în 2001.**
8. Proiectul european „Culturile Europene ale Lemnului”, Proiectul de restaurare a bisericilor de lemn” **de la Baica și Racâș, jud. Sălaj.**
9. Proiecte finanțate de Banca Mondială (proiectele au fost derulate și în 2002):
 - Ansamblul monumental „Calea Eroilor” **din Târgu Jiu, realizat de Constantin Brâncuși,**
 - Așezări săsești cu biserici fortificate din Transilvania – Biertan, Viscri, Cincu, Moșna,
 - Palatele brâncovenesti de la porțile Bucureștilor – Mogoșoaia și Potlogi.
 - Proiectul bilateral România – Italia pentru conservarea piciorului podului lui Traian.
 - Proiectul bilateral România – Marele Ducat de Luxemburg pentru restaurarea unor monumente istorice din Sibiu.
 - Proiectul multilateral de restaurare a Castelului Bánffy din Bonțida, **cu participarea British Heritage și a Direcției Patrimoniului Cultural din Ungaria.**
 - Proiectul bilateral România – Bulgaria pentru restaurarea cavoului fraților Gheorghiev din Cimitirul Bellu din București.
10. Conferința națională a specialiștilor pe probleme de patrimoniu, **ediția a III-a, la Bușteni, în 16-17 martie.**
11. **Programul Național de Cercetare Arheologică „Alburnus Maior”, expoziție itinerantă națională.**
12. **Simpozionul internațional de arheologie preistorică – Baia Mare.**
13. Colocviul „Vici et pagi în Dacia Romană” – Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva.
14. Expoziția „**Patrimoniul arheologic în pericol**” – Muzeul Peleş și Palatul Parlamentului.
15. Pontica, sesiunea științifică a Muzeului Național de Istorie și Arheologie Constanța, la Constanța, în octombrie.
16. Simpozionul „**Arheologia încotro ?**” la București, în noiembrie.
17. Programul de cercetare româno-francez a tell-ului de la Hârșova, jud. Constanța.
18. Programul științific româno-englez de cercetare a locuirii neo-eneolitice pe valea Teleormanului.
19. Programul „**Civilizației preistorice în sud-vestul Transilvaniei**”.
20. Cercetarea interdisciplinară „**Metode și tehnici tradiționale de exploatare a sării în Carpații Răsăriteni**”.
21. Programul de cercetare și evidență a zonelor șvăbești (Banat și Satu Mare).
22. Conferința INTERPOL – C.E. – UNESCO, **în Croația – cu tema „Traficul ilicit de bunuri culturale.”**

2002

1. Conferința națională a specialiștilor din domeniul ocrotirii patrimoniului cultural național, ediția a IV-a, **la Sinaia, în perioada 8-9 februarie.**
2. Premiile pentru Patrimoniul Cultural Național pe 2001, **la Muzeul Național de Artă, în 29 martie.**
3. Sesiunea și Salonul Național de Conservare și Restaurare, la Bușteni, **în 22-23 noiembrie.**
4. Sesiunea Națională de Arheologie – ediția a XXXVI-a, **organizată la Buziaș, mai-iunie.**
5. Sesiunea anuală de comunicări științifice „Evidența Monumentelor Istorice”- ediția a V-a, **în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Covasna, Sf. Gheorghe și Centrul de Cultură Arcuș, la Arcuș, în iunie.**
6. Forumul Cultural Național al specialiștilor din cultură, la București - **sub egida Președinției României, Forumuri culturale zonale, la Iași, Cluj, Timișoara, Craiova, Constanța – în ianuarie-iunie 2002.**
7. Simpozionul „Dies Traiani”, **la Deva, în septembrie.**
8. Aniversarea a 110 ani de la înființarea Comisiei Naționale a Monumentelor, **organizată la Centrul Cultural Mogoșoaia, în octombrie.**

9. Colocviul internațional „Virgil Vătășianu”, **Cluj-București, în martie-aprilie.**
10. Atelier Internațional de Arheologie Industrială, **ediția a II-a, la Băile Herculane și Reșița, în septembrie.**
11. Colocviul național „Monumentul. Prezent, trecut și viitor”, **la Iași, în septembrie.**
12. Zilele Europene ale Patrimoniului, **cu tematica „Asociațiile și organizațiile neguvernamentale în serviciul monumentelor” – ediția a X-a, sub egida Consiliului Europei, din 14 septembrie.**
13. Simpozionul internațional anual „Structuri portante istorice, **la Cluj, în septembrie.**
14. Simpozionul internațional anual „Săptămâna arhitecturii”, **organizat în cadrul Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” – București, în octombrie.**
15. Simpozionul internațional anual „Monumentele din România, un patrimoniu european” **organizat în colaborare cu Fundația Ars Transilvaniae, la Alba Iulia, în octombrie.**
16. Reuniunea Comitetul Patrimoniului Mondial, **organizată în Ungaria, la Budapesta, în iunie.**
17. Simpozionul internațional „Patrimoniu cultural: o provocare pan-europeană, **în Polonia, la Cracovia, în mai.**
18. Simpozionul internațional „Proprietatea privată și legislația țărilor din Estul Europei în materie de protecție a monumentelor istorice”, **în Ungaria, la Pecs, în noiembrie.**
19. Expoziția „Patrimoniul interetnic și multiconfesional” **organizată sub înaltul patronaj al președintelui României și sub egida Consiliului Europei, la Strasbourg, în mai.**
20. Expoziția „100 ani de la înființarea Comisiunii Monumentelor Istorice și 110 ani de la nașterea arhitectului Ștefan Balș”, **în octombrie.**
21. Conferința INTERPOL – C.E. – UNESCO **în Elveția, cu tema „Protecția bunurilor culturale”.**

22. Expozițiile din cadrul „**Anului Cultural al României**” în Suedia:
 - „Cinci artiști din România”,
 - „Zece graficieni români contemporani”,
 - „Semne ale credinței în România” fotografii de Dan Dinescu,
 - „Avangarda românească”,
 - „Arhitectura populară românească” organizată de Muzeul Satului,
 - „Galeria de artă veche românească” expoziție permanentă la Muzeul Național de Artă al României.

2003

1. Conferință națională a specialiștilor din domeniul ocrotirii patrimoniului cultural național, **ediția a V-a, la Sinaia, în februarie.**
2. Premiile pentru Patrimoniul Cultural Național pe 2002, **în 29 martie.**
3. Conferința internațională de istoria culturii „In memoriam Radu Popa”, **la Sighișoara organizată în colaborare cu Asociația Culturală Hieronymus, Primăria municipiului Sighișoara, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”, Muzeul de Istorie Sighișoara și Muzeul Județean Bistrița, în perioada 16-17 mai.**
4. Sesiunea Națională de Artă Constanța, **organizată în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Constanța, Consiliul Județean Constanța și Muzeul de Artă Constanța, în perioada 18–22 iunie.**
5. Simpozion privind conservarea integrată a patrimoniului arhitectural, cu tema „Arhitectură Vernaculară în mediul urban - conservare integrată” **la Sf. Gheorghe și Arcuș în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Covasna, Sf. Gheorghe și Centrul de Cultură Arcuș, în perioada 30 iunie – 2 iulie.**
6. Atelier Internațional de Arheologie Industrială, ediția a III-a, „Industrial Heritage between land and sea”, **la Cluj-Napoca, în septembrie.**
7. Zilele Europene ale Patrimoniului, **cu tematica „Multiculturalismul – o trăsătură europeană. Contribuția grupurilor etnice la cultura națională”, ediția a XI-a, sub egida Consiliului Europei , din 20 septembrie.**

8. Sesiunea Națională de Etnografie Slatina, **organizată în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Olt, Consiliul Județean Olt și Muzeul Județean Olt - Slatina, în perioada 24-25 septembrie.**
9. Sesiunea Națională de Conservare și Restaurare, la Bușteni, **în septembrie.**
10. Sesiunea Națională de Memorialistică, la Iași, **în octombrie.**
11. Sesiunea Națională de Istorie, la Miercurea Ciuc, **în noiembrie.**
12. Sesiunea Națională de Carte Veche Românească și Bibliofilie, la Ploiești, **în noiembrie.**
13. **Primul atelier național „Patrimoniul Arhitecturii de Vilegiatură din România” la Călimănești-Căciulata, organizat în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Vâlcea și Institutul Francez din București, în perioada 20-23 octombrie.**
14. **Expoziția „Arhitectura de vilegiatură din România”, organizată la Călimănești.**
15. Expoziția și simpozionul dedicate omagierii marelui savant Vasile Drăguț, 75 de ani de la naștere, la București, **în perioada 19-20 decembrie.**
16. Simpozionul „Dies Traiani”, la Deva, **în septembrie.**
17. Simpozionul „Tropaeum Traiani”, la Adamclisi.
18. Colocviul național „Monumentul. Present, trecut și viitor”, la Iași, **în septembrie.**
19. **Expoziția „Monumentele României în Lista patrimoniului mondial”, în octombrie.**
20. Conferința în domeniul protejării monumentelor istorice, **ediția a XI-a, organizată în colaborare cu Fundația „Transilvania Trust” și comitetele naționale ICOMOS, la Tușnad.**
21. Colocviul „Dezvoltarea urbană în centrele istorice”, **organizat în colaborare cu Primăria Municipiului Mediaș și Guvernul Norvegiei**
22. **Simpozionul internațional anual „Structuri portante istorice”, organizat la Cluj Napoca, în octombrie.**
23. **Simpozionul internațional anual „Săptămâna arhitecturii”, organizat împreună cu INMI, la București, în octombrie.**
24. **Expoziția „P. Antonescu, N. Ghika-Budești, Constantin Joja”, organizată de INMI, în septembrie.**
25. **Expoziția „Arhitectura industrială a Berlinului 1840-1914”, organizată în decembrie.**
26. **Simpozionul internațional Trasee culturale europene, organizat la Sibiu, în octombrie.**
27. **Sesiunea anuală „Pontica”, la Constanța, în octombrie.**
28. Programul Național de Cercetare Arheologică „Alburnus Maior”.
29. Congresul Internațional și expoziția de Bronzuri Antice, **în mai.**
30. **Expoziția itinerantă „Arheologia în pericol” organizată la Tulcea, Constanța și alte orașe, în perioada august-septembrie.**
31. **Expoziția itinerantă „Gumelnița – o civilizație necunoscută”, premiată de către ICOM.**
32. Conferința INTERPOL – C.E. – UNESCO. – la Londra – cu tema „Prevenirea exportului ilicit de bunuri culturale”.

2004

1. Conferința națională a specialiștilor din domeniul ocrotirii patrimoniului cultural național, **ediția a VI-a, la Sinaia, în perioada 27-28 februarie.**
2. **Premiile pentru patrimoniul cultural național pentru 2003, martie.**
3. **Sesiunea națională de rapoarte arheologice Cluj, mai.**
4. Al doilea atelier privind **Patrimoniul Arhitecturii de Vilegiatură din România”** la Constanța, organizat în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Constanța, în perioada 7-10 septembrie 2004.

5. **Sesiunea Națională de Etnografie Arad**, organizată în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Arad, Consiliul Județean Arad și Complexul Muzeal Arad, în perioada 24-25 septembrie.
6. **Atelier Internațional de Arheologie Industrială**, ediția a IV-a, la Baia Mare, în septembrie. Despre această conferință dl. Stuart Smith, Secretarul TICCIH (Comitetul Internațional pentru Conservarea Patrimoniului Industrial) a precizat: "Romania has a great deal to offer to the industrial historian and the growth of industrial tourism based on the existing world heritage sites is a strong possibility. The initiative and drive for this campaign has been led by you but carried out on the ground so excellently by the Department of Historic Monuments. Few countries have the wealth of assets that Romania has in terms of industrial History, and the selective recording, preservation, enhancement, marketing and development of this product could be of immense benefit to Romania."
7. **Zilele Europene ale Patrimoniului**, cu tematica „Mijloacele de comunicație – patrimoniu cultural”, sub egida Consiliului Europei, din 18 septembrie.
8. **Sesiunea Națională de Artă Oradea**, organizată în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Bihor, Consiliul Județean Bihor și Muzeul Țării Crișurilor Oradea, în perioada 3 – 5 noiembrie.
9. **Sesiunea națională de Valori bibliofile din patrimoniul cultural național** – la Târgoviște, noiembrie.
10. **Conferința INTERPOL – C.E. – UNESCO** – la Sinaia, cu tema „Măsuri asupra traficului ilicit de bunuri culturale”.
11. Anul 2004 este marcat din punct de vedere istoric și cultural de un eveniment foarte special care a generat Programul „**Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani**”. Acest program s-a concretizat prin manifestări culturale organizate de către instituții prestigioase ale

țării, cum ar fi Parlamentul României, Biserica Ortodoxă Română, Academia Română. S-au organizat adunări comemorative la Suceava și Putna, ele fiind completate de organizarea unor expoziții cu piesele spectaculoase și ilustrative, specifice artei medievale românești din epoca Voievodului Ștefan cel Mare. Totodată, Guvernul Republicii Turcia a împrumutat statului român Spada domnitorului aflată la Muzeul Top Kapi pentru a fi expusă la Muzeul Național de Artă al României, în perioada 09.07 – 30.07.2004. În același context își află locul și expoziția „**Ștefan cel Mare – punte între Orient și Occident**” reprezentând o recunoaștere europeană a valorii domnitorului, organizată în spațiul Salonului Sixtin din Muzeele Vaticanului, în intervalul 30.09 – 31.10.

Centralizator statistic al ședințelor Comisiilor de Patrimoniu cultural al căror secretariat este asigurat de către D.M.I.M.

Comisia	anii				Ședințe
	2001	2002	2003	2004	
Comisia Națională a Monumentelor Istorice – Ședințe în plen	6	7	3	4	20
Biroul C.N.M.I.	1	1	1	1	4
Secțiune de Evidență	4	4	4	5	21
Secțiunea Tehnică	20	13	10	9	52
Secțiunea Componente artistice	8	9	4	6	27
Secțiunea de urbanism	19	13	9	4	45
Comisia interministerială de zone construite protejate	-	-	2	1	3
Total	58	47	33	30	172
Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor	11	16	11	10	48
Biroul C.N.M.C.	11	15	7	14	47
Total	22	31	18	23	94
Comisia Națională de Arheologie	8	9	8	7	32
Biroul C.N.A.	1	3	5	5	14
Total	9	12	13	12	46
Comisia experților pentru Monumente de for public	4	5	3	3	15

Activitatea Comisilor regionale ale Monumentelor Istorice
Sinteza ședințelor

Comisia regională a Monumentelor Istorice /sediu	Perioada 2001-2004				
	Număr de ședințe	Documentații analizate	Avize emise de Direcțiile pentru cultură culte și patrimoniul cultural național	Avize respinse	Documentații transmise la D.M.I.M.
1 / Iași	23	486	446	29	11
2 / Tulcea	26	521	355	78	31
3 / Ploiești	36	1263	863	363	42
4 / Craiova	44	760	555	163	42
5 / Timișoara	42	1437	1298	125	14
6/ Cluj-Napoca	48	2394	1347	1045	4
7 / Brașov	27	1507	919	588	9
8 / București	29	731	631	40	88
Total	275	9099	6414	2431	241

D.M.I.M. a emis în domeniul monumentelor istorice:

	2001	2002	2003	2004	Total
avize	528	330	250	300	1403
preemțuni			87	128	215

D.M.I.M. a emis în domeniul arheologiei avizele:

Tipul avizului	2001	2002	2003	2004	Total
Salvare preventivă	28	213	249	300	790
Sistematică	286	301	311	261	1159
Total general	314	514	560	611	1949

Activitatea funcționarilor din Direcție s-a materializat prin înregistrarea a 6292 de documente în 2003 și 6600 în anul 2004.

S-au fundamentat documentațiile necesare în vederea decernării de distincții naționale în domeniu pentru 50 de persoane în 2003 și 60 în 2004 iar în vederea alocării unei indemnizații lunare de merit pentru 192 de personalități culturale..

În perioada 2001-2004 au fost analizate și au fost emise atestatele:

- în domeniul protejării monumentelor istorice, dosare întocmite cf. O.M.C. nr.2032/1999 pentru 40 de experți și 100 de specialiști;
- în domeniul patrimoniului cultural mobil, dosare întocmite cf. O.M.C.C. nr 2009/2001 pentru 480 de experți acreditați;
- în domeniul protejării monumentelor istorice, cf. O.M.C.C. nr. 2535/2003 au fost înscrise în registrul agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul monumentelor istorice, 92 agenți economici;
- în domeniul conservării și restaurării patrimoniului cultural mobil, dosare cf. O.M.C.C. nr 2008/2001 pentru 230 conservatori și restauratori;
- în domeniul conservării și restaurării patrimoniului cultural mobil, cf. H.G.R. nr. 216/2004, au fost avizate de C.N.M.C. 11 laboratoare.
- în domeniul arheologiei, dosare întocmite cf. O.M.C 2072/2000 pentru 51 de experți și specialiști;

În baza prevederilor Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil au fost:

- retrocedate către instituții și persoane fizice un total de 316 bunuri culturale mobile intrate în proprietatea statului român în intervalul 1947-1989. Acestea sunt bunuri culturale care aparțin domeniilor: artă plastică modernă, arte decorative, piese liturgice pentru diverse culte, artă populară și etnografie. În perioada 2001-2004 retrocedările s-au desfășurat după cum urmează:

2001	2002	2003	2004	Total retrocedări
24	227	14	51	316

- clasate în *tezaur* bunuri culturale mobile conform tabelului următor:

2001	2002	2003	2004 până la 13.10	Total clasări
92	-	1747	1629	3496

M.C.C. prin direcția de specialitate a emis un număr de 98 de autorizații de funcționare pentru galerii de artă și case de licitații, după cum urmează:

2001	2002	2003	2004	Total autorizații
6	7	35	50	98

Lista monumentelor istorice

În conformitate cu prevederile Legii 422/2001, direcția de specialitate a organizat activitatea de reactualizare a Listei Monumentelor Istorice elaborată în 1991-1992.

Lista monumentele istorice include monumentele istorice clasate în grupa A sau B, și s-a întocmit de către direcțiile județene de cultură, culte și patrimoniu cultural național în coordonarea Institutului Național al Monumentelor Istorice.

Lista cuprinzând monumentele istorice avizată de Comisia Națională a Monumentelor Istorice a fost aprobată prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Lista monumentelor istorice a fost publicată, elaborată și aprobată prin O.M.C.C. nr. 2314/2004, publicată în M.O.R. nr. 646/2004 – partea I.

În acest fel a fost făcută publică, după 40 de ani, o listă care reflectă totalitatea obiectelor din patrimoniul imobil – aproximativ 29.000 de poziții - care sunt protejate de legislația în vigoare și constituie baza întocmirii cadastrului de specialitate al monumentelor istorice.

M.C.C. prin D.M.I.M. a propus Ministerului Educației Cercetării și Tineretului trei proiecte prioritare după cum urmează:

- Produse și tehnologii pentru protecția (conservarea) obiectelor de patrimoniu împotriva agenților biologici dăunători (microorganisme: bacterii, mucegaiuri, ciuperci, alge, etc.; insecte: molii, cari diferite specii de gândaci, etc.);
- Tehnici și metode de asigurare a accesului on-line și off-line la tezaurul național de memorie culturală;
- Cercetări geofizice pentru evidențiere și studierea unor așezări antice pe teritoriul Dobrogei actuale.

Pentru acestea a elaborat termenii de referință în vederea organizării licitației.

• PARTICIPĂRI ALE D.M.I.M. LA REUNIUNI INTERNAȚIONALE

În perioada 2001-2004 specialiști și delegați ai Secretariatului pentru Patrimoniu Național Cultural și ai D.M.I.M. au participat la importante reuniuni internaționale care au avut loc în România sau străinătate dintre care amintim:

1. PROTECȚIA PATRIMONIULUI CONSTRUIT AFLAT ÎN PROPRIETATE PRIVATĂ ÎN ȚĂRILE DIN ESTUL EUROPEI.

Organizată la București în 2001 de Comitetul Patrimoniului din Consiliul Europei, reuniunea s-a bucurat de prezența unor reprezentanți din toate țările fostului bloc comunist și a unor specialiști din Marea Britanie și Franța. Au fost prezentate modalitățile de protecție a patrimoniului aflat sau reintrat în proprietate privată ca urmare a retrocedărilor din perioada post-comunistă, precum și exemplificări de valorificare a acestuia inclusiv prin turism. Au fost de asemenea prezentate exemple de implicare a autorităților locale în protecția patrimoniului sau de creare a unor O.N.G.-uri în acest scop.

2. ADUNAREA GENERALĂ ICCROM

A avut loc la Roma în 2001, tema fiind confirmarea Directorului General și alegerea de noi membri în Consiliul ICCROM. Au fost analizate probleme legate de bugetul ICCROM programele și prioritățile viitoare.

3. EUROPAE ARHEOLOGICAE CONSILIUM

La Strasbourg în 2001, a fost semnată aderarea României la Europae Arheologicae Consilium. La Strasbourg în 2002 a fost analizată Convenția europeană de la VALETTA privind protecția patrimoniului arheologic la 10 ani de la semnare (1992-2002).

Din nou la Strasbourg, în 2003, tema reuniunii a fost: Arheologia și marile proiecte investiționale sau de amenajare a teritoriului iar la Berlin în 2004 au fost dezbătute propunerile de adoptare a unor standarde europene și posibilitatea modificării convenției de la VALETTA.

4. HERITAGE @ RISK – PATRIMONIUL ÎN PERICOL

Organizată de ICOMOS la Varșovia în 2001, întrunirea a evaluat starea patrimoniului în pericol din țările Europei de est, România prezentând două studii de caz, respectiv: „Peisajul Cultural” și „Patrimoniul Industrial”.

5. PATRIMONIUL CULTURAL AL REGIUNII CARPATICE

Desfășurată în Polonia în 2001, reuniunea a pus în discuție potențialul patrimoniului comun al regiunilor Carpatice, ca motor al dezvoltării durabile.

6. REUNIUNEA COMITETULUI PATRIMONIULUI MONDIAL

La Budapesta în anul 2002 au fost prezentate rapoarte cuprinzând problemele fiecărei zone geografice, înscrierea de noi monumente în lista patrimoniului mondial și analiza unor situri care datorită intervențiilor recente riscă să fie radiate din lista patrimoniului mondial. România anunță că analizează relocarea parcului tematic Dracula de lângă Sighișoara și sistarea oricăror activități în acea zonă, fapt care va fost realizat.

7. PATRIMONIUL CULTURAL O PROVOCARE PAN-EUROPEANĂ

La Cracovia în 2002 a avut loc analiza rezultatelor proiectelor realizate în Programul European 5 al Consiliului Europei și a fost lansat programul cadru 6, privind noi direcții de abordare a culturii ca factor de dezvoltare.

A fost organizată și o expoziție de postere ale unor proiecte care primiseră susținere financiară. Dintre premiile acordate unul a fost acordat României.

8. PROPRIETATEA PRIVATĂ ȘI LEGISLAȚIA DIN EUROPA PRIVITOARE LA PROTECȚIA PATRIMONIULUI

Organizată de Departamentul pentru patrimoniu din Consiliul Europei la Pecs în Ungaria în anul 2002, în reuniune a fost prezentată legislația cu aplicare la proprietatea privată din Franța și Marea Britanie, precum și Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice din România. Pe baza prezentărilor au avut loc ample discuții.

9. ITINERARIILE CULTURALE EUROPENE – PATRIMONIUL INDUSTRIAL

La Luxemburg în 2003, reuniunea a fost organizată de Institutul pentru Itinerarii Culturale, sub egida Consiliului Europei. Scopul a fost crearea unor noi itinerarii culturale având ca temă patrimoniul industrial.

Ca urmare a participării României, vor fi incluse două trasee turistice: Patrimoniul industrial al Banatului Montan Instalații și tehnici tradiționale – Valea Rudăriei din jud. Caraș Severin; Valea Cașinului din jud. Maramureș.

10. PATRIMONIUL INDUSTRIAL ÎNTRE PĂMÂNT ȘI MARE. PROIECT „CULTURA 2000”

2003 – Tulcea – Sulina,

2004 – Bruxelles, Paris, Hyeres, Veneția, Barcelona.

Participarea României a contribuit la situarea patrimoniului românesc în context european. România va fi parteneră la organizarea unei expoziții internaționale, ca primă etapă în derularea proiectului ce se va încheia în 2006.

11. POLITICI DE PROTEJARE A PATRIMONIULUI CULTURAL EUROPEAN

Desfășurată la Barcelona în 2004, reuniunea Comitetului internațional pentru conservarea patrimoniului industrial este prima la care participă și România.

Începând cu 2001, TICCIH patronează științific atelierele internaționale de arheologie industrială desfășurate în România.

12. REUNIUNILE C.E – C.D.P.A.T.

Au avut loc participări cu contribuții ale Secretariatului pentru Patrimoniul Cultural Național la reuniunile din 2001, 2002, 2003 și 2004.

13. CONFERINȚELE MINIȘTRILOR RESPONSABILI CU PATRIMONIUL CULTURAL

Organizate de C.E. în 2003 și 2004, delegația M.C.C. a avut contribuții aduse prin luări de cuvânt.

14. CONFERINȚELE INTERPOL – C.E. – UNESCO

Secretarul de Stat pentru patrimoniu a participat la a treia, a patra, a cincea și a șasea reuniune la care M.C.C. a fost coorganizator și care au avut ca teme:

2001 – Croația – privind traficul ilicit de bunuri culturale,

2002 – Elveția – privind protecția bunurilor culturale,

2003 – Londra – privind prevenirea exportului ilicit de bunuri culturale,

2004 – Sinaia – măsuri asupra traficului ilicit de bunuri culturale.

2004 – Amsterdam – prevenirea traficului ilicit de bunuri culturale.

15. REUNIUNEA INTERNAȚIONALĂ HEREIN

Au fost participări la reuniunile de la Budapesta și Sofia din 2001 și cea de la București din 2003 – prin CIMEC România ocupă un loc important în administrarea și implementarea proiectului.

16. SESIUNILE COMITETULUI PATRIMONIULUI MONDIAL

Delegatul M.C.C. a participat la sesiunile 25, 26, 27, 28 ale C.P.M. – UNESCO, Helsinki în 2001, Budapesta în 2002, Paris în 2003 și Suzhou, China în 2004.

17. PROTECȚIA PATRIMONIULUI CULTURAL MONDIAL DIN S-E EUROPEI

Organizat de UNESCO în Ucraina în 2003, România a participat cu contribuții ale Secretariatului pentru Patrimoniul Cultural Național.

18. CONFERINȚA MINIȘTRILOR INFORMAȚIEI

A avut loc la Siracuza – Italia în 2003.

19. COOPERARE ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ PRIVIND PATRIMONIUL REGIONAL DIN S-E EUROPEI

Conferințele organizate de C.E. la Strasbourg în 2003 și Tesalonic și Sofia în 2004 au avut ca obiect stabilirea unui program de cooperare și asistență tehnică privind patrimoniul regional, România gestionând un important proiect.

20. A 32-A CONFERINȚĂ GENERALĂ UNESCO

A avut loc la UNESCO – Paris, în 2003.

21. ZILELE EUROPENE ALE PATRIMONIULUI

Coordonatorul național al manifestării a participat anual, prezentând la Consiliul Europei rapoartele referitoare la desfășurarea evenimentelor organizate în România, participând totodată la schimburile din alte țări și la instruirile pentru aplicarea principiilor recomandate de C.E. în domeniul patrimoniului cultural.

22. REPERE EUROPENE ACTUALE ÎN ARTA EUROPEANĂ

Organizată de Asociația Internațională a Artiștilor Plastici la Athena și Delphi Grecia în 2002, delegația D.M.I.M. a pus în discuție tema cu titlul „Libera circulație a operei de artă contemporană și a artistului”.

23. ARTISTUL ÎN CETATE

Organizată la București în 2003 de „European Cultural Association”, a II-a Conferință E.C.A. a pus în discuție condiția artistului în epoca modernă.

24. ALBASTRU

Organizată în 2004 la Iași de C.E.: cu prilejul aniversării a 50 de ani de la Convenția Culturală Europeană; participantul D.M.I.M. a prezentat lucrarea cu titlul „Albastrul culoarea toleranței”.

25. MANAGEMENTUL AFACERILOR EXTERNE

Organizat în 2002 de Școala Națională de Administrație din Paris și Institutul Național de Administrație din București; la București sub auspiciile U.E. ȘI C.E., a fost constituit un cadru de formare și informare a funcționarilor publici în domeniul managementului afacerilor externe în vederea aderării la U.E.

26. ARTA BATE ARTA

Expoziție și Conferință privind problematicile artei plastice contemporane și a schimburilor culturale conform acordului cultural bilateral organizate de M.C.C. din România și M.C. din Belgrad în 2001 la Vrsac.

27. CONTRIBUȚIA ROMÂNIEI LA IMPLEMENTAREA STRATEGIEI UNIUNII EUROPENE PRIVIND EGALITATEA DE GEN

Organizată de Ministerul Muncii Solidarității Sociale și Familiei și U.E. la București în 2004, reprezentantul M.C.C. – D.M.I.M. a fost desemnat membru în Comitetul Consultativ Național conferința a fost precedată de înființarea Agenției Naționale pentru egalitatea de șanse între femei și bărbați – program Phare.

Cele de mai sus demonstrează perceperea culturii ca o componentă a dezvoltării economice și sociale durabile, într-o tradiție democratică. Strategia culturală aplicată a avut două concepte de bază:

1. politica definită ca un set de orientări coerente pentru ținte pe termen mediu și lung.
2. strategia definită ca o rețea de acțiuni care vor duce într-un mod sistematic la îndeplinirea obligațiilor de către instituțiile culturale.

În domeniul patrimoniului cultural național, politica Ministerului Culturii și Cultelor pornește de la faptul că o reformă reală trebuie să recunoască în valorile și bunurile care aparțin moștenirii culturale, calitatea de resurse fundamentale ale cunoașterii trecutului și prezentului nostru. Adaptarea la prioritățile guvernamentale în legătură cu descentralizarea administrației, restructurarea și reorganizarea instituțională, parteneriatul cu autoritățile publice locale și parteneriatul cu structurile societății civile au constituit o provocare continuă.

În acest context, politicile sectoriale au contribuit la dezvoltarea și sprijinirea vieții culturale și pe creatorii acesteia, concentrându-se asupra integrării în Uniunea Europeană, în contextul unei societăți democratice și deschise orientate spre o economie de piață.

În această perspectivă, cultura nu trebuie privită ca pe un consumator de fonduri ci ca o recunoaștere a dezvoltării economice durabile și a coeziunii sociale.

Mai mult, în condițiile în care mijloacele financiare sunt insuficiente, ridicarea nivelului capitalului uman este cea dintâi prioritate. De asemenea realizarea unei piețe culturale durabile este o investiție pentru a genera investiții în sectoarele cele mai pretențioase care vor trage după ele întreaga piață.

Tocmai de aceea valorizarea patrimoniului cultural național trebuie dezvoltată într-un context de integrare implicând dezvoltarea regională și cooperarea internațională, bazată pe aplicarea celor trei principii europene fundamentale:

Dezvoltarea durabilă - definită ca fiind acel tip de dezvoltare corespunzătoare nevoilor prezentului, fără a compromite capacitatea

generațiilor viitoare de a răspunde propriilor nevoi. Ea se bazează pe trei principii: dezvoltare economică, echilibru social și protecția mediului (care include și patrimoniul cultural). Orice dezechilibru între acești principali factori are urmări grave și orice politică care se concentrează numai asupra unuia dintre acești factori nu poate asigura o dezvoltare eficientă, echilibrată și armonioasă.

Aplicarea dezvoltării durabile în domeniul patrimoniului cultural are drept scop creșterea capacității de adaptare a structurilor și funcțiilor comunităților umane (fie ele urbane sau rurale) la cerințele și nevoile dezvoltării. Ea implică o politică de gestionare prudentă a patrimoniului natural și cultural. Măsuri de protecție foarte stricte nu pot fi aplicate decât izolat, doar unei mici părți a patrimoniului cultural european. Din această cauză, conservarea patrimoniului cultural nu mai poate fi discutată izolat, ca un scop în sine (fie el și cultural), ci trebuie abordată din perspectiva nevoii comunităților de a se dezvolta.

Pe de altă parte, din aceeași cauză, este nevoie de aplicarea unei politici de conservare integrată, care să rezulte din corelarea politicilor sectoriale ce privesc mediul, a planificării urbane, amenajării teritoriului, a lucrărilor publice, a politicilor regionale, sociale, a turismului și dezvoltării economice.

Dezvoltarea durabilă poate fi realizată numai prin asigurarea în același timp a coordonării orizontale (între autoritățile responsabile), coordonării verticale (între diferitele nivele de putere) și coordonării teritoriale (în interiorul comunităților și între comunitățile învecinate).

Iată de ce problematica siturilor arheologice trebuie sistematic abordată în studiile de impact asupra mediului (S.I.M. – E.I.A.), oferindu-se astfel posibilitatea corelării protecției lor cu celelalte aspecte economice și sociale implicate de marile lucrări finanțate public sau privat.

Aplicarea principiului dezvoltării durabile încurajează viziunea dinamică asupra patrimoniului cultural și nu pe cea “tip muzeu” prin:

- Restaurare urbană/programe locale de dezvoltare rurală,
- Folosirea patrimoniului pentru a produce atât beneficii culturale cât și progres economic și social,

- Valorificarea patrimoniului astfel încât să se răspundă mai degrabă nevoilor curente ale societății și nu pentru punerea lui la dispoziția a câțiva specialiști.

Conceptul de conservare integrată a fost prima dată folosit cu referire la patrimoniul arhitectural (construit) în Rezoluția (76)28/1976 *privind adaptarea legilor și regulamentelor la cerințele conservării integrate a patrimoniului arhitectural*. Conform definiției din acest document, conservarea integrată include “toate măsurile posibile ce au drept scop perpetuarea patrimoniului cultural, menținerea sa ca parte a mediului de viață (fie el natural sau creat de om), utilizarea sa și adaptarea sa la nevoile societății”.

Principiile conținute de această Rezoluție au fost mai apoi reluate și definite pe larg în art. 10. al Convenției Granada.

Pentru a pune în aplicare acest concept este nevoie ca politica de amenajare a teritoriului, precum și cea vizând protecția mediului, să integreze și conservarea patrimoniului arheologic astfel încât să rezulte un ansamblu unitar care să răspundă în același timp necesităților culturale, sociale și economice ale comunităților umane.

Conservarea integrată are două obiective esențiale:

1. *Conservarea patrimoniului înțelesă în sens larg, de cultural environment*, prin:
 - mecanisme de protecție.
 - măsuri pentru conservarea fizică a elementelor constitutive.
 - procese de punere în valoare.
2. *Integrarea patrimoniului în mediul de viață al societății contemporane* prin:
 - restaurare urbană și programe de revitalizare a zonelor cu patrimoniu.
 - programe de dezvoltare regională și locală care să includă problematica patrimoniului cultural.
 - cooperare între planificatorii teritoriului la nivel local și regional în scopul utilizării (valorificării) elementelor de patrimoniu cultural.

Aplicarea principiului conservării integrate în politicile vizând patrimoniul cultural are implicații în direcția necesității adoptării unor noi metode de a decide tipurile de “obiecte culturale”, strategia și metodele de management.

Principala noutate adusă de principiul conservării integrate este atenția acordată problemelor de mediu, văzute ca elemente decisive ale calității vieții. Una dintre direcțiile prevăzute de Convenția La Valetta este cea care are în vedere creșterea impactului pe care lucrările majore de construcții le au asupra patrimoniului arheologic.

Din această cauză Convenția La Valetta cere statelor semnatare instituirea de măsuri (inclusiv mecanismele săpăturilor preventive) pentru protecția siturilor arheologice în cazul punerii în practică de mari proiecte investiționale.

O altă direcție este și aceea a considerării ca parte integrală a arheologiei a problematicii patrimoniul mobil care contribuie la creșterea valorii culturale a unui sit.

În privința strategiei și metodelor de management se acordă prioritate politicii de conservare concepută ca management activ, mai puțin focalizată pe simpla protecție. Un asemenea management al patrimoniului cultural se bazează pe metode specifice de conservare, restaurare și punere în valoare a diferitelor elemente care alcătuiesc patrimoniul. Pentru a interveni adecvat trebuie construite mecanisme manageriale care să permită cooperare și coordonarea actorilor implicați în gestionarea patrimoniului cu cei ce răspund de planificarea urbanistică și a teritoriului la toate nivelurile presupuse de procesul decizional în aceste domenii.

La nivel legislativ nu există prea multe referiri la conservarea integrată și vor trebui introduse astfel de prevederi în legislația specializată și a altor domenii care reglementează problemele legate de politica urbanistică și de amenajare a teritoriului.

La nivel instituțional să subliniem funcționarea Comisiei interministeriale pentru intervențiile în zone protejate care constituie un prim pas în această direcție.

Conceptul de societate participativă aplicat patrimoniului cultural, presupune necesitatea ca societatea (chemată să aplice principiile dezvoltării durabile și al conservării integrate) să adere teoretic și practic la acestea. Conceperea și implementarea mecanismelor legislative, politice, economice, juridice și administrative menite a pune în aplicare aceste principii, pot fi realizate numai cu participare și susținere publică. Din această cauză trebuie căutate și găsite toate acele metode care permit unei comunități să cunoască, să decidă și să participe la punerea în practică a acestor principii.

În ultimii ani Consiliul Europei a avut ca prioritate punerea în aplicare a unor mecanisme care să stimuleze participarea comunitară, în toate domeniile care interesează viața grupurilor umane. Cetățenii pot și trebuie ca la nivel individual sau colectiv (asociații, ONG-uri) să-și spună părerea atunci când se iau deciziile ce pot avea ca urmare schimbarea (chiar și numai parțială) a condițiilor economice sau sociale în care trăiesc. În acest context, și în România există posibilitatea legală ca un membru al societății sau o asociație să solicite informații despre o cercetarea arheologică, dacă aceasta s-a desfășurat cu finanțare publică.

Cea de V-a Conferință Europeană a miniștrilor responsabili de patrimoniul cultural (Portorož 2001) la care M.C.C. a fost reprezentat prin secretarul de stat responsabil de patrimoniul cultural național, a decis prin Declarația finală că toate persoanele și comunitățile au dreptul fundamental de a se bucura de patrimoniul lor cultural și a cerut tuturor autorităților naționale, regionale și locale să permită participarea comunităților la consultările și deciziile privind patrimoniul lor cultural.

Datorită marelui număr de reglementări și tipuri de forme juridice pe acestea le au, precum și a adoptării unor principii general valabile, astăzi există demersuri și se fac eforturi susținute pentru redactarea unei Carte Europene a Principiilor Protecției Mediului și a Dezvoltării Durabile, care urmează să sintetizeze poziția europeană asupra acestor probleme.

ARHEOLOGIE

De la începuturile sale și până în ianuarie 2000, arheologia din România nu a beneficiat de o legislație specifică, ceea ce a avut nenumărate repercusiuni negative:

- nu s-a finalizat nici o inițiativă legislativă privind arheologia (pentru că nu a existat nici o structură administrativă specializată care să sprijine inițiativele pe circuitul avizării);
- s-au perpetuat normele vechi, cutumiare, cu aplicare relativă în săpăturile arheologice (tocmai pentru că nu a existat un set de reguli minimale);
- a rămas loc pentru o totală relativitate în interpretarea criteriilor și calității profesionale (pentru că nu a existat un sistem unic de certificare profesională);
- nu a existat nici o obligativitate juridică de raportare a rezultatelor săpăturilor (în afara normelor impuse în interiorul unor instituții);
- nu a existat un învățământ superior de specialitate (datorită lipsei de inițiativă privind recunoașterea juridică a meseriei de arheolog).

Serviciul Arheologie (1999-2001), devenit Direcția Arheologie (2001-2003) și mai apoi Direcția Monumente Istorice și Muzei (din 2003), a fost inițiatorul proiectelor legislative (pe care le-a elaborat în toți acești ani), al ordinelor miniștrilor culturii și al metodologiilor care constituie astăzi cadrul juridic al arheologiei din România. În perioada 2000-2004 nu numai că a elaborat textele ordonanțelor, legilor și ordinelor ministeriale, dar a asigurat și susținerea lor la nivel parlamentar, de la fazele dezbaterilor în Comisiile de cultură ale Camerei Deputaților și Senatului, până la discuțiile și aprobările în plenul celor două Camere. A asigurat corelarea tuturor acestor norme juridice cu cele ce reglementează patrimoniul mobil și imobil. De asemenea, a creat un mecanism administrativ pentru punerea în aplicare a acestor măsuri, astfel încât avem astăzi un veritabil sistem legislativ coerent și unitar, construit în ultimii cinci ani.

Multe dintre aceste realizări au fost și sunt susținute de Institutul de Memorie Culturală (cIMEc) care a oferit, cu competența și dăruirea

binecunoscută, suportul informatic indispensabil unei astfel de activități. Toate acestea nu ar fi fost posibile fără colaborarea permanentă a membrilor Comisiei Naționale de Arheologie care au sprijinit aceste eforturi, înțelegând importanța misiunii acestui for, într-o perioadă plină de schimbări radicale ale arheologiei din România. Cadrul juridic este perfecționat permanent, în acord cu legislația europeană din acest domeniu.

Sesiuni naționale de rapoarte arheologice

1. Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România, ediția a XXXIV-a. Deva, mai 2000.
2. Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România, ediția a XXXV-a. Suceava, 23-27 mai 2001.
3. Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România, ediția a XXXVI-a. Timișoara (Buziaș), 28 mai – 01 iunie 2002.
4. Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România, ediția a XXXVII-a. Covasna, 2-6 iunie 2003.
5. Sesiunea națională de rapoarte arheologice din România, ediția a XXXVIII-a. Cluj Napoca, 26-29 mai 2004.

Programul Național de Cercetare Arheologică

Annual este susținut financiar Programul Național de Cercetare Arheologică, în anul 2004 fiind incluse și lucrări de cercetare și conservare primară la obiective din epoca lui Ștefan cel Mare. De asemenea, MCC a instituit și alte programe naționale importante:

Programul Național de Cercetare "Alburnus Maior" a fost instituit de către Ministerul Culturii și Cultelor la 09.02.2001 sub autoritatea științifică a Comisiei Naționale de Arheologie și a fost finanțat integral de către Roșia Montană Gold Corporation. Raportul dlui Edward O'Hara MP (UK), General Rapporteur on the Cultural Heritage al Parlamentului European din octombrie 2004 menționează: "It would seem that measures are in place to ensure that all three aspects of the cultural heritage are adequately

covered at present or as the project may develop. The immediate situation is controlled by progressive archaeological discharge. There is clearly a need for continuous monitoring of the site as excavation and mining proceeds step by step. This calls for continuing flexibility by both the mining company and the archaeologists”

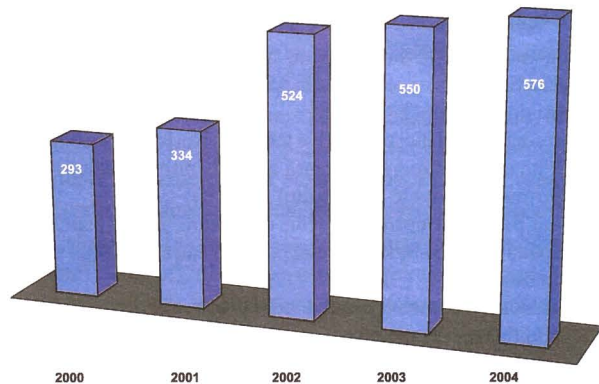
De asemenea, prin Ordinul Ministerului Culturii și Cultelor nr. 2040 din 04.02.2004 a fost instituit Programul Național de Cercetare Arheologică „Autostrada Bors-Brașov”.

Au fost tipărite volumele **“Cronica cercetărilor arheologice” campaniile 2000, 2001, 2002, 2003, 2004** care cuprind rezultatele șantierelor arheologice care au funcționat în anul precedent, multe dintre ele cu rezumate în limbi de circulație internațională. Volumele sunt însoțite de un CD-ROM care cuprinde ilustrația și textele care nu au putut fi cuprinse de volumele tipărite.

De asemenea, continuă procedura de atestare a arheologilor în **Registrul Arheologilor din România**, instituit încă din anul 2000.

În cadrul programului de informatizare a datelor arheologice, derulat în colaborare cu Institutul de Memorie Culturală, începând din 2000 s-a dezvoltat **Repertoriul Arheologic Național**, s-a actualizat baza națională de date a **Cercetărilor Arheologice din România – 1993-2002** și s-au realizat paginile WEB: **Arheologia în România, Situri arheologice prioritare etc.**

Pentru ridicarea calității cercetării arheologice din România și, totodată pentru o mai bună corelare cu practicile europene în acest domeniu, prin O.M.C.C. nr. 2392/2004 au fost instituite **Standarde și Proceduri arheologice** iar prin O.M.C.C. nr. 2432/2004 a fost aprobat Regulamentul privind administrarea Repertoriului Arheologic Național care transformă în norme juridice prevederile Convenției europene privind protecția patrimoniului arheologic de la La Valetta (1992).

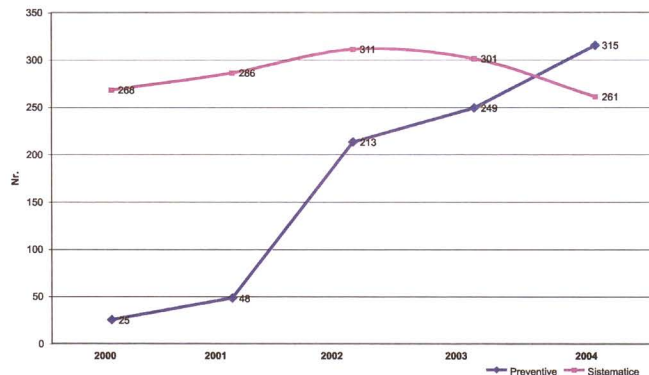

Total 1770 șantiere

1032 – sistematice

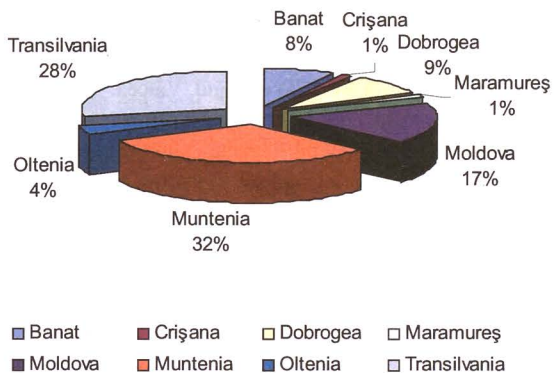
738 – salvare

Evoluția numărului de cercetări arheologice sistematice și preventive:

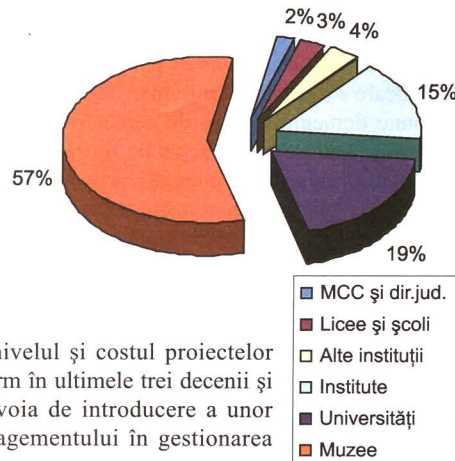

Pe regiuni istorice numărul cercetărilor se distribuie astfel:

Repartiția instituțională a arheologilor este următoarea:

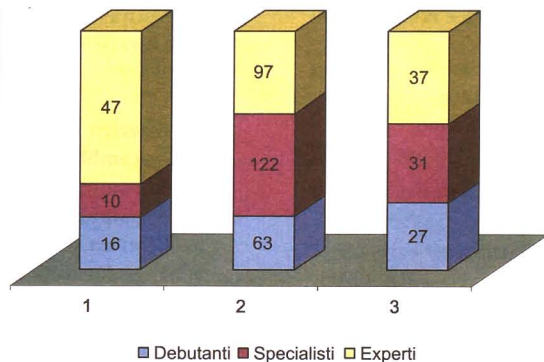
Tip instituție	Nr. arh.
MCC și dir.jud.	9
Licee și școli	14
Alte instituții	19
Institute	77
Universități	95
Muzee	283

Din punctul de vedere al calificării profesionale arheologii sunt distribuiți astfel:

Tip instituție	Deb	Spc	Exp	Tot
Institute	16	10	47	73
Muzee	63	122	97	282
Universități	27	31	37	95
MCC și dir.jud.	4	2	3	9
Licee și școli	4	7	3	14
Alte instituții	8	7	4	19
Neprecizat	25	8	2	35

Pe plan european nivelul și costul proiectelor arheologice a crescut enorm în ultimele trei decenii și aceasta a demonstrat nevoia de introducere a unor proceduri specifice managementului în gestionarea proiectelor arheologice.

Introducerea procedurilor de management - care înainte erau considerate ca implicite și erau perpetuate prin cutume mai mult sau mai puțin unitare -, acum este fundamentală pentru viitorul arheologiei, dar mai ales pentru prestigiul contemporan al acestei profesii.

Trebuie precizat de la bun început că procedurile de management, ca și standardele și procedurile arheologice, nu se pot substitui în nici un fel metodei și tehnicilor științifice. Procedurile și tehnicile manageriale nu constituie o obligație dar sunt recomandabile în condițiile în care arheologia este tot mai puternic afectată de economia de piață ale cărei

mecanisme sunt, de altfel, de cele mai multe ori reglate tocmai prin diferite tehnici manageriale.

Mai este nevoie de schimbări de concepție, de metodă, administrativ, de tehnici de comunicare publică, dar mai ales este o mare nevoie de modificare a mentalității privitoare la obiectivele și scopurile pe care și le propune domeniul nostru de cercetare. Apariția preocupărilor pentru arheologie industrială și acțiunile tot mai numeroase întreprinse pentru salvarea, protejarea și popularizarea acestei categorii de patrimoniu, participarea unor muzee românești (în prestigiosul cadru european oferit de programul Cultura2000) la programe europene cu această temă, dovedesc că nu numai arheologii, ci și percepția lor asupra acestei discipline este în plină evoluție.

Legislația și sistemul administrativ construite (perfectibile în continuare), sunt pe deplin compatibile cu normele Uniunii Europene și oferă acum cadrul în care poate fi gândit proiectul de construcție al unei arheologii moderne. Un proiect care nu poate fi gândit și pus în practică decât de arheologi.

MONUMENTE ISTORICE

• Recepții finale realizate la monumentele istorice restaurate

2001

1. Biserica evanghelică Teaca, jud. Bistrița Năsăud.
2. Casa Centrală nr. 24, Bistrița, jud. Bistrița Năsăud.
3. Biserica de lemn Runcu Salviei, jud. Bistrița Năsăud.
4. Turn clopotniță Greabănu, jud. Buzău.
5. Palat Voivodal Turda, jud. Cluj.
6. Palat Banffy, Bonțida, jud. Cluj.
7. Castel Kornis, Mănăstirea, jud. Cluj.
8. Castel Banffy, Bonțida, jud. Cluj.
9. Castel Lonyay, Mediașul Aurit, Jud. Satu Mare.
10. Biserica de lemn Cehei, jud. Sălaj.

11. Monument Paleocreștin Niculițel, jud. Tulcea.
12. Biserica Sf. Atanasie Niculițel, jud. Tulcea.
13. Turn Cetate Bizantină Nufăru, jud. Tulcea.
14. Ansamblul Fedelșoiu – Stăreție, jud. Vâlcea.
15. Turn Clopotniță Berislăvești, jud. Vâlcea.
16. Mănăstirea dintr-un lemn Palat Brâncovenesc, jud. Vâlcea.
17. Mănăstirea Horezu – turle, jud. Vâlcea.

2002

1. Biserica de lemn Sf. Arhangheli, Boianu Mare, jud. Bihor.
2. Biserica Sf. Arhangel Mihail, Brăila, jud. Brăila.
3. Casa Ciomac Cantemir, Botoșani, jud. Botoșani.
4. Biserica Adormirea Maicii Domnului, Vad, jud. Cluj.
5. Biserica catolică Ghelinta, jud. Covasna.
6. Biserica de lemn Sf. Maria, Purcilești, jud. Iași.
7. Castel Karoly – stație pompare și drenare, Carei, jud. Satu Mare.
8. Mănăstirea Sucevița, jud. Suceava.
9. Biserica Sf. Gheorghe, Mirăuți, jud. Suceava.
10. Mănăstirea Probota – consolidare șarpantă, refacere învelitoare biserică și turnuri, jud. Suceava.

2003

1. Biserica Adormirea Maicii Domnului, Băjești, jud. Argeș.
2. Ansamblul Mănăstirii Aninoasa Corp Vest, jud. Argeș.
3. Ansamblul Mănăstirii Aninoasa Corp Sud, jud. Argeș.
4. Ansamblul Mănăstirii Aninoasa Paraclis, jud. Argeș.
5. Biserica Krețulescu – București.
6. Turn locuință Curtea Domnească, Bacău, jud. Bacău.
7. Casa nr. 24, P-ța Cenrală, Bistrița, jud. Bistrița.
8. Conac Bolomey, Cosambești, jud. Ialomița.
9. Biserica Sf. Gheorghe Mogoșoaia.

10. Muzeul Regiunii Porților de Fier, Drobeta Turnu Severin,
jud. Mehedinți.

11. Picior Podul lui Traian, jud. Mehedinți.

12. Casa Ellie Wiesel, Sighetul Marmăției, jud. Maramureș.

13. Casa Muzeul Maramureșan, jud. Maramureș.

14. Biserica din Deal, Sighișoara, jud. Mureș.

15. Biserica Antonie Vodă, Târgușorul Vechi, jud. Prahova.

16. Biserica Sf. Nicolae, Tabaci, Vălenii de Munte, jud. Prahova.

17. Biserica Adormirea Maicii Domnului, Sinaia, jud. Prahova.

18. Cetatea antică Arganum – Bazilica 2, jud. Tulcea.

19. Biserica Sf. Ilie, Bârlad, jud. Vaslui.

20. Biserica Sf. Gheorghe, Huși, jud. Vaslui.

2004

IUNIE

1. Biserica Sf. Gheorghe
Șerbești, jud. Neamț 22.06.2004

IULIE

1. Biserica Sf. Nicolae
Hunedoara 15.07.2004
2. Turn clopotniță
Piatra Neamț jud. Neamț 29.07.2004
3. Biserica Buna Vestire
Vernești, jud. Buzău 30.07.2004

AUGUST

1. Biserica Barnovschi
jud. Iași 04.08.2004
2. Casa Vasile Pogor
jud. Iași 04.08.2004

SEPTEMBRIE

1. Biserica Sf. Nicolae Geartoglu
Târgoviște, jud. Dâmbovița 06.09.2004

2. Biserica Sf. Arhangheli

Poian, jud. Covasna

10.09.2004

3. Mănăstirea Donie

jud. Vrancea

15.09.2004

4. Biserica de lemn Lunca Mureșului

jud. Alba

29.09.2004

5. Porțile Cetății Alba Iulia

Poarta 1, jud. Alba

30.09.2004

OCTOMBRIE

1. Biserica A.M.D. Cărpiniș
jud. Maramureș 13.10.2004
2. Biserica de lemn Dănulești
Gurasada, jud. Hunedoara 27.10.2004
3. Cetatea Neamț
jud. Neamț 28.10.2004

NOIEMBRIE

1. Imobil str. Rodnei
Timișoara 24.11.2004
2. Biserica Sf. Nicolae
Densus, jud. Hunedoara 25.11.2004

DECEMBRIE

1. Mănăstirea Robaia
jud. Argeș 03.12.2004
2. Biserica de lemn Rieni,
jud. Bihor 20.12.2004
3. Biserica de lemn Mierag
jud. Bihor 20.12.2004

- În anii 2003 și 2004 au fost finanțate cu fonduri asigurate de M.C.C. în cadrul Programului „Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani”, o serie de lucrări de cercetare și restaurare din care amintim:

- Cetatea Sucevei,
- Curtea Domnească – Suceava,
- Cetatea Neamțului,
- Bisericile „Sf. Ioan” – Piatra Neamț, restaurare parament,
- Restaurare pictură murală la Bisericile din Arbore, Voroneț, Pătrăuți, din jud. Suceava, monumente înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și pictura bisericii mănăstirii Popăuți – Botoșani.
- Executarea „picturii de nou” la biserica ctitorită de Ștefan cel Mare la Borzești, jud. Bacău, autor Grigore Popescu,
- Restaurarea iconostasului bisericii Mănăstirea Putna, jud. Suceava.

Proiectul cultural – „Banca Mondială”

Continuă și este în fază finală derularea „Proiectului Cultural” finanțat din împrumutul acordat de Banca Mondială. Din acest program au fost executate și recepționate:

- Restaurarea componentelor din piatră ale Ansamblul Monumental „Calea Eroilor” de la Tg. Jiu realizat de Constantin Brâncuși.
- Lucrări de remediere „Coloana fără Sfârșit” de la Tg. Jiu realizată de Constantin Brâncuși.
- Palatul brâncovenesc de la Potlogi – restaurare șarpantă și învelitoare, uși, ferestre, pardoseli.
- Palatul brâncovenesc de la Mogoșoaia – restaurare pictură în pridvor, opt uși cu decorații policrome și serele Bibescu, dotarea Vilei Elshingen.

- Restaurarea bisericilor de lemn din Tisa, jud. Hunedoara și Săcalu de Pădure, jud. Mureș
- Biserica evanghelică fortificată din Moșna, jud. Sibiu – preconsolidare și conservare.
- Amenajarea unui muzeu săsesc și amenajarea unui centru de informare pentru turiști în incinta bisericii fortificate Viscri, jud. Sibiu.
- Amenajarea pieții „1 Decembrie” din Biertan, jud. Sibiu.

- În perioada 2001-2004 s-a reluat Publicarea **Revistei Monumentelor Istorice și a Buletinului Comisiei Monumentelor Istorice.**

MUZEE ȘI COLECȚII

- **Înființări de muzee:**

2001

1. **Muzeul Tehnicii Rutiere** din Timișoara, în subordinea Direcției Regionale de Drumuri și poduri Timișoara (în anul 2000).
2. **Muzeul Universității POLITEHNICA** din București.
3. **Muzeul Memorial „Gheorghe Crețu”** în subordinea Fundației Chinologice „Gheorghe Crețu” din Rădăuți, jud. Suceava.
4. **Casa Memorială „Valeria Boiculești”**, com. Udești, jud. Suceava, sub egida și administrarea autorităților locale.
5. **Casa Cantemir – Ciomac**, municipiul Botoșani, jud. Botoșani.

2002

1. **Muzeul „Gheorghe Vrânceanu”** în incinta școlii generale Valea Hogei, Lipova, jud. Bacău.

2003

1. **Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi** din București.
2. **Muzeul de Artă „Vasile Grigore – pictor și colecționar”** din București.
3. **Muzeul** din orașul Ianca, jud. Brăila.

4. **Muzeu** al Parohiei Cinciș, Filiala Izvoarele, com. Teliucu Inferior, jud. Hunedoara.
5. **Casa Memorială „Părintele Dometie”** de la Târlele Filii din protopopiatul Făurei, jud. Brăila.
6. **Muzeul „Petru Maior”** în cadrul bisericii de lemn „Sfinții Arhangheli” din municipiul Reghin, jud. Mureș.
7. **Muzeul Parohiei Ortodoxe Săliște**, jud. Sibiu.
8. **Muzeul de artă religioasă** în incinta bisericii din lemn – monument istoric – proprietatea Parohiei ortodoxe „Bogdan Vodă”, jud. Maramureș.
9. **Muzeul etnografic și istoric în orașul Vișeu de Sus**, jud. Maramureș, în subordinea administrației publice locale.
10. **Muzeul Oltului și Mureșului Superior** în Miercurea Ciuc, jud. Harghita, ca filială a Muzeului Carpaților Răsăriteni.
11. **Muzeul Zonei Crișului Negru**, loc. Ștei, jud. Bihor, în subordinea administrației publice locale.

2004

1. **Muzeul de Istorie a Evreilor din România “Șef rabin dr. Moses Rosen”** din București, în subordinea Federației Comunităților Evreiești din România.
2. **Muzeul „Carsium”, la Hârșova**, ca secție a Muzeului de Istorie Națională și Arheologie Constanța.
3. **Galeria de artă plastică „Minerva”** în forma colecție publică de importanță locală, în cadrul Casei Municipale de Cultură Dorohoi, jud. Botoșani.
4. **Muzeul Depresiunii Baraolt – Erdővidék Múzeuma** în cadrul Muzeului Național Secuiesc, Sf. Gheorghe, jud. Covasna.
5. **Muzeul de Artă Contemporană „Gheorghe Apostu”**, din Bacău, jud. Bacău.
6. **Muzeul Național de Artă Contemporană al României** din București.

7. **Muzeul Național Filatelic, București**, în cadrul Ministerului Comunicațiilor și Tehnologiei Informației.

8. **Muzeul „Marcel Guguianu”**, Bîrlad.

• Informatizarea datelor cu privire la patrimoniu cultural național mobil

1. Programul de evidență a patrimoniului cultural mobil (în colaborare cu Institutul de Memorie Culturală – CIMEC):

- Registrul național al experților,
- Registrul bunurilor culturale furate, pierdute, distruse, exportate ilicit,
- Registrul bunurilor clasate,
- Registrul magazinelor de artă autorizate,
- S-a elaborat Programul pentru întocmirea evidenței patrimoniului în vederea clasării, pentru anii 2002-2004.

• În această perioadă au avut loc 55 mari expoziții interne, la care au contribuit, în colaborare instituțiile, muzeale subordonate M.C.C., precum și alte instituții. De asemenea au primit certificat de export temporar 57 importante expoziții externe, organizate în toate colțurile lumii.

• În perioada 2001-2004 s-a reluată publicarea **Revistei Muzeelor**.

ARTE VIZUALE ȘI MONUMENTE DE FOR PUBLIC

1. Asistența de specialitate în domeniul educației permante, cu ocazia organizării unor evenimente pluridisciplinare.
2. Participări în Comisii inter-ministeriale:
 - Comisia UNESCO pentru evaluarea și recepționarea operelor de artă rezultate în urma taberelor de creație;
 - Comisia pentru selectarea monumentului *Revoluției din 1848* pentru Arad.
 - Concursul de creație pentru copii.

- Concursul de creație pentru tineri artiști.
 - Comisia națională pentru Premiile U.A.P – Ro
 - Comisia pentru selectarea artiștilor ce vor reprezenta România la *Jocurile Francofoniei* din 2005.
 - Comisia pentru acordarea numelor de străzi.
 - Comisia de achiziții de opere de artă
 - Comisia de recepție și evaluare a operelor de artă ce constituie patrimoniul Muzeului *Vasile Grigore, pictor și colecționar*.
 - Comisia pentru recepția finală a Ansamblului Brâncuși de la Târgul Jiu
 - Comisia pentru proiectul realizării unui Centru al INST, sub egida Academiei Române, cu tot ce presupune acest amplu demers.
3. Participări la Conferințe și Simpozioane naționale și internaționale:
- Conferința AIAP Grecia, Atena și Delphi 2002
 - Simpozion ECA 2003 București
 - Conferința dedicată celor 50 de ani de la Convenția pentru Cultură a Consiliului Europei – Iași 2004
 - Întâlnirea factorilor de decizie cu actanții din domeniul artelor vizuale – Vrsac 2001, Serbia – parte a acordului bilateral cultural pe capitolul Arte Vizuale.
4. Elaborarea unor texte în specialitate pentru marcarea unor evenimente privind promovarea și lansarea creației unor artiști de marcă, celebrarea nașterii, activității lor sau comemorarea unor evenimente.
5. Elaborarea unor texte pentru susținerea unor proiecte, prioritare pentru stimularea și reprezentarea creației contemporane, cum ar fi:
- *Memorandum-ul* pentru achiziționarea unor studiouri de creație la Paris, în Cité des Arts
 - Organizarea unui concurs național pentru comemorarea a 15 ani de la *Revoluția din decembrie 1989*
 - *Monumentul închinat Unirii principatelor și personalității lui A.I. Cuza*.
6. Inițierea și logistica derulării unor proiecte de artă plastică modernă și contemporană (de la corespondența și contactele directe cu partenerii străini, până la finalizare) destinate promovării imaginii *creației curente* naționale în lume, cu preponderență în spațiul European - dar și a unor componente punctuale din cadrul unor programe majore, de mare anvergură, cum ar fi evenimente legate de inaugurarea primului Muzeu Național de Artă Contemporană, pregătirea unor evenimente și acțiuni legate de anul 2007, în parteneriat cu Luxembourg, sau prima Bială a Tinerilor Artiști din octombrie 2004, București.
7. Selectarea unor proiecte de fotografie de artă; motivarea și susținerea unor manifestări de artă vizuală cu mare impact și de largă reprezentativitate din domeniul cinematografiei, (DaKino, Art-Fest, CineMaiubit, Editura Video etc).
8. Proiectul Muzeului Național de Artă Contemporană, de la textul Hotărârii de guvern pentru înființare, locație și regulament de funcționare și până la vernisajul inaugural.
9. Inițierea unor evenimente, parte a unor acorduri culturale bilaterale – Ucraina, Serbia și Muntenegru, Albania, Coreea de Sud, Maroc.
- Organizarea și susținerea unui proiect de schimburi expoziționale între artiști Români și niponi, cu ocazia a 100 de ani de relații diplomatice dintre Japonia și România – derulat pe etape distincte, de-a lungul a patru ani.
10. Elaborarea unor texte destinate interpelărilor, comunicatelor de presă, sau în vederea inițierii unor *hotărâri de guvern* privitoare la proiecte specifice domeniului de activitate = arta plastică românească.
11. Elaborarea criteriilor de evaluare a proiectelor supuse Comisiilor de specialitate, coroborarea proiectelor „în progress” cu acțiuni similare din țară și străinătate; evaluarea rezultatelor finale; cuantificarea consecințelor și ecourilor reflectate în mass-media de specialitate, analizarea factorilor obiectivi și de risc în vederea elaborării unor programe de perspectivă, pe termen mediu și lung.
12. Coordonarea **Planului expozițional anual** al *Oficiului Național pentru Documentare și Expoziții* și al *Muzeului Național de Artă*

Contemporană, în țară și străinătate – în parteneriate cu centre culturale, instituții prestigioase sau cu artiști cu o mare notorietate.

13. Colaborări cu Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român.

ACHIZIȚII:

2001

1. O serie de sculpturi *Tată și fiu* – autor Gheorghe Apostu.
2. 432 lucrări de artă plastică de la 106 artiști.

2002

1. Drept de autor statuie *Mihail Eminescu*, Blaj – autor Mircea Spătaru.
2. Drept de autor pentru statuia *Eminescu*, Montreal, Canada – autor Vasile Gorduz.
3. Ansamblul monumental *Bogdan Voievod*, Baia Mare, faza 1 – autor Ioan Marchiș.

2003

1. Artă plastică contemporană prin Muzeul Național de Artă Contemporană.
2. 11 lucrări *Ion Gheorghiu* cu destinația Muzeul Național de Artă.
3. Drept de autor pentru Monumentul închinat *Unirii de la 1859* și *Domnitorului Aexandru Ioan Cuza* – autor Paul Vasilescu.
4. Monumentul *Ion Luca Caragiale*, se va amplasa în fața Teatrului Național din București – autor Ioan Bolborea.
5. Transpunere material definitiv *Eminescu*, Montreal (Canada) - autor Vasile Gorduz.
6. Ansamblul monumental *Bogdan Voievod*, Baia Mare, faza 2 – autor Ioan Marchiș.
7. Bust monumental *Hatmanul Ivan Mazepa*, pentru Galați (acord cultural cu Ucraina) – autor Gheorghe Tănase.
8. Monument anticomunist *Aripi* – autor Mihai Buculei.

9. Lucrare de artă *Le Chevalier endormi I* – autor Horia Damian.
10. Monumentul de for public bust *Preot Ioan Răuțescu*, Câmpulung Muscel.

2004

1. Ansamblul monumental *Bogdan Voievod*, Baia Mare, faza 3 – autor Ioan Marchiș.
2. Transpunere material definitiv Monumentul închinat *Unirii de la 1859* și *Domnitorului Al. I. Cuza* – autor Paul Vasilescu.
3. Monumentul *Revoluției de la 1848*, Arad – autor Ioan Bolborea.
4. Ansamblul monumental comemorativ închinat eroilor revoluției din decembrie 1989, *Glorie Eternă Eroilor Revoluției Române din decembrie 1989* (H.G. 833/03.06.2004) – autor Al. Ghilduș.
5. Amplasare statuie *Eminescu*, Montreal, Canada – autor Vasile Gorduz.

PROIECTE, EXPOZIȚII, SIMPOZIOANE, ALTE ACȚIUNI

2001-2002:

1. Avizare 11 monumente de for public.
2. Expoziții găzduite sau organizate la Oficiul Național pentru Documentare și Expoziții de Artă.
3. Expoziții în cadrul Anului Constantin Brâncuși organizate în țară și străinătate (2001).
4. Bienala Artelor Vizuale - Veneția 2001, ediția a 49-a intitulată „NUOVE MEDIA” – PLATEEA DELL’ UMANITA”.
5. Premiul de excelență pentru domnul Barbu Brezianu.
6. Burse U.S.A., Liban, acordate artiștilor Daniel Lăzărescu, Gili Mocanu.
7. Participare la Jocurile Francofoniei la Otawa (Canada).
8. Proiectul pentru statuia ecvestră *Mihai Viteazul* – autor Ion Buzdugan, Iași.
9. Salonul național al Uniunii Artiștilor Plastici.
10. Propuneri pentru proiecte bilaterale: Coreea, Iugoslavia, China.

11. Selecția pentru participări românești la tabere și manifestări expoziționale: Elveția, Franța, Turcia, Irak, Japonia, Iugoslavia, Slovenia, Croția.
12. Pregătirea Concursului pentru statuia lui Alexandru Ioan Cuza – faza 1.
13. Expoziții de autor susținute din fonduri MCC:
 - Dan Grigore, sala Rondă, Teatrul Național,
 - Petre Achițenie, desene, Sala Dalles,
 - Marcel Chirnoagă, grafică,
 - Wanda Sachelarie, grafică – Pictură,
 - Dan Dinescu, fotografie, „Credința la români”,
 - Ovidiu și Sultana Maitec, sculptură și pictură, Muzeul Național de Artă.

2003

1. Bienala Artelor Vizuale - Veneția 2003 derulată prin Muzeul Național de Artă Contemporană.
2. ANUL Irimescu - conferințe, simpozioane, expoziții, foto-documentare pe tema

Sculptura lui Ion Irimescu, expoziții ce au fost itinerate în mai multe țări, inclusiv Franța (Paris – Sorbona).

- realizarea în material definitiv a 15 lucrări ale maestrului Ion Irimescu (H.G. 1485/2002).

3. Proiect pentru Monumentul *Alexandru Ioan Cuza* – atribuit sculptorului Paul Vasilescu.
4. Ansamblul monumental de fântâni cinetice, Alba Iulia – autor Constantin Lucaci.
5. Festivalul internațional CineMaiubit, ediția a VIII-a.
6. Expoziții de artă plastică contemporană românească la Geneva, Luxemburg, Paris, Londra și Tirana derulate prin Muzeul Național de Artă Contemporană.

7. Sprijin financiar pentru mai multe proiecte derulate în parteneriat cu Uniunea Artiștilor Plastici din România (expoziții, albume).
8. Expoziție de pictură românească contemporană la Tokyo (Japonia).
9. Album *Zamfir Dumitrescu* – Editura Nemira.

2004

1. Bienala de Arhitectură de la Veneția.
2. Expoziția de artă plastică românească la Londra, Marea Britanie – cu ocazia Anului României în această țară.
3. Expoziții de artă plastică românești și străine derulate prin Muzeul Național de Artă Contemporană.
4. Concursul național pentru creație tânără în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici din România.
5. I-a ediție a Bienalei Tinerilor Artiști -manifestare internațională organizată prin fundația META în perioada 14 octombrie – 12 noiembrie.

INSTITUTUL NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

În baza art. 29(1) din Legea nr. 442/ 2001, prin reorganizarea Centrului de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național s-a înființat Institutul Național al Monumentelor Istorice, instituție publică, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțat din venituri extrabugetare și alocații de la bugetul de stat.

Organizarea și funcționarea institutului este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 261/13.03.2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218/01.04.2002.

Institutul Național al Monumentelor Istorice are sediul central în București, Str.Ienăchiță Văcărescu nr.16, sector 4, iar Serviciul Public de Evidență funcționează în Calea Șerban vodă nr.33, sector 4, București.

Accesul la datele din arhiva Institutului Național al Monumentelor Istorice, din partea instituțiilor publice, a specialiștilor din domeniu ce solicită prin firme sau în nume personal, sau al publicului, în general, se realizează în conformitate cu prevederile reglementărilor impuse prin Ordin

special al Ministrului Culturii și Cultelor, precum și al prevederilor legale privind arhivele, circuitul de date și exercitarea dreptului de autor.

Institutul Național al Monumentelor Istorice are în structura sa personal specializat: arhitecți, istorici de artă, arheologi, informaticieni, ingineri, organizat în două departamente: Cercetare Evidență și Programe-Proiecte. Pentru buna funcționare, acest personal este secondat de compartimente conexe – financiar-contabilitate și administrativ.

Începând din anul 2002, întreaga activitate se desfășoară pe baza unor planuri anuale structurate pe programe și proiecte. Pentru desfășurarea optimă a activității sale, Institutul Național al Monumentelor Istorice (INMI) încheie contracte de colaborare cu terți, în condițiile legii.

INMI / Departamentul de Cercetare-Evidență PROGRAME ȘI PROIECTE 2002-2004

PROGRAMUL LISTA MONUMENTELOR ISTORICE / LMI

Lista Monumentelor Istorice (LMI) a fost aprobată prin Ordinul nr. 2314/8 iulie 2004 al Ministrului Culturii și Cultelor și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, an 172 (XVI), Nr. 646 bis din 16 iulie 2004

LMI / 2004 este prima Listă oficială a Monumentelor Istorice din România publicată după cea care constituia o anexă la Hotărârea Consiliului de Miniștri nr. 661 din 1955, cuprinzând un număr de 4345 de monumente istorice.

Lista elaborată în 1991-1992, avizată de Comisia Monumentelor Istorice conținea circa 21.000 monumente istorice și nu a fost publicată.

Lista Monumentelor Istorice 2004

A. Principii metodologice de întocmire a LMI

Potrivit legislației în vigoare, Institutul Național al Monumentelor Istorice este abilitat să întocmească Lista Monumentelor Istorice, pe baza informațiilor venite de la DJPPPCN.

Volumul imens de muncă, prelucrarea informatizată a datelor, au impus de la început un ritm intens de lucru.

Conform legislației în vigoare, *Lista Monumentelor Istorice* este structurată pe județe, iar în cadrul acestora, pe cele 4 categorii, în funcție de natura lor:

- Arheologie
- Arhitectură
- Monumente de for public
- Monumente memoriale –funerare

Rubricile care au apărut în LMI publicată sunt următoarele:

I. *Codul 2004* - alcătuit din:

- Sigla județului **AB, AR**, etc.
- Categoria din care face parte monumentul respectiv, **I, II, III, IV**
- Simbol pentru monument, ansamblu sau sit:
a, m, s
- Grupa valorică **A** sau **B**
- **Nr. de ordine**, propriu și unic pentru fiecare monument

Toate ansamblurile, indiferent de natura lor, ale căror componente au fost cunoscute, au primit un subcod, notat de la 01.....la n , astfel încât să fie cât mai bine protejat ansamblul, prin departajarea monumentelor care au făcut parte din el, iar pe de altă parte, să existe o cât mai riguroasă evidență a monumentelor care alcătuiesc ansamblul.

Ca principiu general, în cazul tuturor ansamblurilor s-a optat ca toate componentele să beneficieze de aceeași grupă valorică, prezența unor monumente de grupă valorică A, determinând aceeași valoare și pentru celelalte.

II. *Denumirea oficială actuală* - numele oficial al monumentului istoric cu care acesta a fost clasat, pentru biserici fiind **obligatorie menționarea hramului**.

III. **Denumirea oficială anterioară** - numai în cazuri deosebit de relevante sau când monumentul este cunoscut printr-o denumire în literatura de specialitate.

IV. **Localitatea** - succesiunea monumentelor în cadrul unui județ:

- Municipiul reședință de județ
- Toate localitățile în ordine alfabetică a localităților, orașe, sate
- Comuna – pentru toate comunele de care aparțin satele nu există o rubrică specială ci este menționată imediat după menționarea satului.

V. **Adresa** - succesiunea monumentelor istorice în cadrul unei localități, așa cum apare în ghidul străzilor.

Pentru localitățile în care există străzi care se individualizează prin nume, criteriul este succesiunea alfabetică, nume propriu sau comun, numele de familie, dar precedat de prenumele său, așa cum apar ele în ghidul străzilor.

Toate monumentele de pe aceeași stradă se succed în ordinea numerelor poștale

Pentru localitățile în care străzile nu au nume, identificarea monumentului se face prin numărul poștal al imobilului.

Pentru monumentele în extravilan se indică repere topografice și de toponimie locală.

VI. **Datate**

Pentru datate, de la caz la caz, s-a dat data exactă, (când este cunoscută), datarea pe secole, sau în cazul arheologiei, datarea pe perioade istorice/culturi, după caz. Pentru unele monumente, au fost introduse date despre eventuale modificări, transformări care au alterat substanța monumentului respectiv.

Ansamblurile

I. În cazul *ansamblurilor de arhitectură monastică* s-au identificat toate componentele ansamblului fiecare primind un subcod. Ordinea în cazul acestor ansambluri de arhitectură este următoarea:

1. Biserica
2. Paraclis, dacă există
3. Casa egumenească, episcopală, domnească
4. Trapeza
5. Chilii
6. Turn clopotniță
7. Zid de incintă

II. În cazul *ansamblurilor bisericești* a fost respectată următoarea ordine:

1. Biserica
2. Turn clopotniță
3. Zid incintă

III. În cazul *ansamblurilor civile* a fost respectată următoarea ordine:

1. Reședința
2. Biserica paraclis, dacă există
3. Anexe
4. Zid de incintă, etc
5. Parcuri

IV. În cazul *ansamblurilor urbane sau rurale*, s-a optat pentru apariția în denumire a numelui străzii pe care ansamblul există (ex „Ansamblul urban Str. Nicolae Iorga”) pentru o mai bună identificare.

Ansamblurile urbane, au fost delimitate conform P.U.G.-ului, la fel procedându-se și în cazul ansamblurilor din satele cu biserici fortificate transilvănene.

V. În cazul *monumentelor arheologice*, s-a considerat necesar ca acolo unde există un sit arheologic cu mai multe niveluri de locuire, subcomponentele sitului să capete coduri de la nou la vechi, așa cum se citește profilul arheologic.

În cazul în care au existat în cadrul aceleași localități situri diferite, în denumire vor apare punctele în care se află acestea.

B. STATISTICI lmi 2004

JUDEȚ	Număr Monumente	Categoria monumentului după natura sa				Grupa valorică
		I Arheologie	II Arhitectură	III For public	IV Memoriale/ funerare	
Alba	668	202	436	20	10	179
Arad	422	142	243	19	18	118
Argeș	1018	79	767	15	157	510
Bacău	368	118	226	9	15	87
Bihor	431	170	222	19	20	48
Bistrița-Năsăud	769	383	367	10	9	224
Botoșani	516	251	243	14	8	37
Brașov	985	119	782	8	76	297
Brăila	169	41	78	9	41	5
BUCUREȘTI	2627	190	2089	112	236	247
Buzău	876	494	327	3	52	124
Caraș-Severin	834	305	502	15	12	27
Călărași	288	111	147	0	30	116
Cluj	1382	692	636	13	41	365
Constanța	692	482	154	44	12	254
Covasna	563	128	420	8	7	282
Dâmbovița	1245	458	702	12	73	283
Dolj	697	96	530	23	48	65
Galați	266	97	144	21	4	44
Giurgiu	541	227	282	11	21	48
Gorj	511	90	369	24	28	56
Harghita	687	210	456	4	17	184
Hunedoara	516	136	354	9	17	219
Ialomița	217	83	119	3	12	50
Iasi	1641	829	712	53	47	128
Ilfov	713	557	125	17	14	77
Maramureș	585	129	417	13	26	178
Mehedinți	575	163	374	9	29	70
Mureș	1015	242	733	12	28	516
Neamț	552	172	348	11	21	109
Olț	762	130	597	14	21	59
Prahova	1074	255	729	16	74	288
Satu Mare	311	106	192	7	6	110
Sălaj	518	293	216	6	3	51
Sibiu	927	164	711	14	38	381
Suceava	517	124	353	10	30	182
Teleorman	394	83	300	8	3	71
Timiș	333	57	230	27	19	112
Tulcea	563	465	89	1	8	121
Vaslui	449	149	275	0	25	145
Vâlcea	798	218	519	18	43	81
Vrancea	420	145	193	17	65	92
TOTAL	29435	9585	17708	678	1464	6640

PROIECTE ȘI PROGRAME ÎN PARTENERIAT CU URBAN PROIECT S.A.

1. “Metodă operativă de abordare a zonelor cu potențial balnear – Studiu Pilot; tradiție și dezvoltare durabilă pentru stațiuni termale” - 2003-2004
2. “Patrimoniul sistemului teritorial Dunăre – Marea Neagră” din cadrul lucrării generale
“Protecția și promovarea orașelor-port și a sistemelor teritoriale aferente cursului românesc al Dunării” 2003-2004
Faza I: Specificul patrimoniului orașelor - 2003
Faza II: Elemente de patrimoniu specifice sistemului teritorial Dunăre – Marea Neagră – 2004

Turnu Măgurele

Călărași

Giurgiu

Brăila

Constanța

Mangalia

3. Programul internațional ITER: “Arhitectura termală, Băile Herculane, Băile Felix, Băile 1 Mai”

Băile 1 Mai – Oradea,
jud. Bihor

Bazin cu apă termală - Băile
Herculane, jud. Mehedinți

4. Programul internațional AMTRANS - 2003-2005

Obiective :

- Modele avansate de reabilitare și planificare spațială a teritoriului la nivel rural, urban, regional și național în acord cu cerințele dezvoltării durabile

- Modalități de selectare a monumentelor istorice pentru turism
- Tipologia monumentelor, ansamblurilor și siturilor valorificabile prin turism

Prima fază de predare «Legislația specifică de protecție a monumentelor istorice din România» - mai 2004.

Programul național ALBURNUS MAJOR

1999-2004

Cercetare arheologică - șantierul arheologic de la Roșia Montană

INMI / Departamentul Programe-Proiecte

PROGRAME ȘI PROIECTE 2002-2004

I. PARTICIPĂRI LA PROGRAME INTERNAȚIONALE

Programul Regional pentru Patrimoniul cultural și natural din sud-estul Europei 2003-2006 (IRPP / SAAH)

Derularea Programului a relevat problematica comună celor 8 țări participante punând însă în evidență diversitatea dar și unitatea patrimoniului cultural balcanic.

Întâlnirile de lucru organizate în cadrul programului au permis schimbul concret de informații cu celelalte țări participante aparținând spațiului balcanic sud-est european și au generat o dezvoltare a cooperării regionale.

În baza materialelor elaborate în cadrul acestei prime părți a Programului, s-a decis ca Institutul Național al Monumentelor Istorice să efectueze o amplă acțiune de popularizare a rezultatelor către unitățile de cultură descentralizate din teritoriu, către administrațiile locale, către firmele specializate din domeniu precum și către organizațiile non-guvernamentale. În perioada noiembrie-decembrie 2004, se va organiza o întâlnire atât pentru prezentarea rezultatelor Programului cât și pentru a iniția implementarea în teritoriu a componentelor sale. Totodată, în cadrul *Programului de restaurare, consolidare și punere în valoare a Ansamblului Cetăți*

Sighișoara, INMI a implementat în mod experimental conținutul fișelor de obiectiv pentru circa 300 de construcții și monumente istorice.

Etapa 1 / 2003:

- Elaborarea *Raportul de Evaluare Națională* a situației curente privind patrimoniul arhitectural și arheologic al României
- Completarea *Chestionarului de Evaluare a Patrimoniului Arhitectural și Arheologic*

Etapa 2 / 2004:

- Stabilirea *Listei de Intervenții Prioritare* pentru clădiri și ansambluri de importanță patrimonială deosebită
- Elaborarea *Studiului Pilot de Evaluarea Tehnică Preliminară*

Etapa 3 / 2004-2005:

- Elaborarea *Studiilor de Evaluarea Tehnică Preliminară pentru două obiective din listă*

Etapa 4 / 2005:

- Elaborarea *Studiilor de Evaluarea Tehnică Preliminară pentru restul obiectivelor din listă*

Etapa 5 / 2005-2006:

- Elaborarea *Studiului de fezabilitate pentru un obiectiv din listă*

Lista de Intervenții Prioritare cuprinde 16 obiective, care au fost alese în baza următoarelor criterii:

- importanța pentru comunitate (națională și/sau locală)
- importanța arhitecturală și istorică
- gradul de avariere și degradare structurală/arhitecturală
- gradul de avariere și degradare a componentelor artistice
- existența unor documentații de restaurare-consolidare
- valoarea memorială și simbolică

1. **SARMIZEGETUSA REGIA / GRĂDIȘTEA MUNCELULUI**, județul Hunedoara
2. **HISTRIA - ORAȘUL GREC, ROMAN ȘI BIZANTIN**, comuna ISTRIA, județul Constanța
3. **BISERICA DOAMNEI**, București
4. **BISERICA "SFINȚII ÎMPĂRAȚI CONSTANTIN ȘI ELENA"**, TÂRGOVIȘTE, județul Dâmbovița
5. **BISERICA FORTIFICATĂ DIN DRĂUȘENI**, comuna DRĂUȘENI, județul Brașov
6. **CETATEA ORADEA**, ORADEA, județul Bihor
7. **ȘCOALA LATINĂ**, comuna CINCU, județul Brașov
8. **SINAGOGA MARE**, IAȘI, județul Iași
9. **ORAȘUL DE FLOCI**, Situl medieval din comuna GIURGENI, județul Ialomița
10. **ANSAMBLUL BRÂNCOVENESC DE LA SÂMBĂTA DE SUS**, comuna SÂMBĂTA DE SUS, județul Brașov

BISERICI DE LEMN DE PE VALEA MUREȘULUI

11. **BISERICA DE LEMN DIN RĂSTOLNIȚA**, comuna RĂSTOLNIȚA, județul Mureș
12. **BISERICA DE LEMN DIN OROIU**, comuna OROIU, județul Mureș
13. **BISERICA DE LEMN DIN LUNCA MUREȘULUI**, comuna LUNCA MUREȘULUI, județul Alba

BISERICI DE LEMN DIN JUDEȚUL DÂMBOVIȚA

14. **BISERICA DE LEMN DIN FRASIN DEAL – COPĂCEI**, comuna COBIA, județul Dâmbovița
15. **BISERICA DE LEMN DIN FRASIN DEAL – ȘERBEȘTI**, comuna COBIA, județul Dâmbovița
16. **BISERICA DE LEMN DIN FRASIN VALE**, comuna COBIA, județul Dâmbovița

II. PARTICIPĂRI LA PROGRAME NAȚIONALE

1. PROGRAME PRIORITARE

1.1. Programul ȘTEFAN CEL MARE

CETATEA DE SCAUN A SUCEVEI,

Suceava, jud, Suceava

poz. 125-129, cod SV-II-a-A-05449/Lista Monumentelor Istorice - 2004

FORT MUȘATIN ȘI POD ACCES

Ctitorie ridicată către anul 1386 de principele Petru I Mușatinul, și desăvârșită, în prima fază, de Alexandru cel Bun, Cetatea de Scaun a Sucevei devine principala și cea mai puternică fortificație a Moldovei în sistemul de cetăți de apărare a țării conceput de Ștefan cel Mare, în a doua jumătate a sec. al XV-lea.

Refortificată și mărită în jurul anului 1476 cu o nouă pânză de ziduri, la rândul ei dublată după anii 1485-1486, Cetatea de Scaun devine unul din marile simboluri ale independenței Moldovei, între 1502, anul cunoscut al terminării lucrărilor de către marele voievod, și a doua domnie a lui Alexandru Lăpușneanu, spre sfârșitul sec. al XVI-lea.

CETATEA DE SCAUN A SUCEVEI – VEDERE AERIANĂ

Între principalele lucrări executate până în luna iulie 2004, se pot menționa :

- Punerea în siguranță a PODULUI DE ACCES, prin consolidările efectuate la structura metalică și refacerea completă, în viziune de restaurare, a componentelor de lemn – podine, parapete și mână curentă de stejar;
- Asigurarea zonelor cu bolți grav degradate, care puneau în pericol vizitarea monumentului;
- Continuarea restaurării Fortului Mușatin pentru punerea în valoare, în limita preceptelor ce guvernează domeniul, a tuturor zonelor principale, supuse lucrărilor de conservare anterioare.

CETATEA DE SCAUN A SUCEVEI - POD ACCES/ETAPA 2004

1.2. Programul de monitorizare a monumentelor istorice din România înscrise în Lista Patrimoniului Mondial

Rapoarte anuale către Consiliul Europei privind activitatea de monitorizare

AȘEZĂRI CU BISERICI FORTIFICATE DIN TRANSILVANIA

– poz. 596 bis

MÂNĂSTIREA HUREZI – poz. 597

BISERICI CU PICTURI MURALE EXTERIOARE DIN MOLDOVA – poz. 598

CENTRUL ISTORIC SIGHIȘOARA poz. 902

BISERICI DE LEMN DIN MARAMUREȘ poz. 904

CETĂȚILE DACICE DIN MUNȚII ORĂȘTIEI poz. 906

1.3. Programul CERES – finanțat de MEC / 2002-2005

Proiect prioritar solicitat de MCC

Satele săsești înscrise în Lista patrimoniului Mondial ;

Studiu istoric și valorificare cultural-turistică

Din zona de colonizare saxonă din Transilvania, sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial șase sate săsești - Călnic, Prejmer, Viscri, Saschiz, Biertan și Valea Viilor.

Apărute mai târziu decât fenomenul european al bisericilor fortificate, bisericile fortificate din Transilvania sunt apreciate în literatura de specialitate ca fiind remarcabile din punct de vedere al complexității și forței defensive. Ele constituie o operă arhitecturală de excepție, pe un areal geografic restrâns găsim-se trei tipuri principale de fortificații :

- biserica fortificată (ex. Saschiz)
- biserica cu incintă fortificată (ex. Prejmer)
- biserica cetate (ex. Valea Viilor)

Aceste fortificații creează monumente cu o dublă funcțiune – sacră și defensivă – perfect echilibrată atât din punct de vedere al formei cât și al funcțiunii. La această reușită a arhitecturii de apărare se adaugă și valoarea intrinsecă a bisericilor, mărturie ale răspândirii stilurilor de arhitectură romanica și gotica. Bisericile păstrează, încă, în interiorul lor, elemente prețioase de patrimoniu mobil : altarul de la Prejmer – circa 1450 , mobilier de secol XVI - Prejmer, Saschiz, Biertan.

2. Programe de restaurare, consolidare și punere în valoare

**ANSAMBLUL CETĂȚII FĂGĂRAȘULUI, jud. Brașov
poz. 616-619, cod BV-II-a-A-111687/Lista Monumentelor Istorice
– 2004**

Necesitatea investiției pentru lucrările de consolidare și restaurare a Ansamblului Cetății Făgărașului a fost justificată de starea avansată de degradare a sa. Oportunitatea intervenției de consolidare și restaurare este justificată de valoarea istorică, arhitecturală și urbanistică pe care Cetatea o are în cadrul municipiului Făgăraș, fiind un reper atât pe plan național cât și pe plan european - pentru arhitectura militară medievală și premodernă din Europa Centrală și Sud-Estică. Necesitatea și oportunitatea reabilitării funcționale este justificată de potențialul deosebit de valoros al spațiilor ce aparțin acestui ansamblu.

ANSAMBLUL CETĂȚII FĂGĂRAȘULUI – Vedere aeriană

Menționată din sec. al XIV-lea, Cetatea este stăpânită în secolul următor de un șir de domnitori din Țara Românească.

Astăzi, *Ansamblul Cetății Făgărașului* adăpostește trei funcțiuni principale - muzeu, bibliotecă și alimentație publică (cramă/restaurant cu anexe) și este constituit din :

În cadrul documentației de proiectare elaborată de Institutul Național al Monumentelor Istorice, finanțată de MCC, sunt cuprinse o serie de propuneri privind atât lucrările de proiectare necesare cât și lucrările de consolidare, restaurare și reabilitare funcțională a ansamblului, lucrări ce necesită un pachet de finanțări multiple alăturat unui efort bugetar extrem de mare.

**ANSAMBLUL CETĂȚII SIGHIȘOARA, jud. Mureș
poz.710, cod MS-II-a-A-15805/ Lista Monumentelor Istorice –
2004**

Orașul Sighișoara se află situat în partea de sud a județului Mureș, într-un peisaj de o frumusețe aparte a Podișului Târnavelor, la confluența pârâului Saeș cu râul Târnavă Mare. O caracteristică importantă a orașului este separația pronunțată a celor două părți constitutive : *Cetatea* și *Orașul de Jos* - separație accentuată și prin diferența de nivel și plantațiile de copaci care acoperă Dealul Cetății.

Cetatea este constituită din așezarea medievală, înconjurată de fortificații și dominată de vechea biserică gotică situată pe punctul cel mai înalt al colinei.

La poalele dealului Cetății, se desfășoară *Orașul de Jos*, cu cartiere vechi și noi, desfășurat pe ambele maluri ale Târnavei și pe văile formate de dealurile din jur.

Prima atestare documentară, în care sunt menționați “*seniores de castro Sex*” este datată 1280. Centrul istoric a cărui delimitare corespunde nucleului original al așezării, conservă integral structura urbanistică originară ce datează în *Cetate* din sec. XIII - XIV, iar în *Orașul de Jos* din sec. XIV - XV.

ANSAMBLUL CETĂȚII SIGHIȘOARA
Cetatea și Orașul de Jos
Vedere aeriană a zonei istorice înscrisă
în Lista Patrimoniului Mondial

Mica așezare incipientă dezvoltată pe platoul colinei a fost fortificată cu un zid lung de 930 m care înconjoară dealul pe conturul celor două platouri ale sale și cu 14 turnuri de apărare dintre care se păstrează astăzi doar 9. Zidul, datând din sec. XV-XVI, păstrează urmele unor etape diferite de construcție datorate schimbărilor survenite în tehnica militară. Porțiunea cea mai bine păstrată, cu o înălțime între 8 și 10 m, este situată în vestul Cetății, între Turnul Frângerilor și Turnul Măcelarilor. Cetatea mai păstrează și patru piețe istorice: Piața Cetății, Piața Muzeului, Piața Cizmarilor și Piața Rășuștelor.

ANSAMBLUL CETĂȚII SIGHIȘOARA - Cetatea /
PIAȚA RĂUȘTELOR

ANSAMBLUL CETĂȚII SIGHIȘOARA – Cetate /
PIAȚA CIZMARILOR

ANSAMBLUL PALATULUI BRÂNCOVENESC- com. Potlogi

jud. Dâmbovița

poz. 1017 cod DB-II-a-A-17654 / Lista Monumentelor Istorice -
2004

Cititorie de la sfârșitul secolului al XVII-lea, a domnitorului Constantin Brâncoveanu, *Ansamblul Palatului de la Potlogi* inaugurează drumul unui program de arhitectură cunoscut în istoria artei și arhitecturii românești ca **stil brâncovenesc**, dezvoltarea celui anterior din epoca lui Matei Basarab.

PALATUL POTLOGI – Vederi generale

1998

2004

Amplasat la cca. 50 km de București, între autostrada București-Pitești și drumul spre Târgoviște, ansamblul constituia loc de popas sezonier pe traseul anual de călătorie a domnitorului și a curții sale.

Ansamblul a fost edificat în anii 1698 – 1699.

Potlogi, alături de Mogoșoaia, Brâncoveni, Obilești, Mănăstirea Hurezi, a atras interesul lui Constantin Vodă Brâncoveanu prin poziția sa față de traseul străbătut cu întreaga curte în etape anuale bine stabilite, între București și Târgoviște.

În jurul Palatului domnesc se crează o structură funcțională coerentă, bine definită și ierarhizată, ce răspundea cerințelor curente sau de protocol ale vremii.

ANSAMBLUL PALATULUI POTLOGI
PROIECT DE RECONSTITUIRE

Prin *Programul Patrimoniul Cultural-Banca Mondială* sunt în execuție lucrări de restaurare a Palatului - învelitoare, pardoseli, tâmplărie, în vederea refuncționalizării sale

CASA DE TÂRGOVEȚ – Calea Șerban Vodă nr .33 corp A, sector 4, București
poz. 2074, cod B-II-m-A-19751 / Lista Monumentelor Istorice-2004

Monument de arhitectură vernaculară, CASA DE TÂRGOVEȚ este, începând cu anul 1990 un obiectiv al preocupării Ministerului Culturii și Cultelor în vederea reabilitării stării fizice și refuncționalizării, ca spațiu pentru birouri pentru servicii publice aferente domeniului monumentelor istorice. Din anul 2002, monumentul istoric primește destinația de sediu al Serviciului Public de Evidență din cadrul Institutului Național al Monumentelor Istorice.

CASA DE TÂRGOVEȚ

Vedere la Calea Șerban Vodă

Vedere spre curtea interioară

Unic în peisajul bucureștean prin imaginea compozită de fațadă neoclasică de secol XIX, asociată cu modelul volumetric și decorativ tradițional sătesc, CASA DE TÂRGOVEȚ apare în contextul urban bucureștean la sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul sec. al XIX-lea.

Relevând încă tradiția constructivă a locului de baștină al proprietarului – mediul sătesc, locuința a fost adaptată atât noilor cerințe de locuire urbană cât și stării sociale și economice a proprietarului - târgoveț cu venituri peste media vremii.

CASA se înscrie în tipul tradițional de locuință românească cu două niveluri, cu prispă și foișor peste gârliciul de acces la beci, cu streșina sprijinită pe un șir de stâlpi din lemn ce susțin arcada.

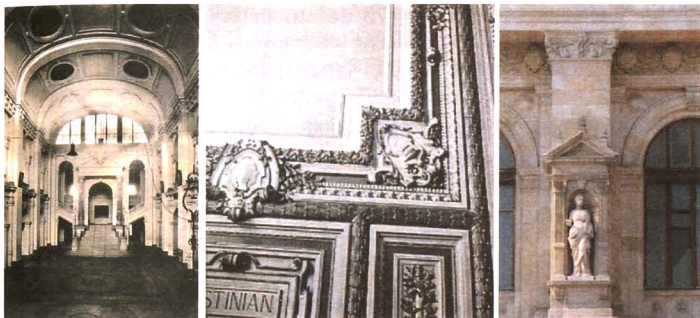
Reintegrarea Casei din Calea Șerban Vodă nr. 33 în circuitul public, ca monument de arhitectură vernaculară, este un obiectiv prioritar al efortului de punere în valoare a patrimoniului construit, depus de Ministerul Culturii și Cultelor în anii de după 1989.

PALATUL DE JUSTIȚIE – Splaiul Independenței nr. 5, București
poz. 1223, cod B-II-m-A-18941 / Lista Monumentelor Istorice-2004

PALATUL DE JUSTIȚIE

Vedere a fațadei principale

Vederi ale decorațiilor interioare și exterioare

Palatul de Justiție din București a fost construit între anii 1890-1895, după planurile arhitectului francez Albert Ballu, clădirea monumentală fiind executată sub conducerea arhitectului român Ion Mincu, care a proiectat mobilierul și decorațiile interioare din sălile de judecată.

Documentația de proiectare se referă la refacerea decorațiilor fațadelor, curților interioare, restaurarea decorațiilor interioare și conservarea fațadei posterioare. În prezent, se asigură asistență tehnică și se elaborează documentația de conservare și pentru alte monumente importante:

▪ **ANSAMBLUL CURȚII DOMNEȘTI-CURTEA DE ARGEȘ**
CU BISERICA SF. NICOLAE, jud. Argeș
poz. 479-488, cod AG-II-m-A-13647 / Lista Monumentelor Istorice-2004

▪ **ANSAMBLUL MÂNĂȘTIRII ANINOASA** - jud. Argeș
poz. 185-192, cod AG-II-a-A-13467 / Lista Monumentelor Istorice - 2004

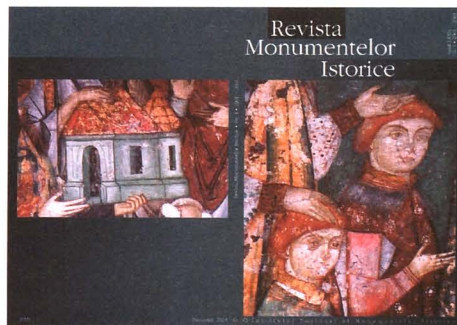
▪ **BISERICA ORTODOXĂ ADORMIREA MAICII DOMNULUI** sat Belin, com. Belin, jud. Covasna
poz. 208, cod CV-II-m-A-13138 / Lista Monumentelor istorice - 2004

- **BISERICA ORTODOXĂ "SF. GHEORGHE"** - sat BIXAD, jud. Covasna
poz. 225, cod CV-II-m-A-13149 / Lista Monumentelor Istorice - 2004
- **BISERICA SFINȚII VOIEVOZI - TÂRGOVIȘTE**
Poz. 614, cod DB-II-m-A-17297 / Lista monumentelor Istorice - 2004

PROGRAME GENERALE ALE INSTITUTULUI NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

I. PROGRAMUL DE PUBLICAȚII

- 1) Editarea « Revistei Monumentelor Istorice »
 - a. În anul 2003 s-a editat un număr comun aferent anilor 2001- 2003.
 - b. În anul 2004 se va intra în ritmul normal de publicare : 2 numere pe an
- 2) Pregătirea pentru tipar a volumului Simpozionului omagial « Vasile Drăguț » - 2003
- 3) Concepția și editarea, în limbi diferite, a Pliantelor pentru expoziții
- 4) Realizarea Catalogului Expoziției Vatican - 2004

Coperta Revistei Monumentelor Istorice - 2003

Catalogul Expoziției Vatican - 2004

II. PROGRAMUL EXPOZIȚII NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE

▪ **EXPOZIȚIE COMEMORATIVĂ :**
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE / 110 DE ANI
acad. arh. Ștefan Lupu M. BALȘ (1902 - 1994) – 100 de ani de la naștere

▪ **SĂPTĂMÂNA ARHITECTURII / DRUMUL ÎNAINȚAȘILOR**
N.Ghika Budești (1869-1943), Petre Antonescu (1871-1963),
Constantin Joja (1908-1991)

▪ **ARHITECTURA DE VILEGIATURĂ – BĂILE HERCULANE**
▪ **MONUMENTE ISTORICE DIN ROMÂNIA CUPRINSE ÎN**
LISTA PATRIMONIULUI MONDIAL

▪ **VASILE DRĂGUȚ – 75 de ani de la naștere – Expoziție comemorativă**

▪ **DOUĂ SECOLE DE EV MEDIU ÎN ROMÂNIA România / 1350-1550**

▪ **MATEI BASARAB 1654-2004 – 350 de ani de la moarte – Expoziție comemorativă**

▪ **PATRIMONIUL EVREIESC DIN ROMÂNIA**
Expoziția va fi deschisă la București și cu o posibilă itinerare în Israel

▪ **PATRIMONIUL ÎNAINȚAȘILOR – 2004**
Grigore Ionescu, Grigore Cerchez, G.M. Cantacuzio, André Lecomte du Nouy
Expoziția va fi deschisă la București.

OFICIUL NAȚIONAL AL MONUMENTELOR ISTORICE

Oficiul Național al Monumentelor Istorice (ONMI), înființat potrivit art. 30 alin.(1) din **Legea nr.422/2001** privind protejarea monumentelor istorice - prin reorganizarea Oficiului Național pentru Protejarea Patrimoniului - funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică în subordinea **Ministerului Culturii și Cultelor (MCC)** și este finanțat din venituri extrabugetare și din alocații de la bugetul de stat.

Activitatea **Oficiului Național al Monumentelor Istorice** se desfășoară în baza prevederilor legislației în vigoare și conform reglementărilor specifice din domeniu, guvernate de prevederile **Legii nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice** publicată în Monitorul Oficial nr.407/24.07.2001.

Structura organizatorică a Oficiului, numărul maxim de posturi, atribuțiile și modul de funcționare a compartimentelor din aparatul propriu al Oficiului, precum și relațiile funcționale dintre acestea sunt stabilite prin “Regulamentul de organizare și funcționare” aprobat de către Ministerul

Culturii și Cultelor conform prevederilor **Hotărârii Guvernului nr.1258/2001**, art.5 (1) publicată în Monitorul Oficial nr.823/20.12.2001.

În exercitarea atribuțiilor sale, **Oficiul Național al Monumentelor Istorice** a elaborat și a înaintat spre aprobare Ministerului Culturii și Cultelor și direcțiilor cu atribuții în domeniu, situații, analize, rapoarte, note, propuneri alături de documentațiile tehnico-economice supuse avizării forurilor specializate cu atribuții în acest sens, precum și documentele necesare în vederea efectuării decontărilor aferente serviciilor de proiectare, lucrărilor de cercetare arheologică, lucrărilor de restaurare a componentelor artistice, a celor de execuție C+M și a asistenței tehnice aferente.

Strategia Ministerului Culturii și Cultelor privind protejarea patrimoniului cultural național a fost gândită în cadrul unor programe, subprograme și proiecte culturale. Pentru domeniul monumentelor istorice, componentă a patrimoniului cultural național, a fost elaborată o strategie pe termen scurt și mediu. În cadrul acesteia, au fost aprobate o serie de programe prioritare, protejarea monumentelor istorice constituind una din prioritățile Ministerului Culturii și Cultelor.

Oficiul Național al Monumentelor Istorice s-a implicat direct în derularea programelor și proiectelor culturale specifice și a susținut numeroase manifestări culturale desfășurate de către instituțiile cu activitate în domeniul patrimoniului cultural național subordonate sau nu Ministerului: sesiuni, simpozioane, colocvii, expoziții, precum și editarea unor lucrări de specialitate (monografii, albume, cataloage, reviste, pliante).

Activitatea s-a desfășurat în conformitate cu prevederile **Legii nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice și cu reglementările ulterioare apariției acesteia..

În cursul anilor 2001-2004 **Ministerul Culturii și Cultelor** a inițiat **Programe** majore în domeniul monumentelor istorice, structurate în mai multe capitole, la care O.N.M.I. a participat în mod activ, cum ar fi :

1. Programe legislative – metodologii și reglementări;
2. Programe europene, internaționale sau bilaterale inițiate sau continuate începând cu anul 2001;

3. Planul Național de Restaurare și Monumente înscrise în Lista Patrimoniului Mondial;
4. Programe de atestare și perfecționare;

1. LEGISLAȚIE – METODOLOGII ȘI REGLEMENTĂRI:

Oficiul Național al Monumentelor Istorice a inițiat elaborarea de metodologii și acte normative necesare aplicării prevederilor Legii nr. 422/2001:

- **Hotărârea de Guvern nr. 1309/2002** privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențierea sumelor rezultate din aplicarea acestuia;
- **Hotărârea de Guvern nr. 610/2003** pentru aprobarea Normelor Metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoane fizice sau juridice de drept privat;

2. PROGRAME EUROPENE, INTERNAȚIONALE SAU BILATERALE ÎNIȚIATE SAU CONTINUATE ÎNCEPÂND CU ANUL 2001

Oficiul Național al Monumentelor Istorice a fost parte activă în cadrul unor “Programe” în baza competențelor și atribuțiilor exclusive conferite prin prevederile Legii nr. 422/2001 și ale Hotărârii de Guvern nr. 1258/2001, cum ar fi:

- **Programul european “CULTURILE EUROPENE ALE LEMNULUI”**
 - Proiectul “Atelier de restaurare a bisericilor de lemn” Baica și Racas jud. Sălaj.
- **Proiectul “Patrimoniul Cultural” finanțat de Banca Mondială** pentru:
 - Ansamblul monumental “Calea Eroilor” din Târgu Jiu, realizat de Constantin Brâncuși;
 - Așezări săsești cu biserici fortificate din Transilvania – Biertan, Viscri, Cincu, Mosna;
 - Palatele Brâncovenesti de la porțile Bucureștiului – Mogoșoaia și Potlogi.

- **Proiectul bilateral România –Italia** pentru conservarea “piciorului podului” lui Traian;
- **Proiectul multilateral de restaurare a Castelului Bánffy** din Bontida, cu participarea British Heritage și a Direcției Patrimoniului Cultural din Ungaria;
- **Proiectul bilateral România-Bulgaria**, pentru restaurarea cavoului fraților Gheorghiev din cimitirul Bellu din București.

3. PLANUL NAȚIONAL DE RESTAURARE

Planul Național de Restaurare (PNR) este principalul program al **Ministerului Culturii și Cultelor** prin care se alocă fonduri provenite de la bugetul de stat pentru lucrări de restaurare a patrimoniului arhitectural din România.

Numărul mare de obiective care necesită intervenții urgente de consolidare a structurii de rezistență, restaurare a componentelor de arhitectura sau artistice, comparativ cu sumele alocate de la bugetul de stat și nesemnificativa participare la cofinanțarea lucrărilor de către proprietari a determinat conceperea și utilizarea de noi criterii pentru stabilirea priorităților în finanțarea lucrărilor din Programul Național de Restaurare.

Prioritățile au la baza următoarele criterii:

- **Continuarea și finalizarea unor lucrări începute în anii anteriori** (exemple: ansamblul rupestre Basarabi, bisericile de lemn de pe Valea Mureșului, orașele istorice);
- **Monumentele istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial** cum ar fi cetățile Dacice din Munții Orăștiei, Mănăstirea Hurezi, bisericile mănăstirilor Probota, Moldovița, Voroneț și biserica din Arbore;
- **Monumente istorice cu valori deosebite ale picturilor murale** cum ar fi bisericile din Halmagiu, Filipeștii de Padure, Curtea de Argeș, Stavropoleos din București, Probota sau biserica Mănăstirii Sinaia;

- **Monumente istorice aflate în pericol** dintre care: biserica Mănăstirii Golia, biserica din Holboca sau cea din Sirineasa, teatrele din Caracal și Focșani;
- **Construcții de mare valoare arhitecturală** ce adăpostesc valori ale patrimoniului național mobil cum sunt Muzeul Național de Istorie al României, Muzeul Național de Artă al României sau Palatul Baroc din Timișoara, care va adăposti patrimoniul Muzeului de Artă.

Prin **H.G.nr. 404/2003** privind aprobarea “**Programul de comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt – 500 de ani**”, la fondurile alocate de M.C.C. s-au adăugat fonduri suplimentare la monumentele istorice.

Prin **H.G.nr. 403/2003** privind aprobarea **Programului “Aniversarea a 85 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918”**, a fost suplimentat bugetul M.C.C. cu 68,135 miliarde lei, pentru lucrări la monumente istorice din Alba Iulia.

Implementarea acestor programe a fost realizată prin intermediul **Oficiului Național al Monumentelor Istorice** care, printre altele, “**elaborează, potrivit strategiei Ministerului Culturii și Cultelor, și supune aprobării acestuia Planul național de restaurare și asigură atribuirea contractelor de proiectare și execuție a lucrărilor de restaurare, conservare, protecție și punere în valoare a obiectivelor cuprinse în acesta, potrivit legii;**” (H.G 1258/2001)

Dinamica alocărilor de fonduri se reflectă în tabelul sintetic de mai jos, care ilustrează:

- creșterea numărului de obiective-monumente istorice, cuprinse în Programul Național de Restaurare de la 198 în 2001 la 232 în 2004;
- creșterea numărului de recepții la terminarea lucrărilor de la 12 în 2001 la 28 în anul 2004;
- creșterea numărului de recepții finale de la 17 în 2001 la 24 în 2004.

În acest interval, VERIFICAREA ȘI DECONTAREA LUCRĂRILOR DE EXECUȚIE (CONSOLIDARE – RESTAURARE) ȘI COMPONENTE ARTISTICE s-a structurat în categorii majore de activități, întrucât:

a. O.N.M.I. a asigurat dirigentarea și decontarea lucrărilor de execuție pentru :

- Obiectivele din PNR
- Obiectivele cofinanțate sau finanțate de către terți (Organisme ale Administrației Publice Locale, Inspectoratul de Stat în Construcții)

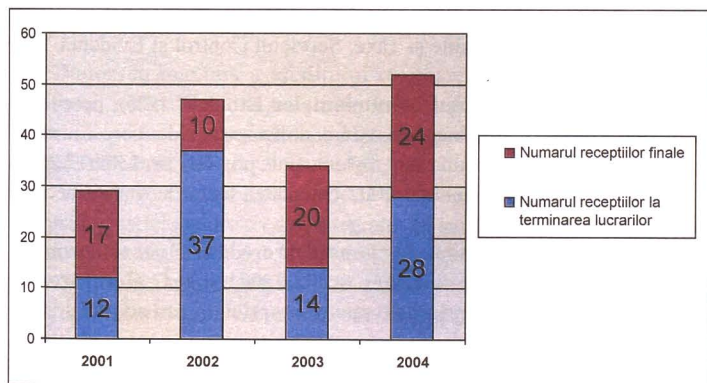
b. O.N.M.I. a asigurat administrarea contractelor de execuție :

- finanțate de M.C.C. prin împrumutul contractat cu BIRD - Banca Mondială

c. O.N.M.I. a asigurat dirigentarea lucrărilor de execuție :

- finanțate de Compania Națională de Investiții

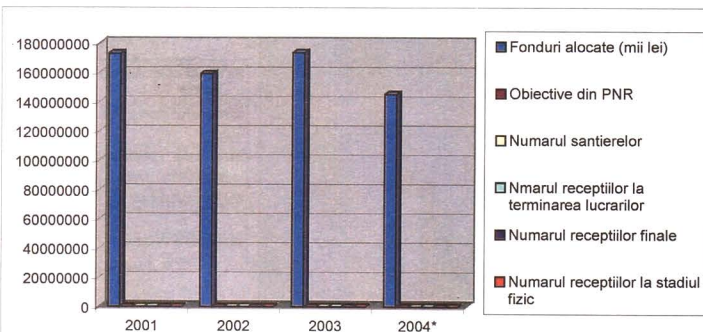
În perioada 2001-2004 au fost încheiate definitiv lucrările la 42 de obiective monument istoric, recepționate final un număr de 71 de obiective și recepționate la terminarea lucrărilor alte 81 de obiective.

Evoluția PROGRAMULUI NAȚIONAL DE RESTAURARE

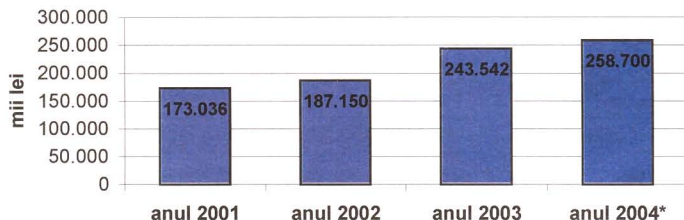
	2001	2002	2003	2004 *
Fonduri alocate prin Planul Național de Restaurare (mii lei)	173.036.341	159.171.209	173.542.177	145.300.000
Obiective din PNR	198	210	195	232
Numărul șantiierelor	124	125	112	114
Numărul recepțiilor la terminarea lucrărilor	12	37	14	28 (propuneri)
Numărul recepțiilor finale	17	10	20	24 (propuneri)
Numărul recepțiilor la stadiul fizic	0	8	1	2 (propuneri)

*la 25 octombrie

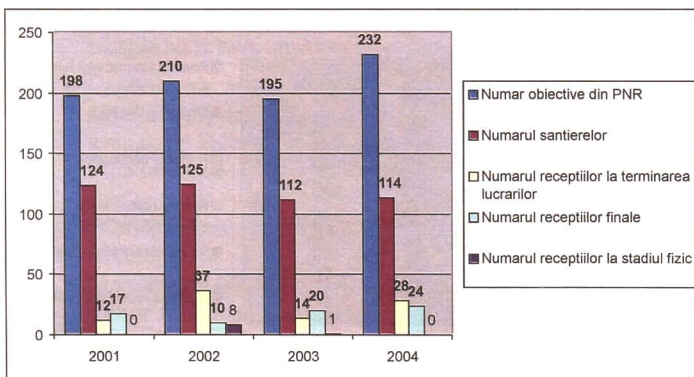
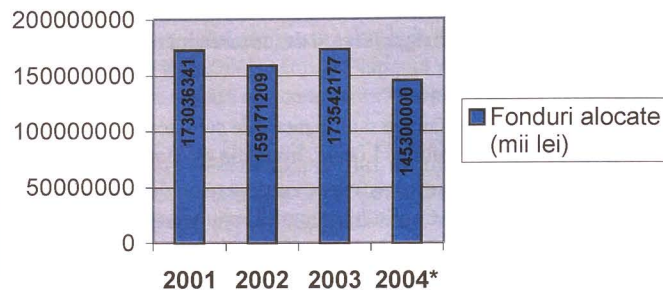

Valoarea totala (inclusiv alte surse de finantare)
alocata pe monumente in intervalul 2001- 2004

Fonduri alocate prin PNR (mii lei)

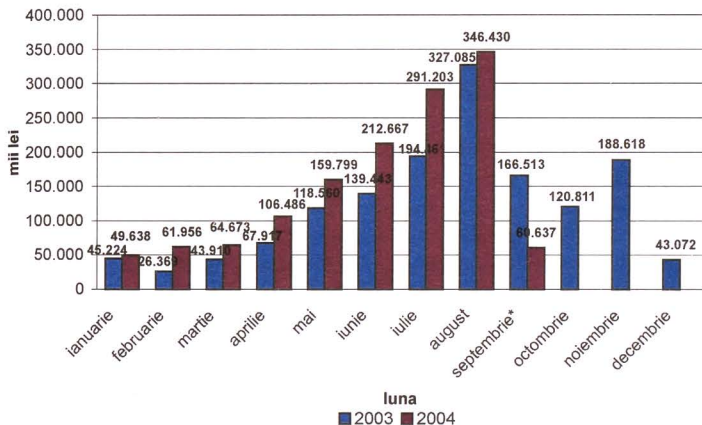
Conform **Legii nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice s-a instituit **“timbrul monumentelor istorice”** care este constituit și gestionat în condițiile legii de către **Oficiul Național al Monumentelor Istorice** prin Direcția Credite și Taxe, Serviciul Control și Evidență Taxă Timbru.

Cuantumul **“timbrului monumentelor istorice”** (2%), precum și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia sunt reglementate prin **HG nr. 1309/12.2002**, începându-se astfel din ianuarie 2002 colectarea taxei de timbru necesar **“Fondului de creditare”**.

Aceste sume se constituie în **“Fondul de creditare”** necesar acordării de credite în conformitate cu **Legea nr. 422/2001** și **H.G Hotararea de Guvern nr. 610/2003**, cu prioritate pentru proprietarii sau administratorii care pun la dispoziție publicului monumentele istorice pentru vizitare și pentru realizarea unor programe și proiecte culturale.

Incasari comparative 2003-2004

* Valoarea lunii sept 2004 încasată pana la data de 25.10.2004

Valoarea maximă a creditului ce poate fi acordată unui singur beneficiar, persoană fizică sau juridică de drept privat, pentru efectuarea lucrării de protejare la monumentul istoric deținut, este de 10% din suma disponibilă pentru acordarea de credite.

Durata de creditare se stabilește în funcție de anvergura lucrărilor întreprinse, astfel: pentru credite integrale -10 ani, iar pentru credite parțiale -5 ani; creditele sunt fără dobândă, cu dobândă redusă sau cu dobândă pieței.

Solicitarea unui credit din **“Fondul de creditare”** se face în condițiile art. 7, din **Hotărârea de Guvern nr 610/2003** privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat.

Muzeul Național de Artă

Expoziții Permanente

2001

Redeschiderea Galeriei de Artă Românească Modernă

Redeschiderea Galeriei de Artă Românească Modernă la 24 martie 2001 a fost principalul eveniment al anului desfășurat în prezența Președintelui României, a unor înalți demnitari români și străini, precum și a numeroși colegi din țară și străinătate.

Printr-o nouă formulă expozițională, organizatorii au dorit să surprindă aspecte caracteristice ale vieții artistice românești din secolul al XIX-lea și prima jumătate a secolului XX.

Redeschiderea a fost însoțită de alte două expoziții: “Arta în Țara Românească în secolele XIV-XVI” și “Pictori din Țările de Jos în colecții publice și particulare din România”. Aceasta din urmă împreună cu expoziția de grafică flamandă și olandeză “Figuri și peisaje biblice. Desene și gravuri din Țările de Jos secolele XVI-XVII” au marcat de altfel și un alt eveniment, vizita în România a unui grup de specialiști în domeniu, membrii ai asociației CODART (International Council of Curators of Dutch and Flemish Art).

2002

Redeschiderea Galeriei de Artă Medievală Românească

Redeschiderea Galeriei de Artă Medievală Românească a fost prioritatea muzeului în prima jumătate a anului 2002. Galeria de Artă Medievală Românească din cadrul Muzeului Național de Artă al României deține cea mai mare și mai completă colecție de acest gen din țară. Ea reunește lucrări reprezentative pentru toate provinciile țării, acoperind o perioadă cuprinsă între secolul XIV și începutul secolului XIX. Colecția Galeriei de Artă Medievală Românească s-a format în timp, fondul său de bază fiind constituit încă din secolul XIX..

2003

Redeschiderea Muzeului Colecțiilor de Artă

Prioritatea anului 2003 a constituit-o, după lucrări de consolidare, restaurare și reamenajare a clădirii, redeschiderea într-o variantă modernă a corpului „A” al Muzeului Colecțiilor de Artă. Vernisajul a avut loc pe data de 23 decembrie și a repus în circuitul public 15 colecții devenite publice prin acte de donație: Colecția dr. Emanoil Romulus Anca și Ortansa Dinulescu Anca, Colecția Prof. Garabet Avachian, Colecția frații Béatrice și Hrandt Avakian, Colecția av. Hurmuz Aznavorian, Colecția Sică Alexandrescu, Colecția dr. Sorin Schächter, Colecția Clara și Anatol E. Baconsky, Colecția Céline Emilian, Colecția dr. Sandu Lieblich, Colecția Marcu Beza - Hortensia și Vasile G. Beza, Colecția Elena, Maria și dr. Iosif N. Dona, Colecția dr. Mircea Petrescu și prof. Artemiza Petrescu, Colecția de artă comparată Alexandra și Barbu Slătineanu, Colecția familiilor Dumitru și Maria Ștefănescu – col. Gheorghe Preda, Colecția Josefina și Eugen Taru. Efortul de reorganizare a muzeului a constat în documentarea asupra colecțiilor în vederea stabilirii tematicii, realizarea operațiunilor de conservare activă pentru toate piesele selecționate pentru a fi expuse, restaurarea unui număr de 415 lucrări, propunerea unor variante de design pentru mobilierul de expunere, realizarea pliantelor și ghidului colecțiilor.

Printr-o nouă formulă expozițională, organizatorii au avut în vedere evidențierea personalității fiecărei colecții în parte și recompunerea, atât cât a fost posibil, a ambianței lor originale.

Lapidarium-ul cuprinde pietre funerare din secolele XVI-XVIII, cele mai importante fiind cele de la Mănăstirea Văcărești și Biserica Enei.

EXPOZIȚII TEMPORARE

2001

1. Serbări galante. Frivolitate și intimism în gravura franceză din secolul al XVIII-lea (decembrie 2000 - 11 martie 2001)

2. Donația dr. Emanoil Romulus Anca și Ortansa Dinulescu Anca. Muzeul Colecțiilor de Artă (vernisaș 7 martie 2001)

3. Pasteluri de Ștefan Luchian, în cadrul Galeriei de Artă Românească Modernă (24 martie 2001 - aprilie 2002)

4. Arta Țării Românești în secolele XIV-XVI (24 martie – 30 august 2001)

Expoziția **Arta Țării Românești. Secolele XIV-XVI**, a ilustrat caracterul complex al fenomenului artistic din spațiul valah, caracterizat atât de perpetuarea valorilor bizantine, cât și de contaminări spirituale cu Occidentul. Piese expuse - fresce, icoane, manuscrise, tipărituri, broderii, veșminte, argintărie, podoabe, sculptură în lemn și în piatră, ceramică - au fost ordonate cronologic și grupate după monumentele din care provin. Printre obiectele din expoziție s-au numărat și câteva de la Muzeul Național de Istorie a României, Casa de Cultură - Muzeul Domnești, Muzeul Regiunii "Porțile de Fier" - Drobeta - Turnu Severin, Complexul Muzeal "Curtea Domnească" - Târgoviște, colecția particulară arh. Corneliu Ionescu (Târgoviște).

5. Pictori din Țările de Jos în colecții publice și particulare din România (24 martie – 15 octombrie 2001)

6. Figuri și peisaje biblice. Desene din Țările de Jos secolele XVI-XVII (24 martie – 31 iulie 2001)

7. Gustav Klimt – Egon Schiele. Desene și acuarele în reproduceri facsimil (13 aprilie - 6 mai 2001)

8. Cornucopia de Paul Caponigro (8 iunie - 8 iulie 2001)

9. Expoziție de portrete în Sala Tronului din fostul Palat Regal (16 iunie - 30 septembrie 2001)

10. Samuel Mütznér în colecții particulare bucureștene, Muzeul Colecțiilor de Artă (11 iulie - 31 august 2001)

11. Colecția avocat Hurmuz Aznavorian. Donația Rodica (Aznavorian) Sfîntescu. Muzeul Colecțiilor de Artă (vernisaș 13 iulie 2001)

12. Ferdinand Fellner- Hermann Helmer. Arhitectura teatrelor în Europa Centrală 1870- 1920 (28 septembrie - 14 octombrie 2001)

13. **Lemn și aur.** Ovidiu Maitec, sculptură; Sultana Maitec, pictură (25 octombrie - 9 decembrie 2001)
14. **Multiples** – Artă Contemporană din Marea Britanie (1 - 25 noiembrie 2001)
15. Gravuri de José Guadalupe Posada (2 - 25 noiembrie 2001)
16. **Victor Brauner** – Desene din anii 1925- 1962 din Colecția Muzeului de Artă Modernă din Saint-Etienne (13 decembrie 2001 - 28 februarie 2002)
17. **Tradiție și inovație.** Sticlă europeană din secolele XIX – XX (21 decembrie - 28 februarie 2002)
18. **Broderii Orientale** (28 decembrie 2001 - 30 martie 2002)
19. **Ars și Tekhne.** Grafică simbolistă și Art Nouveau (28 decembrie 2001 - 30 martie 2002)

2002

1. **Le Jeu du regard** – Theatres a l'italienne de Fabien Calvacchia (11 martie - 28 martie 2002)
2. Peter Jacobi. Palimpsest; sculptură, fotografie (10 mai – 14 iunie 2002)
3. **Arte Divina** (6 – 13 iunie 2002)
4. **Prezența umană în grafica lui Theodor Pallady.** Grafică din colecția Serafina și Gheorghe Răut (13 iunie – decembrie 2002)
5. **Artă contemporană olandeză** (21 iunie – 14 iulie 2002)
6. **Ștefan Luchian** – acuarele, desene, pasteluri (iulie 2002 – ianuarie 2003)
7. **Premiile Margareta Sterian** (expoziție cu ceramica și tapiserii de Margareta Sterian) – (18 – 29 septembrie 2002)
8. **Suita Europa 2002.** Artă spaniolă contemporană (3 – 27 octombrie 2002)
9. **Arta valonă în secolul al XX-lea** (25 octombrie – 30 noiembrie 2002)
10. Expoziția **Arta valonă în secolul XX** a făcut parte dintr-un șir de evenimente prilejuite de inaugurarea oficială a birourilor Delegației Comunității Franceze, Valonia – Bruxelles, și a Regiunii valone la București.

Deschisă într-o primă variantă în trei muzee din orasul Mons, expoziția a avut drept principal obiectiv prezentarea unei imagini de ansamblu asupra artei secolului XX în Valonia. Scopul nu era acela de a se identifica o școală artistică sau un stil valon, ci de a se evidenția bogăția și efervescența vieții artistice valone în ultimul secol al mileniului al doilea.

11. **Gravura de peisaj în Țările de Jos.** Secolele XVI-XIX (15 noiembrie 2002 – martie 2003)
12. **Max W. Arnold în colecții bucureștene** (20 noiembrie 2002 – 15 ianuarie 2003)
13. Ion Gheorghiu (11 decembrie 2002 – 2 martie 2003)
14. **Artă japoneză din patrimoniul muzeului.** Epocile Meiji – Taisho (1868 - 1926) – (13 decembrie 2002 – 2 martie 2003)
15. **Stiluri în mobilierul european** (18 decembrie 2002 – 2 martie 2003)
16. **Arta dantelei** (20 decembrie 2002 – 2 martie 2003)

2003

1. **Artă contemporană spaniolă** – Eduardo Arroyo (2 aprilie – 18 mai 2003)
2. **En passant par la France** – expoziție de artă românească modernă (8 aprilie – 27 iulie 2003)
3. Expoziție de fotografie suedeză „**Dragă Copile**” (însoțită de o masă rotundă pe tema egalității dintre sexe), expoziție deschisă sub înaltul patronaj și în prezența Reginei Suediei (9 aprilie – 11 mai 2003)
4. Expoziție de design suedez „**Design for Everybody**”- deschisă sub înaltul patronaj al Reginei Suediei (9 aprilie – 11 mai 2003)
5. **Sankt Petersburg – 300 de ani de la întemeiere** (6 – 18 mai 2003)
6. **Dialog cu lemnul**– Emilie Benes Brezezinski (13 mai – 29 iunie 2003)
7. Expoziție de artă contemporană – **Manuel Salinas** (11 iunie – 20 iulie 2003)– vernisajul expoziției a fost onorat de prezența Majestăților Lor Regii Spaniei, Juan Carlos și Sofia și a Președintelui României, domnul Ion Iliescu

Ministerul Afacerilor Externe din Spania, prin Direcția Generală a Relațiilor Culturale și Științifice, în colaborare cu Societatea de Stat pentru Acțiuni Culturale în Exterior (SEACEX), a inaugurat pe 11 iunie, la Muzeul Național de Artă al României, expoziția unuia dintre cei mai cunoscuți artiști contemporani, **Manuel Salinas**.

Expoziția a reunit peste 50 de opere din ultimii 20 de ani ai creației artistului, lucrări abstracte care demonstrează în general, o sensibilitate deosebită pentru culoare, fie că aceasta ilustrează o atmosferă luminoasă, diurnă, fie una nocturnă. Aceasta este nota dominantă a stilului artistului în căutarea drumului propriu pe calea abstracționismului.

1. **Un acvafortist olandez din secolul XVII: Anthonie Waterloo** (9 iulie-30 noiembrie 2003)

2. **Idel Ianchelevici** - sculptură și grafică (11 septembrie-30 noiembrie 2003)

Expoziția **Idel Ianchelevici – sculptură și grafică** a reunit lucrări ale artistului din muzele Ianchelevici aflate la La Louvière (Belgia), Maisons-Laffite (Franța), Goudriaan (Olanda), precum și din Muzeul de Artă Vizuală din Galați și Muzeul Colecțiilor de Artă din București, reușind să ofere o imagine de ansamblu asupra creației unui artist care declara că prin opera sa dorește să desăvârșască “ceea ce îl doare”. Preferând formulele școlii clasic - rodiniene de sculptură, Idel Ianchelevici abordează variante epice, impregnate de lirism, în redarea personajelor: “Maternitate”, “Fetița”, “Longuelonne” sau “Adormita” sunt dovezi în acest sens și argumente pentru oscilația artistului între redarea figurativ-obiectivă și subiectiv-interpretativă.

3. **Grafica Modernistă în România anilor 1930-1940** (septembrie 2003-martie 2004)

4. **Arta slovacă din colecțiile Galeriei Naționale din Kosice** (30 septembrie - 9 noiembrie 2003)

5. **Victor Brauner- 100 de ani**, (1 octombrie-2 noiembrie 2003)

6. **Giacinto Gigante și Școala de la Posillipo**, sub înaltul patronaj și în prezența Președintelui Republicii Italiene, (22 octombrie – 30 noiembrie 2003)

Expoziția **Giacinto Gigante și Școala de la Posillipo** a fost organizată sub înaltul patronaj și inaugurată în prezența Președintelui Republicii Italiene, Carlo

Azeglio Ciampi și a Președintelui României, Ion Iliescu și a fost realizată cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Italiene, Institutului Italian de Cultură din București și a Suptintendenței Speciale pentru Polul Muzeal Napolitan.

Expoziția a prezentat o colecție de acuarele de la muzeele Capodimonte și San Martino din Napoli, lucrări realizate în perioada 1820-1876. Veduta, acel peisaj tipic italian, care a apărut în secolul al XVII-lea și-a prelungit existența până în secolul al XIX, a avut ca reprezentanți de seamă în sudul Italiei pe Giacinto Gigante și Școala inițiată de acesta.

7. **Viorel Mărginean** - pictură, desen, obiect (11 decembrie 2003 - 31 ianuarie 2004)

7. Decernarea premiilor Margareta Sterian și vernisajul expoziției de fotografie „Traseul unui destin - Margareta Sterian” - 16 decembrie 2003

8. **Alexandru Ciucurencu** (19 decembrie 2003 – ianuarie 2004)

9. **Două rituri, aceeași venerație creștină** (24 decembrie 2003 – ianuarie 2004)

2004

1. **Surse etnografice românești în grafica secolului al XIX-lea. 1800-1859** (februarie – mai 2004)

2. **Arta plastică contemporană mexicană . Vibrația optică, dincolo de gest** (24 februarie 2004 - 21 martie 2004)

3. **Cehii din România, expoziție de fotografie** (6 martie 2004 – 4 aprilie 2004)

4. **Constantin Artachino** (1870 – 1954), (7 aprilie - mai 2004)

5. **Sandro Sanna. Opere 1990 – 2004** (20 aprilie – 20 mai 2004)

6. **Balcic – Culoare și sentiment** (26 mai – 31 iulie 2004)

Expoziția **Balcic – Culoare și Sentiment** și-a propus să evoce un spațiu și o școală artistică în care s-au încadrat majoritatea artiștilor români interbelici. Aceasta a constituit o regândire a expoziției despre Balcic organizată de Muzeul de Artă din Constanța care a marcat împlinirea a 125 de ani de la includerea Dobrogei în statul român.

Expoziția a prezentat, pe lângă o selecție semnificativă a artiștilor importanți care au pictat la Balcic, și o sală cu fotografii documentare realizate de atelierul

Casei Regale "Julietta". Organizatorii expoziției au realizat un film în care au fost prezentate reproduceri după cărți poștale de epocă, fotografii ale Balcicului de azi și picturi aflate în expoziție care completează o imagine de ansamblu asupra a ceea ce a fost în secolul trecut un fenomen important al artei moderne românești.

7. **Theodor Pallady și colecționarii săi.** Grafică și pictură din donațiile dr. Aurel și Elena Olaru, Ligia și Pompiliu Macovei, Ilie Mirea, Jacques Bourcier (19 mai – 31 decembrie 2004)

8. **Influențe ale simbolismului francez și sensuri simbolice în creația lui Theodor Pallady** (10 iunie 2004 – 10 octombrie 2004)

9. **Spada lui Ștefan cel Mare (10 – 30 iulie 2004).**

Ceremonia de prezentare a spadei lui Ștefan cel Mare a avut loc în prezența **E.S. Domnului Ahmet Necdet Sezer, Președintele Republicii Turcia**, și a **E.S. Domnului Ion Iliescu, Președintele României**. Acest eveniment s-a înscris în seria de manifestări inițiate de Ministerul Culturii și Cultelor cu prilejul comemorării a 500 de ani de la trecerea în neființă a marelui domnitor al Moldovei.

Spada lui Ștefan cel Mare se află în prezent în patrimoniul Muzeului Topkapi Sarayi din Istanbul, Turcia. Pe lângă această spadă, în colecția de arme a muzeului se mai află alte două spade moldovenești din secolele XV-XVI, care prezintă caracteristici asemănătoare celei a domnitorului moldovean.

10. **Țuculescu necunoscut.** Donația Eugenia Iftodi (16 iulie – 29 august 2004)

11. **As is when – boom-ul graficii britanice din anii '60** (17 septembrie – 2 octombrie 2004)

12. **Spațiul public – Spațiul privat în grafica lui Daumier** (18 august 2004 – ianuarie 2005)

13. **Civilizația Epocii lui Ștefan cel Mare 1457-1504** (24 august – 26 septembrie 2004)

Expoziția, organizată sub **Înaltul Patronaj al Președintelui României, domnul Ion Iliescu**, a făcut parte din seria de manifestări dedicate comemorării a cinci sute de ani de la moartea voievodului moldovean Ștefan cel Mare și Sfânt.

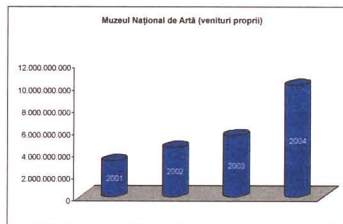
Rod al colaborării între Muzeul Național de Artă al României și Muzeul Național de Istorie a României, expoziția a reunit manuscrise, broderii, argintărie,

obiecte de podoabă, icoane, numismatică, ceramică, sculptură în piatră și arme, dovezi clare ale cristalizării și consolidării unui stil artistic moldovenesc, stil obținut prin sinteza unor morfologii bizantine, gotice și renaștentiste.

14. **Suprarealismul în Belgia** (7 octombrie - 5 decembrie 2004)

Expoziția, cea de-a doua manifestare de anvergură organizată la Muzeul Național de Artă al României de către Comisariatul General pentru Relații Internaționale al Comunității franceze Valonia-Bruxelles și de către Delegația Valonia-Bruxelles la București, a oferit publicului românesc o viziune amplă asupra mișcării suprarealiste belgiene. Ea a cuprins aproape 200 de lucrări (pictură în ulei, grafică, fotografie, colaj și sculptură/obiect) realizate de aproximativ 30 de artiști. Autorul proiectului, domnul Xavier Canonne, Director al Muzeului de Fotografie din Charleroi, Belgia, a selectat lucrări relevante pentru înțelegerea fenomenului suprarealist belgian și, pentru a dezvălui coerența și diversitatea curentului, a inclus atât artiști de rezonanță internațională cât și nume mai puțin cunoscute publicului.

Bronzuri antice chinezești. Replici după capodopere (29 septembrie–31 octombrie 2004).

Muzeul Național de Istorie a României

2001

o **Expozițiile temporare organizate la sediul instituției au fost:**
Bucovina în memoria operei pictorului George baron Løvendal
Genocidul românilor din Basarabia, Bucovina și Ținutul Herța
România modernă. Domnia lui Carol I. 1866-1881-1914

România în al doilea Război Mondial

Unirea din 1859. Obiecte care au aparținut domnitorului Al. I. Cuza

60 de ani de la intrarea României în al doilea Război Mondial

Masoneria română oglindită în medalistică

Carol I și lumea lui reflectată în medalistică

Civilizația românească în epoca lui Mihai Viteazul

2000 de ani de creștinism

Teme iconografice creștine în arta decorativă medievală

O civilizație necunoscută - Gumelnița

Pentru un alt ev mediu

Alexandru Bellu (Bellio) – colaborare cu Muzeul Județean de Istorie și

Arheologie Prahova

o **17 șantiere arheologice din care menționăm**

Cercetarea arheologică a Văii Teleormanului - Epoca Preistorică
(colaborare cu Universitatea din Cardiff)

2002

o Expozițiile temporare organizate la sediul instituției au fost:

Lumini și umbre – Egiptul de Sus

Programul Național de Cercetare Alburnus Maior

Emil Condurachi – 90 de ani de la naștere

Expoziție de pictură, sculptură și grafică dedicată Unirii Principatelor

O civilizație necunoscută – Gumelnița

A XV-a ediție a Jocurilor Olimpice de la Helsinki

125 de ani de la proclamarea Independenței de Stat a României

File din albumul Independenței

Securitatea statului – garanția dictaturii Partidului Social Unit

German – STASI

Și tu ai fost urmărit!

Macedonia prin veacuri

Geneză

Artizanat popular din orașul Suzhou

Sticlărie venețiană din Renaștere până în secolul al XIX-lea.

Culori și transparențe

Acasă la străbunii noștri

Un român militant pentru o Europă unită – Grigore Gafencu

Nicolae Titulescu. Din istoria diplomației române.

o S-au realizat o serie de proiecte de pedagogie muzeală din care amintim
Credință. Cultură. Toleranță în cadrul căruia s-a organizat expoziția “Cultura
și religia. Mesaj de toleranță și comuniune între etnii și popoare” (etapa I).

o M.C.C. a premiat trei dintre programele de cercetare arheologică
derulate în acest an:

- programul româno-francez- **Hârșova, orașul Hârșova, jud. Constanța**

- **Southern Romanian Archaeological Project**, în colaborare cu
Universitatea din Cardiff și Muzeul Județean Teleorman

- Programul Național de Cercetare **Alburnus Maior**

Instituții participante:

- o Muzeul Național de Istorie a României,
- o Institutul de Arheologie “Vasile Pârvan” București,
- o Institutul Național al Monumentelor Istorice București,
- o Muzeul Național de Istorie al Transilvaniei Cluj,
- o Institutul de Arheologie și Istorie a Artei Cluj,
- o Muzeul Național al Unirii Alba Iulia,
- o Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva,
- o Universitatea “Le Mirail” Toulouse Franța

2003

o **Al XVI-lea Congres Internațional al Bronzurilor Antice, ”Tipologie, Cronologie, Autenticitate”**, manifestare internațională de

înalță ținută științifică cu participarea a peste 100 de personalități din Europa și SUA, aflată sub înaltul patronaj al Președintelui României, dl. Ion Iliescu. **Expoziția “Bronzuri antice din România”.**

o **Donația Băncii Comerciale Române:** 75 de monede de aur de tip *koson*.

o **Salonul de Carte și Presă București**

o **Expozițiile temporare organizate la sediul instituției au fost:**

Trasee ale memoriei

Bărăgan 1951 – 1956. O deportare în vremuri de pace

Diplomatul Ștefan Osusky

Zodia Cumpenei

Nicolae Titulescu. Mărturie

... despre Viață

Secolele de aur ale ceramicii italiene

MAREA UNIRE – 1918

o În cadrul proiectelor de pedagogie muzeală a avut loc lansarea ofertei pedagogice a Muzeului Național de Istorie a României: cu lecțiile pedagogice

- **Cultura și civilizație geto-dacă**, și vizionarea filmului istoric **Dacii**;

- **“Regina Maria și Unirea cea Mare”**

• Au continuat șanțierile arheologice din anii anteriori: *Hârșova, Bordușani-Popină, Bidănești, Bucșani, Histria, Durostorum, Sarmisegetusa* și Programul Național de Cercetare **Alburnus Maior**

2004

o În cadrul **Salonului de Carte și Presă București** au fost lansate lucrările specialiștilor din M.N.I.R.

- *Ateliere ceramice romane la durostorum*, autor Dr. Crișan Mușeteanu.

- *Ghidul Calea Victoriei. Axa turistică.*

o **Expozițiile temporare organizate la sediul instituției au fost:**

Holocaust 1933-1945. Curajul de a-ți aduce aminte,

Podul Mogoșoaiei – Calea Victoriei. Trecut-prezent

“Civilizația epocii lui Ștefan cel Mare (1457-1504)”, deschisă la Muzeul Național de Artă al României, reunește obiecte din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României al muzeului gazdă și al Mănăstirii Sucevița.

Bijuterii de artă din Italia. 1950-2000.

Monumente iudaice în România.

o **Expoziții temporare realizate în străinătate cu participarea Muzeului Național de Istorie a României**

- **Byzantium-faith and power 1261-1557**, vernisată la Muzeul de Artă Metropolitan, New York, USA, martie-iulie 2004.

- **Ștefan cel Mare și Sfânt – punte între Orient și Occident**, Muzeul Vatican, Vatican, septembrie-octombrie 2004

- **Tezaure de aur ale Daciei**, Muzeul Antichităților Mediteraneene, Stockholm, octombrie 2004-februarie 2005

o Lucrările de consolidare și restaurare a clădirii muzeului executate, în special în 2004, au afectat întregul spațiu destinat activităților expoziționale, ceea ce explică numărul mai mic al acestor manifestări, în schimb s-au derulat o serie de programe de pedagogie muzeală și de patrimoniu:

- **Memoria străzilor.**

- **O istorie în piatră – Columna lui Traian.**

- **Aurul barbarilor- Comori gotice**

o **Cercetarea arheologică** în anul 2004 a echipei de arheologi de la Muzeul Național de Istorie a României a avut două componente – cercetarea arheologică sistematică și cercetarea arheologică cu caracter preventiv.

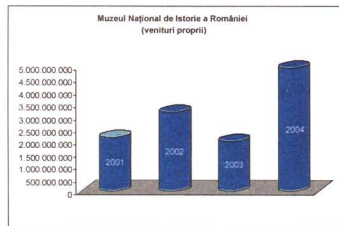
Cercetarea arheologică sistematică beneficiind de o finanțare din partea Ministerului Culturii și Cultelor și de o finanțare proprie a încercat să continue proiectele și programele demarate în anii din urmă.

În ceea ce privește cercetarea arheologică cu caracter preventiv s-a inițiat **Programul Național de Cercetare Autostrada** – legat de construirea autostrăzii Brașov-Borș, în care muzeul are rolul de a coordona activitate de evidență a cercetărilor de pe întreg tronsonul viitoarei autostrăzi.

Annual au avut loc manifestări științifice, sesiuni științifice, simpozioane, lansări de carte, mese rotunde, evocări ale unor personalități și evenimente istorice, participări la sesiuni de comunicări științifice, colocvii și mese rotunde la sediu, în țară și străinătate, activități de pedagogie muzeală.

Dintre publicațiile muzeului alături de lucrări monografice și numeroase studii și articole, de importanță deosebită menționăm apariția periodicului „Muzeul Național” vol. XIII - 2001, vol. XIV - 2003, vol. XV - 2004, cu sprijinul D.M.I.M. din M.C.C.

MUZEUL ȚĂRANULUI ROMÂN

2001

1. Evidența științifică a patrimoniului

900 fișe analitice de evidență.

2. Cercetări

Muzeografil secției au efectuat 36 zile de cercetare de teren în jud. Buzău, Ilfov, Prahova, Teleorman, Covasna, Brașov și Alba. Cercetările au fost efectuate în vederea documentării pentru organizarea expozițiilor M.Ț.R., achiziționării de piese de patrimoniu, precum și în cadrul convocărilor pentru cursul „Bazele muzeologiei” la care au participat muzeografil secției. Campania de cercetări etnologice de urgență desfășurată la Roșia Montana s-a finalizat prin publicarea în anul 2004 a lucrării Roșia Montană – Studiu etnologic. De asemenea,

muzeografil au efectuat cercetări în colecțiile muzeului și studii de arhivă și bibliotecă.

3. Expoziții

- Expoziții permanente: *Munca. Focul. Apa. Vântul, Frumusețea crucii* (reamenajare)
- Expoziții temporare:
 - la sediu
 - *Cahle;*
 - *Măști*
 - Expoziție de fotografie etnografică veche (în cadrul Târgului Lemnului)
 - în țară
 - *Cuhnia* (Palatele Brâncovenești de la Porțile Capitalei - Mogoșoaia);
 - *Scoarțe românești* (Liceul Iulia Hașdeu);
 - *Conceput în România* (Romexpo);
 - *Târgul Pâinii* (Palatul Ghica-Tei)
 - Expoziție de obiecte țărănești la Palatul Parlamentului
 - Expoziție cu vânzare la târgul de carte „Bookfest 2001”
 - în străinătate
 - *Ceremonialul nunții la români* – Centrul Castra – Haifa, Israel
 - Târguri
 - *Târgul de Florii*
 - *Târgul Lemnului*
 - *Târgul de Sfântul Nicolae*

4. Simpozioane, conferințe, jurizări

– În intervalul 13-16 iunie 2001, Molnar Magdalena a susținut comunicarea cu titlul “Muzeele românești la începutul mileniului III” în cadrul Simpozionului Internațional: “Muzeele etnografice din estul și centrul Europei – Provocări și șanse la începutul sec. XXI”, desfășurat la Budapesta.

2002

- Între 21-24 iunie 2001 Cristina Popescu a participat la seminarul "Calea lutului- Turism integrat" desfășurat la Suceava.
- În perioada 17-22 mai 2001 Molnar Magdalena a participat ca președinte al juriului la Concursul Național de Cultură și Civilizație organizat de M.E.C. de la Dărmănești, Bacău.
- „Migrații ale semnelor culturii populare românești”, Mangalia (S. Cazacu, L. Passima)
- Colaborare proiect „The Long Night of Museums”, Berlin – prezentarea MTR, câștigător al premiului EMYA, prin realizarea pagina Web cu material documentar, februarie (L. Passima)
- Work-shop european „Museums Quarter”, comunicare, PR, Rusia-Tomsk, (martie) (L. Passima), organizat de fundațiile Ford și Soros
- Workshop internațional EMYA, Italia, octombrie (L. Passima)
- Seminar internațional Belgrad, Serbia, martie (S. Cazacu)
- Seminar organizat de Consiliul Europei, Franța, Strasbourg (august și septembrie) (S. Cazacu)

5. Publicații

- *Cahle*, Georgeta Roșu, Ion Blăjan (Catalog științific de colecție)
- Molnar Magdalena “*Muzele românești la începutul mileniului III*” în Neprajzi Ertesito, Annales Musei Ethnographiae LXXXIII, 2001
- Foarte nr. 1 (buletin informativ al M.Ț.R.)
- Cărticica de bucate (rețete din județul Teleorman)
- Pliant Muzeul Țăranului Român (engleză + română)
- Un experiment de receptare M.Ț.R. (în coeditare cu Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din Universitatea București)

6. Sponsorizări

7. Număr de vizitatori

41.181

1. Evidența științifică a patrimoniului

700 fișe de evidență a patrimoniului

2. Cercetări

Muzeografii secției au efectuat 70 zile de cercetare de teren în județele Suceava și Alba.

3. Expoziții

- Expoziții permanente
 - *Munca. Focul, apa, vântul*
 - *Laolaltă*
- Expoziții temporare
 - la sediu
 - *Dantela de Halas*,
 - *Rromii atât cât știm*
 - *Obiceiuri de Crăciun și Anul Nou*
 - *Țesături din Teleorman* (prezentarea meșterului Elena Postelnicu)
 - *Spații sacre* - Mariana Macri (tapiserie, colaje, miniaturi textile)
 - *Între O Del (Bine) și O Beng (Rău) / Rromii de la universal la relativism*
 - *Mășți* (prezentarea meșterului Ion Albu – Neamț)
 - în țară
 - Primăvara aliaților (Palatul Parlamentului)
 - Expoziție de țesături și costum popular – la Teatrul Național în cadrul Salonului de Arte Vizuale
 - Microexpoziție de artă populară contemporană – la Teatrul Național cu ocazia decernării premiilor în cadrul Galei de Folclor
 - Expoziție de artă populară contemporană – Sinaia
 - 6 microexpoziții de costum popular în cadrul acțiunii „Unirea îți sărbătorește unirea” la sediul Unirea Center Shopping

- Expoziții în străinătate:
 - *Nunta țărănească* (Namur-Belgia);
 - *Religiozitate de sticlă* (Torino-Italia)
 - *Nunta, o sărbătoare a țaranului român* – la Institutul Cultural

Român de la Veneția

– *Chipuri/Obiceiuri/Atitudini* – Centrul Internațional de Cultură din Radom și Muzeul Etnografic din Kracovia (Polonia), în cadrul acțiunii „Zilele Culturii României în Polonia”,

- Târguri
 - *Târgul Mărțișorului*
 - *Târgul de Florii*
 - *Marele Târg al celor mici*
 - *Târgul Iconarilor și al Meșterilor cruceri*
 - *Târgul Rromilor „Mahala și Țigănie*
 - *Târgul de Sfântul Nicolae*
 - *Săptămâna cadourilor de Crăciun*

4. Simpozioane, conferințe, jurizări

– În luna mai Magdalena Andreescu a participat la Sesiunea de comunicări aniversară organizată la Muzeul Etnografic din Cluj cu o prezentare a CD-ului *Roșia Montană – Studiu Etnologic*

– În intervalul 28-30 noiembrie a avut loc la Torino, Italia simpozionul *Imaginarul religios din regiunile montane*, la care au fost prezentate comunicările:

– Georgeta Roșu: *Elemente rurale și scene cotidiene în icoanele pe sticlă din Transilvania*

– Magdalena Andreescu: *Un parteneriat model între două muzee europene*

– În perioada 25-30 mai 2002 Magdalena Molnar a participat ca președinte al juriului la Concursul Național de Cultură și Civilizație organizat de M.E.C. de la Râmnicu Vâlcea

– *Revitalisation des métiers et savoir faire* – Seminar Est-european organizat de Ministerul Culturii din Macedonia și Ambasada Franței, în cadrul unui parteneriat european de revitalizare a meșteșugurilor și creației tradiționale la Muzeul Etnografic din Skopje, Macedonia, (L. Passima)

– *Muzeu și acțiune comunitară*, Rolul muzeelor în țările în curs de dezvoltare, „Economia Patrimoniului” și „Mizele conservării operelor, siturilor și monumentelor istorice” în cadrul Întîlnirilor Interprofesionale organizate de Ministerul Culturii din Camerun, (S.Cazacu)

5. Publicații

– *Măști* Georgeta Roșu, Irina Nicolau, Molnar Magdalena (Catalog științific de colecție)

– *Religiosita di vetro*, Georgeta Roșu (Catalog de expoziție)

– *Calendar Laolaltă*

– Georgeta Roșu: *Elemente rurale și scene cotidiene în icoanele pe sticlă din Transilvania*, Magdalena Molnar: *Un parteneriat model între două muzee europene în Imaginario religioso delle terre alte*, Museo Nazionale della Montagna, Torino, 2002

– *CdRom Rromii. Atât cât știm* – în colaborare cu Aven Amentza

– Catalog expoziție *Chipuri/Atitudini/Obiceiuri*, Kracovia

– Calendarul muzeului pe 2003

– Pliante și afișe pentru expozițiile realizate în străinătate

– Pliante pentru târguri -1000 buc

6. Sponsorizări:

– Centrul de Presă și Cultură S.U.A.: 13.426 \$

– ASIROM: 150.000.000 lei

– Direcția Minorități din M.C.C.: 30.000.000 lei

7. Număr de vizitatori:

48.064

2003

1. Evidența științifică a patrimoniului

- 736 fișe analitice de evidență
- 123 obiecte clasate în categoria Tezaur

2. Cercetări

Muzeografiile secției au efectuat studii în arhivă și bibliotecă precum și cercetări în colecțiile muzeului în vederea alcătuirii cataloagelor de expoziție și a lucrărilor de plan (Sorin Ioniță - *Lada de zestre*, Cristina Constantinescu - *Batista de mire din județul Suceava*). Campania de cercetări etnologice de urgență desfășurată în com. Bucium din Apuseni în anul anterior s-a finalizat prin realizarea studiului *Aspecte de viață cotidiană și spiritualitate din zona Bucium. Târguri, sărbători, ceremoniale* care se află în curs de apariție la Ethnos (revista editată de Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”).

3. Expoziții

- Expoziții permanente: *Casa-n casă*
- Expoziții temporare
 - la sediu:
 - *Maghiarii din România;*
 - *Străvezimea credinței;*
 - *Devoțiuni populare între lumea catolică și ortodoxă*
 - *Ouă de Paști (acvarele) Școala „Ioan Heliade Rădulescu”*
 - *Bianca Pârjol - 8 ani (acvarele)*
 - *Obiecte din piele – meșter Corneliu Gavrila*
 - *Portret/Atelier – meșter Mihaela Bercea*
 - *3 generații – același meșteșug* (meșterii Adela Petre – bunică, Cornelia Nicolau – fiică, Cristina Nicolau – nepoată)
 - în țară:
 - *Primăvara europeană* (Colegiul Iulia Hașdeu);

Militar)

- *Cătănia - valoare tradițională a poporului român* (Cercul

- în străinătate:

- *Besti, Santi, Divinita* (Torino - Italia);
- *Măști din România* (Veneția);
- *Devozioni popolari* (Cesena);
- *Oggetti artistici in legno* (Macugnaga - Italia)
- *Târguri*
- *Târgul Mărțișorului*
- *Târgul de Florii*
- *Marele Târg al celor mici*
- *Târgul Iconarilor și al Meșterilor cruceri*
- *Târgul de Sfântul Nicolae – daruri de Crăciun*

4. Simpozioane, conferințe, jurizări

– Simpozionul *Minorități, moștenire culturală, civilizație contemporană românească*, organizat la hotel Crowne Plaza în zilele de 21-22 octombrie au participat din partea M.Ț.R. Ion Blăjan și Andreescu Magdalena care au prezentat comunicarea cu titlul *Laolaltă-un proiect cultural*.

– În intervalul 29-30 mai Constantinescu Cristina și Ciobanu Bianca au participat împreună cu Crăciun Mariana la un simpozion pe teme de muzeografie organizat de firma transportatoare Kunstrans și de Ambasada Austriei la București

– În perioada 28 mai - 1 iunie, Andreescu Magdalena a participat ca președinte al juriului la concursul Național de Cultură și Civilizație organizat de Ministerul Educației și Cercetării, la Sibiu

- Simpozion de antropologie culturală – Craiova (Lila Passima)
- Festivalul „ProEtnica 2003” – (Adriana Condu, Liliana Ionescu)
- „Târg la Vadul Izei” – festival al muzicii tradiționale și al artizanilor din Maramureș, organizat de fundația O.V.R. „Agro Tur Art” (Adriana Condu, Elena Surdu)

- Sesiunea Națională de Etnologie – Mangalia (L. Passima)
- Museums/Trends/Perspectives – seminar european internațional organizat de Muzeul Louvre cu rețeaua europeană a universităților, Forumul European al Muzeelor și Consiliul Europei, Paris (L. Passima)
- Realizarea scenografiei pentru „Foire de Metiers d’Arts et des Artisans” – Saint Amant des Boixes, Franța (L. Passima)

5. Publicații

- Georgeta Roșu și Carmen Mecu au publicat în *Caietele Institutului catolic*, nr.6/ 2003, pag 341-361, articolul Reprezentări ale credinței în mentalul rural contemporan.
- Calendar Laolaltă
- Besti, Santi, Divinități – Georgeta Roșu, Magdalena Andreescu, Dan Ștefănescu (Catalog de expoziție)
- Devozioni popolari – Georgeta Roșu (Catalog de expoziție)
- Oggetti artistici in legno – Georgeta Roșu (Catalog de expoziție)
- Chioșc info
- Ghidul Muzeului Țăranului Român (coordonator Georgeta Roșu)

6. Sponsorizări

- Pentru continuarea Proiectului Laolaltă Centrul de Cultură și Presă S.U.A.: 8000 \$
- În aprilie 2003 s-a realizat Chioșcul Info pentru prezentarea interactivă a muzeului. cu sprijinul financiar oferit de Ambasada S.U.A. la București și de Centrul Cultural al Republicii Ungare, totalizând suma de 5950 \$.
- Ghidul Muzeului Țăranului Român, susținut financiar de Regione Piemonte + cărți poștale color – 45.000 Euro

7. Număr de vizitatori:

42.060

2004

1. Evidența științifică a patrimoniului

- 3000 fișe analitice de evidență.
- 30 de obiecte clasate în categoria Tezaur

2. Cercetări

În urma solicitării de a participa la proiectul “Geoparcul Hațeg”, derulat de Universitatea București – Geomedia și în colaborare cu Muzeul Antipa și Muzeul de Geologie, muzeograful secției au desfășurat 25 zile o cercetare de teren în județul Hunedoara (în satele Pui, Fizești, Ohaba Ponor, Federi și Ponor). Această deplasare a avut ca obiectiv cercetarea obiceiurilor tradiționale, a meșteșugurilor și achiziționarea unor obiecte cu caracter reprezentativ pentru Ținutul Hațegului. Cu această ocazie au fost primite sub formă de donație o serie de piese de port și obiecte de inventar pastoral din satul Feder, comuna Pui. În vederea culegerii materialului documentar necesar pentru alcătuirea proiectelor tematice pentru expozițiile aflate în curs de realizare și pentru redactarea lucrărilor de plan, muzeograful secției au efectuat cercetări în colecțiile M.Ț.R. și au studiat în biblioteca instituției și la Biblioteca Academiei lucrările de specialitate.

3. Expoziții

- Expoziții temporare
 - la sediu
 - Memoria caselor (colaborare cu Muzeul șvabilor din Ulm);
 - *Germanii din România*;
 - *Ținuturile României – Țara Hațegului*;
 - *Walk a mile in my shoes* (colaborare cu Institutul Italian de Cultură);
 - *Vatra* (colaborare cu Radu Octavian Maier)
 - în țară
 - *Devoțiuni populare* (Cluj Napoca)

- în străinătate
- *Laolaltă (Bruxelles)*;
- *Rituri de trecere. Artă și religie în viața țăranului român* (New

York)

- *Târguri*
- *Târgul Mărțișorului*
- *Târgul de Florii*
- *Târgul de Sfântul Ilie*
- *Târgul iconarilor și al meșterilor cruceri*
- *Târgul Comunităților Etnice din România*
- *Ziua Pitei*

4. Simpozioane, conferințe, jurizări

– La simpozionul *Non European ethnographical collections in Central and Eastern Europe*, organizat la Budapesta în zilele de 26-28 martie, a participat din partea M.Ț.R. Andreescu Magdalena care a prezentat comunicarea cu titlul *Constituirea unei colecții prin schimburi culturale (Building a collection through cultural exchanges)* și un CD cu cele mai reprezentative piese din colecția Țări Străine.

– Între 17-19 septembrie Andreescu Magalena a participat la Lyon, Franța la discuțiile din cadrul workshopului *New urban festivals, new convivality* organizat de Banlieues d'Europe.

– Magdalena Andreescu a participat între 24-26 septembrie la Sesiunea Națională de Etnologie desfășurată la Arad. Totodată a făcut parte din Comitetul de Inițiativă ce a participat la ședința de constituire a Societății Naționale de Științe Etnologice din România.

– În intervalul 29-30 mai Mirela Cristea, Elena Topală și Sorin Ioniță au participat la simpozionul pe tema emigrației organizat la Institutul Goethe.

– Pe data de 28 august Ion Blăjan a susținut în fața muzeografilor incluși în cursurile de atestare organizate de Centrul pentru Formare, Educație Permanentă și Management în Domeniul Culturii prelegerea *Alimentația tradițională - studiu de caz*.

5. Publicații

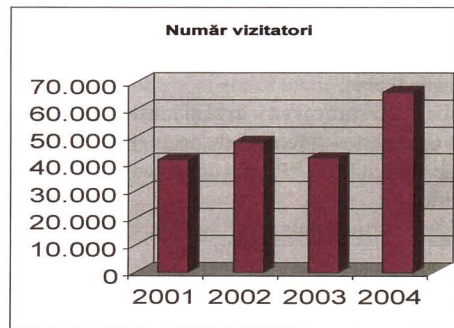
- *Rituri de trecere. Artă și religie în viața românească*, Georgeta Roșu (Catalog de expoziție)
- *Sfântul Mare Mucenic Dimitrie Izvorătorul de Mir* - 2000 ex
- Afiș general M.Ț.R. (2 modele) - 6000 ex

6. Sponsorizări

- Galeria Biblică Americană: 4000\$ pentru expoziția *Rituri de trecere. Artă și religie în viața românească*

7. Număr de vizitatori

66.429 (primele zece luni)

MUZEUL NAȚIONAL PELEȘ

2001

- ianuarie – februarie – **“125 de ani de la punerea pietrei de temelie a Castelului Peleş”** – expoziție și simpozion;
- martie – iunie – **“Tezaurul arheologic în pericol!”** – expoziție în cadrul Conferinței naționale a specialiștilor în protejarea patrimoniului – ediția III, în colaborare cu Muzeul Civilizației Dacice Deva;

- iulie - octombrie **“Faianța istorică din colecția Castelului Peleş”** – expoziție;
- noiembrie – decembrie **“Mobilier Art Nouveau în colecțiile Muzeului Național Peleş”** – expoziție;
- aprilie – Simpozionul - **“Lucrări de artă – mărturii ale unor evenimente istorice ale familiei regale”**;
- august – Masa rotundă - **“Tehnici de restaurare ale picturii murale din Capela de la Castelul Pelișor, atribuită lui Arthur Verona”**;
- septembrie – Masa rotundă - **“Pictura de șevalet a lui Gustav Klimt și Frantz Match”**.

2002

- februarie – aprilie – **“Alburnus Maior”** – expoziție În cadrul Conferinței naționale a specialiștilor în protejarea patrimoniului – ediția IV, colaborare cu Muzeul Național de Istorie;
- mai – iulie - **“Restaurarea – artă și meșteșug” I** – expoziție;
- august – octombrie – **“Tehnici de prelucrare a sticlei”** – expoziție;
- noiembrie – decembrie – **“Pictori documentariști în colecția castelului Peleş”** – expoziție;
- iunie – **“Zilele culturii poloneze”** – conferință Neagu Djuvara; concert Paderewski;
- septembrie – Simpozion - **“Peleşul și politica externă a României, 1883 – 1914”**;
- octombrie – Masa rotundă - **“Regina Maria și Tinerimea Artistică”**;
- decembrie – Masa rotundă - **“Instrumente muzicale de excepție din colecțiile Castelului Peleş”**.

2003

- februarie – iulie – **“Restaurarea – artă și meșteșug” II** – expoziție;
- august – septembrie – **“Primării din Polonia”** – expoziție de fotografii, în colaborare cu Institutul Polonez din București;

- noiembrie – decembrie – **“Instrumente de scris”** – expoziție în colaborare cu Muzeul Literaturii din Iași și Muzeul Brăilei;
- februarie – Simpozion – **“Restaurarea unor piese de excepție din patrimoniul Castelului Peleş”**;
- martie – Masa rotundă - **“Colecția de pictură a regelui Carol I”**;
- mai – Masa rotundă - **“100 de ani de la inaugurarea Castelului Pelișor”**;
- septembrie – Masa rotundă - **“Carol I al României, personalitatea omului de stat”**.

2004

- mai – august – **“Porțelanul francez în colecția Castelului Peleş”** – expoziție;
- ianuarie – aprilie – Amenajarea **Muzeului Cinegetic de la Posada**.
Începând cu luna ianuarie nu a mai fost posibilă activitatea de valorificare a patrimoniului Muzeului Național Peleş prin expoziții, simpozioane, sesiuni științifice etc. Întrucât, urmare hotărârii Ministerului Culturii și Cultelor, depozitele de patrimoniu ale muzeului, aflate la Posada în pavilionul central, au fost ambalate și mutate provizoriu în anexele castelului Bibescu; din luna septembrie, urmare cererii Romsilva și deciziei Ministerului Culturii și Cultelor, s-au ambalat și transportat la Peleş colecțiile de pictură, mobilier și corpuri de iluminat - cca. 2000 de piese. Spațiile de depozitare temporară, aprobate de ministrul culturii au fost amenajate atât în încăperi istorice din expoziția permanentă, cât și în Sălile de expoziții temporare și manifestări științifice.

MUZEUL NAȚIONAL BRUKENTHAL

2001

EXPOZIȚII

GALERIA DE ARTĂ

„Pitoresc și reverie între Anver și câmpia batavă” – Muzeul de Artă, Brașov

„Natură statică și peisaj în pictura flamandă și olandeză” – Palatul Brukenthal

„Univers citadin – paliere de spațiu și timp” – Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Nadia Ioan” – Palatul Brukenthal
„Scene olandeze în colecția Brukenthal” – Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Radu Anton Maier” – Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Vera Marcu” – Palatul Brukenthal
„Arta italiană în sec. XVI – XVIII în Pinacoteca Brukenthal. Tradiție și inovație.”

„Samuel von Brukenthal – un colecționar, o epocă, un destin” – Palatul Brukenthal

„Marcel Chirnoagă” – Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Horia Paștina” – Palatul Brukenthal
„Klimt vs. Schiele”, Ambasada Austriei – Palatul Brukenthal
„Die Dritte Generation”, Biblioteca Astra
„Fotografia în Republica de la Weimar”, colaborare Consulatul Germaniei – Casa Armatei

„Întoarcerea bătrânului marinăr / Dumitru Dumitrache” – Turnul Sfatului

MUZEUL DE ISTORIE

„Mișcarea de rezistență anticomunistă din munții Făgărașului”
„Croitoria, meșteșug și artă”

MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

„Expoziția permanentă de mineralogie și petrografie”

2002

GALERIA DE ARTĂ

„Expoziția retrospectivă Emerich Tamás (1876 – 1901)” – Palatul Brukenthal

„Expoziția retrospectivă Sorin Ilfovenu” – pictură, Palatul Brukenthal

Expoziția retrospectivă „Gabriela Cristu” – tapiserie, Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Simion Iuca” – Palatul Brukenthal
„Fast și supunere – reprezentări ecvestre în pictura europeană” – Palatul Brukenthal

„Leo van Sluis” – grafică, Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Gheoghe Pătrașcu” – Muzeul Târgoviște, colaborare

Expoziția retrospectivă „Eustațiu Stoenescu” – Muzeul de Artă Craiova, colaborare

„Ars Multiplicata. De la Holbein la Tiepolo” – Palatul Brukenthal
Expoziția retrospectivă „Cabadaeff” – Muzeul de Artă Cluj-Napoca, colaborare

„Transilvania, Europa, Asia, Palatul Brukenthal și artele decorative” – Palatul Brukenthal
„Oboselile popoarelor uitate”, colaborare cu Ambasada Austriei – Biserica Evanghelică Sibiu

„Viena evreilor”, Ambasada Austriei – Primăria Sibiu
„Albrecht Dürer” – Palatul Brukenthal
„Salvator mundi – Pruncul Isus” – Palatul Brukenthal
Expoziția de grafică Gabriela Tătulea Bodea – Galeria de Artă Contemporană

Expoziția de pictură naivă cubaneză – Galeria de Artă Contemporană
Expoziția artiștilor români și germani „Woher, Wozu, Wohin” – Galeria de Artă Contemporană

Expoziția de fotografii Marcel Baciș „Europa mea, Europa noastră”
„Premiul de pictură al Forumului oamenilor de afaceri germani din Transilvania”

„Head-start” – Galeria de Artă Contemporană
„Anton Stankowski”, IFA, Germania – Galeria de Artă Contemporană
„E. Maria Remarque”, Ambasada Germaniei – Galeria de Artă Contemporană

„Leftovers”, ILC, Germania – Galeria de Artă Contemporană

„Grupul Hora” – Galeria de Artă Contemporană

„Imagini europene”, Ambasada Franței – Galeria de Artă Contemporană

„Arhitectura din New York”, Ambasada SUA – Galeria de Artă Contemporană

Participări la expoziții în străinătate 2002

„Johan Kupetzky, ein Meister des Barock Portraits” – Suermondt Ludwig Museum, Aachen, Germania

„Joris Hoefnagel, Flamisches Stilleben” – Kunsthistorisches Museum Viena, Austria și Villa Hugel Essen – Germania

„Copiii în pictura românească” – Suedia, 2002

MUZEUL DE ISTORIE

„Orașe și cetăți transilvane”

„Pielăritul meșteșug și artă”

„Argintul dacilor”

„Valea Oltului în imagini din clișoteca Fischer”

„Simon Bolivar, eliberatorul Americii de Sud”

„Capodopere cucuteniene”

„Două milenii de creștinism în România”

MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

„Mineralogia estetică a Transilvaniei, Maramureșului și Banatului”

„Natură și artă. Concrețiuni calcaroase.”

2002

SIMPOZIOANE

Simpozionul național intermuzeal de mineralogie

2003

GALERIA DE ARTĂ

„Mihai Sârbulescu” – Palatul Brukenenthal

„Noblețe și pasiune – Colecții de artă, arta de a colecționa” – Palatul Brukenenthal

„Samuel von Brukenenthal și epoca sa” – Palatul Brukenenthal

„Dan Perjovshi, *Ich habe keinen Zeitraum*” – Palatul Brukenenthal

„Käthe Kollwitz” – Palatul Brukenenthal

„Pictori ai barocului european în Pinacoteca Brukenenthal” – Palatul Brukenenthal

Expoziție aniversară „Nicolae Barcan” – Palatul Brukenenthal

„Ingo Glass” – Palatul Brukenenthal

„Melancolia Austriei” – Palatul Brukenenthal

„Arhitectura vieneză la început de sec. XX”, colaborare Ambasada Austriei

„Mihai Tarași” – pictură

„Cărările memoriei”, IFA, Institutul Goethe, Ambasada Germaniei

Premiul de pictură al DWS, colaborare Consulatul Germaniei

„Tara – Endlösung”

„Istoria Șvabilor”

Participări la expoziții în străinătate

„Barocke Sammellust. Die Sammlung des Baron Samuel von Brukenenthal” – Haus der Kunst, Muenchen, Germania, 2003

BIBLIOTECA BRUKENTHAL

„Buch- und Druckgrafik. Ad aperturam Libri. Colecția Samuel von Brukenenthal. Tezaur bibliofil”.

MUZEUL DE ISTORIE

„Samuel von Brukenenthal – Homo Europaeus”

„Monede de aur din colecția Samuel von Brukenenthal”

„Interferențe culturale româno-slovace la Sibiu în epoca modernă”
„Sibiul, oraș al muzicii”

2003

SIMPOZIOANE

- Simpozion aniversar Samuel von Brukenthal (1721-1803) – In Memoriam, Comemorarea bicentenarului morții fondatorului muzeului

2004

GALERIA DE ARTĂ

„Valori ale picturii baroce europene” – Palatul Brukenthal
„Joc secund – gravură franceză din secolele XVII și XVIII în colecția Brukenthal” – Palatul Brukenthal

Expoziție retrospectivă „Maria Bodor” – Palatul Brukenthal
„Tezaurul Bisericii Parohiale din Cislădie” – Cislădie, cu prilejul aniversării a 800 de ani de atestare documentară

Expoziție de artă contemporană „Hanne Darboven”, Germania – Palatul Brukenthal

Expoziție de artă contemporană „Supernova” – Palatul Brukenthal
„Gartenkultur”, Reședința de vară a baronului Brukenthal, Avrig
„Soren Do/Cut Glass, Danemarca – Palatul Brukenthal
„Maeștri ai picturii olandeze” – Palatul Brukenthal
„Rubens și gravura flamandă” – Palatul Brukenthal
„Biblia Sacra, înainte a fost Cuvântul” – Palatul Brukenthal, colaborare cu Biblioteca Expoziție aniversară „Friedrich Meiss 1854 1935” – Muzeul de Artă, Brașov, Palatul Brukenthal

„Doisprezece artiști plastici sibieni”

„Petre Dumbrăveanu și Stela Olteanu Manolescu”

„Și Dumnezeu a creat FEMEIA”, expoziție de fotografii
Expoziție retrospectivă „Sculptorul contemporan Mircea Ignat, personalitate a vieții artistice sibiene și naționale”

„Anamorfoze, Adina și Mircea Mocanu”

Premiul de pictură DWS, Consulatul Germaniei

Marie Turk – „Voyage I”, DAAD

Rupprecht Geiger, IFA, Consulatul Germaniei

Expoziția de pictură și sculptură a artistului german Marcus Schlee

Participări la expoziții în străinătate 2004

„Sub lumina lui Apollo. Renașterea italiană și Grecia” – Atena, Grecia, 2003 – 2004

„Johann Michael Rottmayr”, Dommuseum – Salzburg, Austria, 2004

„București/Paris. Pictori români care au studiat la Paris 1880-1910 , Federal Reserve System , Washington DC, SUA , 2004.

BIBLIOTECA BRUKENTHAL

„La început era cuvântul – BIBLIA sacra”

MUZEUL DE ISTORIE

„Bucătăria utilitate, rafinament și artă.”

MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

Expoziția temporară itinerantă „Miracole ale Oceanului Planetar. Moluște exotice” – debut la Complexul Muzeal Bistrița Năsăud.

LUCRĂRI PUBLICATE:

- „Emerich Tamás (1876 – 1901)”, Iulia Mesea, Elena Popescu, Editura Honterus, Sibiu 2001

- „Arta italiană, sec. XVI-XVIII, vol. I, Școala venetă”, *Maria Olimpia Tudoran, Editura imago, Sibiu, 2002*
- „Arta germană din Transilvania în colecțiile Muzeului Brukenthal din Sibiu (1800-1950), *Doina Udrescu, Editura Honterus, Sibiu 2003*
- „Deutsche Kunst aus Siebenbürgen in den Sammlungen des Brukenthalmuseums Hermannstadt (1800-1950)”, *Doina Udrescu, Honterus Druckerei, Hermannstadt, 2003*
- „Barocke Sammlust. Die Sammlung des Baron Samuel von Brukenthal” – *Haust der Kunst, Muenchen, Germania, 2003*
- „Buch- und Druckgrafik. Ad aperturam Libri. Colecția Samuel von Brukenthal. Tezaur bibliofil”, *Constantin Ittu, 2003*
- „Studii și Comunicări Științe Naturale”, vol. 28, volum omagial, 2003
- „Pinacoteca Brukenthal – pictura italiană”, *Maria Olimpia Tudoran, 2004*
- „Pinacoteca Brukenthal – pictura germană și austriacă”, *Valentin Mureșan, 2004*
- „Pinacoteca Brukenthal – pictura flamandă și olandeză”, *Sanda Marta, 2004*
- „Rubens și gravura flamandă din sec. XVII”, *Alexandru Lungu, 2004*
- „Pinacoteca Brukenthal – pictura franceză”, *Natalia Deleanu, (în curs de apariție)*
- „Arta religioasă a sașilor din Transilvania”, *Andrei Kertesz, (în curs de apariție)*
- „Orfevrăria liturgică sibiană din tezaurul Muzeului Brukenthal”, *Dana Dâmboiu, (în curs de apariție)*
- „Pictura transilvăneană în sec. XVI-XIX”, *Elena Popescu, (în curs de apariție)*
- „Pictura românească în sec. XVI-XIX”, *Elena Popescu, (în curs de apariție)*
- „Mobilierul în colecția Muzeului Brukenthal”, *Anca Fleșeriu, (în curs de apariție)*

MUZEUL CARPAȚILOR RĂSĂRITENI

2001

EXPOZIȚII PERMANENTE:

- *“Romulus Cioflec”* - Casa Memorială din Araci

EXPOZIȚII TEMPORARE:

- *Noi cercetări arheologice în SE Transilvaniei*
- *Cultura Costișa în contextul epocii bronzului din România*
- *1 Decembrie 1918 și idealul Unirii la români*
- *Mitropolit Nicolae Colan. Crâmpoeie de viață*

MANIFESTĂRI CULTURAL – ȘTIINȚIFICE:

- *Evocarea scriitorului Romulus Cioflec, cu ocazia împlinirii a 119 ani de la data nașterii*
- *Sesiunea Națională de comunicări științifice “Românii din Sud-Estul Transilvaniei-Istorie, Cultură, Civilizație”*
- *Colocviu internațional Carpații Răsăriteni în contextul proceselor etno-cultural, central și esteuropene*

2002

EXPOZIȚII TEMPORARE:

- *Eminesc, luceafărul poeziei românești*
- *24 ianuarie, Unirea Principatelor Române*
- *Păuleni – Dealul Cetății, o așezare preistorică din depresiunea Ciucului*
- *Panait Istrati și Romulus Cioflec, două destine literare*
- *Patrimoniul cultural din zona stațiunii balneare Covasna*
- *Marea Unire oglindită în presa vremii*
- *Familia Rafiroiu în viața publică interbelică*

MANIFESTĂRI CULTURAL – ȘTIINȚIFICE:

- *Colocviu științific „Panait Istrati și Romulus Ciofleac – două destine literare”, cu ocazia împlinirii a 120 de ani de la data nașterii*
- *Rotonda literară la Casa memorială Romulus Ciofleac*
- *Simpozionul Național „Salvarea și integrarea patrimoniului cultural din zona stațiunii balneare Covasna”*
- *Sesiunea Științifică „Românii din SE Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație”, Ediția a VIII-a*

2003

EXPOZIȚII TEMPORARE:

- *Expoziție grafică Gheorghe Vrabie*–Chișinău, Republica Moldova
- Expoziția „Noi cercetări arheologice în SE Transilvaniei”
- Expoziția “*Comorile Neamului*”

MANIFESTĂRI CULTURAL – ȘTIINȚIFICE:

- *Organizarea Sesiunii Naționale de Rapoarte Arheologice din România, Ediția a XXXVII-a*
- *Organizarea Sesiunii Naționale de Comunicări “Românii din Sud-Estul Transilvaniei-Istorie, Cultură, Civilizație”, Ediția a IX-a*

2004

EXPOZIȚII TEMPORARE

- “*Comorile neamului*” - organizată în colaborare cu Muzeul Etnografic al Topliței, Muzeul Comunal Tulgheș și Asociația Comunitară Românească din Miercurea Ciuc
- “*Bucuria Învierii*” – organizată în colaborare cu Centrul Cultural “Miron Cristea” din Miercurea Ciuc

- “*Meșteșuguri artistice*” - organizată în colaborare cu Centrul Cultural “Miron Cristea” și Inspectoratul Școlar Județean Harghita, din Miercurea Ciuc
- “*Ștefan cel Mare în memoria documentelor*”

MANIFESTĂRI CULTURAL – ȘTIINȚIFICE:

- *Simpozion “Andrei Șaguna în memoria românilor”, organizat în colaborare cu Liga cultural-creștină “Andrei Șaguna”, Centrul Ecleziasc de Documentare “Mitropolit Nicolae Colan”*
- *Sesiunea Națională de Comunicări Științifice “Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie, cultură, civilizație.”, Ediția a X-a, organizată în colaborare cu Arhivele Naționale, Centrul Ecleziasc de Documentare “Mitropolit Nicolae Colan”, Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național a județului Covasna*

MUZEUL NAȚIONAL DE ISTORIE A TRANSILVANIEI

2001

I. EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de MNIT Cluj, la sediul Muzeului):

1. ELEGANȚĂ ȘI FRUMUSEȚE DE-A LUNGUL VEACURILOR

(7 martie – 20 mai 2001) – în colaborare cu Muzeul Județean Mureș, Muzeul Național de Artă și Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj, precum și cu firme de profil (producători de cosmetice) și colecționari particulari.

2. AUTOMATE MUZICALE

(18 mai – 4 iulie 2001) – în colaborare cu Muzeul Științei și Tehnicii “Ștefan Procopiu” din Iași.

3. MAGIA RESTAURĂRII. CAPODOPERE CUCUTENIENE

(20 iunie – 2 decembrie 2001) – colaborare cu Complexul Muzeal Național Moldova și Institutul de Arheologie “A.D.Xenopol” din Iași.

4. PREZENȚE GERMANE ÎN ISTORIA CLUJULUI

(13 decembrie 2001 – 13 ianuarie 2002) – organizată în cadrul *Zilelor culturii germane la Cluj-Napoca*, cu ocazia împlinirii unui sfert de veac de la înfrățirea orașului nostru cu orașul Köln.

II. PARTICIPĂRI LA ALTE EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de alte muzee din țară și străinătate):

➤ *THRAKER UND KELTEN BEIDSEITS DER KARPATEN / Tracii și celții de o parte și alta a Carpaților* / – deschisă în perioada 14 septembrie 2000 – 29 aprilie 2001 la Hochdorf/Enz în Germania. Organizată sub patronajul Ministerului Culturii și Cultelor, de către Muzeul Național de Istorie a României și Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca cu colaborarea muzeelor din Baia Mare, Carei, Oradea și Zalău.

III. SIMPOZIOANE:

1. **Al XIV-lea Simpozion Național de Arheometrie** – la Cluj-Napoca și la Țaga

(30 noiembrie – 1 decembrie 2001). Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj-Napoca

2. **Al XI-lea Seminar Național de Etnoarheologie** *Focul, lutul, gestul și sunetul*, Cluj-Napoca, 2 noiembrie 2001. Organizatori: Muzeul Etnografic al Transilvaniei și Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca

2002

I. EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de MNIT Cluj, la sediul Muzeului):

1. **NOUȚĂȚI ARHEOLOGICE**

(20 februarie – 27 martie 2002)

2. **OGLINDĂ**

(28 martie – 30 aprilie 2002) – colaborare cu un grup de artiști plastici clujeni.

3. **PRELUCRAREA ARGINTULUI LA DACI**

(4 aprilie – 5 mai 2002) – colaborare cu Muzeul Unirii din Alba Iulia, Muzeul Secuiesc al Ciucului din Miercurea Ciuc, Muzeul “Molnár István” din Cristuru Secuiesc și Muzeul de Mineralogie al Universității “Babeș-Bolyai” – Cluj-Napoca

4. **PLĂCERILE MESEI DE-A LUNGUL VEACURILOR**

(17 mai – 29 septembrie 2002) – colaborare cu alte muzee din țară și colecționari particulari

5. **ILUMINATUL ÎNTRE ANTIC ȘI MODERN**

(10 decembrie 2002 – martie 2003)

5. **CIVILIZAȚIA MATERIALĂ DIN AȘEZĂRILE DE LÂNGĂ CASTRELE ROMANE**

(10 decembrie 2002 – 19 ianuarie 2003) – colaborare cu Universitatea “Babeș-Bolyai” și Institutul de Arheologie din Cluj-Napoca

II. EXPOZIȚII DE BAZĂ:

1. Redeschiderea expoziției de bază la **Colecția de Istorie a Farmaciei**, în data de 15 mai 2002

2. Definitivarea expoziției de bază a Muzeului Universității “Babeș-Bolyai” din Cluj.

III. PARTICIPĂRI LA ALTE EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de alte muzee din țară) :

- *Tipografia și legătoria de carte de la Șumuleu. 1676-1900* (organizată de Muzeul Secuiesc al Ciucului din Miercurea Ciuc (2002-2004);

- *Alburnus Maior* (organizată de Muzeul Național Peleş Sinaia, între 7 februarie – 30 iunie 2002);

- *Arta argintului la daci* (organizată de Muzeul Național al Unirii Alba Iulia, între 1 martie – 24 martie 2002);

- *Arta argintului la daci* (Muzeul Național Brukenthal Sibiu, 16 iulie – 15 octombrie 2002);

- *Carol Pop de Szathmary – martor al epocii* (organizată de Muzeul Militar Național București, vernisaj 26 septembrie 2002)
- *Gravură italiană din secolul al XIX-lea* (vernisată în 4 octombrie 2002 cu ocazia inaugurării Centrului Cultural Italian din Cluj);
- *Tradiții istorice ale pompierilor din jud. Cluj* (vernisată în 13 septembrie 2002, la sediul pompierilor militari din Cluj-Napoca).

IV.SIMPOZIOANE:

1. **Al XII-lea Seminar Național de Etnoarheologie**, Cluj-Napoca, 14 decembrie 2002. Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj-Napoca
2. **Al XV-lea Simpozion Național de Arheometrie** – Cluj-Napoca, Țaga, 14-15 decembrie 2002. Organizatori: Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Muzeul Etnografic al Transilvaniei

2003

I. EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de MNIT Cluj, la sediul Muzeului):

1. **CUISINE, MACHINES ET DÉPENDANCES** – în colaborare cu Centrul Cultural Francez, deschisă între 11 - 26 mai 2003, la sediul instituției noastre.
2. **DE LA GRÂU LA PÂINE** - în colaborare cu Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj Napoca (16 mai 2003 – 20 octombrie 2004)
3. **BRONZURI ROMANE DIN DACIA** (noiembrie 2003- mai 2004)

II. PARTICIPĂRI LA ALTE EXPOZIȚII TEMPORARE:

- *Suveranii României și Universitatea din Cluj* - expoziție organizată la sediul Muzeului Universității “Babeș-Bolyai” din Cluj, de către Muzeul nostru, cu ocazia vizitei Regelui Mihai I, la Cluj, în data de 12 aprilie 2004;
- *Istoria drapelului tricolor*, vernisată la sediul Inspectoratului Județean de Poliție, în data de 26 iunie 2003;

- *Etnie și confesiune în Transilvania la începuturile modernității*, expoziție organizată de Muzeul Unirii Alba Iulia, iulie-august 2003
- *Noi descoperiri arheologice în sud-estul Transilvaniei*, expoziție organizată la Covasna cu ocazia desfășurării Sesiunii anuale de Rapoarte arheologice – 2-7 iunie 2003.
- *Political în Universitatea din Cluj*, expoziție fotodocumentară organizată cu ocazia Sesiunii Naționale de Istorie cu titlul *Istoria recentă în muzeele din România*, desfășurată la Miercurea Ciuc, între 19-20 noiembrie 2003;
- *“Turnul Babel”* – expoziție organizată de către Kunsthistorisches Museum din Viena și deschisă la Graz (Austria); participarea Muzeului nostru cu copiile Tăblițelor de la Tărtăria

III. SIMPOZIOANE:

1. **Sesiunea Națională de Rapoarte de la Covasna**, 2-7 iunie 2003
2. **Cel de al XIII-lea Seminar de Etnoarheologie** – 15-16 mai 2003. Organizatori Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei și Muzeul Etnografic al Transilvaniei Cluj-Napoca.

2004

I. EXPOZIȚII TEMPORARE (organizate de MNIT Cluj, la sediul Muzeului):

1. **MĂRȚIȘORUL ÎN TRADIȚIA POPULARĂ** – colecția doamnei Ingeborg Marta Bogdan (27 februarie – 27 martie 2004) – colaborare cu Consiliul Județean Cluj, Muzeul Etnografic al Transilvaniei din Cluj-Napoca
2. **EPARHIA GRECO-CATOLICĂ DE CLUJ-GHERLA.150 DE ANI** (1 aprilie – 31 mai 2004) – colaborare cu Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla

3. "ORAȘUL COMOARĂ. CLUJUL ÎN SECOLELE XVI-XVII

(24 iunie – 24 septembrie 2004) – colaborare cu Biblioteca Filialei Cluj a Academiei Române, precum și cu bisericile reformată, luterană și unitariană din orașul Cluj-Napoca

4. ARHEOLOGIA VĂZUTĂ DE SUS. Fotografie aeriană în Europa Centrală

(28 septembrie – 29 octombrie 2004) – colaborare cu Muzeu și Institute de Arheologie din Marea Britanie, Germania, Cehia, Slovacia, Ungaria

II. PARTICIPĂRI LA ALTE EXPOZIȚII TEMPORARE:

➤ *Tezaur de aur din Europa. România de-a lungul a 7000 de ani* (organizată de Muzeul de Istorie din Stockholm- Suedia, vernisată în data de 1 octombrie 2004. Muzeul nostru participă cu trei piese);

➤ *Copiii și copilăria în fotografia secolului al XIX-lea* (organizată de Muzeul Militar Național București, deschisă între 1 iunie- decembrie 2004);

➤ *Dacii – 80 de ani de la începutul săpăturilor arheologice sistematice de la Cetățile din Munții Orăștiei* (organizată de Muzeul Civilizației Dacice și Romane din Deva, deschisă între mai – septembrie 2004)

III. SIMPOZIOANE

➤ *Cea de-a XXXVIII-a Sesiune Națională de Rapoarte*, Cluj-Napoca, 26-29 mai 2004

LABORATORUL NAȚIONAL DE CERCETARE ÎN DOMENIUL CONSERVĂRII ȘI RESTAURĂRII PATRIMONIULUI CULTURAL NAȚIONAL MOBIL

1. Manifestări organizate de Laboratorul Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil:

Colocviul științific cu tema "Rolul Tehnicilor Științifice de Examinare și Analiză în Expertizarea Bunurilor Culturale", Centrul European de Cultură Sinaia, 5-7 mai 2004. Anexăm afiș colocviu, imagini.

Manifestări la care Laboratorul Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil a fost reprezentat:

2003

In țară:

1. Sesiunea Națională de Conservare-Restaurare, Bușteni 25-27.09.2003

2. Monumentul, Tradiție și Viitor, Iași 10.2003

In străinătate:

3. "Dyes in History and Archaeology", Riggisberg, Elveția 23-24.10.2003

2004

In țară:

1. Advanced On-Site Laboratory for European Antique Heritage Restoration, Constanța 16-29.04.2004

2. Sesiunea Națională de Conservare-Restaurare, Bușteni 30.09-02.10.2004

3. Monumentul, Tradiție și Viitor, Iași 10.2004

In străinătate:

4. 10th International Congress on Deterioration and Conservation of Stone, Stockholm, Suedia 27.06-02.07.2004

5. 13th European Microscopy Congress EMC 2004, Antwerp, Belgia 22-27.08.2004

6. "Dyes in History and Archaeology", Montpellier, Franța 04-06.11.2004

PROIECTUL

"PATRIMONIUL CULTURAL" – BANCA MONDIALĂ

◆ A fost lansat prin Acordul de Împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la Washington la 23.12.1998, ratificat prin Ordonanța Guvernului nr. 4/28.01.1999.

◆ Proiectul a fost amendat, respectiv extins până la 31.12.2003, pentru finalizarea componentelor existente și includerea unor componente noi din fondurile rămase nealocate.

◆ FINANȚAREA PROIECTULUI se realizează prin:

- Împrumut de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare;
- Grant de la Fondul Mondial pentru Monumente ;
- Contribuția Guvernului României.

◆ OBIECTIVUL PROIECTULUI este de a sprijini România în:

1. conservarea siturilor și obiectelor de patrimoniu cultural prioritare;
2. **dezvoltarea unei noi strategii parteneriale naționale pentru sectorul cultural, prin testarea diferitelor modalități de abordare în vederea îmbunătățirii managementului sau general.**

◆ COMPONENTELE PROIECTULUI:

Proiectul are următoarele componente, cu mențiunea că pe parcursul derulării lui, pot apărea modificări, cu acordul ambelor părți:

A: Ansamblul Sculptural Brâncuși

Restaurarea ansamblului de la Târgu Jiu, incluzând pregătirea unui plan de dezvoltare a sitului și de amenajare corespunzătoare a peisajului și stabilirea aranjamentelor instituționale locale și naționale pentru managementul și întreținerea sa.

- Restaurarea „Coloanei fără Sfârșit”;
- Restaurarea Sculpturilor în piatră: Poarta Sărutului, Alea Scaunelor, Masa Tăcerii ;

- Restaurarea Centrului de Documentare- Constantin Brâncuși ;
- Amenajarea peisagistică a Parcului cu sculpturile în piatră ale lui Brâncuși și a Parcului” Coloanei fără Sfârșit”

B: Ansamblul Palatelor Brâncovenesti

(i) Lucrări de restaurare la Ansamblul Palatului Mogoșoaia, incluzând pregătirea unui plan de dezvoltare a sitului, amenajarea peisajului și dotarea cu mobilier a Centrului de conferințe;

(ii) Lucrări urgente de reparații și pregătirea unui plan de dezvoltare și management pentru Ansamblul Potlogi.

Ansamblul Palatului Mogoșoaia:

- Restaurarea frescei murale a Foișorului și a ușilor sculptate și pictate din Palat ;
- Dotarea Vilei Elchingen pentru funcțiunea de cazare, Centru de conferințe;
- Restaurarea serei, zidurilor perimetrice și a sculpturilor în piatră din Parcul palatului, amenajare peisagistică a Parcului istoric al palatului.

Ansamblul Palatului Potlogi :

- Reparații de urgență la acoperiș;
- Restaurare tâmplărie din lemn la uși, ferestre și restaurarea pardoselii.

Plan de management a Ansamblurilor Palatelor Brâncovenesti Mogoșoaia și Potlogi.

C: Dezvoltarea satelor saxone

(i) Realizarea unor reparații de urgență ale structurilor istorice, lucrări de amenajare peisagistică la Biertan și lucrări de restaurare a Cetății fortificate Drăușeni ;

(ii) Realizarea unor studii de impact legate de conservarea patrimoniului în sate saxone: Mosna, Biertan; Viscri, precum și sprijinirea unui program comunitar special, care să promoveze sustenabilitatea financiară prin activități-

pilot, cum ar fi turism cultural, dezvoltarea artizanatului la domiciliu și expoziții istorice;

- Mosna- reparații, conservare și restaurare a Bisericii fortificate;
- Viscri- 1. realizarea unui Centru de informare pentru turiști; 2. amenajare muzeu în Biserica fortificată;

- Biertan- reabilitare și amenajare peisagistică a pieței „1 Decembrie” .
D: Întărirea capacității instituționale

- Implementarea și dezvoltarea inventarierii patrimoniului cultural național prin :

- 1. Furnizarea și instalarea unui sistem informatic pentru inventarierea patrimoniului cultural național;
- 2. Achiziționarea de servicii specializate tehnice pentru Biblioteca Digitală de Manuscrise Rare;

• Îmbunătățirea capacității instituționale a Unității de Implementare a Proiectului (UIP) pentru realizarea Proiectului;

• Formularea unei strategii parteneriale naționale pentru conservarea patrimoniului istoric, incluzând sprijin pentru înființarea unei inventarieri a patrimoniului cultural național;

- Educarea publicului și campania pentru sensibilizarea opiniei publice;
- Îmbunătățirea capacității de monitorizare și evaluare a UIP.

Pentru a permite finalizarea satisfăcătoare a obiectivelor proiectului , cum ar fi peisagistica la ansamblul sculptural Brâncuși, precum și cateva activități suplimentare, în concordanță cu obiectivele inițiale ale proiectului, la recomandarea Misiunii Băncii Mondiale de extindere a datei de finalizare a Proiectului, cu acordarea de prioritate maximă îndeplinirii satisfăcătoare a activităților Proiectului deja agreate în Acordul de Împrumut. Ministerul Culturii și Cultelor, a propus în anul 2002 luarea în considerare a finanțării unor noi obiective cultural prioritare în strategia ministerului de restaurare, consolidare, conservare și punere în valoare a patrimoniului de interes național și internațional,

monumente istorice care necesită intervenții structurale și funcționale, pentru asigurarea reintegrării lor în circuitul turistic și valorificării potențialului cultural-istoric, ca centre de interes pentru activități pivot ale comunității și care răspund următoarelor deziderate:

- o Testarea unor modalități noi de abordare, în vederea îmbunătățirii managementului în domeniu;
- o Dezvoltarea unei noi strategii parteneriale naționale pentru sectorul cultural, prin stabilirea unor aranjamente puternic stimulate de instituții recunoscute din sectorul cultural sau donatori;
- o Consultarea și participarea semnificativă a comunității pe tot parcursul activității;
- o Crearea unor activități generatoare de venituri care să contribuie la susținerea financiară pe termen lung a investiției culturale;
- o Prevederea unor finanțări limitate și pentru o perioadă de timp limitată, pentru asigurarea condițiilor de finalizare în termenul solicitat.

Partea E: Alte monumente istorice : Conace și Castele și Biserici sătești

Restaurarea unor structuri istorice, precum și întocmirea unor planuri detaliate, necesare pentru funcționarea și întreținerea fiecărei activități, precum și a unor planuri de finanțare:

- Casa Artelor Municipiul Sibiu;
- Castelul Sturdza, satul Miclăușeni, comuna Buftea, județul Iași ;
- Turnul Fierarilor, municipiul Sighisoara, județul Mures;
- Cetatea Calnic, amenajarea turnului, județul Alba;

Realizarea unor restaurări de biserici și sprijinirea unui program comunitar care să promoveze sustenabilitatea financiară a unor activități specifice:

- Biserica “Sfantul Gheorghe” din Comuna Belin, județul Covasna

- Biserica "Adormirea Maicii Domnului", din comuna Bixad, județul Covasna ;
- Biserica de lemn "Pogorârea Sfântului Duh", comuna Tisa, județul Hunedoara ;
- Biserica de lemn "Înălțarea Domnului", sat Săcalu de Padure, comuna Brâncovenești, județul Mureș.

♦ IMPLEMENTAREA PROIECTULUI ÎN PERIOADA 2001-2004

La sfârșitul anului 2000, la preluarea proiectului de către directorul actual de proiect sub directă coordonare a conducerii ministerului, singura realizare importantă a proiectului, restaurarea Coloanei fără Sfârșit, datorită inconsecvenței documentelor care au stat la baza licitației internaționale și a contractului de execuție încheiat, au condus ulterior ministerul la interminabile încercări de soluționare amiabilă, în cele din urmă la un litigiu cu contractorul.

În absența studiilor de fezabilitate ca bază a alocării împrumutului, estimările inițiale s-au dovedit nerealiste, rezultând economii foarte importante, economii care au fost ulterior fructificate prin suplimentarea obiectivelor împrumutului cu o categorie importantă de monumente istorice.

Totodată s-au depus eforturi substanțiale pentru completarea documentațiilor/avizelor de restaurare pentru a crea premisele necesare organizării licitațiilor în vederea contractării, proces care a prelungit perioada

de pregătire a proiectului și a atras insatisfacția băncii. Printr-o muncă dedicată și bine coordonată s-a realizat finalizarea tuturor obiectivelor proiectului, atât cele inițial propuse cât și cele suplimentar introduse ca urmare a economiilor importante realizate în procesul de management, respectiv de licitare, contractare și urmărire a realizării obiectivelor propuse.

În afara restaurării propriu -zise a unui număr important de monumente istorice, realizările importante ale proiectului sunt cele legate de creerea în premieră a unei rețele naționale pentru inventarierea patrimoniului cultural istoric, realizarea unei biblioteci digitale competitive la nivel internațional, asigurarea unui schimb de experiență cu specialiști de marcă care atrage recunoașterea internațională în domeniul restaurării și domeniilor conexe, generarea interesului pentru patrimoniul istoric și cultural, relevarea potențialului cultural și turistic pentru dezvoltări ulterioare de anvergură care pot schimba poziția patrimoniului dintr-una permanent consumatoare de fonduri bugetare în aceea de creatoare de venituri pentru asigurarea propriei existențe, cu atragerea de forță de muncă specifică domeniului precum și creerea unor poziții sociale noi, cu alte cuvinte o schimbare de mentalitate esențială în gestionarea problemelor legate de patrimoniul cultural.

Urmările implementării acestui proiect sunt în acest moment încă incomensurabile, ele urmând a-și arăta roadele într-o perioadă lungă de timp, generatoare de noi acțiuni și propuneri benefice pentru domeniul atât de important al patrimoniului cultural istoric.

Capitolul IV

Cultură scrisă. Lectură publică

Lectură publică

Strategia generală în domeniul lecturii publice a fost centrată, în perioada 2001-2004, pe inițierea, elaborarea și promovarea unor proiecte și programe susceptibile să conducă la:

- democratizarea accesului la cultură și informație;
- stimularea și dezvoltarea lecturii publice, prin garantarea accesului liber, gratuit și nelimitat la documentele aflate în biblioteci și la informațiile conținute de acestea;
- asigurarea cadrului normativ și legislativ specific domeniului bibliotecilor și lecturii publice;
- conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului documentar specific bibliotecilor

Programe naționale/zonale.

Programele și proiectele desfășurate de Ministerul Culturii și Cultelor în perioada de referință au contribuit, pe de o parte, la dezvoltarea și consolidarea rețelei bibliotecilor publice, instituții considerate strategice, ținând seama de aportul acestora la asigurarea condițiilor edificării societății informaționale și, pe de altă parte, la dezvoltarea, completarea și actualizarea colecțiilor acestei categorii de biblioteci, ceea ce a condus la creșterea gradului de satisfacere a nevoilor de lectură și informare ale utilizatorilor specifici.

Prin susținerea financiară și/sau logistică, în perioada 2001-2004, a unor programe și proiecte de anvergură națională (Programul Național de Achiziție de Carte și Abonamente la Reviste Culturale, Proiectul Catalogul Național Partajat etc.) sau zonală/locală relevante (digitizarea unor documente rare, a unor manuscrise care fac parte din „Colecțiile speciale”,

traducerea, editarea și difuzarea, în bibliotecile publice, a unor manuale, norme și metodologii de specialitate, târguri și saloane organizate de biblioteci, manifestări de genul „Zilele Bibliotecii...”, conferințe, seminarii, ateliere de lucru, sesiuni de Comunicări științifice, donații de carte), Ministerul Culturii și Cultelor a contribuit la:

- extinderea, democratizarea și diversificarea accesului cititorilor la documentele existente în bibliotecile publice și la informațiile/datele cuprinse în acestea;
- protejarea și lărgirea accesului utilizatorilor la conținutul documentelor de patrimoniu deținute de bibliotecile publice și de Biblioteca Națională a României, ca urmare a digitizării acestora;
- realizarea de importante economii în materie de resurse financiare, umane și de timp, prin colaborarea și partajarea resurselor și activităților bibliotecilor publice;
- sprijinirea procesului de învățământ și cercetare;
- alinierea la recomandările și standardele internaționale ale domeniului;
- realizarea compatibilității cu proiectele, programele, activitățile și legislația existente în plan internațional, având drept consecință facilitarea participării României, ca partener, la derularea unor proiecte și programe internaționale.

Programe și proiecte legislative și normative

În perioada 2001-2004 Ministerul Culturii și Cultelor s-a preocupat de crearea și/sau ameliorarea cadrului legislativ și normativ specific domeniului bibliotecilor și lecturii publice, inițiind, elaborând sau participând la elaborarea, promovarea și aplicarea unui pachet de acte normative și leg-

islative care au contribuit la dezvoltarea și îmbunătățirea modului de organizare și funcționare a instituțiilor și organismelor domeniului de referință:

- colaborarea la elaborarea Proiectului de Lege a Bibliotecilor (Legea nr. 334/2002) și la redactarea amendamentelor la această lege;
- elaborarea amendamentelor la Legea nr. 111/1995 (Legea Depozitului Legal);
- elaborarea Proiectului de Hotărâre de Guvern privind organizarea și funcționarea Oficiului Național de Servicii pentru Biblioteci.

Comisia Națională a Bibliotecilor

Documentele elaborate și aprobate de CNB

- Regulamentul de organizare și funcționare a CNB;
- Constituirea subcomisiilor CNB;
- Regulamentul cadru de funcționare a bibliotecilor din sistemul național de biblioteci (Document aprobat de MMC și difuzat în rețeaua bibliotecilor publice).
- Elaborarea și prezentarea „Raportul anual privind starea sistemului național de biblioteci”;
- Criterii de atestare a specialiștilor și experților în domeniul protejării, evaluării și restaurării bunurilor culturale și de patrimoniu din biblioteci;
- Norme pentru împrumutul interbibliotecar intern;
- Strategia sistemului național de biblioteci pe perioada 2004-2007;
- Metodologia sistemului de statistică a bibliotecilor;
- Strategia și programul de realizare a Catalogului Național Partajat;
- Strategia și programul de realizare a Bibliotecii Virtuale Naționale;
- Metodologia de organizare a inspecției în biblioteci;
- Amendamente la Legea bibliotecilor;
- Criterii de selecție a personalului și de ocupare a funcțiilor de conducere și de specialitate.
- **Programul de formare și perfecționare profesională a bibliotecarilor din bibliotecile publice a cuprins:**

- cursul *Informație și Interacțiune Comunitară pentru Promovarea Drepturilor Omului*, inițiat de Fundația „Concept” și cofinanțat de Uniunea Europeană (prin Programul „Inițiativa Europeană pentru Democrație și Drepturile Omului”), realizat în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor.

Cursul a avut ca obiectiv:

- diseminarea informației legate de protecția drepturilor omului și stimularea interesului comunităților locale pentru cunoașterea acestor drepturi și a subiectelor conexe;
- constituirea unei surse gratuite de informare și documentare, concomitent cu alocarea unui spațiu de liberă exprimare și schimb de idei, prin intermediul site-ului Fokus – Drepturile Omului;
- asigurarea unui flux continuu și consistent de informație privind protecția drepturilor omului, așa cum apare ea reflectată în actele și documentele oficiale ale instituțiilor europene.

Proiectul, la care, într-o primă fază, a participat un număr de 9 biblioteci județene și Biblioteca Metropolitană București, a avut ca scop promovarea unei noi funcții a bibliotecilor publice românești – aceea de centre de educație permanentă, contribuind major la modernizarea produselor și serviciilor oferite de bibliotecile publice, la mai buna lor integrare precum și în spațiul comunității servite, la creșterea semnificativă a componentei formativ-educative a misiunii sociale a acestor instituții;

- Traducerea și editarea *Manualelor de instruire digitală*, elaborate în cadrul Programului PULMAN, program coordonat de Direcția Generală pentru Societatea Informației a Comisiei Europene și la care România participă, în calitate de partener.

Manualele au fost multiplicare și difuzate tuturor bibliotecilor publice din România.

Programe și proiecte ale Bibliotecii Naționale a României

Programul „Biblioteca digitală a manuscriselor și cărților vechi”, proiect finanțat prin Programul „Patrimoniul Cultural”, derulat de Ministerul

Culturii și Cultelor, împreună cu Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare. În cadrul acestui program au fost digitizate 180.000 de pagini deținute de „Biblioteca „Bathyanem” – Alba Iulia, filială a Bibliotecii Naționale a României. Din bugetul bibliotecii, s-a cheltuit suma de 69.421.105 lei, reprezentând cheltuieli materiale și cheltuieli de deplasare a persoanei desemnate, responsabilă de proiect din partea bibliotecii (reprezentând diurna și transportul), cheltuielile de cazare fiind suportate din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor.

Clasarea la categoria tezaur a 10 u.b. mss, cu valoare excepțională și a 10 u.b.mss.

Participarea la evenimente culturale de anvergură:

- expoziție organizată în colaborare cu Teatrul Național „I.L. Caragiale” București, sub patronajul Ministerului Culturii și Cultelor, cu tema: „Memoria unei civilizații: Sankt-Petersburg 1703-2003”, vernisată în prezența domnului acad. Răzvan Theodorescu, Ministrul Culturii și Cultelor și a domnului Alexandr Alexandrovici Tolkaci, ambasadorul Federației Ruse în România.
- expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național Militar, cu prilejul împlinirii a 190 de ani de la nașterea artistului cu tema: „Carol Pop de Szathmari – martor al epocii”;
- expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național de Artă cu tema: „Ciclul Arcimboldo” (tablouri din donația făcută Bibliotecii de către văduva artistului);
- organizarea sărbătoririi Zilei Naționale a României – 1 Decembrie 2001 – la Ambasada României din Thailanda, în colaborare cu Biblioteca Națională a Thailande (expoziție și donație de carte);

- expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Militar Național cu tema: „Copiii și copilăria în fotografia secolului al XIX-lea”;
- expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național Cotroceni cu tema: „Manuscrise, însemnări și cărți cantacuzine în Țările Române, sec. XIV-XIX”;
- expoziție organizată în colaborare cu Muzeul Național Cotroceni cu tema: „Sub semnul cărții: Între pasiune și destin”, cuprinzând texte literare care au aparținut reginelor României: Elisabeta (Carmane Sylva) și Maria;
- inaugurarea sălii de lectură „Românii de pretutindeni”, inițiativă promovată de Ministerul Afacerilor Externe, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni, în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor;
- valorificarea patrimoniului cultural național mobil – tipărirea primelor 2 volume din Catalogul „Ex-libris” în colecția Bibliotecii Naționale a României
- s-au donat 57.721 u.b. carte bibliotecilor județene, orașenești, comunale, iar la solicitarea Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Culturii și Cultelor au fost donate 14.788 u.b. carte diferitelor biblioteci naționale sau instituții de cultură din străinătate;
- creșterea colecțiilor (prin achiziție publicații, donații, schimb internațional): 108.171 u.b. în valoare de 10.097.736.560,50 lei;
- s-au acordat 122.330 coduri ISBN pentru 902 noi edituri, 2.472 coduri ISSN pentru titluri de noi periodice și la programul CIP au participat 3.995 edituri (realizându-se 37.376 descrieri bibliografice);
- în perioada 2001 – 2004 pentru Obiectivul de Investiții Biblioteca Națională a României a fost cheltuită suma de 137.000.000 mii lei.

Capitolul V

Educația permanentă și promovarea culturii tradiționale

Strategia Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul educației permanente și al civilizației tradiționale pe perioada 2001-2004 a pornit de la necesitatea învățării pe tot parcursul vieții, promovată de UNESCO în 1977, în cadrul celei de a V-a Conferințe Internaționale a Educației Adulților.

În concordanță cu această cerință și cu Programul de guvernare pe 2001-2004, activitatea Ministerului Culturii și Cultelor în acest domeniu a fost centrată pe elaborarea și promovarea unor programe și proiecte culturale, care să contribuie la îmbunătățirea activității cultural-educative, desfășurate prin așezămintele culturale și centrele de cultură.

Principalele programe derulate în perioada 2001-2004 au vizat:

A. Dezvoltarea resurselor umane – Programul a fost realizat în colaborare cu IIZ-DVV – Proiect România - Asociația Universităților Populare Germane, Centrele Județene pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Giurgiu, Bistrița-Năsăud, Prahova, Bihor, Direcțiile Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Sălaj, Botoșani, Brăila, Caraș-Severin, Bihor și Școala de Arte și Meserii Sibiu.

În cadrul acestui program s-au avut în vedere:

1. perfecționarea personalului din așezămintele culturale, pentru a oferi servicii de calitate și cât mai variate;
2. centrarea învățării pe individ, dar și pe aspirațiile colective;
3. calitatea și relevanța învățării;
4. creșterea și diversificarea ofertei cultural-educative, a modalităților de exprimare cultural-artistică.

B. Pregătirea instituțiilor în vederea integrării europene.

În cadrul acestui program s-au derulat mai multe seminarii care au fost moderate de experți germani și francezi și care au vizat armonizarea și

compatibilitatea formelor și structurilor de învățare din așezămintele culturale românești (case de cultură, cămine culturale, universități populare, centre județene de conservare și promovare a civilizației tradiționale, școli populare, centre zonale pentru educația adulților) cu cele similare din UE;

C. Festivalul Șanselor Tale („Săptămâna educației permanente”), festival care a înregistrat 5 ediții și al cărui obiectiv principal îl reprezintă promovarea programelor de educație destinate adulților și crearea de parteneriate active între furnizorii de diverse oferte educaționale din aria guvernamentală și neguvernamentală;

D. Colaborare și cooperare cu administrația publică, ministere, instituții, ONG-uri (IIZ-DVV – Proiect România - Asociația Universităților Populare Germane Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, ANUP - Asociația Universităților Populare din România, Societatea Română de Televiziune), care s-a concretizat în realizarea schimbului de informații și învățare reciprocă;

E. Promovarea și valorificarea obiceiurilor și tradițiilor populare, a ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale, prin:

- includerea în programele de activitate a așezămintelor culturale a unor teme legate de creația folclorică și de meșteșugurile tradiționale și industriale;
- protejarea proprietății intelectuale asupra produselor realizate de artizanii și creatorii populari;
- amenajarea de puncte muzeistice;
- întocmirea monografiei localității;
- stimularea unor manifestări cu caracter național sau internațional de valorificare a folclorului și artei tradiționale românești;
- inițierea și derularea unor programe de cercetare;

F. Promovarea imaginii României:

Proiect concretizat prin:

- participarea unor ansambluri și formații artistice la festivaluri internaționale;
- participarea specialiștilor în domeniul educației permanente din așezămintele culturale la diferite conferințe și seminarii internaționale.

G. Programul legislativ

Definitivarea Proiectului Legii 292/2003 a așezămintelor culturale și a Normelor metodologice de aplicare a Legii 292/2003 și a regulamentelor cadru de organizare și funcționare pentru fiecare categorie de așezământ cultural (cămine culturale, case de cultură, școli populare de arte și meserii, centre de conservare și promovare a culturii tradiționale, centre de cultură, centre zonale pentru educația adulților, universități populare);

H. Centrele de Cultură (Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și „Arcus”, „Rosetti-Tescanu – George Enescu”, „Apostu” și Centrul European de Cultură Sinaia)

În domeniul centrelor de cultură activitatea s-a focalizat pe:

- creșterea și diversificarea ofertei culturale, a formelor culturale artistice;
- cuprinderea unei palete mai diversificate a genurilor artistice și a unor forme mai atractive și mai accesibile pentru diseminarea și ofertarea evenimentului cultural – artistic;
- promovarea formelor artistice experimentale în spațiile neconvenționale, concomitent cu recuperarea formelor tradiționale ale artei interpretative și ale exprimării artistice;
- promovarea valorilor culturale locale în circuitul național și internațional de valori;
- protejarea patrimoniului cultural național aflat în administrare, prin instituționalizarea parteneriatului cu autoritățile laice și bisericești locale.

Proiecte național-zonale inițiate în perioada 2001-2004

A. Civilizație tradițională

1. Cercetarea „Satul românesc contemporan”

Proiectul prevede realizarea unor cercetări de către Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, împreună cu centrele județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale, prin care s-au urmărit:

- cercetarea stadiului actual al tradițiilor și creațiilor populare specifice fiecărei zone etnofolclorice și a întregului teritoriul național;
 - conservarea și promovarea valorilor spiritualității românești.
- #### 2. „Salvați căminul cultural care prevede”:
- readucerea căminului cultural la destinația pentru care a fost înființat;
 - protejarea și conservarea tradițiilor și obiceiurilor populare, expresie a identității etno-lingvistice culturale și religioase.

3. Editarea Mini CD-Rom-ului realizat de Direcția Educație Permanentă și Civilizație Tradițională care cuprinde imagini din România, având ca suport muzical cântecele Ionelei Prodan și care a fost difuzat la ministere și ambasade.

4. „Gala Folclorului Românesc”, care și-a propus omagierea marilor personalități din domeniul folclorului (soliști vocali și instrumentiști și cercetători din domeniul folclorului.

5. Primul „Festival al fanfarelor țărănești” organizat în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Caraș-Severin;

6. Festivalul Național „Floare de Tei”, organizat în colaborare cu Consiliul Județean Ilfov și Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Ilfov și care își propune promovarea romanței românești autentice.

B. Educație permanentă

1. Seminariile naționale „Noul manager relațional” și „Înțelegerea și gestionarea stresului. Cum să comunicăm pentru a ne înțelege mai bine în societate”

Seminariile au fost organizate de Ministerul Culturii și Cultelor în colaborare cu C.N.R. European Consultant – Franța, cu Direcția pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Sălaj și Centrul Zonal pentru Educația Adulților – Șimleul Silvaniei, Brașov și Casa de Cultură și Căminul Cultural Drajna din județul Prahova.

Seminarul s-a finalizat cu eliberarea unui certificat recunoscut în UE.

2. Colocviul Național „Centrele de rezidență artistică – raportare românească la modelul și experiența europeană” organizat de Centrul de Cultură Arcuș în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor și Programul Cultural Elvețian în România.

3. Proiectul „Euroregion – Stabilitate prin educația permanentă” organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare Germane) și Centrul Zonal pentru Educație Permanentă Arad.

Proiectul și-a propus perfecționarea profesională unitară a directorilor de cămine culturale și case de cultură din România (județele Arad, Hunedoara, Botoșani), Ungaria și Iugoslavia cu cei din instituțiile similare în UE;

4. Proiectul „Relația dintre administrația publică locală și căminele culturale”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor în colaborare cu IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare Germane), Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Prahova, Primăria și Căminul Cultural Drajna.

Proiectul a cuprins 3 module, la derularea lui participând directori de cămine culturale și primari din țară și județul Prahova.

5. Proiectul „Modelul Activităților de Informare și Ghidare în Educația Adulților” inițiativă a IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare Germane) realizat în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor și a Centrelor Zonale pentru Educația Adulților Bocșa, Târgu Mureș, Cluj.

Acest proiect și-a propus să învețe adulții:

- cum să dobândească noi cunoștințe;
- cum să folosească oportunitățile în domeniul educației și învățării;
- cum să utilizeze formele variate de asistență, în scopul unei învățări eficiente.

6. Proiectul „Îmbunătățirea calității vieții seniorilor din România. Instruirea facilitatorilor”. Proiectul și-a propus:

- îmbunătățirea activității cu seniorii;
- caracteristicile de vârstă ale seniorilor;
- terapia complementară în menținerea sănătății și amânarea îmbolnăvirii;
- legislația românească în domeniul asistenței sociale a persoanelor vârstnice;
- comunicare între generații; atitudinea față de vârstă a treia;
- schimbul de idei și bune practici.

Proiectul a fost inițiat de IIZ-DVV – Proiect România și a fost derulat în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor, Institutul de Instruire și Consultanță Odysse, Baarn, The Netherlands, Institutul Național Italian pentru Cercetare și Asistența Persoanelor Vârstnice, Ancona.

7. Seminarul „Animatorii rurali și rolul lor în dezvoltarea agroturismului și turismului cultural” organizat de Ministerul Culturii și Cultelor și în colaborare cu IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare Germane).

Principalele programe inițiate de direcțiile județene pentru cultură, culte și patrimoniu cultural național

A. Civilizație Tradițională

1. Târgul de ceramică tradițională „CUCUTENI 5000”, în organizarea Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Iași și a Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași;

2. Olimpiada națională „Meșteșuguri artistice tradiționale”, organizată de Complexul Muzeal „ASTRA” Sibiu;

3. Festivalul Internațional de Muzică Corală „D.G. Kiriak”, în organizarea Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Argeș, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Argeș.

4. Festivalul Concurs Național al Cântecului Păstoresc „Miorița” 2002, organizat de Direcția Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Harghita, Consiliul Cultural Județean Harghita, Consiliul Local Toplița și Ansamblul Profesionist „Rapsodia Călimanului”.

5. Festivalul Național „Inimi fierbinți în țara de piatră” organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Alba și Casa de Cultură Abrud;

6. Festivalul folcloric „Ciobănașul”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Covasna și Casa de Cultură Întorsura Buzăului;

7. Festivalul Coral Internațional „Samfest 2003”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Satu Mare, Consiliul Județean și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare;

8. Festivalul Internațional „Carpați 2003”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Argeș;

9. Festivalul Internațional de Folclor „Vatra”, ediția I-a, Săptămâna Senegaleză, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Botoșani;

10. Festivalul Internațional al Bănățenilor de Pretutindeni, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Timiș, prefecturile și consiliile județene din Timiș, Arad și Caraș-Severin;

11. Festivalul de Căntece și Jocuri Tradiționale „Trandafir de la Moldova”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Iași și Centrul Creației Populare Iași;

12. Târgul de Ceramică Tradițională „Cucuteni 5000”, organizat de Ministerul Culturii și Cultelor, în colaborare cu Direcția Județeană pentru

Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Iași și Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași;

Activități organizate de Centrele de Cultură

1. Centrul European de Cultură Sinaia

- Festivalul „Enescu și muzica lumii”, organizat între 16-19 august (4 ediții între 2000-2004), cu participarea unor interpreți români și străini cu mare renume internațional.

- Concert de „Colinde de Crăciun” organizat în luna decembrie a fiecărui an în preajma sărbătorilor de Crăciunului.

2. Centrul de Cultură „Rosetti-Tescanu – George Enescu”

- Festivalul Internațional „Enescu – Orfeu Moldav” cu participarea unor muzicieni din Italia, SUA, Elveția, Republica Moldova, România.

- Promovarea talentelor românești și perfecționarea prin clase de master conduse de mari maeștri din țară și străinătate (Șerban Lupu, Lory Wallfisch, Iulian Trofin, Georgeta Stoleriu).

3. Centrul de Cultură Arcuș

- Parteneriatul cu ECUMEST în proiectul „Balcan – expres oprește la Sfântu Gheorghe” susținut de Fundația „Pro Helveția” și Ministerul Culturii și Cultelor.

- Stagii de rezidență artistică în domeniul artelor plastice (Simpozionul de artă plastică în rezidență, Atelierul de gravură, Simpozionul artistic în spații multietnice și multiculturale, Atelierul „Arte Diem” – ediția I) cu participarea unor valori reprezentative ale artei românești contemporane (Ion Sălișteanu, Iuri Isar, Dorin Coltofeanu, Simona Tănăsescu, Simion Crăciun);

- Programul „sTART” de promovare a tinerelor talente interpretative (artă plastică – Luminița Gliga; muzică – Nemeth Csaba; teatru – Elena Popa, tineri artiști care s-au consacrat la nivelul artei interpretative naționale

după debutul lor în cadrul unor proiecte artistice inițiate și organizate de Centrul de Cultură Arcuș)

4. Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale București

- Festivalul Internațional de Film Etnologic și Etnografic „Ethnos” (2004 – ediția a X-a, Bacău, în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale și Centrul de Cultură „George Apostu”)
- Salonul Internațional de Artă Naivă (edițiile 2001, 2003);
- Ștergarul românesc (noiembrie).

B. Educație Permanentă

- Seminarul „Strategia de dezvoltare a universităților populare din mediul rural, rolul caselor de cultură și al căminelor culturale în educație adulților”, organizat de Centrul Zonal pentru Educația Adulților Babadag, Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național și Direcția Educație Permanentă și Civilizație Tradițională din Ministerul Culturii și Cultelor.
- Seminarul „Inițierea de noi centre zonale pentru educația adulților în zona Munteniei (modul I și II), organizat de Ministerul Culturii și Cultelor și IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare

Germane) în colaborare cu Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Giurgiu și Centrul Zonal pentru Educația Adulților Brașov.

- Programul „Formare formatori” care a cuprins 3 module și care a fost inițiat de Ministerul Culturii și Cultelor și realizat în colaborare cu IIZ-DVV – Proiect România (Asociația Universităților Populare Germane), Centrele Județene pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Giurgiu, Bistrița-Năsăud, Prahova, Vrancea și Direcțiile Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Botoșani, Sălaj, Caraș-Severin, Tulcea, Bihor, Brăila, Suceava și Școala Populară de Arte și Meserii Sibiu.

BAZA DE DATE

Indicatori statistici:

- cămine culturale - 6.177
- case de cultură - 228
- școli populare - 39
- 4 – centre de cultură (Centrul de Cultură „George Apostu, Centrul de Cultură „Rosetti-Tescanu – George Enescu”, Centrul de Cultură Arcuș și Centrul European de Cultură Sinaia)

În perioada 2001 – 2004 Ministerul Culturii și Cultelor a acordat sprijin financiar unui număr de aproximativ 260 de proiecte.

Capitolul VI

Instituții de spectacole

Teatru

Perioada 2001-2004 a însemnat pentru Ministerul Culturii și Cultelor asumarea Programului de guvernare, pe baza căruia au fost promovate politici culturale ample, moderne, democratice.

În acest spirit, și în domeniul artei teatrale s-a urmărit diversificarea ofertei, prin dezvoltarea unor programe și proiecte de gen care să încurajeze tinerii creatori (dramaturgi, actori, regizori, scenografi, compozitori, coreografi etc.) și, totodată, au fost stimulate categorii numeroase de public potențial.

Principalele proiecte au fost grupate în cinci programe de anvergură:

OPUS, dedicat sprijinirii și promovării creației teatrale, muzicale și coregrafice românești contemporane, sub toate ipostazele, prin:

- realizarea de festivaluri, turnee și alte manifestări specifice;
- achiziționarea și editarea de partituri, piese de teatru, realizarea de CD;
- concursuri de creație.

IMAGO, dedicat dezvoltării artelor spectacolului în spațiul teatral, muzical și coregrafic, prin:

- realizarea de festivaluri, turnee în țară ale instituțiilor profesioniste de spectacol de rang național;
- realizarea de concursuri;

ARTIS MUNDI, dedicat promovării imaginii artei românești în lume, prin:

- participarea la festivaluri, concursuri și turnee internaționale;
- intensificarea schimburilor culturale internaționale;

JUVENTUTE, dedicat încurajării tinerelor talente apărute în spațiul artistic românesc, prin:

- gale, festivaluri și concursuri pentru tinerii artiști în țară și străinătate;
- participarea la simpozioane, ateliere de creație, cursuri de perfecționare și măiestrie artistică în țară și în străinătate.

ONG, dedicat stimulării inițiativei particulare în artă, menit să încurajeze ONG în domeniul teatral, muzical și coregrafic, prin:

- proiecte culturale originale și neconvenționale;
- festivaluri, simpozioane, întâlniri, ateliere de creație;
- schimburi culturale internaționale.

Principalele proiecte dezvoltate în acești ani au fost:

„Anul Caragiale – 2002 – Aniversare UNESCO”, în cadrul căruia au fost susținute și promovate montări noi ale textelor marelui dramaturg, inclusiv „Integrala Caragiale”, la Teatrul Național din Târgu-Mureș. Dramaturgul a fost omagiat în străinătate (Germania, Franța) prin spectacole, simpozioane, mese rotunde, lansări de carte etc.

Cu ocazia „Anului Caragiale”, Ministerul Culturii și Cultelor a realizat un site dedicat dramaturgului și a editat opera dramatică integrală, în limba franceză.

Sub semnul continuității a stat organizarea festivalurilor intrate în tradiție:

- Festivalul Național de Teatru „I.L. Caragiale” – (ediții anuale)
- Festivalul Internațional de Teatru la Sibiu
- Festivalul Shakespeare – Teatrul Național din Craiova
- Gala Tânărului Actor – Mangalia
- Festivalul Dramaturgiei Contemporane – Brașov

- Festivalul „Atelier” la Târgu Mureș
- Festivalul Dramaturgiei Românești la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara

Au fost inițiate manifestări noi ale genului, menite să contribuie la promovarea creației românești și la creșterea calitativă a artelor spectacolului:

- Face-à-Face – proiect de promovare reciprocă a creațiilor teatrale române și franceze (spectacole, colocvii, volume de dramaturgie s. a.)
- Congresul Mondial al Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru
- Festivalul Internațional de Teatru Evreiesc „A. Goldfaden”, la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași
- Festivalul Comediei Românești la Teatrul de Comedie
- Gala Noilor Generații „Capul de... regizor” la Buzău
- Clubul Teatrelor Naționale, Teatru Național „I.L. Caragiale”
- Anul „Ștefan cel Mare și Sfânt” omagiat prin punerea în scenă a capodoperei „Apus de Soare” la Teatrul Național „I.L. Caragiale” București și Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași
- Anul „Eugen Ionesco” cu spectacole omagiale la Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca și „Theatrum Mundi”
- Centenar „A. P. Cehov” cu spectacole la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași și participarea la Festivalul „Cehov” de la Chișinău

În cadrul susținerii inițiativelor particulare și în vederea promovării activității ONG-urilor, conform Legii nr. 49/2003 (susținerea și finanțarea asociațiilor și fundațiilor), au fost susținute logistic și financiar proiecte propuse de: UNITER, Asociația culturală pentru educație creativă „Persona”, Asociația Teatrului Folcloric din România și Republica Moldova etc.

A existat o bună colaborare cu teatre particulare: Teatrul LUNI de la Green Hours și Teatrul Act.

Sub semnul diversificării și al noului s-au derulat manifestări teatrale cu un mare impact la public:

- „Zilele Teatrului Românesc în Traduceri”, seminar româno-francez, la Teatrul Național „Mihai Eminescu” din Timișoara.

- S-au realizat coproducții românești cu participarea unor valoroși oameni de teatru din străinătate: regizori, scenografi, compozitori din Ucraina, Franța, Ungaria, SUA, Canada etc.

- A fost derulat proiectul „Mnemosyne” realizat de Asociația Româno-Franceză din Marsilia în colaborare cu Ministerul Culturii și Cultelor în anii 2003-2004. În cadrul acestuia au fost susținute financiar și logistic spectacole de teatru, cum ar fi premiera cu piesa „Un om” de A. Camus – dramatizare și regie Cătălina Buzoianu, cu actori de marcă români și francezi (Maia Morgenstern, Horațiu Mălăele) sau recitalul de muzică al Sandei Popa și al lui A. O. Popa – violă și clarinet,

- Începând cu anul 2002, au fost instituite Premiile Naționale ale Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul teatrului – acordate anual celor mai valoroși creatori din domeniu.

Muzică

Pentru punerea în aplicare a politicilor culturale incluse în **Programul de guvernare 2001-2004**, Ministerul Culturii și Cultelor a conceput și derulat un sistem de susținere și promovare a creației originale și a artei interpretative românești, concretizat în patru programe:

Programul dedicat creației românești contemporane.

În cadrul acestuia, s-a derulat *Strategia de promovare și susținere a creației originale*, prin *Programul național de achiziții muzicale*, care a beneficiat de fonduri corespunzătoare, alocate în sesiuni semestriale, prin consultarea organismelor de specialitate ale Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. Totodată, au fost susținute proiecte culturale destinate muzicii noi, între care cele mai importante au fost:

Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, festival cu participare internațională ce s-a desfășurat anual la București și *Zilele Muzicii Contemporane de la Bacău*;

Programul destinat artelor spectacolului.

Programul a propus și a realizat încurajarea actului artistic de calitate, a premierelor și refacerilor semnificative, în montări de anvergură, menite să ridice standardul de performanță al prezentărilor stagiunilor muzicale și să ofere publicului meloman un nivel european de prestație artistică. Programul a susținut proiecte culturale importante, evenimente și festivaluri muzicale care au contribuit la diversificarea ofertei culturale, în București și în ale importante orașe. Între festivalurile muzicale de anvergură sprijinite logistic și financiar de Ministerul Culturii și Cultelor, care s-au derulat cu regularitate, se numără:

- Festivalul Internațional „Timișoara Muzicală”;
- Zilele Muzicale Târgumureșene;
- Festivalul Muzicii de Cameră de la Brașov;
- Toamna Muzicală Clujeană;
- Zilele Muzicale Sătmărene;
- Festivalul Internațional „Constantin Silvestri”;
- Concursuri naționale de interpretare, precum „Eugenia Moldoveanu”, „Paul Constantinescu”, „Mihail Jora”.

Toate aceste manifestări au cuprins concerte simfonice, vocal-simfonice, camerale și corale, realizate de artiști de prestigiu din țara noastră și de peste hotare.

Programul de afirmare și încurajare a tinerelor generații de muzicieni.

În cadrul programului, a fost promovată participarea tinerilor muzicieni la concursuri și festivaluri internaționale.

Programul dedicat afirmării artei muzicale românești în lume.

Programul a contribuit, prin susținerea participării la evenimente naționale și internaționale, la redimensionarea vieții muzicale, în context

european, la crearea unui cadru stimulativ pentru profesioniști ai artei spectacolului.

În perioada 2001 – 2004, s-au remarcat două evenimente muzicale majore, la reușita cărora Ministerul Culturii și Cultelor a contribuit prin mijloacele sale specifice:

▪ **Festivalul și Concursul Internațional „George Enescu”**, care a adus, la București, soliști, dirijori și ansambluri de renume mondial. Concursul a reprezentat o izbândă a școlii românești de interpretare în planul afirmării tinerelor talente

▪ **„Festivalul Artelor”** – ediția I-2004 - a îmbinat, original, muzica, arta cuvântului, a gestului și formele plastice, într-o dimensiune deosebit de atrăgătoare. Artiști români de valoare – din țară sau din diaspora – , precum și personalități de primă mărime ale vieții muzicale europene, au dat strălucire acestui eveniment artistic.

Rezultate semnificative

Programele și proiectele teatrale din ultimii patru ani - susținute de Ministerul Culturii și Cultelor - au promovat dramaturgia nouă românească (Ștefan Caraman, Peca Ștefan, Petre Barbu, Paul Cilianu, Gianina Cărbunariu s. a.) și regia tânără (Radu Afrim, Radu Alexandru Nica, Gianina Cărbunariu, Claudiu Goga, Alice Barb, Chris Simion etc.)

A fost extinsă activitatea de promovare și susținere a lucrărilor originale, cu o creștere de 40% a premierelor românești și o creștere a numărului de spectatori cu 27%.

Impact educațional - Societate civilă

Diversificarea tipurilor de spectacol (de la text la regie, spațiu de joc în locuri neconvenționale, spectacole interactive etc.) a determinat creșterea spectaculoasă a interesului public pentru teatru. În acest sens, s-au remarcat

Teatrul Național „I.L. Caragiale” din București, Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, Teatrul Maghiar de Stat din Cluj-Napoca.

Trebuie subliniat faptul că atât valoarea în sine a spectacolelor de teatru, calitatea textelor dramatice originale, sondarea dramaturgiei contemporane europene, cât și valoarea școlii de teatru din România și promovarea internă și internațională a mișcării teatrale românești fac din teatrul românesc un teatru performant, ce răspunde total criteriilor și exigențelor Uniunii Europene. Tot în spiritul acquis-ului comunitar, se dezvoltă continuu încurajarea, susținerea – logistică și financiară – de către Ministerul Culturii și Cultelor a proiectelor Societății Civile (ONG-uri, teatre particulare), cum sunt UNITER, Fundația „D’AIA”, Fundația ATAC.

Imagine

Spectacolele – în premieră, festivalurile de teatru de marcă, cartea de teatru, alte proiecte teatrale importante au fost permanent reflectate în mass-

media. Se observă, ca un factor important, schimbarea mentalității salariaților din instituțiile publice de teatru, în sensul alinierii la mijloacele moderne de informare/comunicare, în așa fel încât se pot accesa site-uri ale teatrelor, cu coordonatele lor, dar și cu informația repertorială actualizată.

Este susținută permanent activitatea CIMEC - Centrul de memorie și informare culturală, pentru banca de date din domeniul teatrului.

Grad de acoperire financiară

Ministerul Culturii și Cultelor a asigurat acoperirea financiară de sută la sută pentru proiectele proprii (Festivalul Național de Teatru „I.L. Caragiale”, Congresul Mondial AICT, Premiile Naționale ale Ministerului Culturii și Cultelor s. a.)

Și a avut o contribuție financiară de 15 până la 90% pentru anumite proiecte teatrale, în funcție de importanța lor, pe plan național și internațional.

Capitolul VII

Minoritățile naționale

Multiculturalismul, dialogul între comunitățile majoritare și minoritare care conviețuiesc de sute de ani în România, conservarea identităților specifice etniilor sunt valori care au fost constant promovate prin strategia Ministerului Culturii și Cultelor nu numai în calitate de componente intrinseci ale culturii naționale, ci și pentru că reprezintă sunt orientări prioritare ale politicii culturale europene, susținute prin Recomandări și Convenții ale Consiliului Europei și prin Art. 151 al Tratatului Comunității Europene de la Maastricht.

În perioada 2001 – 2004, Ministerul Culturii și Cultelor a continuat să pună în practică strategia adoptată prin programul special destinat problematicei culturale a minorităților naționale din România. Astfel, au fost elaborate două strategii sectoriale: prima, destinată, în general, tuturor minorităților naționale existente în țara noastră denumită PROETNICULTURA, cealaltă rezervată implementării și aplicării în practică a Direcției de acțiune „Cultură și Culte”, din programul Guvernului României, privind „Îmbunătățirea Situației Romilor”, conform H.G. nr. 430 / 2001, intitulată ROMII 2001 – 2004 – ÎMPREUNĂ PENTRU EUROPA.

Strategia generală a Ministerului este armonizată cu obiectivele prevăzute la Capitolul X – Relații interetnice, din Programul de Guvernare pe perioada 2001 – 2004, și a urmărit promovarea și asigurarea unui cadru permanent favorabil de protejare și sprijin logistic, material și de specialitate pentru salvarea, păstrarea, conservarea, punerea în valoare, dezvoltarea și exprimarea liberă a identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a minorităților naționale din România, de promovare a spiritului de toleranță etnică, de respect reciproc, de evidențiere a interculturalității și a dialogului între culturi, de dezvoltare a diversității culturale în folosul întregii societăți, de colaborare și menținere a unei legături permanente cu alte instituții guvernamentale de profil, precum și cu organizațiile neguvernamentale din țară și din străinătate.

Programele, proiectele și manifestările cultural științifice au fost inițiate în majoritatea cazurilor de către organizații neguvernamentale ale minorităților naționale, în colaborare cu alte direcții de specialitate ale Ministerului Culturii și Cultelor, în parteneriat cu unitățile subordonate acestuia, cât și cu alte instituții guvernamentale și O.N.G. din țară și din străinătate.

Urmare acestei colaborări, sursele de finanțare a programelor și proiectelor care se înscriu în programul național PROETNICULTURA sau ROMII 2001 – 2004 – ÎMPREUNĂ PENTRU EUROPA au fost următoarele:

- Ministerul Culturii și Cultelor;
- direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, din alocațiile bugetare primite cu destinația „acțiuni culturale”;
- instituții publice de cultură, indiferent de subordonare, din bugetele proprii;
- Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul fostului Minister al Informațiilor Publice;
- instituții și O.N.G. ale minorităților naționale sau ale acelor instituții, organizații care derulează programe și proiecte pentru minorități (din țară și din străinătate).

În acest sens, au fost sprijinite logistic, material și cu asistență de specialitate programele, proiectele, manifestările și acțiunile științifice sau cultural-artistice care au susținut următoarele domenii:

- cercetarea istorică, etnologică și punerea în valoare a rezultatelor acestor cercetări prin organizarea de seminarii, simpozioane și alte manifestări științifice, cu posibilitatea publicării acestor rezultate în volume sau în reviste de specialitate;
- aniversarea sau comemorarea unor personalități culturale marcante și a unor evenimente istorice importante din viața minorităților naționale din România;

- susținerea, dezvoltarea și punerea în valoare a creației din domeniul literaturii, muzicii, teatrului, artei plastice, filmului, artei foto;
- susținerea și protejarea creațiilor și obiceiurilor tradiționale, folclorice și religioase, prin expoziții, târguri, festivaluri, concursuri de folclor, sărbători și recitaluri de muzică religioasă etc;
- protejarea și punerea în valoare a bunurilor culturale mobile și imobile, în colaborare cu direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului;
- conservarea și valorificarea limbii materne prin tabere de creație, de cunoaștere și perfecționare a limbii, concursuri de poezie, de proză, de dramaturgie, recitări etc.
- susținerea dimensiunii interculturale prin facilitarea accesului public la valorile culturale ale minorităților naționale, precum și pentru cunoașterea reciprocă a culturilor;
- crearea unei bănci de date privind problematica culturii minorităților naționale.

O atenție deosebită a fost acordată și anul acesta continuării – printr-o strategie sectorială a Ministerului Culturii și Cultelor – a Programului Guvernului României privind *Îmbunătățirea situației romilor*.

În acest scop a fost elaborat un Proiect de dezvoltare a structurii publice de formare și reprezentare identitară și s-a constituit, prin Ordinul Ministrului culturii și cultelor nr. 2031/ 03.04.2001, Comisia Ministerială pentru Romi, având ca principale atribuții elaborarea și implementarea strategiei sectoriale a Ministerului Culturii și Cultelor elaborată în aplicarea Programului Guvernamental de Îmbunătățire a Situației Romilor prevăzut prin H.G. 430 / 2001. În paralel cu această acțiune majoră, Ministerul Culturii și Cultelor a sprijinit o serie de proiecte și manifestări dedicate acestui obiectiv. Consemnăm acțiunile prioritare:

Manifestări organizate în 2001

- Simpozionul internațional, interdisciplinar: *Identitate, alteritate, multiculturalitate* – Arad. Proiectul se înscrie în programul Cosiliului

Europei de promovare a unui climat de înțelegere și toleranță mutuală, de respect față de cultura alterității, de prevedere și dezamorsare a eventualelor tensiuni interetnice și s-a desfășurat cu participarea unor reprezentanți, specialiști din România, Slovacia, Ungaria, Iugoslavia și Germania.

- Simpozionul cultural-științific: *Zilele literaturii germane la Reșița*. Proiectul s-a înscris în cadrul programului Consiliului Europei și al Uniunii Europene *Anul european al limbilor 2001* și a avut drept scop păstrarea și punerea în valoare a creației literare în limba germană a etnicilor germani din România. La această manifestare au participat scriitori și poeți germani sau de limbă germană din România și Germania.

- Simpozionul: *100 de ani de la înființarea Seminarului Musulman de la Medgidia și 70 de ani de la moartea poetului Mehmet Niyazi* – Medgidia. Proiectul s-a înscris în cadrul manifestărilor de aniversare sau comemorare a unor personalități și evenimente istorice din rândul minorităților naționale din România înscrise în Programul **PROETNICA** a Ministerului Culturii și Cultelor. La această manifestare au participat personalități marcante din Turcia și S.U.A.

- Turneul formației „Vox Humana“ la *Festivalul de la Rhodos* – Rhodos (Grecia); formația a obținut două premii ale festivalului.

- Aspecte socio - etnografice ale civilizației ucrainenilor din zona Dunării (cercetare de teren) - județul Tulcea. În vederea inventarierii, salvării, păstrării și punerii în valoare a patrimoniului cultural al minorității ucrainene din această zonă s-au realizat cercetări etnoculturale în colaborare cu specialiști din Ucraina.

- Simpozionul internațional: *Săptămâna culturală silifkiană* – Silifke, (Turcia). Manifestare internațională tradițională cu participarea și a unor formații folclorice românești.

- *Zilele minorităților etnice din România* – PROETNICA; Sighișoara. Proiect organizat prin Pactul de Stabilitate a Europei de Sud – Est din inițiativa Centrului Educațional Interetnic pentru Tineret de pe lângă Forumul Democrat al Germanilor din Sighișoara cu colaborarea Ambasadei Germane din România și Ministerului de Externe al Germaniei. Au participat

și minorități naționale din Iugoslavia și Bulgaria. Manifestarea s-a realizat prin sprijinul logistic, de specialitate și financiar al Ministerului Culturii și Cultelor în parteneriat cu fostul Minister al Informațiilor.

– *Zilele culturii germane* – Reșița; manifestare culturală care păstrează și pune în valoare cultura minorității germane din România, la care au participat invitați străini din Austria și Germania.

– *Genii ale poeziei naționale și universale* – Mihai Eminescu și Taras Sevcenco – Sighetu Marmației. Proiect realizat în colaborare cu specialiști din Ucraina.

– Cercetare pluridisciplinară de teren, etapa a II-a: *Cultura materială și spirituală din Bazinul Tisei Superioare. Influența populației germane asupra culturii celorlalte etnii* – jud. Satu Mare. Proiect care urmărește inventarierea, salvarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural șvab în raport cu valorile culturale ale celorlalte minorități din zonă. Proiectul se realizează în colaborare cu Institutul de Istorie și Etnocultură a Șvabilor Dunăreni din Tübingen (Germania). Pentru continuarea și largirea acestui parteneriat, cu ocazia participării la Simpozionul dedicat prezentării rezultatelor cercetării comune, o delegație a Ministerului Culturii și Cultelor a avut o întâlnire de lucru, la Tübingen, cu conducerea institutului german menționat, unde, de comun acord, s-a propus întocmirea și semnarea, într-un timp cât mai scurt, a unui protocol de colaborare pe anii 2002 – 2004.

– Reuniunea *Minorității germane de la Beltiug* – Satu Mare cu reprezentanții localității Linden – Wolfenbuttel (Germania). Manifestarea, în afara punerii în valoare a tradițiilor populare ale șvabilor din această zonă, a marcat și un moment deosebit de important pe linia relațiilor româno-germane, comuna Beltiug fiind prima localitate din județ care s-a înfrățit cu o localitate din Germania.

– Masa rotundă *Românii și sârbii din Banat – trecut istoric și cultural* – Reșița. Manifestarea a restabilit vechile relații cu asociațiile culturale române din Banatul iugoslav, și sârbe, din Banatul românesc, în vederea cunoașterii și punerii în valoare a identității culturale a celor două etnii.

– Festivalul internațional de folclor *Sfântu Ștefan* – Cluj. Manifestarea păstrează valorile tradiționale ale muzicii și dansului minorităților naționale, atât din România cât și din Germania, Ungaria, Slovacia, Iugoslavia, Lituania și asigură cunoașterea acestui patrimoniu cultural de către formațiile participante.

– Festivalul internațional de film de scurt metraj *ALTER-NATIVE*. Festivalul, prin amploarea sa, a devenit un forum pentru creația de filme recente ale realizatorilor din întreaga lume, dar, mai ales, a celor din Europa de Est. Creații și creatori neținând seama de hotare, de apartenență etnică își dau întâlnire sub egida artei. Manifestarea și-a propus promovarea unor viziuni artistice specifice și lansarea unor creații de un înalt nivel artistic în domeniul filmului de scurt metraj.

Manifestări organizate în 2002

În domeniul susținerii, dezvoltării și punerii în valoare a tradițiilor populare (muzică, folclor, etnografie, viață spirituală), în 2002 au fost susținute 21 de festivaluri și manifestări legate de valorificarea tradițiilor populare și 7 proiecte dedicate vieții spirituale. Unele dintre festivalurile care au urmărit păstrarea, punerea în valoare și dezvoltarea tradițiilor populare sunt continuate din anii trecuți, ele înscriindu-se între a II-a și a XII-a ediție, cum ar fi: Festivalul *Varadinum* (aprilie – mai, Oradea), a XI-a ediție; *Tabăra pentru fanfare*, a X-a ediție (iulie – august, Reci – Covasna); *Festivalul folcloric al naționalităților*, a XII-a ediție (septembrie, Bogdand – Satu Mare); *Festivalul internațional al portului, dansului și cântecului popular turco-tătar din România*, a VIII-a ediție (septembrie, Constanța).

Alte manifestări: *Zilele culturii minorităților*, susținerea dimensiunilor interculturale prin facilitarea accesului public la valorile culturale ale minorităților naționale, precum și pentru cunoașterea reciprocă a culturilor.

În cursul anului 2002 au fost susținute în continuare proiectele care sunt derulate în fiecare an, cum ar fi: *Zilele literaturii germane* (mai, Reșița); *Decada Culturii Germane* (octombrie, Reșița); *Zilele culturii maghiare* (octombrie, Sibiu); *Zilele culturii bulgare* (mai, București); *Ziua Mondială*

a Romilor (aprilie, Sibiu); Zilele culturii sârbe (iulie, Arad); Zilele culturii armenie (august, Suceava); Zilele culturii slovace (iulie, Nădlag – Arad) și Zilele minorităților etnice din România (august, Sighișoara – acțiune la care au participat majoritatea minorităților naționale din țara noastră).

Manifestări organizate în 2003

– Simpozionul internațional, interdisciplinar: *Identitate, alteritate, multiculturalitate* – Arad.

– Simpozionul cultural-științific: *Zilele literaturii germane la Reșița* a avut drept scop păstrarea și punerea în valoare a creației literare în limba germană a etnicilor germani din România. La această manifestare au participat scriitori și poeți germani sau de limbă germană din România și Germania.

– Simpozionul național *Grigore Kiazim*, a scos în evidență personalitatea rapsodului popular provenit din rândurile minorității turce și a subliniat contribuția artistului la promovarea valorilor folclorice din această zonă de interferență culturală și etnică.

– Aspecte socio-etnografice ale civilizației ucrainenilor din zona Dunării (cercetare de teren) – județul Tulcea. În vederea inventarierii, salvării, păstrării și punerii în valoare a patrimoniului cultural al minorității ucrainene din această zonă s-au realizat cercetări etnoculturale în colaborare cu specialiști din Ucraina.

– *Festivalul internațional al Portului, Dansului și Cântecului Turco-Tătar din România*. Manifestare complexă care a ajuns la ediția a IX – a, cel mai important proiect cultural al populației turco-tătare din România. Festivalul a crescut în valoare, fiind recunoscut ca cea mai cuprinzătoare manifestare pentru turco-tătarii din România dar și din alte țări unde există populație aparținând acestei etnii. La această ediție au participat 9 ansambluri artistice din străinătate și tot atâtea din țară, care au prezentat spectacole în cele mai importante localități dobrogene.

– *Zilele minorităților etnice din România – PROETNICA 2003* – Sighișoara. Acest proiect a creat o platformă de întâlnire și de cunoaștere

pentru minoritățile etnice din România și din alte țări, cu scopul de a contribui la colaborarea dintre diferitele minorități și populația majoritară.

– *Zilele culturii germane* – Reșița. Manifestare culturală care păstrează și pune în valoare cultura minorității germane din România la care au participat invitați străini din Austria și Germania.

– Festivalul *Spirit elen* – Porți deschise către Uniunea Europeană a avut loc în luna mai la București, cu participarea unor personalități culturale și politice din Grecia, având ca scop promovarea modelului multicultural care din țările europene.

– Participarea Corului *Vox Humana*, laureat al numeroaselor premii internaționale, la *Festivalul Internațional de muzică corală* din Alta Pusteria (Italia), iulie 2003.

În cadrul Programului *PROETNICULTURA* s-au înscris și proiecte internaționale de cercetare pluridisciplinară de teren, desfășurate pe parcursul anilor 2000 – 2003, cu finalizarea în anul 2004, realizate și finanțate pe baza unor protocoale de cooperare științifică încheiate între Ministerul Culturii și Cultelor din România, prin intermediul Muzeului Județean Satu Mare, cu Institutul de Istorie și Etnocultură a Șvabilor Dunăreni din Tübingen. Tema cercetărilor comune a fost *Cultura materială și spirituală din Bazinul Tisei Superioare, influența populației germane asupra culturii celorlalte etnii ale regiunii*. Teritoriul de investigație urmărit a cuprins arealul geografic al Bazinului Tisei Superioare (România, Ungaria, Ucraina, Slovacia), fiind un spațiu al interferențelor și interculturalității. Rezultatele acestor cercetări s-au finalizat prin realizarea unei sesiuni științifice și editarea unui volum de specialitate.

– Festivalul internațional de folclor *Sfântu Ștefan* – Cluj.

– Festivalul internațional de film de scurt metraj *ALTER-NATIVE*.

– *Festivalul de colinde și datini ucrainene*, ajuns la a X – a ediție la Sighetul Marmăției (Maramureș), la care au participat formații și cete de colindători din Maramureș, Bucovina și din Ucraina (Transcarpatia), alături de personalități culturale și politice din această euroregiune, a contribuit la

punerea în valoare a tradițiilor populare ucrainene din această zonă, dar a marcând și un important pas pe linia întăririi relațiilor româno-ucrainene.

– *Aniversarea a 140 de ani de la nașterea scriitoarei Olha Kobyleanska, la Gura Humorului* (unde va fi amplasat bustul scriitoarei) și vizionarea piesei de teatru *Pământul*, din opera mării romaniere, în interpretarea trupei de teatru Kolonya (Ucraina).

– *Festivalul ucrainenilor boiky* din orașul Turka, regiunea Lvov, la care a participat și o formație de cântec și dans ucrainean din județul Maramureș.

Manifestări organizate în 2004

– Participarea Ansamblului de dansuri *Trei Scaune* din Sfântu Gheorghe la *Festivalul DUNA KARNEVAL (Carnavalul Dunării)* – Ungaria.

– *Simpozionul internațional de literatură turcă*, ediția a IX-a, organizat în parteneriat cu Uniunea Democrată a Tătarilor Turco-musulmani, împreună cu Asociația Scriitorilor de Expresie Turcă din Cipru, Balcani și Eurasia, cu participarea unor scriitori, cercetători, folcloriști din 18 țări.

– Festivitățile prilejuite de amplasarea statuii hatmanului ucrainean Ivan Mazepa – la Galați.

– *Festivalul de colinde ucrainene*.

– *Festivalul Diversității*, care a avut loc la București, organizat în colaborare cu Organizația Proiecte Rome Etnoculturale, cuprinzând expoziții tematice, artă plastică, fotografică, de creație populară specifică, lansări de carte și dezbateri cu participarea experților în domeniu, a reprezentanților minorității naționale, O.N.G. ale minorităților.

– *Târgul minorităților naționale* (22 – 24 octombrie, București), organizat în colaborare cu Muzeul Țăranului Român, unde minoritățile entice au făcut cunoscute populației majoritare elemente legate de portul, muzica, dansul, istoria și cultura lor specifică.

– *Ziua internațională a romilor* (aprilie, Sibiu), în parteneriat cu Fundația Culturală Ion Cioabă.

O atenție deosebită a fost acordată continuării – printr-o strategie sectorială a Ministerului Culturii și Cultelor – Programului Guvernului României privind ÎMBUNĂTĂȚIREA A SITUAȚIEI ROMILOR. Astfel, a fost *Proiectul de dezvoltare a structurii publice de formare și reprezentare identitară* și s-a constituit, prin Ordinul Ministrului culturii și cultelor. nr. 2031/ 03.04.2001 Comisia Ministerială pentru Romi, având ca principale atribuții elaborarea și implementarea strategiei sectoriale a Ministerului Culturii și Cultelor la Programul Guvernamental de ÎMBUNĂTĂȚIRE A SITUAȚIEI ROMILOR prevăzut prin H.G. 430/2001. În paralel cu această acțiune majoră, Ministerul Culturii și Cultelor a sprijinit, până în prezent, o serie de proiecte și manifestări dedicate acestui obiectiv.

Asfel, programul: ROMII 2001 – 2004 – ÎMPREUNĂ PENTRU EUROPA a urmărit construcția și dezvoltarea unei rețele de educație interculturală și (re)valorizare a patrimoniului cultural rom, prin realizarea educației vocaționale, în scopul includerii comunităților/subgrupurilor tradiționale de romi, prin (re)valorizarea meseriilor tradiționale: arta populară, artizanală etc. și implicarea liderilor tradiționali locali și a educației interculturale, în scopul resolidarizării sociale și armonizării spațiului public, prin sinteza mărcilor identitare rome cu valorile modernității etc. și implicarea resurselor umane calificate rome.

În aceste domenii, pe anul 2003, s-a organizat simpozionul *Stimularea parteneriatului dintre autoritățile locale și asociațiile rome în implementarea H.G. nr. 430/2001*, s-a făcut diseminarea activităților Planului de acțiune *Romii 2003 – 2004 – Împreună pentru Europa* și s-au testat capacitățile de organizare partenerială și de voluntariat ale asociațiilor rome, relația partenerială a acestora cu autoritățile locale. Mesele rotunde *Daie / Dialog / Alteritate / Identitate / Egalitate* au avut în vedere diseminarea Planului de acțiune *Romii 2002 – Împreună pentru Europa*, transferul de expertiză și includerea în implementare a instituțiilor culturale din subordinea Comisiilor Județene. Manifestarea a fost organizată și co-finanțată în parteneriat cu structurile abilitate ale Consiliilor Județene și Prefecturilor, la nivelul a 41 de județe printr-o caravană, formată din reprezentanți ai instituției noastre și

ai Societății civile române, care s-a deplasat în județele amintite. Pe baza Protocoloalelor încheiate, au fost atrase finanțări ale programelor Consiliului Europei și Comisiei Europene, asigurând continuarea implementării strategiei sectoriale, în condițiile unui buget anual auster. Cursurile de formare de mediatori comunitari, care să dezvolte programele de educație interculturală și de istorie orală, s-au organizat în cadrul Școlii de vară de la Mangalia.

Târgul itinerant al romilor, *Amare phurengo barvalipen*, desfășurat sub patronajul Ministerului Culturii și cultelor și al autorităților locale / județene, cu sprijinul Centrelor județene de valorificare a folclorului, muzeelor etnografice județene etc., au sprijinit crearea unui cadru permanent de reprezentare a elementelor simbolice ale culturii materiale și spirituale rome.

Alături de aceste două mari proiecte s-au mai sprijinit și o serie de alte manifestări, cum ar fi *Ziua internațională a romilor* (aprilie, București), *Hirdelezy*, sărbătoarea romilor musulmani (mai) etc.

În urma H.G. nr. 526 din 22 iulie 2003, a fost înființat Centrul Național de Cultură al Romilor, aflat în subordonarea Ministerului Culturii și Cultelor.

Distribuția, pe ani, a numărului de manifestări susținute financiar de Ministerul Culturii și Cultelor:

Anul	2001	2002	2003	2004
Număr de proiecte	98	109	105	47

Capitolul VIII

Cinematografia

Politica generală în domeniul cinematografilei pentru perioada 2001–2004 a fost orientată, potrivit prevederilor Programului de guvernare, spre reabilitarea și dezvoltarea industriei și pieței de filme din România.

În această perioadă, au început să fie puse în aplicare și dezvoltate elementele unei strategii naționale *concepute la nivelul Centrului Național al Cinematografilei* și încorporate în noile soluții legislative promovate de Legea cinematografilei nr. 630/2002 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2003. Odată cu intrarea în vigoare a Legii cinematografilei s-au creat, practic, reglementări și mecanisme unitare pentru întreg domeniul de activitate din cinematografie.

Cinematografia la sfârșitul anului 2000

Bilanțul activității desfășurate de Centrul Național al Cinematografilei nu poate ignora rezultatele slabe înregistrate în cinematografie în intervalul 1997 – 2000. Astfel, la sfârșitul anului 2000, cinematografia se afla într-o situație de criză generalizată, care practic a condus la un blocaj fără precedent în acest domeniu de activitate.

Situația respectivă s-a datorat în mare măsură instabilității legislative din acea perioadă. Simptomatic, din acest punct de vedere, a fost faptul că în perioada 1997 – 2000, domeniul cinematografilei a fost reglementat pe calea ordonanțelor de urgență. Astfel, în 1997, Guvernul a emis O.U.G. nr. 67/1997, care a fost completată și modificată prin Legea nr. 22/1999, care a fost la rândul ei modificată și completată prin O.U.G. nr. 152/2000. În aplicarea reglementărilor menționate, au fost emise mai multe hotărâri ale Guvernului, ceea ce a condus în ultimă instanță la constituirea unui cadru legislativ instabil și inadecvat.

Consecința firească a acestei stări de fapt s-a repercutat în primul rând asupra producției de filme românești. Astfel, cu sprijinul financiar al Oficiului Național al Cinematografilei, în anul 1998 au fost realizate 2 filme, în anul 1999 un film, iar în anul 2000, nici un film. Pe de altă parte, începând din 1998 și până în 2000, au fost lansate în producție o serie de alte proiecte care, în marea lor majoritate, au fost finalizate abia cu începere din 2001.

Strategia Centrului Național al Cinematografilei

Strategia în domeniul cinematografilei pentru perioada 2001–2004 a avut în vedere următoarele obiective:

- susținerea creației și industriei cinematografice;
- creșterea accesului publicului la filmele europene și românești;
- protecția publicului spectator și, cu precădere, a minorilor;
- conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cinematografilei naționale.

În vederea dezvoltării sectorului cinematografilei a fost necesară elaborarea și punerea în aplicare a unui sistem complex de măsuri administrative, legislative, financiare, organizaționale care să vizeze cele trei segmente esențiale: producția de filme, distribuția și difuzarea de filme, serviciile cinematografice conexe.

În perioada 2001 – 2004, activitatea Centrului Național al Cinematografilei a fost axată pe următoarele direcții principale de acțiune, care să susțină aplicarea strategiei naționale în cinematografie și totodată integrarea în structurile și mecanismele europene specializate:

- promovarea unor politici coerente, compatibile cu mecanismele europene, pentru relansarea producției de filme românești;
- susținerea distribuției și difuzării de filme;

- stimularea investițiilor, a inițiativei private și a parteneriatului public-privat în domeniul cinematografiei;
- promovarea internă și externă a filmului românesc;
- consolidarea Fondului cinematografic și întărirea disciplinei financiare;
- demararea unui program legislativ de natură să asigure un mediu stabil, transparent și predictibil pentru întregul sector al cinematografiei.

1. Cadrul legislativ și organizatoric

Chiar de la începutul anului 2001, Centrul Național al Cinematografiei și-a concentrat eforturile în vederea depășirii situației de criză a întregului sector, înregistrată la finele anului 2000.

Strategia națională în domeniul cinematografiei, concepută de Centrul Național al Cinematografiei încă de la începutul anului 2001, a necesitat modificări substanțiale ale cadrului legislativ existent, de natură să permită punerea în aplicare a noilor mecanisme de susținere și să asigure o dezvoltare coerentă a întregului sector.

Astfel, efortul legislativ a fost îndreptat în două direcții principale:

- modificarea cadrului legislativ intern, astfel încât acesta să reflecte principiile, prioritățile și direcțiile de acțiune preconizate prin strategia națională în domeniu;
- semnarea și ratificarea ulterioară a instrumentelor juridice europene cu incidență asupra domeniului cinematografiei.

Cadrul legislativ și organizatoric existent la finele anului 2000 a fost modificat încă de la începutul anului 2001, prin efectul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2001, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 807/2001, pentru a se putea permite depășirea crizei de sistem în care se afla cinematografia românească. În acest scop, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2001 și Hotărârea Guvernului nr. 807/2001 au fost introduse o serie de modificări în ceea ce privește cadrul de reglementare, structurile administrative și mecanismele de susținere

și promovare a domeniului de activitate cinematografică. Aceste măsuri au determinat o relansare generală a activităților din domeniu.

Încă din primăvara anului 2001, a fost definitivată o nouă inițiativă legislativă privind ansamblul sectorului cinematografiei. Acest proiect de act normativ a fost votat de Parlamentul României, noua Lege a cinematografiei fiind publicată în Monitorul Oficial nr. 889/2002. Odată cu intrarea în vigoare a Legii cinematografiei nr. 630/2002 s-au creat practic reglementări și mecanisme unitare pentru întreg sectorul cinematografiei.

Ulterior, în anul 2003, legea cinematografiei a fost completată și modificată prin efectul OUG nr. 64/2003, iar Centrul Național al Cinematografiei a fost reorganizat din organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, în instituție publică subordonată Ministerului Culturii și Cultelor.

În perioada 2001 – 2004 au fost promovate o serie de acte normative:

- Hotărârea Guvernului nr. 1563/2003 privind înființarea pe lângă Centrul Național al Cinematografiei a unei activități finanțate integral din venituri proprii;
 - Hotărârea Guvernului nr. 229/2003 privind organizarea și funcționarea Centrului Național al Cinematografiei;
 - Hotărârea Guvernului nr. 418/2003, privind aprobarea Normelor metodologice pentru organizarea, funcționarea și administrarea Registrului cinematografic;
 - Hotărârea Guvernului nr. 478/2003, privind aprobarea închirierii bunurilor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Centrului Național al Cinematografiei;
 - Ordinul președintelui Centrului Național al Cinematografiei nr. 1 din 8 aprilie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura și competențele de acordare a înlesnirilor la plata obligațiilor restante la Fondul cinematografic, administrat de Centrul Național al Cinematografiei.
- De asemenea, trebuie subliniat că România a semnat și ulterior a ratificat prin Legea nr. 28/2002 Convenția Europeană asupra Coproducțiilor Cinematografice, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 730/2002 s-a aprobat Cartea Statutară a Rețelei Cinematografice Sud - Est Europene.

România a semnat, la 30.05.2002, Convenția Europeană privind protejarea Patrimoniului Audiovizual și Protocolul său adițional, procedurile de ratificare fiind în curs.

2. Evoluția producției de filme românești

Plecând de la cota zero, respectiv de la lipsa totală în cursul anului 2000 a filmelor noi românești, s-a impus conceperea și punerea în practică, în regim de urgență, a unui program special de finalizare a proiectelor mai vechi, blocate în diferite stadii de lucru, și totodată de realizare a unor filme noi.

Astfel, în anul 2001, ca urmare a măsurilor întreprinse, s-au asigurat condițiile necesare pentru reluarea producției unui număr de 15 filme românești și de lansare în producție a încă 10 filme selecționate pe bază de concurs.

Rezultatele acestui considerabil efort organizatoric și financiar s-au concretizat prin apariția în premieră, în perioada 2001–2004, a unui număr de 30 filme de ficțiune de lung metraj, realizate cu sprijin din Fondul cinematografic.

Evoluția din ultimii 5 ani a numărului de premiere cinematografice naționale cu sprijin din Fondul cinematografic se prezintă după cum urmează:

Specificație	2000	2001	2002	2003	2004
Filme românești	0	7	7	6	10

ANUL 2001

Centrul Național al Cinematografiei a acordat sprijin financiar în anul 2001, ca urmare a concursului de proiecte cinematografice organizat conform legislației în vigoare, unui număr de 10 filme de lung metraj ficțiune și 10 filme scurt metraj filme care au intrat în producție în același an.

În anul 2001 au fost lansate în premieră filme intrate în producție în anii 1998-2000, a căror producție rămasă în diferite stadii, a fost reluată și finalizată.

Filme de lung metraj ficțiune

RAZBOI ÎN BUCĂTĂRIE
INCIDENTUL ANKARA
ÎN FIECARE ZI DUMNEZEU NE
SĂRUTĂ PE GURA
PROPRIETARI DE STELE
TĂCĂNIȚII
SEXY HAREM ADA KALEH
MARFA ȘI BANII

regia Marius Barna
regia Antoniu Berenyi
regia Sinisa Dragin

regia Savel Stiopul
regia Gerard Cuq
regia Mircea Mureșan
regia Cristi Puiu

Filme de scurt metraj

SULINA (ASTA E!)
PORTO FRANCO
POP CORN STORY

regia Thomas Ciulei
regia Anca Damian
regia Tudor Giurgiu

ANUL 2002

În anul 2002, Centrul Național al Cinematografiei a continuat să lanseze filme românești în premieră, după cum urmează:

Filme lung metraj

VLAD NEMURITORUL
FILANTROPICA
NORO
OCCIDENT
TURNUL DIN PISA
BINECUVÂNTATĂ FII ÎNCHISOARE!
JOINT

regia Adrian Popovici
regia Nae Caranfil
regia Radu Gabrea
regia Cristian Mungiu
regia Ș. Marinescu
regia Nicolae Mărgineanu
regia Radu Muntean

Filme scurt metraj

OMUL CU O MIE DE OCHI
DOUĂ MILENII DE CREȘTINISM

regia Al. Solomon
regia Al. Gașpar

HELP ROMÂNIA
M.B-DOAMNA CU TRANDAFIRI
ACEEAȘI GARĂ PENTRU DOI
MÂINILE TALE
PEHLIVANI
AQUARIUM
VIAȚA CA UN FILM DOCUMENTAR
FANFARONII
STAROVERII

ANUL 2003

În anul 2003, Centrul Național al Cinematografiei a organizat o nouă sesiune de concurs, acordându-se credit financiar rambursabil fără dobândă, unui număr de 17 filme de lung metraj, din care o coproducție româno-germano-ungară și unui număr de 15 filme de scurt metraj ficțiune, documentare și animație.

Filmele românești lansate în premieră în anul 2003 au fost următoarele:

Filme lung metraj

CE LUME VESELĂ!
TANCUL
MARIA
EXAMEN
AMBASADORI CĂUTĂM PATRIE
SATUL SCUFUNDAT

Filme scurt metraj

BIRUINȚA
TU, CEA MAI SFÂNTĂDINTRE
TOATE
FRANZELA EXILULUI

regia Hanno Hoffer
regia Cristina Nichituș
regia Radu Potcoavă
regia George Adamescu
regia Daniel Marius Petcu
regia Vasile Albineț
regia Jean Petrovici
regia Corneliu Gheorghiță
regia Dumitru Grosei

regia Malvina Urșianu
regia Adrian Enache
regia Călin Netzer
regia Titus Muntean
regia Mircea Danieluc
regia Tompa Gabor

regia Cătălin Cocriș
regia Mihai Mihăescu

regia Al. Solomon

ANUL 2004

În anul 2004 a continuat finanțarea filmelor intrate în producție în anul 2003 și s-a organizat o nouă sesiune de concurs în urma căreia au fost promovate 12 filme de lung metraj și 11 filme de scurt metraj.

Filmele românești lansate în premieră în anul 2004 sunt următoarele:

Filme lung metraj

DULCEA SAUNĂ A MORTII
RAPORT DESPRE STAREA
NAȚIUNII
DAMEN TANGO
ORIENT EXPRESS
ITALIENECLE
MILIONARI DE WEEK END
FOTOGRAFII DE FAMILIE
CAMERA ASCUNSĂ (COBAI)
LOTUS
SINDROMUL TIMIȘOARA
(MANIPULAREA)

regia Andrei Blaier
regia Ioan Cărmăzan

regia Dinu Tănase
regia Sergiu Nicolaescu
regia Napoleon Helmis
regia Cătălin Saizescu
regia Șerban Marinescu
regia Bogdan Dumitrescu
regia Ioan Cărmăzan
regia Marius Barna

Filme scurt metraj

BOBORUL
AFGANISTAN
DIN ȚARĂ NICIODATĂ APĂ...
IRIMESCU
PSLAMII CIOPLITORILOR....
PREȚUL AURULUI
PORTO FRANCO II
UN CARTUȘ DE KENT....
TRAFIC
APARTAMENTUL
VISUL LUI LIVIU

regia Radu Igaszag
regia Sergiu Nicolaescu
regia Marian Stanciu
regia Radu Ignătescu
regia Radu F. Gurău
regia Stela Nacu
regia Marta Marmeliuc
regia Cristi Puiu
regia Cătălin Mitulescu
regia Constantin Popescu
regia Corneliu Porumboiu

UN CON DE BRAD
NEPOȚII LUI ADAM

regia Ion Emil Giurgiuță
regia Mihai Baum

Principalele repere referitoare la producția de filme românești, realizate cu sprijinul financiar al Centrului Național al Cinematografiei în perioada 2001-2004, sunt următoarele:

- Centrul Național al Cinematografiei a acordat sprijin financiar pentru producția unui număr de 52 filme artistice de lung metraj și 42 filme de scurt metraj, dintre care au apărut în premieră 30 filme de lung metraj și 33 filme de scurt metraj;
- devizul general al filmelor (lung metraj și scurt metraj) a fost de aproape 941,5 miliarde lei, iar sprijinul financiar acordat a fost de 429 miliarde lei;
- la realizarea acestor filme au participat 36 de societăți producătoare de filme;
- 14 filme sunt realizate în sistem de coproducții cinematografice internaționale;
- în această perioadă au debutat 11 regizori de filme de lung metraj și 14 regizori de filme de scurt metraj și documentar;
- filmele românești au obținut o recunoaștere internațională excepțională, care a culminat în anul 2004 prin obținerea Premiului Ursul de Aur pentru scurt-metraj la Berlin și a Premiului Palme d'Or pentru scurt metraj la Cannes.

3. Dezvoltarea sectorului producătorilor independenți de film și audiovizual

Tinându-se seama de experiența anterioară din C.N.C. și de legislația internațională, în scopul armonizării legislației românești, din domeniu cu cea europeană, a fost organizat Registrul Cinematografiei, registrul public de înscriere a tuturor agenților economici care desfășoară activități din domeniul cinematografiei.

Elaborarea Normelor metodologice pentru organizarea, funcționarea și administrarea Registrului cinematografiei și publicarea Hotărârii

Guvernului nr. 418/2003 privind aplicarea acestor norme au constituit cele mai importante repere pe baza cărora se desfășoară activitatea Registrului cinematografiei.

Înscrierea în Registrul cinematografiei a agenților economici, persoane fizice și/sau juridice care desfășoară diferite activități în domeniul cinematografiei, potrivit Legii nr. 630 / 2002 și H.G. nr. 418 / 2003 s-a simplificat, în sensul că, pe baza unei minime documentații puse la dispoziție de solicitanți, li se eliberează, în termen de 3 (trei) zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, Certificatele de înscriere în Registrul cinematografiei, valabile pe toată durata de funcționare a societății, atât timp cât nu s-au modificat condițiile inițiale, modificările ulterioare fiind consemnate, pe baza documentelor prezentate de agenții economici, în Certificatul de mențiuni eliberat tot de Registrul cinematografiei.

În intervalul la care ne referim s-a constatat următoarea dinamică, pe Secțiunea Înscriere agenți economici în Registrul cinematografiei:

Începând cu anul 2003 autorizațiile anuale au fost înlocuite cu certificatele de înscriere în registrul valabile pe toată durata funcționării societăților.

4. Susținerea creației și industriei cinematografice prin promovarea unor politici de dezvoltare a cinematografiei compatibile cu mecanismele europene

În vederea dezvoltării mediului de afaceri și pentru asigurarea modernizării industriei și a pieței de filme, politicile promovate s-au manifestat în următoarele direcții majore de acțiune:

a) susținerea coproducțiilor, prin aderarea țării noastre la Convenția europeană asupra coproducțiilor cinematografice. La inițiativa Centrului Național al Cinematografiei, România a ratificat această convenție prin Legea nr. 28/2002;

b) participarea activă a Centrului Național al Cinematografiei în cadrul organismelor cinematografice europene – Eurimages, Europa Cinemas, Eurêka, Rețeaua cinematografiilor sud-est europene și altele.

Ca urmare, în acest an în România au fost realizate o serie de filme în coproducție, produse în principal de către Media Pro Pictures și Castel Film.

De asemenea, din partea organismelor cinematografice s-au obținut sume de peste 1 mil. euro pentru 8 coproducții cu Eurimages, distribuția a 70 de filme europene și sprijin financiar pentru cele 5 cinematografe incluse în lanțul Europa Cinemas (3 săli au fost înscrise în cursul acestui an).

Rețeaua cinematografiilor din Sud-Estul Europei (SEE Cinema Network)

La inițiativa Centrului Grec de Cinema, a luat ființa, în aprilie 2000, Rețeaua cinematografiilor din Sud-Estul Europei. România a fost prima țară care a ratificat Carta Statutară a Rețelei.

Scopurile principale care au condus la înființarea Rețelei au fost:

- cooperarea pe tărâmul coproducției, distribuției și promovării filmelor;
- cooperarea în domeniul pregătirii profesionale;
- promovarea filmelor produse în țările rețelei sau în coproducție.

Tarile care fac parte din rețea sunt: Albania, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croația, Cipru, Macedonia, Grecia, România, Serbia-Muntele Negru, Slovenia și Turcia.

Din resursele Rețelei, constituite din taxele și contribuțiile banesti ale statelor membre, se finanțează, în urma unui concurs biannual, proiecte de film în dezvoltare (prevăzute a fi coproducții între statele membre ale Rețelei). Fiecare proiect primește suma de 15.000 euro.

De când a fost inițiat acest proiect de finanțare pilot, România a avut cate un proiect castigator la fiecare sesiune:

- Legături bolnavicioase (regia Tudor Giurgiu) (Belgrad 2003)
- Domnișoara Cristina (regia Adrian Istratescu Lener) (proiect abandonat ulterior de producător) (Salonic 2003)
- Cum mi-am petrecut sfârșitul lumii (regia Catalin Mitulescu) (Cluj 2004)

Cea de a 9-a Adunare Generala a SEE CINEMA NETWORK a avut loc în luna iunie 2004 la Cluj.

c) C.N.C. a dezvoltat o colaborare sistematică și stabilă cu Observatorul European al Audiovizualului, furnizând periodic rapoarte

privind activitatea cinematografică în România, respectiv date statistice cu specific cinematografic, ce au făcut să ne înscrîm în baza de date a acestei instituții de prestigiu cu o activitate cinematografică bine conturată.

Baza de date a Centrului Național al Cinematografiei furnizează o compilație de date statistice disponibile privind producția, distribuția și exploatarea filmelor la nivel național, urmărind alinierea la standardele europene de colectare și prelucrare a datelor statistice.

5. Stimularea accesului publicului la filmele românești și europene și protecția spectatorilor și cu precădere a minorilor

Rezultatele eforturilor depuse de C.N.C. în direcția promovării distribuției și difuzării filmelor românești și europene s-au concretizat în creșterea numărului de filme distribuite, precum și în atragerea unui număr mai mare de spectatori la spectacolele cu filme românești și europene. Astfel remarcăm o evoluție favorabilă a ponderii filmelor europene pe piața românească de film, precum și evidențierea unor filme românești care au înregistrat un număr important de spectatori.

Filme românești realizate cu sprijin din Fondul cinematografic lansate în premieră în perioada 2001-2004

Nr. crt.	Titlul filmului	Data premierei	Număr spectatori cumulat, realizat de la data premierei până la 31.10.2004
1	Filantropica	22.03.2002	113.604
2	Furia	29.11.2002	61.356
3	Occident	27.09.2002	53.157
4	Orient Express	24.09.2004	43.790
5	Vlad Nemuritorul	22.11.2002	24.499
6	Turnul din Pisa	11.10.2002	12.222
7	Italienele	15.10.2004	11.630
8	Milionari de week-end	29.10.2004	8.111
9	Ambasadori căutăm patrie	14.11.2003	7.399
10	Noro	15.02.2002	7.345
11	Maria	21.11.2003	6.455

Filmele europene în premieră între 2000-2003

Specificație	2000 %	2001 %	2002 %	2003 %
Nr. filme	10 9,8	17 12,6	29 18,8	30 21,0
Nr. Spectatori	135 021 3,2	183 579 4,2	306 791 6,7	274 605 7,2

În scopul protecției spectatorilor care vizionează filme în săli și/sau grădini de cinematograf s-au elaborat criteriile de clasificare a acestor spații, astfel încât, pe baza condițiilor specifice de imagine și sunet, precum și a celor de confort, comisia tehnică să încadreze respectivele săli în categoriile cuprinse în Norme și să nu acorde clasificări salilor care nu dispun de condițiile minime cuprinse în actele normative. Solicitanții obțin Certificatele de clasificare fiind obligate să afișeze aceste categorii la casele de bilete.

Astfel, în Secțiunea clasificare săli și/sau grădini de spectacol cinematografic din cadrul Registrului Cinematografiei, au fost înscrise clasificările acordate pentru săli, după cum urmează:

Anul 2003 16 săli dintre care
 15 de categoria 0;
 1 de categoria III

Anul 2004 57 săli dintre care
 15 de categoria I;
 12 de categoria II;
 30 de categoria III

Clasificarea filmelor cinematografice s-a făcut pe baza unor criterii care au ca scop protecția spectatorilor cărora li se adresează filmele, indiferent de suportul pe care sunt înregistrate, distribuitorii fiind obligați,

în cazul filmelor prezentate pe pelicula să înscrie clasificarea obținută pe acest suport, pe afișe, la casele de bilete, iar în ceea ce privește casetele video, DVD-urile, CD-urile, acestea trebuie să poarte etichetele de clasificare obținute de la C.N.C., pe baza clasificării acordate de comisie.

În Secțiunea Clasificare filme cinematografice din cadrul Registrului Cinematografiei au fost înscrise clasificările acordate pentru filme, după cum urmează:

- 2000** - **126 filme dintre care:**
 57 din categoria AG;
 22 din categoria I.C. 14;
 47 din categoria XXX
- 2001** - **495 filme dintre care:**
 352 din categoria AG;
 67 din categoria I.C. 14;
 10 din categoria I.M. 18;
 65 din categoria XXX
- 2002** - **682 filme dintre care:**
 452 din categoria AG;
 114 din categoria I.C. 14;
 25 din categoria I.M. 18;
 91 din categoria XXX
- 2003** - **1075 filme dintre care:**
 759 din categoria AG;
 198 din categoria I.C. 14;
 32 din categoria I.M. 18;
 86 din categoria XXX
- 2004 (04.11)** - **957 filme dintre care:**
 679 din categoria AG;
 178 din categoria I.C. 14;
 27 din categoria I.M. 18;
 73 din categoria XXX

6. Stimularea investițiilor și a inițiativei private și realizarea de parteneriate public-privat în domeniul cinematografin

Promovarea unor investiții directe în cinematografie, stimularea producătorilor de filme precum și a parteneriatului public – privat reprezintă în prezent modalitățile cele mai eficiente pentru reducerea decalajului care ne separă de cinematografiile dezvoltate din Europa.

În acest sens trebuie subliniat că în această perioadă în cinematografie s-a dezvoltat un important program investițional.

a) Astfel, Centrul Național al Cinematografin a dezvoltat un program propriu de investiții cum ar fi:

- punerea în stare de funcționare a unei instalații moderne pentru montarea filmelor;
- modernizarea sălii de cinematografin Union cu posibilități multiple de redare a imaginii și a sunetului de film;
- reabilitarea cinematografului Eforie – Cinemateca Română;
- informatizarea activității;
- punerea în stare de funcționare a laboratorului de prelucrare a peliculei de la Jilava;
- dotarea de televiziune.

Valoarea programului investițional derulat de către Centrul Național al Cinematografin se ridică, în perioada 2001 – 2004, la peste 500.000 euro.

b) Dezvoltarea parteneriatelor public-privat reprezintă una dintre pârgurile cele mai importante acceptate pe plan european, pentru susținerea și dezvoltarea cinematografiilor naționale. În acest sens, Centrul Național al Cinematografin a promovat o politică consecventă prin care s-au obținut următoarele:

- accesul producătorilor de filme la formele de sprijin financiar din cadrul Fondului cinematografin național. Creditele rambursabile fără dobândă s-au ridicat în perioada 2001 - 2004 la suma de peste 400 miliarde lei;
- participarea producătorilor de filme în producția de filme românești cu sume în valoare de aproximativ 500 miliarde lei;

- organizarea sau susținerea prin parteneriat a organizării, unor importante festivaluri de filme cum ar fi:

- Transilvania Film – Cluj Napoca;
- Astra Film – Sibiu;
- Eco-Etno-Folk Film – Slătioara;
- 7 Arte – Călărași;
- Alternative – Tg. Mureș;
- Dakino – București;
- Cinemaiubit – București;
- Gala Filmului Românesc – București.

Ca urmare a promovării parteneriatului public – privat s-au pus bazele unui laborator de restaurare și prelucrare a peliculei.

Eforturile susținute ale C.N.C. în domeniul parteneriatului public-privat au vizat de asemenea dezvoltarea unei rețele de cinematografe la standarde europene, care să asigure condiții bune de difuzare și să determine totodată o creștere a numărului de spectatori în sălile de cinema.

În această direcție s-a înscris și licitația publică deschisă, organizată de C.N.C. în anul 2004, în vederea închirierii unor săli și grădini de spectacol cinematografin, aflate în proprietatea publică a statului și în administrarea C.N.C. Au fost încheiate 20 de contracte de locațiune pentru un număr de 37 de săli și grădini de spectacol cinematografin. În prezent, la unele din aceste cinematografe se execută lucrări de renovare și modernizare.

7. Promovarea internă și externă a filmului românesc

Centrul Național al Cinematografin a inițiat un program complet de măsuri, menite să readucă filmul românesc în atenția spectatorilor și telespectatorilor din țară și să diversifice oferta culturală din domeniu. Aceste inițiative sunt:

- promovarea filmului românesc la posturile de televiziune;

- “Videoteca pentru toți”, proiect prin care se asigura transpunerea filmelor pe suporturi video magnetice și digitale și accesul la filmografia românească a publicului larg;
- “Programul de cultură cinematografică”, realizat prin Cinemateca Română;
- participari la Festivalurile naționale și internaționale din țară: în intervalul de timp 2001-2004, CNC a sprijinit festivalurile de film *Transylvania Film Festival – Cluj, Dakino – București, Alter-native – Tg Mures, Anonimul-Sf Gheorghe*, prin împrumuturi de copii de film, premii în bani, logistica etc.

Participarea filmelor romanesti la festivaluri internationale si gale in perioada 2001-2004

CNC se ocupa de promovarea filmului romanesc peste hotare prin susținerea participării la festivaluri și concursuri internaționale. Filmele românești au participat la numeroase manifestări internaționale, repunând importante premii cinematografice. De asemenea, Centrul Național al Cinematografiei asigură realizarea de copii de film, casete video, DVD, participarea la festivaluri internaționale de film, deplasarea delegațiilor la aceste festivaluri precum și realizarea de material publicitar (broșuri, pliante, afișe).

O altă importantă direcție de acțiune este organizarea galelor de film romanesc în străinătate și participarea filmelor românești la festivalurile internaționale interne.

În intervalul 2001-2004, filmul românesc a cunoscut perioada sa de glorie în ceea ce privește participarea la festivaluri internaționale și rezultatele obținute, fiind unul din importanții ambasadori ai României peste hotare. O scurtă trecere în revista a rezultatelor obținute în acest rastimp vorbește de la sine:

Anul 2001

- Participari la 30 de festivaluri internationale.

- Filmul de lung metraj **MARFA SI BANII** in regia lui **Cristi Puiu** este selectionat la Festivalul de la Cannes, in Quinzaine des realisateurs, dupa o foarte lunga absenta a filmului romanesc din acest festival.

- *Premii Internationale obtinute:*

MARFA SI BANII R Cristi Puiu:

Premiul Special al Juriului si Premiul FINDLING al Asociatiei Cinematografelor de Arta - Cottbus, Germania

Premiul FIPRESCI (Juriul Criticii Internationale) si premiul pentru cel mai bun actor (Alexandru Papadopol) – Salonic, Grecia

IN FIECARE ZI DUMNEZEU NE SARUTA PE GURA - regia Sinisa Dragin

Premiul Special al Juriului si Premiul pentru cea mai buna regie de film - Cairo, Egipt

ASTA E - R Thomas Ciulei:

Marele Premiu, Belfort, Franta

Premiul de productie, si Rembrandtul de argint, Amsterdam

Maslina de aur, Kalamata, Grecia

Total: 10 premii internationale

Anul 2002

- participari la peste 80 de festivaluri si gale internationale de film.
- Din nou filmul romanesc este selectionat la Cannes, in Quinzaine des Realisateurs-Este vorba de **OCCIDENT** in regia lui **Cristian Mungiu**.

- *Premii Internationale obtinute:*

MARFA SI BANII;

Premiul PROCIREP al asociatiei Producatorilor din Franta-Angers

Mentiunea Speciala a Juriului-Trieste, Italia

Premiul ABASTO – Buenos Aires

IN FIECARE ZI DUMNEZEU NE SARUTA PE GURA:

Marele Premiu-(Tiger Award)-Rotterdam
Premiul pentru cea mai buna regie-Alba, Torino, Italia

AJUTOARE UMANITARE R Hanno Hofer-

Premiul CANAL + - Clermont Ferrand, Franta
Mentiunea Speciala a Juriului si Premiul publicului - Montpellier,
Franta

Marele Premiu al Competitiei de scurt metraj - Cottbus, Germania
Premiul Camerei de Comert, Milano

OCCIDENT;

Marele Premiu - Transylvania Intl Film Festival, Cluj
Premiul pentru cel mai bun debut - Leeds, Anglia
Premiul NOVA, Montpellier, Franta

ASTA E:

Cel mai bun documentar, Florenta, Italia
Mentiune speciala, Paris

FILANTROPICA R Nae Caranfil:

Premiul publicului, Paris
Premiul Juriului de Tineret, Mons, Belgia
Premiul Special al Juriului, Wiesbaden, Germania

Total: 18 premii internationale

Anul 2003

Participari la 75 festivaluri internationale
Premii obtinute:

OCCIDENT:

Premiul Special al juriului, Rennes, Franta
Marele Premiu pt cel mai bun film din competitie-Annonay, Franta
Marele Premiu al festivalului si Premiul TITRA Film - Mons, Belgia
Premiul FIPRESCI (Juriul Criticii Internationale), Sofia, Bulgaria

FILANTROPICA:

Premiul pentru cel mai bun scenariu: Newport Beach, SUA
Premiul publicului, Bratislava
MARIA R Calin Netzer:
Premiul Special al Juriului
Premiul pentru cea mai buna actrita (Diana Dumbrava)
Premiul pentru cel mai bun actor (Serban Ionescu)
Mentiunea Juriului Junior (toate la Locarno, Elvetia)
Premiul pentru debut si mentiunea Juriului pt cel mai bun film, Cottbus
Premiul pentru cel mai bun film, Tübingen, Germania
Nominalizare la Premiile Academiei Europene de Film (Diana
Dumbrava)
Mentiunea Speciala a Juriului, Paris
Mentiune Speciala, Setúbal, Portugalia
Premiul Juriului European de debut, Zlin, Cehia

BINECUVANTATA FII, INCHISOARE R Nicolae Margineanu:

Premiul pentru cea mai buna contributie artistica si premiul juriului
ecumenic, Montreal, Canada

Total: 20 premii internationale

Anul 2004

Un an nemaintilnit in cinematografia romana. Iata de ce:
Pana in luna noiembrie, participari la 79 festivaluri internationale

UN CARTUS DE KENT SI UN PACHET DE CAFEA R Cristi Puiu -
URSUL DE AUR, Berlin (fara precedent in istoria cinemato-
grafiei Romane)
Mentiune speciala a juriului, Bello Horizonte, Brazilia

APARTAMENTUL R Constantin Popescu:

Marele Premiu la festivalul Filmelor de scurt Metraj de la Venetia
Premiul pt Scurt Metraj-TIFF 2004

TRAFIC R Catalin Mitulescu :

PALME D'OR pt filmul de sc metraj, Cannes

CALATORIE LA ORAS R Corneliu Porumboiu-
premiul II, Cinefondation, Cannes

BINECUVANTATA FII, INCHISOARE:

Cavalerul de argint, Moscova

Premiul II pt scenariu, pt cel mai bun film international, cea mai buna drama si premiul III pt cel mai bun film, Atlanta, SUA

MARIA –

Premiul publicului, Neisse, Germania

Total: 14 premii internationale din care 4 de o importanta deosebita.

Gale de film romanesc peste hotare

In acesta perioada CNC a organizat si gale, retrospective, medalioane cu film romanesc, din care menționăm pe cele mai importante:

Anul 2001

- **Alpe Adria Cinema – Trieste, Italia** - Una dintre cele mai ample retrospective a filmului romanesc de toate genurile - peste 100 de filme.
- **Retrospectiva filmelor lui Sergiu Nicolaescu** - Montreal, Canada

Anul 2002

- **Bologna, Italia** - retrospectiva Filmelor lui Lucian Pintilie (in colaborare cu Filmex)
- **Budapesta, Roma, Bratislava, Atena** - Marcarea Zilelor Francofoniei prin prezenta si a unui film romanesc

Anul 2003

- **Praga , Viena, Copenhaga, Roma** - Participare la Zilele filmului Francofon
- **Gala filmului romanesc** - St Just St Rambert, Franta
- **Sofia** - Medalion Lucian Pintilie

- **Saptamana Filmului Romanesc - Londra** - Cu sprijinul Fundatiei Ratiu si al MAE (9 filme)
- **Chisinau - Zilele Filmului Romanesc** (8 filme)
- **Ottawa - Zilele Filmului Romanesc** (3 filme)

Anul 2004

- **Zilele Filmului European-Praga** (1 film romanesc)
- **Zilele Filmului Romanesc-Lisabona** (in cooperare cu Ambasada Romaniei la Lisabona) (10 filme)
- **Zilele Filmului Romanesc-Varsovia** - in cooperare cu Amb Romaniei (4 filme)
- **Zilele Filmului Romanesc - Londra** - in cadrul anului UK-Romania 2004 (10 filme)
- **Retrospectiva Pintilie - Pesaro, Italia**
- **Gala filmului Romanesc - Beijing** (4 filme)
- **Retrospectiva Pintilie - Londra** (in colab cu Fundatia Ratiu si MAE)
- **Gala Filmului Romanesc - Chisinau** (10 filme)

8. Întărirea disciplinei financiare și consolidarea Fondul cinematografic

În corelare cu prevederile celorlalte politici și strategii desfășurate în cinematografie, o deosebită atenție a fost acordată întăririi disciplinei financiare. Astfel s-a acționat atât în direcția colectării contribuțiilor și recuperării debitelor la Fondul cinematografic cât și pentru o utilizare rațională și eficientă a fondurilor aflate la dispoziție.

Ca urmare a măsurilor întreprinse situația comparativă din ultimii ani a Fondului cinematografic se prezintă astfel:

Anul	2000	2001	2002	2003	2004
Venituri extrabugetare (mld. lei)	26,6	42,9	75,0	175,2	180,0

Ca urmare a întăririi disciplinei financiare perioada 2001 – 2004 reprezintă intervalul de acumulare consistentă a mijloacelor financiare în cadrul Fondului, ceea ce a permis și susținerea unui important program de dezvoltare cinematografică.

Alocațiile bugetare pentru producția de filme românești au înregistrat în ultimii ani o fluctuație aleatorie în termeni reali, luând în considerare indicele inflației. Situația comparativă se prezintă astfel:

Anul	2000	2001	2002	2003	2004
Alocații bugetare (mld lei)	12,9	12,9	14,2	36,0	30,0

Având în vedere cele de mai sus rezultă că principalul mecanism financiar de susținere a producției de filme românești îl reprezintă Fondul cinematografic, fiind în continuare necesar să se acționeze pentru colectarea contribuțiilor datorate și gestionarea eficientă și transparentă a fondurilor.

9. Asigurarea conservării și punerii în valoare a patrimoniului cinematografiei naționale.

Protejarea, conservarea, reabilitarea și punerea în valoare a patrimoniului cinematografic reprezintă o preocupare prioritară la nivel european.

Convenția Europeană privind protejarea Patrimoniului Audiovizual și Protocolul său adițional, adoptată la 08.11.2001 de Consiliul Europei a fost semnată de România la 30.05.2002.

În paralel cu demersurile pentru semnarea acestei convenții, Centrul Național al Cinematografiei a demarat un program investițional complex, de natură să permită conservarea și restaurarea filmelor și materialelor aflate la Arhiva Națională de Filme.

În acest sens au fost create în prezent condițiile atât pentru restaurarea prin metode clasice a filmelor cinematografice, odată cu punerea în stare de funcționare a laboratorului de restaurare și prelucrare a peliculei, cât și realizarea unei arhive moderne de filme pe suport digital, respectiv transpunerea înregii colecții de filme românești pe D.V.D.

Arhiva Națională de Filme - Cinemateca Română în 2001

În anul 2001 cele mai importante achiziții tehnice au fost componentele pentru instalația de telecine: procesorul de culoare, aparatul de captare sunet și corectorul de culoare. O importantă achiziție cu caracter muzeistic a reprezentat-o fondul Ion Popescu-Gopo constând în trofee la festivaluri, scenarii, desene, clișee etc.

Activitatea compartimentului Telecinema a inclus și realizarea a 99 de copii video pentru diferiți beneficiari și pentru colecția de casete a ANF.

Cinemateca a avut 5 proiecții pe zi, reprezentând 1.350 de spectacole cu 950 de filme (la sala Eforie – Jean Georgescu), la care au asistat 41.500 de abonați și spectatori ocazionali. Au fost prezentate 27 filme în premieră în cadrul unor programe speciale dedicate filmului din Polonia, Elveția, Israel, România, SUA, Marea Britanie, Germania, Franța, Austria, Olanda, Grecia, organizate în colaborare cu ambasadele și centrele culturale acreditate la București, precum și cu ajutorul unor distribuitori de film din țară. S-au organizat spectacolele de gală în colaborare cu diferite edituri cu ocazia a 2 lansări de carte. Publicul Cinematecii a avut ocazia să-i cunoască pe regizorii Jerzy Skolimowski și Krzysztof Zanussi, precum și pe criticul de film David Robinson. De asemenea, Cinemateca a continuat să organizeze programe de filme dedicate unor evenimente sau aniversări importante (cum a fost *Centenar Jean Georgescu* - eveniment însoțit de o expoziție de fotografii). Unele spectacole s-au bucurat de participarea unor reputați critici de cinema precum Adina Darian, Mihai Chirilov, Viorica Bucur sau criticul britanic David Robinson.

Împreună cu Biblioteca Națională am organizat un ciclu de filme precedat de conferințe cu tema *Cărțile și filmele lor*.

Activitatea Arhivei Naționale de Filme – Cinemateca Română pe plan inter-național a fost reprezentată mai ales de organizarea în perioada 19-27 ianuarie 2001 a unei retrospective a filmului românesc din anii '60-'80 în cadrul *Festivalului internațional de film ALPHE ADRIA CINEMA* de la Triest, Italia. Instituția și-a continuat activitatea în cadrul Federației Internaționale a Arhivelor de Filme (FIAF) și Asociației Cinematecilor Europene (ACE) și a avut relații de colaborare cu instituțiile similare din Macedonia, Serbia, Franța și Italia.

Arhiva Națională de Filme - Cinemateca Română în 2002

În anul 2002 ANF - Cinemateca Română a achiziționat de la laboratorul RoFilm echipamente pentru amenajarea unei laborator propriu de prelucrare a peliculei. Echipamentele au constat într-o mașină de prelucrat copii negative de 35 mm, două mașini de copiat sub lichid, o mașină de dezvoltat copii pozitive, o mașină de ștanțat pentru subtitluri și o instalație de sunet optic. De asemenea, au fost achiziționate programe pentru restaurare digitală (Combustion de la Autodesk Inc.) și Avid Xpress DV, ca și un recorder DVD compatibil cu mașina de transpunere de pe film pe suport video Telecine. Activitatea laboratorului s-a materializat printre altele în realizarea a 361 de copii video.

Alte achiziții importante au fost reprezentate de 30 de bobine de film foarte vechi de 9,5 mm și vechi aparate de filmat și de proiecție Pathe. Principala achiziție cu valoare muzeistică și artistică o reprezintă o copie restaurată a coproduției româno-italiene *Cătușe roșii/ Odessa in fiamme* (1942, regia Carmine Gallone), film considerat pierdut până de curând.

În domeniul științific trebuie semnalată lucrarea "Tratamente anti-mucegai ale filmelor cinematografice cu ajutorul razelor gamma" de prof. dr. Anca Mitran, prezentată la simpozionul "Le Quatrieme journees internationales d'etude de l'ARSAG" (Asociația pentru cercetare științifică în domeniul artelor grafice) la Paris și la Congresul de conservare a patrimoniului european de la Berlin. Lucrarea a fost distinsă și cu un premiu special al UCIN. De asemenea, ANF - Cinemateca Română a participat la Simpozionul "Patrimoniul cultural oral și imaterial" organizat de Comisia UNESCO pentru România. Instituția noastră a început o colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării organizând un curs de istorie a cinematografului dedicat elevilor de liceu, constând în 34 de lecții și 80 de proiecții de filme la Palatul Copiilor.

Cinemateca a avut 5 proiecții pe zi, reprezentând 1.275 de spectacole cu 929 de filme (la Sala Eforie- Jean Georgescu), la care au asistat 38.667 de abonați și spectatori ocazionali. Un număr de 66 de filme au reprezentat premiere în România ca parte a unor programe speciale dedicate filmului

din Elveția, Iran, Austria, Polonia, Marea Britanie, Italia, Japonia, Rusia, organizate în colaborare cu institute culturale străine și ambasade acreditate la București. Pe de altă parte, publicul din București a putut să-l cunoască pe regizorii Paolo Virzi, Karen Șahnazarov, Ghiuli Ciohnonelidze, Sami Michael și scenaristul Aleksandr Borodianski. Alte premiere au fost dedicate unui număr de 2 filme documentare românești. Ca de obicei Cinemateca Română a dedicat 24 de programe de filme tematice și aniversare, inclusiv unor centenare cum ar fi cel al nașterii lui Paul Călinescu sau aniversărilor UNESCO ale lui Alexandre Dumas-tatăl sau Ion Luca Caragiale (în colaborare cu UCIN).

În luna noiembrie ANF - Cinemateca Română a fost una dintre gazdele Festivalului UNIFEST.

În străinătate instituția noastră a organizat în colaborare cu Fundația Italoarte la Roma o gală de filme realizate de CineRomit (coproduții româno-italiene) și o expoziție de afișe, ca și o gală de 11 filme românești recente la Budapesta în colaborare cu Arhiva Maghiară de Filme (Magyar Nemzet Filmarchivum).

Instituția și-a continuat activitatea în cadrul Federației Internaționale a Arhivelor de Filme (FIAF) și Asociației Cinematecilor Europene (ACE) și a avut relații de colaborare cu instituțiile similare din Italia, Coreea de Nord, R. Macedonia și Ungaria prin schimburi de experiență și de programe de filme.

Arhiva Națională de Filme - Cinemateca Română în 2003

Cea mai importantă dotare în 2003 a reprezentat-o achiziționarea unui aparat Aaton Keylink pentru montaj de liste titluri în negativ și a mașinilor pentru restaurarea suprafețelor peliculelor. De asemenea, în 2003 studiourile Mosfilm ne-au donat 2 copii ale unor filme recente realizate de regizorul Karen Șahnazarov. Activitatea laboratorului s-a materializat în realizarea a 273 de copii video de filme și diverse alte prestări de servicii pentru televiziuni și producători de filme.

În domeniul științific trebuie menționată terminarea „Filmografiei filmului de animație” de către Diana Grigoriu, documentarist al ANF. De

asemenea, a fost publicată lucrarea „Dicționarul cinematografic al literaturii române”, coordonată de criticul de cinema Grid Modorcea în calitate de documentarist al ANF. Împreună cu Universitatea Hyperion am organizat simpozionul „Personalitatea și personalitățile filmului latino-american”.

Pe lângă Sala Eforie - Jean Georgescu, din luna noiembrie a mai intrat în circuitul cinematecii și Sala Union- Paul Călinescu (în prezent cu 145 de locuri în fotolii noi), recent renovată și dotată modern cu sunet Dolby Surround și aparate de proiecție în orice sistem video. Cinemateca a avut astfel în cele 2 săli 7-8 spectacole pe zi. Am putut astfel prezenta 965 de filme pentru 43.000 de spectatori. Dintre acestea, 55 au reprezentat filme prezentate în premieră în România. Am putut prezenta noi filme din Cehia, Germania, Israel, Mexic, Brazilia, Argentina, Ungaria, Olanda prin colaborarea cu ambasade, institute culturale străine și producători. Am avut oaspeți cineaști precum Rutger Hauer, Fabricio Prada, Tamas Almasi, Gyorgy Pallfy, Eitan Anner. La Sala Union a început de asemenea programarea unor noi filme românești în avanpremieră. În calitate de co-organizatori am contribuit la organizarea Festivalului UNIFEST și a Galei filmului românesc. În cadrul programelor obișnuite am prezentat 80 de cicluri aniversare dedicate unor cineaști străini și români, 10 dedicate unor scriitori ale căror opere au fost ecranizate, ca și 19 cicluri tematice. Cinemateca a mai găzduit și lansarea a 2 cărți dedicate fenomenului cinematografic.

În cadrul colaborării cu FIAF și alte instituții similare din cadrul organizației trebuie menționată participarea la realizarea “Istoriei filmului în Balcani”, lucrare coordonată de Cinemateca Macedoniei și la care și-au adus contribuția specialiști din 10 țări, între care și redactorul șef al ANF.

Arhiva Națională de Filme - Cinemateca Română în 2004

În luna ianuarie s-a încheiat reabilitarea Sălii Eforie- Jean Georgescu, dotată între altele cu 250 de fotolii noi. De asemenea, au avut loc lucrări de amenajare a laboratorului de prelucrare a peliculei.

Acchizițiile principale au fost o mașină de dezvoltare negativ și un microbuz pentru transportul salariaților și a peliculelor de la depozit la sălile

de cinema și pentru copiere. Colecția de filme a ANF s-a îmbogățit cu 98 de copii de filme străine, primite în regim de depozit legal de la New Films România, iar colecția de documente cu materialele donate de criticul de cinema Cristina Corciovescu.

Activitatea laboratorului s-a materializat inclusiv în realizarea a 3 copii pe suport peliculă a unor filme având ca subiect viața lui Ștefan cel Mare și 169 de copii video de filme, ca și a altor prestări de servicii pentru televiziuni și producții de filme.

Până în prezent, Cinemateca a prezentat aproximativ 900 de filme pentru 40.000 de spectatori. Dintre acestea 52 de filme au fost prezentate în premieră în România. Am organizat gale ale filmului din Iran, Polonia, Kazahstan, China și Franța și am avut ca oaspeți cineaști precum Piotr Szulkin, Istvan Szabo și Jiri Menzel. În domeniul științific trebuie semnalată publicarea volumelor “O istorie a filmului românesc” și “Frații Manakia sau Balcanii mișcători”, elaborate de Marian Țuțui, redactor șef al ANF. De asemenea, “Filmografia filmului românesc de ficțiune”, lucrare coordonată de Grid Modorcea, este în stadiul final și în curs de apariție.

Instituția noastră și-a continuat colaborarea cu FIAF (Federația Internațională a Arhivelor de Filme) și alte instituții, cum ar fi Cinemateca Cehiei, care a organizat la Zlin un simpozion dedicat filmului pentru copii, la care a participat și instituția noastră. ANF- Cinemateca Română a participat și la tradiționalele simpozioane dedicate filmului mut organizate de cinematecele din Gemon- Pordenone și Bologna.

IV. Politici și strategii în domeniul Cinematografiei pentru perioada 2005 – 2008

Obiectivul strategic pentru perioada 2005 – 2008 este dezvoltarea industriei cinematografice și integrarea acesteia în mecanismele de piață ale Uniunii Europene.

Spre deosebire de alte țări, unde dezvoltarea industriei cinematografice a dus la concentrarea acesteia și la crearea de trusturi multinaționale, în România cinematografia se structurează sub forma unui sector mobil și

flexibil de întreprinderi mici și mijlocii. Deși inegal dezvoltate, IMM-urile din acest domeniu constituie un factor important de absorbție a resurselor umane înalt pregătite, dar și a unei părți din forța de muncă disponibilizată. Pentru unele regiuni și comunități locale, ele se manifestă ca un instrument de creștere și de relansare economică. Prin intermediul IMM-urilor din sectorul cinematografiei se promovează alternative economice și sociale eficace, se modelează comportamentul economic al consumatorului. Mai mult decât atât, acest sector poate avea o contribuție semnificativă și în domeniul exportului și, în egală măsură, în promovarea unei bune imagini a României.

Principalele **direcții strategii** pentru atingerea obiectivului prevăzut vor avea în vedere satisfacerea drepturilor culturale fundamentale:

- **Facilitarea accesului și a participării cetățeanului la acest tip de serviciu cultural**
- **Promovarea creației și a creatorilor români**
- **Susținerea dialogului intercultural, promovarea diversității culturale și protejarea identității culturale**

În acest sens, este necesară susținerea industriei cinematografice prin promovarea unor **politici coerente** compatibile cu cele europene:

- Sprijin investițional care să compenseze insuficiența capitalului propriu al producătorilor, prestatorilor de servicii și al distribuitorilor din domeniul cinematografiei, sprijin pentru pătrunderea pe piețele de capital, oferirea de garanții pentru obținerea de credite și oferirea de credite subvenționate
- Granturi pentru susținerea IMM-urilor din sectorul cinematografiei în zone defavorizate din punct de vedere economic
- Finanțarea de centre inter-regionale pentru calificarea și recalificarea resurselor umane necesare sectorului cinematografiei
- Asigurarea de consultanță pentru demararea afacerilor în acest sector
- Sprijin pentru îmbunătățirea managementului IMM-urilor din domeniul cinematografiei

Principalele **direcții de acțiune** preconizate pentru perioada 2005-2008 sunt:

- Dezvoltarea producției de filme românești și realizarea anual a unui număr de aproximativ 20 de filme de lung metraj și 30 de filme de scurt metraj cu sprijinul financiar al Fondului Cinematografic
- Promovarea coproducțiilor cinematografice, atragerea unui volum sporit de prestații cinematografice
- Promovarea României ca destinație predilectă pentru filmări realizate de mari producători europeni și internaționali
- Sprijin și facilități de ordin financiar și fiscal pentru producția și distribuția de film
- Stimularea investițiilor și a inițiativei private, realizarea de parteneriate public-privat în domeniul cinematografiei
- Consolidarea Fondului Cinematografic, ca instrument de sprijin compatibil cu cele existente pe plan european și creșterea resurselor financiare ale acestuia
- Asigurarea accesului spectatorilor la o ofertă diversificată de filme, prin susținerea distribuției de filme europene
- Dotarea tehnică a așezămintelor culturale cu echipamente de proiecție video, pentru asigurarea accesului consumatorilor din mediul rural și din localitățile mici la acest tip de ofertă culturală
- Privatizarea sectorului de exploatare a spațiilor destinate proiecției de filme pentru creșterea competitivității acestora și asigurarea standardelor de confort necesare
- Facilități financiare și fiscale pentru realizarea unor complexe de săli de tip Multiplex, introducerea unor noi tehnologii de proiecție (digitale, IMAX)

Realizarea acestor strategii și direcții de acțiune necesită o politică coerentă de **actualizare a legislației specifice domeniului cinematografic precum și a legislației generale financiar-fiscale.**

Dezvoltarea sectorului cinematografic pe aceste coordonate va permite o creștere consistentă a contribuției acestei industrii culturale la constituirea PIB, estimată la aprox. 3-4%.

Capitolul IX

Componente esențiale ale reformei în domeniul culturii și cultelor

A. Dezvoltarea și armonizarea sistemului legislativ

În calitate de autoritate de reglementare, Ministerul Culturii și Cultelor asigură elaborarea cadrului normativ și instituțional în vederea realizării obiectivelor strategice din domeniul său de activitate, pentru îmbunătățirea reglementărilor specifice și armonizarea legislației naționale cu legislația comunitară, în conformitate cu angajamentele asumate de Guvern prin Programul de guvernare și prin celelalte documente internaționale.

În perioada 2001-2004, obiectivele principale ale activității Ministerului Culturii și Cultelor, în acest domeniu, au vizat, în principal, elaborarea, în scopul îmbunătățirii cadrului legislativ specific, a proiectelor de acte normative (legi, ordonanțe de urgență, ordonanțe, hotărâri ale Guvernului, ordine cu caracter normativ), privind:

- protecția bunurilor aparținând patrimoniului cultural național, mobil și imobil;
- organizarea și funcționarea așezămintelor culturale;
- promovarea culturii scrise;
- dreptul de autor și drepturile conexe;
- cultele;
- audiovizualul;
- cinematografia;
- impresariatul artistic;
- păstrarea, conservarea, valorificarea, dezvoltarea și exprimarea liberă a identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a minorităților naționale din România;
- acordarea statutului de utilitate publică pentru unele asociații și fundații;
- timbrele culturale;

- reorganizarea și restructurarea instituțională la nivelul Ministerului, al instituțiilor publice subordonate sau al instituțiilor care funcționează sub autoritatea acestuia;
- înființarea de noi instituții publice de cultură în subordinea Ministerului;
- trecerea unor bunuri în proprietatea publică a statului și transmiterea acestora în administrarea unor instituții publice din subordinea Ministerului;
- recunoașterea, pe teritoriul României, a unor fundații și asociații, persoane juridice străine, cu activitate în domeniul culturii și cultelor;
- declararea unor zone geografice ca obiective de interes național;
- îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale inițiate de organizațiile neguvernamentale;
- susținerea unor programe culturale de interes național și/sau internațional;
- managementul funcțional;
- aprobarea efectuării unor donații de bunuri culturale care fac parte din domeniul public al statului român, către alte state sau persoane juridice de drept privat române;
- armonizarea legislației naționale cu reglementările Uniunii Europene în materia specifică;
- acte normative speciale de reglementare a dreptului de proprietate a cultelor;
- acte normative de sancționare a unor fapte antisociale.

1. În materia privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului legislativ necesar cercetării, evidenței, protecției, conservării, restaurării și punerii în valoare a patrimoniului cultural național mobil:

În aplicarea prevederilor Legii nr.182/2000 au fost elaborate, promovate și adoptate o serie de acte normative; de asemenea, au fost promovate și adoptate modificări la Legea nr. 182/2000, pentru punerea acestora în acord cu normativele europene în domeniu:

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr.2008/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2009/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2053/2002 pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile;
- Hotărârea Guvernului nr. 387/2003 privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor și direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, a unor activități finanțate integral din venituri proprii;
- Hotărârea Guvernului nr. 1420/2003 pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile;
- Hotărârea Guvernului nr. 1546/2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate;
- Hotărârea Guvernului nr. 216/2004 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- Hotărârea Guvernului nr. 518/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- Ordonanța de urgență nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil;
- Legea nr. 105/ 2004 pentru modificarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil.

De asemenea, a fost adoptată Legea nr. 311/2003 a muzeelor și colecțiilor publice, care reglementează regimul juridic general, clasificarea și principiile organizării și funcționării muzeelor și colecțiilor publice, precum și a colecțiilor private accesibile publicului.

2. În materia privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului legislativ necesar cercetării, evidenței, protecției, conservării, restaurării și punerii în valoare a patrimoniului cultural național imobil: au fost elaborate norme și normative în aplicarea Legii nr. 422/2001; de asemenea, au fost promovate și adoptate modificări ale Legii nr. 422/2001:

- Hotărârea Guvernului nr. 1309/ 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia;
- Hotărârea Guvernului nr. 387/ 2003 privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor și direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, a unor activități finanțate integral din venituri proprii;
- Hotărârea Guvernului nr. 610/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2682/2003 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice, modificat prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr.2807 din 3 octombrie 2003;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2684/ 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia;
- Hotărârea Guvernului nr. 1430/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna;

- Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial.
- Legea nr. 564/2001 pentru aprobarea OG nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;
- Legea nr. 468/2003 privind modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice;

3. În materia privind dezvoltarea și perfecționarea cadrului legislativ privind creșterea rolului satului românesc contemporan în viața spirituală:

- Legea nr. 292/2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor de cultură;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2883/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind desfășurarea activităților specifice așezămintelor culturale;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2193/2004 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a așezămintelor culturale, respectiv:
 - Regulament-cadru de organizare și funcționare a căminului cultural;
 - Regulament-cadru de organizare și funcționare a casei de cultură;
 - Regulament-cadru de organizare și funcționare a școlilor populare de arte și meserii.

4. În materia privind dezvoltarea și modernizarea rețelei instituțiilor cultural - artistice din mediul rural și urban:

- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2193/2004 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a așezămintelor culturale.

5. În materia privind promovarea culturii scrise și dezvoltarea lecturii publice; asigurarea bazei de documentare, informare:

- Legea bibliotecilor nr. 334/2002;
- Legea nr. 186/2003 privind promovarea culturii scrise;
- Hotărârea Guvernului nr. 446/2003 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 238/1997 privind organizarea și funcționarea unor instituții din subordinea Ministerului Culturii, precum și modul de finanțare a programelor culturale care se realizează pe bază de comenzi de stat;
- Hotărârea Guvernului nr. 215/2004 pentru aprobarea Normelor privind emiterea și utilizarea tichetelor valorice pentru achiziționarea de cărți, reviste și alte publicații având caracter științific sau literar-artistic ale autorilor din România, editate pe orice fel de suport;
- Hotărârea Guvernului nr. 386/2004 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național de Servicii pentru Biblioteci

6. În materia privind permanentizarea colaborării dintre instituțiile publice din sfera culturii și asociațiile de creatori, organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniul culturii:

- Legea nr. 121/2002 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 123/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric și al artelor plastice
- Ordonanța de urgență nr. 36/2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic, aprobată cu modificări prin Legea nr. 598/2002;
- Legea nr. 8/2003 privind Ordinul Meritul Cultural și Medalia Meritul Cultural;
- Ordonanța de urgență nr. 69/2003 privind modificarea art. 4 alin. (1) din Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit;
- Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român;

- Hotărârea Guvernului nr. 49/ 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de acordare a unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, precum și altor organizații neguvernamentale fără scop lucrativ, care inițiază și organizează programe și proiecte culturale;
- Hotărârea Guvernului nr. 656/ 2003 privind înființarea Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc;
- Hotărârea Guvernului nr. 834/2003 privind înființarea Centrului Național de Cultură al Romilor;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 1566/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2823/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2664/2003 pentru aprobarea Criteriilor și procedurii de acordare a statutului de utilitate publică asociațiilor, fundațiilor și federațiilor care desfășoară activități din sfera de competență a Ministerului Culturii și Cultelor;
- Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2799/2003 pentru aprobarea condițiilor în care se conferă Ordinul Meritul Cultural și Medalia Meritul Cultural;

- Hotărârea Guvernului nr. 73/2004 privind aprobarea condițiilor și a procedurii de vânzare către utilizatori, la cerere, a spațiilor destinate creației artistice, aflate în proprietatea privată a statului și în administrarea consiliilor județene, consiliilor locale ori a altor instituții sau autorități publice ori în patrimoniul regiilor autonome.

7. Acte normative de sancționare a unor fapte antisociale:

- Ordonanța de urgență nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii.

B. Măsurile privind prevenirea și sancționarea corupției

Ca parte componentă a sistemului administrației publice, pentru exercitarea funcțiilor sale, Ministerul Culturii și Cultelor elaborează și pune în practică programele de importanță națională și strategiile sectoriale, asigurând îndrumarea, sprijinul și controlul modului de aplicare unitară a reglementărilor emise potrivit legii, în domeniile culturii și cultelor, pentru respectarea acestora și buna funcționare a sistemului său instituțional, în condițiile descentralizării procesului decizional.

În raport cu obiectivele înscrise în Planul național de acțiune împotriva corupției 2001 – 2004 și cu dispozițiile Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Culturii și Cultelor a elaborat Planul Sectorial Anticorupție.

Astfel, în materia privind prevenirea corupției, activitatea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru domeniile specifice de competență, a vizat următoarele aspecte:

- accelerarea reformei structurale la nivelul Ministerului Culturii și Cultelor: prin Hotărârea Guvernului nr. 742/2003, privind

organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, cu modificările și completările ulterioare, s-a creat o nouă structură funcțional - organizatorică a Ministerului, care a avut în vedere eficientizarea randamentului de ansamblu la nivelul instituției, asigurarea unei relații funcționale operative, a unor structuri de organizare suplă și eficiente, promovarea unor formule legale moderne de utilizare a resurselor umane, pentru asigurarea coerenței și performanței actului administrativ, perfecționarea managementului și stoparea birocrației;

- adoptarea Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Culturii și Cultelor și a Regulamentului intern, cuprinzând prevederi care reglementează relațiile funcționale la nivelul Ministerului, drepturile și obligațiile funcționarilor publici și ale personalului contractual, raționalizarea circuitului documentelor etc.; asigurarea cunoașterii de către personalul Ministerului a drepturilor și obligațiilor prevăzute de cele două regulamente; stabilirea unui mecanism de monitorizare a respectării drepturilor și obligațiilor prevăzute de cele două regulamente;
- aplicarea legislației în vigoare privind declararea averilor, precum și a procedurii declarării averilor; monitorizarea implementării prevederilor legii în ceea ce privește declararea averilor de către personalul angajat; publicarea pe site-ul oficial al Ministerului Culturii și Cultelor a declarațiilor de avere ale demnitarilor și funcționarilor publici, de execuție și de conducere, potrivit legii;
- aplicarea legislației în vigoare privind conflictul de interese; efectuarea de verificări trimestriale, conform legii, privind posibilitatea existenței unui conflict de interese;
- crearea unui aparat administrativ cu capacitate strategică de concepție, coordonare și evaluare, la nivelul Ministerului, al instituțiilor publice de cultură subordonate, cât și al serviciilor sale deconcentrate, cu respectarea prevederilor legale privind selectarea, promovarea și evaluarea periodică a funcționarilor pub-

lici, și bazat exclusiv pe recunoașterea obiectivă a meritelor și performanțelor profesionale;

- inițierea și elaborarea unui program legislativ specific, vizând reglementări-cadru pentru domeniile specifice de competență, obligatorii pentru toate instituțiile și așezămintele, indiferent de subordonarea acestora ;
- respectarea principiului legalității, prin organizarea, coordonarea și controlul aplicării actelor normative emise potrivit legii, cu respectarea limitelor de autoritate și a principiului autonomiei locale a instituțiilor publice de cultură și a agenților economici cu activitate în domeniu;
- îmbunătățirea managementului la nivelul instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului, în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2129/2001, privind angajarea directorilor generali sau, după caz, a directorilor instituțiilor publice de cultură subordonate;
- reorganizarea și reglementarea activității compartimentelor cu atribuții de control, organizate la nivelul Ministerului;
- utilizarea sistemului electronic de achiziții publice, conform prevederilor legale, în scopul eficientizării procesului de achiziție publică, asigurării transparenței procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică, evitării eventualelor fraude, reducerii cheltuielilor bugetare etc.;
- instruirea reprezentanților instituțiilor subordonate pentru însușirea metodologiei de achiziții publice electronice prin sistemul e-licitatie.ro;
- completarea cadrului metodologic necesar pentru buna desfășurare a activității de restaurare și investiții, prin elaborarea unor metodologii privind contractarea, tariful și decontarea activităților de proiectare și de asistență tehnică pentru lucrările de investiții, reparații capitale, consolidări și restaurări la monumentele istorice (metodologia, procedura etc. sunt prezentate pe pagina web a Ministerului);

- acordarea statutului de utilitate publică pentru asociații și fundații, numai cu respectarea dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, cu modificările și completările ulterioare și numai cu respectarea criteriilor de acordare a statutului de utilitate publică și a procedurii aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2664/2003;
- acordarea avizelor în vederea dobândirii personalității juridice și înregistrării pentru asociații și fundații, cu respectarea procedurii prevăzută de Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2583/2003;
- emiterea avizelor de specialitate necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire pentru lucrările și intervențiile de orice natură asupra monumentelor istorice, precum și a avizului de specialitate privind regulamentele de construcție din zonele de protecție a monumentelor istorice, în termenul și în conformitate cu procedura prevăzută de normativele în vigoare;
- emiterea avizelor de specialitate privind planurile de amenajare a teritoriului județean în termenul și în conformitate cu procedura prevăzută de normativele în vigoare;
- emiterea avizelor de specialitate necesare în vederea eliberării autorizațiilor de construire sau desființare pentru imobilele aflate în zonele de protecție a monumentelor istorice sau în ansambluri și situri istorice, precum și în zonele de protecție, în termenul și în conformitate cu procedura prevăzută de normativele în vigoare;
- emiterea avizelor de specialitate privind planurile urbanistice generale ale localităților care cuprind monumente istorice, privind planurile urbanistice zonale pentru zonele protejate care cuprind monumente istorice, precum și privind planurile urbanistice de detaliu care au ca obiect monumente istorice sau imobile din zona lor de protecție;
- inspectarea și controlul propriu la monumentele istorice privind starea lor de conservare și respectarea avizelor de specialitate emise, precum și controlul propriu al șantierelor având drept obiect monumentele istorice, indiferent de regimul de proprietate și de

grupa monumentului istoric, de natura operațiunilor și de sursa lor de finanțare;

- emiterea, pentru domeniul protejării monumentelor istorice, a atestatului de specialist sau expert, conform dispozițiilor Legii nr. 422/2001 și a normativelor date în aplicarea legii;
- acordarea avizelor pentru constituirea agenților economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări asupra monumentelor istorice, numai cu respectarea procedurii și a documentațiilor necesare, prevăzute de normativele date în aplicarea Legii nr. 422/2001;
- eliberarea certificatelor de export pentru bunurile culturale mobile numai după verificarea documentației prevăzute de normele privind exportul bunurilor culturale și numai pentru categoriile de bunuri prevăzute de Legea nr. 182/2000, cu modificările și completările ulterioare;
- efectuarea clasării și declasării bunurilor culturale mobile și imobile să se realizeze numai cu respectarea criteriilor, procedurii și documentației prevăzute de normativele în vigoare;
- emiterea autorizațiilor pentru efectuarea de cercetări arheologice, precum și a certificatului de descărcare de sarcină arheologică să se realizeze numai în condițiile Ordonanței Guvernului nr. 43/2000, cu modificările și completările ulterioare;
- emiterea avizului prealabil în vederea deținerii detectoarelor de metale de către personalul de specialitate atestat și înscris în Registrul arheologilor;
- atestarea și avizarea în domeniul impresariatului artistic a persoanelor fizice și juridice să se realizeze numai în conformitate cu normele aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 751/2002;
- acordarea avizelor și acreditărilor pentru înființarea, respectiv funcționarea muzeelor și colecțiilor, indiferent de titularul dreptului de proprietate, se vor realiza cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 311/2003 și a normelor date în aplicarea acestora;

- diminuarea arbitrarului în decizia administrativă prin responsabilizarea în vederea respectării termenelor stabilite de actele normative în vigoare pentru emiterea autorizațiilor de către Ministerul Culturii și Cultelor;
- simplificarea procedurilor administrative în vederea promovării calității serviciilor publice oferite de Minister și de instituțiile subordonate;
- afișarea la sediul propriu și pe site, pentru fiecare tip de autorizație emisă, a formularului cererii, listei cu documentele necesare eliberării autorizației, a altor informații cu privire la modul de întocmire a documentelor, în concordanță cu prevederile legale în materie;
- evitarea intervenirii procedurii aprobării tacite în cazul acordării autorizațiilor, prin respectarea termenelor în care este necesar a fi formulat răspunsul, stabilite de fiecare act normativ cu aplicabilitate în domeniul de competență al Ministerului Culturii și Cultelor;
- asigurarea transparenței și accesului la informațiile de interes public, potrivit reglementărilor Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public și ale HG nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.544/2001, prin reorganizarea compartimentului Purtător de cuvânt, relații cu mass – media, informații publice, compartiment prin care se asigură accesul liber și neîngrădit la informațiile de interes public privind activitatea Ministerului Culturii și Cultelor;
- organizarea periodică de conferințe de presă pentru aducerea la cunoștință a informațiilor de interes public;
- publicarea pe site-ul Ministerului și supunerea dezbaterii publice, cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, a proiectelor de acte normative cu aplicabilitate generală;
- cercetarea și analiza detaliată a tuturor aspectelor sesizate, în vederea soluționării legale a petițiilor adresate Ministerului Culturii și Cultelor, potrivit Ordonanței Guvernului nr. 27/2002; organizarea unei legături operaționale între compartimentele de specialitate,

în vederea soluționării și redactării în termen a răspunsului la petițiile adresate Ministerului Culturii și Cultelor;

- dezvoltarea sistemului de comunicare a datelor cu unitățile subordonate, în vederea respectării prevederilor legale privind transparența în administrarea și promovarea informațiilor și serviciilor publice prin mijloace electronice, în conformitate cu Legea nr.161/2003;
- publicarea, în Monitorul Oficial al României, a Raportului asupra activității Ministerului Culturii și Cultelor pe anii 2002 și 2003, conform prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public;
- publicarea, anuală, a volumelor sub genericul *Cultura și Cultele, Evaluări, proiecte, strategii*;
- reactualizarea regulamentelor de organizare și funcționare a instituțiilor publice din subordinea Ministerului, în conformitate cu noile reglementări legislative;
- înființarea unei căsuțe poștale electronice personalizate, la care sunt primite sesizările și sugestiile cetățenilor, în cadrul portalului Ministerului Culturii și Cultelor, www.ministerulculturii.ro.

C. Strategia în domeniul resurselor umane

1. Reorganizarea și restructurarea instituțională la nivelul Ministerului Culturii și Cultelor

Anul 2001 a reprezentat pentru Ministerul Culturii și Cultelor o perioadă de profunde transformări, generate pe de o parte de reorganizarea Ministerului Culturii și Secretariatului de Stat pentru Culte în Ministerul Culturii și Cultelor și, pe de altă parte, de reorganizarea inspectoratelor pentru cultură în direcții județene/a municipiului București pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național.

Prin Hotărârea Guvernului nr.28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, Ministerul Culturii a fost

reorganizat într-o nouă structură funcțional - organizatorică, care să permită aplicarea strategiei generale prevăzută în Programul de guvernare pe perioada 2001-2004, precum și a strategiei Ministerului în domeniul specific de activitate.

Reforma structurală la nivelul Ministerului Culturii și Cultelor a avut în vedere câteva direcții de acțiune, vizând redistribuirea sarcinilor, atribuțiilor și competențelor compartimentelor din structura Ministerului, prin comasarea unor direcții și crearea unor direcții de specialitate noi și reorganizarea unor direcții de specialitate.

Prin Hotărârea Guvernului nr.709/2002 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.28/2001 s-a creat o nouă structură funcțional-organizatorică a Ministerului, adaptată etapei respective a procesului de implementare a strategiei proprii în domeniul culturii și cultelor.

Modificarea structurii unor compartimente din cadrul Ministerului a avut ca scop redistribuirea, în sensul echilibrării sarcinilor, atribuțiilor și competențelor acestora, prin: comasarea unor direcții, și, implicit, creșterea ariilor de competență a acestora, reconsiderarea importanței domeniului de activitate a unor structuri, prin ridicarea nivelului de organizare, sau crearea unor structuri organizatorice prin efectul legii.

Sub aspect organizațional și decizional, ca urmare a promulgării Legii nr. 161/2003, Ministerul Culturii și Cultelor a dispus luarea măsurilor prevăzute în actul normativ menționat și a parcurs următoarele etape: reorganizarea aparatului propriu al Ministerului Culturii și Cultelor; restructurarea/reducerea semnificativă a funcțiilor de conducere din Ministerul Culturii și Cultelor (de la 45 la 15); stabilirea criteriilor în vederea reîncadrării în funcții publice a personalului din aparatul Ministerului.

În anul 2003, programul guvernamental în domeniul administrației publice a vizat accelerarea reformei în administrația publică centrală și locală, prin modificarea de fond a structurii și numărului aparatului din ministere și din celelalte autorități publice centrale și locale, urmărind realizarea criteriilor de aderare la Uniunea Europeană și demonstrând că România își poate întări treptat capacitatea administrativă de a face față obligațiilor care îi revin în calitate de viitor stat membru.

Prin prevederile Hotărârii Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, care a dispus o nouă structură organizatorică a Ministerului, s-au avut în vedere eficientizarea randamentului de ansamblu la nivelul instituției, asigurarea unei relații funcționale operative, a unor structuri de organizare suplă și eficiente, promovarea unor formule legale moderne de utilizare a resurselor umane, vizând coerența și performanța actului administrativ, perfecționarea managementului, stoparea birocrăției.

2. Funcția publică

În perioada 2001 – 2004, reforma în administrația publică s-a derulat în baza prevederilor Legii nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici și a dispozițiilor normative date în aplicarea acesteia. Într-o primă etapă, au fost inițiate procedurile legale pentru înființarea Comisiei paritare și a Comisiei de disciplină la nivelul Ministerului Culturii și Cultelor; s-a desfășurat, conform prevederilor legale, procesul de evaluare a performanțelor profesionale individuale ale funcționarilor publici din aparatul propriu al Ministerului, precum și ale celor funcționarilor publici cu funcții de conducere din direcțiile județene/a municipiului București pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, și de întocmire a fișelor posturilor funcționarilor publici; la solicitarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, a fost realizată prima bază de date cu funcționari publici din Minister și din serviciile deconcentrate ale acestuia; această bază de date a fost permanent actualizată, devenind un instrument de lucru operativ atât pentru Minister, cât și pentru Agenția Națională a Funcționarilor Publici, în procesul de monitorizare permanentă a corpului de funcționari publici.

Urmare apariției Legii nr.161/2003, s-a impus reorganizarea și reasezarea funcției publice atât în cadrul aparatului propriu al Ministerului Culturii și Cultelor, cât și al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, după principii noi, avându-se în vedere criterii de normare a funcțiilor publice de conducere și implicit a structurilor funcționale ale Ministerului.

Reorganizarea funcției publice a implicat o serie de acțiuni:

- s-au obținut de la Agenția Națională a Funcționarilor Publici, conform competențelor ce-i revin, avizele pentru structura noilor funcții publice utilizate în cadrul aparatului propriu al Ministerului, cât și din cadrul serviciilor publice deconcentrate;
- au fost stabilite criteriile și criteriile suplimentare în baza cărora s-a făcut reîncadrarea funcționarilor publici din cadrul aparatului propriu al Ministerului;
- punctajele obținute de funcționarii publici din aparatul propriu al Ministerului au condus la o ierarhizare strict matematică a acestora, reîncadrarea efectuându-se în ordinea astfel obținută, în limita numărului de posturi avizat pentru fiecare grad profesional;
- în temeiul art.86 din Legea nr.188/1999, modificată și completată prin Legea nr.161/2003, au fost solicitate avizele necesare pentru exercitarea temporară a funcțiilor publice de conducere vacante din aparatul Ministerului Culturii și Cultelor și din unele servicii publice deconcentrate.

Răspunzând solicitărilor transmise de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Ministerul Culturii și Cultelor a întocmit și transmis documentații în legătură cu situația și cariera funcționarilor publici, în scopul întocmirii de către această instituție a unei baze de date mai riguroase în legătură cu evoluția carierei acestei categorii de personal. Astfel, a fost elaborată, la solicitarea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, documentația referitoare la situația funcțiilor publice vacante în întregul aparat al Ministerului Culturii și Cultelor, creându-se premisele pentru întocmirea Planului de ocupare a funcțiilor publice, precum și o bază de date referitoare la cariera funcționarilor publici încadrați în aparatul Ministerului și al serviciilor publice deconcentrate.

De asemenea, în aplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.432/2004 privind dosarul profesional al funcționarilor publici, în perioada imediat următoare se va implementa programul care va asigura crearea bazei de date referitoare la funcționarii publici.

Direcția de specialitate din Minister a asigurat consultanța de specialitate și a întreprins demersurile legale date în competența sa pentru punerea în aplicare a prevederilor legale referitoare la funcția publică, precum și la evidența funcției publice prin Planul de ocupare a funcției publice, întocmit de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

În acest sens, au fost organizate, conform noilor proceduri, concursurile de ocupare a funcțiilor publice vacante, au fost solicitate conducătorilor structurilor funcționale ale Ministerului noi fișe de post pentru întreg personalul, întocmite în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1209/2003 și corelate cu cerințele Regulamentului de organizare și funcționare a Ministerului Culturii și Cultelor.

În corelație cu cerințele Strategiei Ministerului Culturii și Cultelor de accelerare a reformei în administrația publică, dar și cu exigențele impuse funcției publice, în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană, și recomandările transmise de experții Uniunii care asigură consultanța de specialitate pe lângă Agenția Națională a Funcționarilor Publici, urmează ca și Ministerul Culturii și Cultelor să introducă noi metode de testare, atât pentru probele scrise, cât și pentru cele orale, a candidaților pentru ocuparea funcțiilor publice vacante, astfel încât să fie mutat polul de greutate de la cunoașterea legislației (așa cum se procedează în prezent) spre înțelegerea profilului psihologic al candidaților, evaluarea capacității de analiză și sinteză, formularea argumentației și concluziilor cu privire la o temă dată.

Considerăm că, din punct de vedere al domeniului de resurse umane, anul 2004 reprezintă momentul schimbării în modul de abordare și gestionare a funcției publice.

3. Reforma instituțională

Conform atribuțiilor ce-i revin în domeniul managementului resurselor umane, direcția de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor și-a canalizat acțiunile în realizarea unor obiective strategice derivate din necesitatea aplicării legislației de strictă actualitate.

O primă acțiune în acest sens a constituit-o reorganizarea, în temeiul art. 29 din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, a Oficiului Național pentru Protejarea Patrimoniului, respectiv a Centrului de Proiectare pentru Protejarea Patrimoniului Național, instituții cu finanțare extrabugetară, în Oficiul Național al Monumentelor Istorice, respectiv Institutul Național al Monumentelor Istorice, instituții finanțate din venituri proprii și alocații de la bugetul de stat; procesul deosebit de complex al reorganizării acestor instituții a implicat preluarea în limita posturilor aprobate, reîncadrarea și salarizarea personalului în temeiul actelor normative care reglementează activitatea de profil din instituțiile publice.

Ca efect al legii, a fost înființat Laboratorul Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil.

În scopul corelării salarizării personalului artistic din cadrul Filarmonicii “George Enescu” din București cu importanța activității desfășurate în cadrul acestei instituții, dar și cu prestigiul și calitatea profesională a personalului artistic angajat, au fost efectuate demersurile legale în scopul elaborării unui act normativ de salarizare aplicabil strict acestei categorii de personal angajat în cadrul Filarmonicii “George Enescu” din București. Această acțiune a avut ca efect adoptarea Legii nr. 102/2004, care a fructificat demersurile efectuate în acest sens.

În perioada 2001-2004, au fost înființate Muzeul Național de Artă Contemporană al României, Centrul Național de Cultură al Romilor, Muzeul Național de Artă “Vasile Grigore – pictor și colecționar”, Muzeul Național al Hărților și Cărții Vechi, precum și Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc, Centrul Național al Dansului, Oficiul Național pentru Biblioteci.

În scopul corelării veniturilor salariale ale persoanelor din instituțiile culturale cu cele existente la nivelul întregii societăți și în concordanță cu valoarea și importanța procesului cultural, încă de la finele anului 2003, Ministerul Culturii și Cultelor a întreprins demersuri la Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei pentru cuprinderea în actul normativ de

salarizare privind personalul bugetar aplicabil pe anul 2004, a următoarelor propuneri:

- salarii de bază pentru funcțiile de specialitate din unitățile teatrale, muzicale și cinematografice, respectiv introducerea gradului profesional IA, în vederea corelării nivelului maxim de salarizare a funcțiilor reprezentative din instituțiile de cultură cu cel al funcțiilor comparabile din alte sectoare bugetare (cercetător științific principal gradul I, medic primar, profesor universitar);
- salarii de bază pentru funcțiile de specialitate din presă, edituri, informare documentară, prin introducerea gradului profesional IA la funcția de redactor cu studii superioare de lungă durată, al cărui nivel de salarizare să fie cel aprobat pentru funcția de bibliotecar cu studii superioare de lungă durată.

4. Programe și cursuri de formare profesională

În anii 2003-2004, direcția de specialitate din Ministerul Culturii și Cultelor a coordonat participarea funcționarilor publici la modulele de curs organizate de Institutul Național de Administrație.

Totodată, în aplicarea prevederilor Legii nr.161/2003, au fost lansate, începând cu anul 2003, programele de formare specializată în administrația publică cu durata de un an, la care au participat, în 2003, 7 funcționari publici cu funcții de conducere și de execuție, în anul 2004 participând 5 funcționari publici de conducere din cadrul aparatului Ministerului.

La acest program, structurat pe două componente, *Guvernarea modernă și dezvoltarea locală* și *Managementul afacerilor publice europene*, participă un număr de 7 funcționari publici din aparatul Ministerului Culturii și Cultelor.

În ceea ce privește pregătirea de specialitate în domeniul culturii, acestea s-a realizat prin modulele de curs organizate de Centrul pentru formare, educație permanentă și management în domeniul culturii, ca instituție cu atribuții în domeniu, aflată în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor.

În realizarea ofertei de programe de formare profesională ale Centrului pentru formare, educație permanentă și management în domeniul culturii, începând cu anul 2003, au fost avute în vedere atât prioritățile deduse din programele privind politicile culturale ale Consiliului Europei, cât și cele ale Ministerului Culturii și Cultelor, după cum urmează:

- cunoașterea și aplicarea corectă a prevederilor legale referitoare la ocrotirea patrimoniului cultural național mobil și imobil (atât pentru muzee și biblioteci, cât și pentru direcțiile județene/ a municipiului București pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național);
- aplicarea normelor referitoare la evidența, clasarea și informatizarea patrimoniului cultural național (activități teoretice și practice);
- urgențele în domeniul conservării preventive și protecției patrimoniului cultural național;
- constituirea (dezvoltarea) fondurilor patrimoniale referitoare la arheologia industrială, etnologia urbană, istorie orală, istorie recentă;
- îmbunătățirea managementului și marketingului cultural, potrivit noilor condiții ale economiei de piață;
- diminuarea discrepanțelor în nivelul de pregătire de bază și profesional al muzeografilor din rețeaua Ministerului Culturii și Cultelor;
- pregătirea de specialiști în domeniul relațiilor publice, comunicare și animație culturală, în vederea organizării științifice a unor programe menite să readucă publicul spre muzee;
- editarea de noi lucrări științifice absolut necesare pregătirii personalului din sistemul culturii;
- stabilirea unor relații mai strânse cu unele instituții de cult, în vederea sprijinirii acestora în rezolvarea programelor generale referitoare la patrimoniul cultural național deținut în colecțiile cultelor;
- cunoașterea și aplicarea corectă a prevederilor legale referitoare la activitățile de formare profesională și certificare a competențelor.

Astfel, s-a procedat la introducerea unor noi teme de curs și la compactarea acestora în module funcționale, după cum urmează:

- a. Modulul “Muzeologie generală”;
- b. Modulul “Parametri legislativi ai politicii culturale”;

- c. Modulul “Managementul proiectelor și programelor culturale”;
- d. Modulul “Proiecția patrimoniului cultural național”;
- e. Modulul “Pedagogia muzeală și relațiile publice în muzee”.

De asemenea, au fost continuate ciclurile de pregătire pentru muzeografilor conservatori și restauratori, și a fost organizat un nou program, “Conservarea componentelor memoriei audiovizuale”, impus de necesitatea conservării documentelor de valoare din arhivele audio-vizuale, fotografice, clișee, benzi audio sau video etc., cu un conținut informațional de o valoare deosebită.

Centrul pentru formare, educație permanentă și management în domeniul culturii a implementat programe noi, menite să reorienteze activitatea bibliotecilor ca instituții de formare, educație și cultură, către următoarele priorități:

- cunoașterea noului cadru legislativ privind atribuțiile bibliotecilor, rolul lor ca factor de integrare culturală europeană;
- rolul bibliotecilor ca centre de educație permanentă și importanța lor în învățământul non-formal;
- rolul de vector al integrării sociale a diferitelor categorii sociale defavorizate fizic, psihic și social;
- înlocuirea modalităților tradiționale de informație și informare cu formele moderne de prelucrare electronică și servicii personalizate;
- adaptarea activităților bibliotecilor la formele noi ale economiei de piață – program realizat în colaborare cu fundația Concept și cu Agenția Beso din Marea Britanie.

În domeniul informaticii, s-a asigurat pregătirea cursanților în:

- inițierea în utilizarea calculatoarelor personale;
- utilizarea programului Microsoft Word 2000;
- utilizarea programului Microsoft Excel 2000;
- evidența științifică digitalizată a patrimoniului cultural mobil.

Programul “Managementul așezămintelor culturale”, aflat, în prezent, în derulare, cuprinde următoarele module:

- a. Parametri legislativi ai politicii culturale;
- b. Managementul instituțiilor de cultură;

- c. Managementul proiectelor culturale: concepte și metodologii;
- d. Inițiere în utilizarea calculatorului;
- e. Protejarea și valorificarea patrimoniului etnografic;
- f. Metodologia realizării monografiilor.

D. Activitatea serviciilor publice deconcentrate

Activitatea serviciilor publice deconcentrate, în perioada 2001 – 2004, s-a orientat în mod determinant către sporirea calității, oportunității și eficienței demersului cultural. În acord cu exigențele unei activități complexe, în care rigoarea administrativă se împletește cu flexibilitatea specifică actului cultural și artistic, serviciile publice deconcentrate au fost preocupate să dea conținutului activității lor noi dimensiuni, corespunzătoare realităților dinamicii sociale și culturale contemporane. În conformitate cu aceste dinamici, activitatea serviciilor publice deconcentrate s-a desfășurat pe câteva coordonate majore, după cum urmează :

1. Reorganizarea serviciilor publice deconcentrate;
2. Întărirea capacității instituționale:
 - a. Resursele umane;
 - b. Resursele financiare și materiale.
3. Patrimoniul cultural național;
4. Finanțarea programelor și proiectelor culturale.

1. Reorganizarea serviciilor publice deconcentrate

În anul 2001, potrivit dispozițiilor legale – H.G. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor și H.G. 286/2001 de modificare a H.G. 28/2001 -, inspectoratele pentru cultură și, ulterior, inspectoratele pentru cultură și culte au fost reorganizate ca direcții județene/a municipiului București pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național, îndeplinind, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, atribuțiile Ministerului Culturii și Cultelor în planul activității culturale generale, pe linie de patrimoniu și de culte.

Au fost aprobate Regulamentele de organizare și funcționare ale direcțiilor județene care au prevăzut, prin noua organigramă, o structură flexibilă, eficientă, dinamică, organizată pe mai multe compartimente, în acord cu dinamica socială, economică și culturală, după cum urmează: cultură, culte, arte, programe; patrimoniu cultural mobil; monumente istorice; relații, monitorizare, asistență, management, resurse umane; financiar-contabilitate, administrativ.

2. Întărirea capacității instituționale

Ministerul Culturii și Cultelor și-a asumat, ca obiectiv prioritar, întărirea capacității instituționale, atât pentru aparatul propriu, cât și pentru serviciile sale publice deconcentrate. Avem în vedere, în acest context, faptul că ministerul a inițiat, sprijinit, promovat, implementat și pus în aplicare o serie de acte normative – legi, ordonanțe de urgență, ordonanțe ale guvernului, hotărâri de guvern, norme metodologice, ordine ale Ministrului culturii și cultelor – care se constituie în adevărate instrumente de lucru în efortul de a reglementa și de a oferi un cadru adecvat de desfășurare a fenomenului cultural național.

În măsura în care anii 2001 și 2002 au fost dedicați reorganizării și restructurării administrative, anii 2003 - 2004 au fost orientați în mod decisiv către ceea ce am putea numi, fără teama de a greși, întărirea capacității instituționale. Înțelegem prin aceasta că, în raport cu dimensiunea și diversitatea sarcinilor specifice, serviciile publice deconcentrate și-au consolidat capacitatea de a interveni în problemele specifice fenomenului cultural național. Această consolidare a avut în vedere aspectele resurselor umane, financiare, materiale, pe cele legate de instrumentele legale de intervenție, după cum urmează :

a. Resursele umane

Legea 161/2003 a determinat și a facilitat măsuri de reorganizare a personalului în cadrul serviciilor publice deconcentrate. În conformitate cu *Normele de încadrare a funcționarilor publici*, directorii acestor instituții

au fost evaluați potrivit criteriilor și exigențelor legale și au fost reîncadrați ca directori executivi. Procesul s-a extins la întreaga structură a direcțiilor județene, fapt ce a simplificat și a consolidat structurile de personal în cadrul direcțiilor. Prin aplicarea consecventă a acestor măsuri s-au facilitat eficiența și dinamismul, s-au mărit posibilitatea de acțiune și capacitatea de intervenție, s-au înlăturat anumite discrepanțe între unele direcții județene la nivelul numărului de personal, al modului de încadrare și de salarizare.

b. Resursele financiare și materiale

Menționăm în acest context, ca pe un element de puternică noutate și de semnificativ impact asupra capacității și disponibilităților de acțiune ale serviciilor publice deconcentrate, *Hotărârea de Guvern nr.387/2003 privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor și direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, a unor activități finanțate integral din venituri proprii.* Această hotărâre este un act normativ de reală importanță, capabil să ofere direcțiilor județene posibilitatea de a-și dezvolta activitatea specifică, îndeosebi în domeniul patrimoniului cultural național. Împreună cu fondurile alocate de la buget, veniturile extrabugetare oferă serviciilor publice deconcentrate posibilitatea dezvoltării bazei materiale și a infrastructurii activităților de evidență, protejare și punere în valoare a patrimoniului cultural național.

Analizele efectuate la nivelul ministerului au reliefat o legătură de cauzalitate între asigurarea logistică și capacitatea de rezolvare a problemelor specifice direcțiilor județene. O implicare oportună și eficientă în fenomenul cultural, elaborarea unor documente de evidență de calitate, dar și capacitatea de a răspunde prompt unor provocări ale realității culturale sunt strâns legate de disponibilitățile tehnice existente. În acest sens, s-au făcut eforturi și s-a reușit să se îmbunătățească dotarea materială la nivelul serviciilor publice deconcentrate cu aparatură performantă, absolut necesară activităților specifice: aparatură informatică, aparate foto, camere de luat vederi, autoturisme.

3. Patrimoniul cultural național

Patrimoniul cultural național este, indiscutabil, cea mai importantă componentă a activității serviciilor publice deconcentrate. Activitatea în domeniul patrimoniului cultural național s-a desfășurat în conformitate cu legislația în vigoare : Legea 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, cu modificările și completările ulterioare, Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanța Guvernului nr.43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, cu modificările și completările ulterioare.

Perioada 2001 - 2004 a marcat un salt calitativ evident în activitatea direcțiilor județene în domeniul patrimoniului cultural național, prin apariția și punerea în aplicare a unor acte normative inițiate de minister, care au clarificat, simplificat și eficientizat activitatea specifică domeniului. Menționăm câteva din cele mai importante acte normative :

- Regulamentul Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice - a consfințit rolul direcțiilor județene în raporturile cu acest organism științific și cu problematica specifică monumentelor istorice ;
- Normele de clasare a bunurilor culturale mobile, aprobate prin Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2053/2002 - au fluidizat activitatea direcțiilor teritoriale în domeniu;
- Hotărârea de Guvern nr. 610/2003, pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat;
- Ordinul nr. 2682/2003, al Ministrului Culturii și Cultelor, privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice;

- Ordinul nr. 2684/2003, al Ministrului Culturii și Cultelor, privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia;
- Ordinul nr. nr. 2535/2003, al Ministrului Culturii și Cultelor, pentru instituirea registrului agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice ;
- Lista monumentelor istorice – publicată în Monitorul Oficial – se constituie într-un veritabil eveniment, de o importanță majoră, covârșitoare pentru asigurarea legalității, pentru protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice; Lista monumentelor istorice constituie instrumentul legal și științific de lucru în domeniu;
- Legea nr. 105/2004 pentru modificarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, care dispune, printre altele, obligația agenților economici care desfășoară activități de comerț cu bunuri culturale mobile să informeze direcțiile județene despre aceste activități;
- Hotărârea Guvernului nr. 216/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare;
- Hotărârea Guvernului nr. 493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- Hotărârea Guvernului nr. 518/2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile;
- împuternicirea prin ordine ale Ministrului culturii și cultelor a agenților constataitori în domeniul monumentelor istorice, al patrimoniului mobil și arheologic; aceștia sunt funcționari în cadrul direcțiilor județene și

sunt împuterniciți să constate eventualele contravenții și să aplice sancțiunile prevăzute de lege;

- Ordinul Ministrului culturii și cultelor nr. 2237/27.04.2004 prin care se aprobă Normele metodologice de semnalizare a monumentelor istorice, însemnele distinctive, sigla și modalitatea de inscripționare a monumentelor istorice.

În acord cu exigențele legislative, activitatea direcțiilor teritoriale în această perioadă s-a caracterizat, în mod semnificativ, printr-o paletă foarte largă de demersuri specifice patrimoniului cultural național mobil și imobil, printre care menționăm :

Activități de informare:

- s-a solicitat instituțiilor abilitate – consilii județene, consilii locale etc. - să se conformeze prevederilor legale referitoare la constituirea de servicii sau sarcini de serviciu;
- înștiințarea deținătorilor și a autorităților locale asupra obligațiilor ce le revin.

Activități de evidență:

- revizuirea listelor monumentelor istorice;
- colaborarea cu instituțiile abilitate pentru întocmirea releveelor și a fișelor de monument pentru monumente istorice;
- realizarea bazelor de date privind intervenția de urgență la unele monumente istorice;
- promovarea programului de evidență, reactualizare și valorificare a siturilor arheologice;
- identificarea de situri arheologice descoperite întâmplător sau cu ocazia executării unor lucrări;
- realizarea bazelor de date despre suprafețele, regimul de folosință și proprietarii monumentelor istorice sau siturilor arheologice;
- introducerea sistemului informatizat de evidență a patrimoniului mobil;

- organizarea sistemului de evidență și monitorizare a stării de conservare a bunurilor culturale mobile clasate;
- realizarea evidenței analitice a bunurilor culturale mobile clasate deținute de cultele religioase;
- colaborarea cu Biserica Ortodoxă în vederea reactualizării inventarelor bunurilor culturale mobile deținute de parohii;
- evidența bunurilor culturale existente în școli;
- evidența patrimoniului cultural mobil deținut de instituțiile muzeale.

Activități de protejare:

- optimizarea sistemului de monitorizare a intervențiilor asupra monumentelor istorice;
- controlul și supravegherea obiectivelor la care se execută lucrări;
- urmărirea lucrărilor de restaurare pe șantierele deschise la monumentele istorice;
- verificarea periodică a stării de depozitare și de conservare a bunurilor culturale mobile clasate;
- colaborarea cu administrația județeană sau locală pentru preluarea de către acestea a obiectivelor de patrimoniu fără proprietari, abandonate sau donate ;
- stabilirea listei monumentelor istorice ce vor beneficia de fonduri pentru reparații, renovare, restaurare, în funcție de starea de conservare a monumentului;
- controlul și stabilirea măsurilor de protecție contra incendiilor la instituțiile deținătoare și conservatoare de bunuri culturale;
- aplicarea planului privind Normele de protecție a patrimoniului cultural aplicabil diferențiat deținătorilor de bunuri culturale.

Activități de clasare, avizare, expertizare, eliberare de certificate:

- analizarea planurilor urbanistice din perspectiva patrimoniului construit;
- monitorizarea procesului de clasare la nivelul instituțiilor publice;
- eliberarea certificatelor de descărcare de sarcină istorică;

- participarea la ședințele Comisiilor Zonale ale Monumentelor Istorice; depunerea documentațiilor pentru avizare;
- sprijin acordat proprietarilor deținători sau administratori de monumente istorice în alcătuirea documentațiilor pentru aplicații;
- colaborarea cu instituțiile abilitate pentru avizarea documentațiilor pentru intervenții la monumente istorice și/sau în zonele de protecție;
- verificarea modului de abordare a problemelor de urbanism, prin prisma protecției patrimoniului imobil;
- expertizarea obiectelor de patrimoniu în vederea exportului și/ sau a comercializării pe piața internă;
- angajarea instituțiilor publice nespecializate în procesul de evaluare și expertizare a bunurilor culturale mobile aflate în administrare;
- monitorizarea procesului de clasare la nivelul instituțiilor publice specializate.

4. Finanțarea programelor și proiectelor culturale

Cadrul legislativ și instituțional adoptat a determinat și în acest domeniu mutații semnificative, cu implicare directă asupra eficientizării activității atât la nivel central, cât și în teritoriu. Ne referim, în mod expres, la punerea efectivă în practică a conceptului prevăzut de Legea nr. 245/ 2001 de aprobare a Ordonanței Guvernului nr. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, acela de „*programe minimale*”. În acord cu principiul descentralizării și cel al subsidiarității, prin aplicarea acestui nou concept a crescut în mod simțitor eficiența modului de gestionare a implicării direcțiilor teritoriale în sprijinirea diverselor programe și proiecte culturale. În același timp, apariția Hotărârii de Guvern nr.49/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de acordare a unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică, precum și altor organizații neguvernamentale fără scop lucrativ, care inițiază și organizează programe și proiecte culturale, a clarificat și a îmbunătățit rolul serviciilor publice deconcentrate în parteneriatul public – privat în domeniul cultural.

Realitățile financiare specifice perioadei 2001 - 2004 la capitolul acțiuni culturale a determinat direcțiile teritoriale să abordeze cu mai multă rigoare problema „managementului oportunităților”. Înțelegem prin aceasta sporirea exigențelor în analizarea programelor și a proiectelor culturale care solicită sprijin financiar, orientarea decisivă către programele cu adevărat valoroase.

Direcția Patrimoniu Public, Investiții, Servicii Deconcentrate, Administrativ a gestionat, anual, programul intitulat „*Direcția județeană/ a municipiului București pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național – finanțator de programe și proiecte culturale*”.

Programul general a fost format, la rândul său, din mai multe programe tematice: *Aniversări – Comemorări, Arte vizuale, Carte, Educație permanentă, Manifestări complexe, Muzică, Patrimoniu, Relații internaționale, Teatru – Film, Tradiții*. În cadrul fiecărui program tematic s-au desfășurat diverse proiecte culturale punctuale.

Datele referitoare la modul în care direcțiile teritoriale s-au implicat în susținerea financiară a programelor și proiectelor culturale evidențiază o evoluție progresivă. În acest sens, informațiile referitoare la numărul programelor culturale și sumele alocate acestora se prezintă astfel :

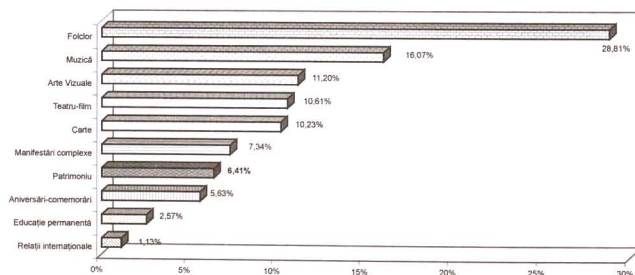
- Anul 2001 – 559 de programe și proiecte culturale pentru care s-au alocat 7 miliarde de lei ;
- Anul 2002 – 311 programe și proiecte culturale pentru care s-au alocat 5 miliarde de lei ;
- Anul 2003 – 535 de programe și proiecte culturale pentru care s-au alocat 20 de miliarde de lei ;
- Anul 2004 – 585 de programe și proiecte culturale pentru care s-au alocat 20 de miliarde de lei.

Prezentăm, în tabelele și în graficele de mai jos, ca situație comparativă și relevantă pentru îmbunătățirile cantitative și calitative promovate, datele sintetice referitoare la modul în care direcțiile județene au sprijinit financiar, în anii 2001 și 2004, programele și proiectele culturale minimale pe care și le-au asumat :

Anul 2001:

Denumirea programului tematic	Numărul de proiecte derulate în cadrul programului tematic	Sumele totale aprobate fiecărui program tematic - în lei -	Echivalent procentual
Patrimoniu	42	440.739.200	6,41%
Carte	84	703.419.500	10,23%
Muzică	64	1.104.903.000	16,07%
Folclor	102	1.980.818.610	28,81%
Arte vizuale	83	770.337.450	11,20%
Teatru-Film	29	729.287.000	10,61%
Manifestări complexe	73	504.574.580	7,34%
Relații internaționale	19	77.896.300	1,13%
Educație permanentă	15	176.429.200	2,57%
Aniversări-comemorări	48	387.302.625	5,63%
TOTAL	559	6.875.707.465	

Aprobări pentru finanțarea programelor și proiectelor culturale din bugetele direcțiilor teritoriale în anul 2001
Repartizarea cheltuielilor pe programe tematice

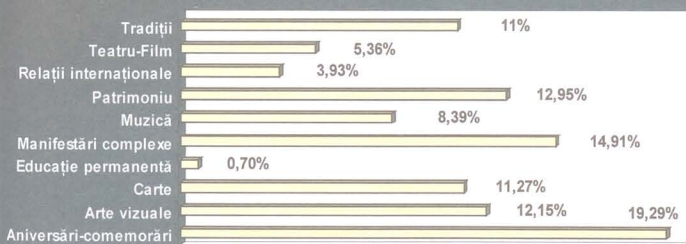

Anul 2004:

Tipuri de manifestări	Numărul de programe/proiecte pe tipuri de manifestări	Sumele totale aprobate pe tipuri de manifestări - lei -	Echivalent procentual
Aniversări-comemorări	102	3.850.000.000	19,29%
Arte vizuale	65	2.425.000.000	12,15%
Carte	82	2.250.000.000	11,27%
Educație permanentă	6	140.000.000	0,70%
Manifestări complexe	113	2.975.000.000	14,91%
Muzică	54	1.675.000.000	8,39%
Patrimoniu	29	2.585.000.000	12,95%
Relații internaționale	19	785.000.000	3,93%
Teatru-Film	30	1.070.000.000	5,36%
Tradiții	85	2.195.000.000	11%
Total	585	19.950.000.000	

Programe minimale 2004

E. Relația cu Societatea Civilă, Sindicate și Patronate

Pornind de la Programul de Guvernare în domeniul culturii, conceput a asigura „o adevărată renaștere a culturii naționale” și care presupune, printre altele, reorganizarea și restructurarea instituțională, ce urmează a se realiza inclusiv printr-un parteneriat activ cu autoritățile publice locale, cu structurile societății civile, cu organizațiile profesionale ale creatorilor de artă și artiștilor interpreți, precum și printr-un dialog social strategic cu sindicatele, Ministerul Culturii și Cultelor, prin compartimentele sale de specialitate, și-a orientat activitatea în mod corespunzător în această direcție.

Astfel, s-au realizat, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare, colaborarea și consultarea Ministerului Culturii și Cultelor cu sindicatele și patronatul din domeniile sale de activitate, cu celelalte structuri ale societății civile, pentru rezolvarea problemelor legate de interesele sau activitatea acestora.

În acest sens, Ministerul și-a propus utilizarea celor mai potrivite modalități de intercomunicare cu partenerii sociali-sindicatele, patronatele și societatea civilă, respectiv uniunile și asociațiile de creatori, celelalte ONG- uri în vederea creării unui climat social detensionat, favorabil măsurilor economico-sociale întreprinse de Guvern, prin:

- Informarea reciprocă și permanentă cu partenerii sociali, pe bază de încredere și respect;
- Formarea și menținerea dialogului social strategic, prin întâlnirile periodice ale membrilor Comisiei de Dialog Social, constituită la nivelul instituției și concepută pentru a fi cadrul optim pentru armonizarea unor interese care, circumstanțial, pot fi divergente;
- Participarea la acțiuni promovate de partenerii sociali și societatea civilă: congrese, simpozioane, colocvii, mese rotunde, manifestări cultural-artistice, pentru o cunoaștere cât mai completă a problemelor, preocupărilor și intereselor acestora;
- Acțiuni de mediatizare a unor măsuri sau proiecte elaborate de Minister sau de Guvern;
- Preluarea eficientă și operativă a unor mesaje - memorii, proteste, petiții și alte informații - venite din partea federațiilor sindicale din cultură, a uniunilor de creatori și asociațiilor profesionale, însoțită de

contractarea promptă a factorilor de decizie, astfel încât, în eventualitatea apariției unor situații de criză, să se poată interveni încă din faza preconflictuală.

În vederea stabilirii unei strategii comune de comunicare pentru coordonarea și producerea mesajului public guvernamental în planul culturii și cultelor și a gestionării sociale optime a acestui mesaj, Ministerul Culturii și Cultelor a colaborat cu Departamentul pentru Analiză Instituțională și Socială din cadrul Guvernului României.

Conștienți de faptul că numai prin colaborarea instituțiilor publice de cultură cu diferitele structuri ale societății civile –uniunile de creatori, asociații profesionale, ONG - se poate asigura o mai bună satisfacere a nevoilor culturale ale populației și deopotrivă, se poate deschide calea pentru o activitate îmbunătățită în domeniul cultural, Ministerul Culturii și Cultelor a continuat, în perioada 2001 - 2004, strângerea legăturilor cu organizațiile neguvernamentale.

În obiectivul extinderii și permanentizării colaborării cu societatea civilă, Ministerul Culturii și Cultelor a continuat aplicarea legislației în domeniu, și anume:

- O.G. 26/2000 și O.G.37/2003

- Legea 245/2001 și H.G.49/2003

Astfel, au fost avizate 500 organizații neguvernamentale (asociații și fundații).

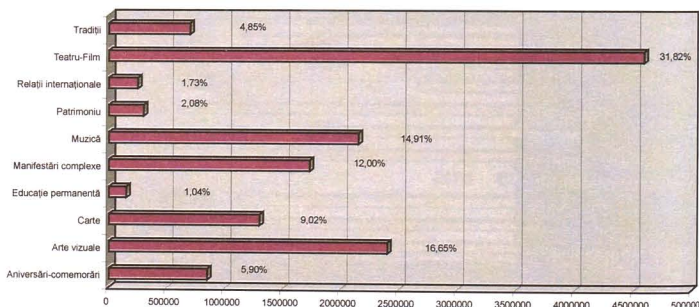
Au fost soluționate procedurile pentru 18 fundații și asociații care au solicitat obținerea statutului de utilitate publică, 8 dintre acestea primind deja acest statut.

În conformitate cu Legea 245/2001 de aprobare a O.G. 51/1998 privind îmbunătățirea programelor și proiectelor culturale, a fost elaborat Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr.2637/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de evaluare și selecționare a asociațiilor, fundațiilor sau organizațiilor neguvernamentale fără scop lucrativ, inițiatoare de programe și proiecte culturale care pot primi subvenții de la bugetul de stat în baza Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de acordare a unor subvenții ONG-urilor românești cu personalitate juridică, aprobate prin H.G. 49/2003.

Informațiile statistice referitoare la numărul programelor finanțate, tipul acestora și sumele acordate sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tipuri de manifestări	Numărul de programe/proiecte pe tipuri de manifestări	Sumele totale aprobate pe tipuri de manifestări - mii lei -	Echivalent procentual
Aniversări-comemorări	3	850.000	5,90%
Arte vizuale	7	2.400.000	16,65%
Carte	6	1.300.000	9,02%
Educație permanentă	1	150.000	1,04%
Manifestări complexe	9	1.730.000	12,00%
Muzică	8	2.150.000	14,91%
Patrimoniu	1	300.000	2,08%
Relații internaționale	1	250.000	1,73%
Teatru-Film	10	4.588.384	31,82%
Tradiții	9	700.000	4,85%
Total	55	14.418.384	100,00%

Programe și proiecte culturale ale organizațiilor neguvernamentale aprobate pentru finanțare în anul 2004 conform HG 49/2003

F. Îmbunătățirea imaginii Ministerului Culturii și Cultelor. Relații Publice.

În perioada 2001-2004, în conformitate cu Strategia generală a Guvernului României, cu strategia specifică domeniului culturii și cultelor, cu prevederile legislației în vigoare și cu recomandările europene în materie, Ministerul Culturii și Cultelor a asigurat accesul mass-media și publicului la informațiile de interes public, a furnizat instituțiilor mass-media datele și informațiile solicitate, a desfășurat activități de promovare a proiectelor, programelor și evenimentelor culturale în străinătate, deschizând, astfel, noi canale de comunicare și cunoaștere a dinamicii și evoluției domeniilor culturii și cultelor, a asigurat promovarea programelor și proiectelor inițiate și desfășurate de Ministerul Culturii și Cultelor sau de instituțiile din subordinea sa, a colectat și a centralizat rapoartele instituțiilor publice din subordine, pe care le-a transmis Departamentului pentru Strategii Guvernamentale, a inițiat și a organizat colocvii, dezbateri, simpozioane, mese rotunde, precum și acțiuni cu reprezentanți ai mass-media pe teme privind domeniul de competență, a formulat răspunsuri la reclamațiile administrative privind liberul acces la informațiile de interes public și a asigurat răspunsul la reclamații și petiții, conform prevederilor legale.

În domeniul informațiilor de interes public, Ministerul Culturii și Cultelor, prin direcția de specialitate, a elaborat, a actualizat și a dat publicității buletinul informativ anual al ministerului; a organizat, a gestionat și a asigurat accesul persoanelor la punctul de informare-documentare al ministerului; a afișat la sediul ministerului ori a publicat în "Monitorul Oficial al României" sau a făcut cunoscute, prin intermediul mass-media și al publicațiilor proprii, precum și prin pagina web, informațiile de interes public.

Astfel:

1. a) Au fost transmise către mass-media un număr de peste 70.000 de fax-uri și 10.000 e-mail – uri și s-a răspuns la circa 1.000 petiții venite de pe site-ul oficial al ministerului, pe baza Legii nr. 544/2001, prin Registratură sau de la alte instituții ale statului.

S-a participat la mai mult de 300 acțiuni culturale în țară, unde a fost reprezentat ministerul, cât și la târgurile internaționale de carte: la Leipzig, Geneva, Bologna, Paris, Frankfurt, unde s-a promovat, pentru prima dată, un nou concept de prezentare al standului, prin introducerea de elemente vizuale moderne, multimedia, fapt ce a asigurat o largă participare și un interes deosebit din partea publicului. Cu aceste ocazii s-a realizat o mediatizare continuă a evenimentelor, prin legături telefonice cu radiourile naționale și cu agențiile de presă sau cotidienele naționale;

b) Au fost organizate peste 30 de conferințe de presă la sediul ministerului și peste 100 în țară, cu ocazia vizitelor ministrului culturii și cultelor în teritoriu;

c) În această perioadă s-au monitorizat toate articolele din presă apărute în peste 100 de cotidiene naționale, emisiunile radio și de televiziune cu interes pentru activitatea Ministerului Culturii și Cultelor, realizându-se o arhivă zilnică. De asemenea, a intermediat apariția ministrului sau a altor demnitari din minister la emisiunile de radio sau televiziune atunci când se impunea acest lucru;

d) S-a participat la Forumurile Culturii, inițiate de către Președinție, la Iași, Craiova, Cluj, Constanța, Timișoara și București;

e) Au fost realizate contracte de furnizare integrală a fluxului de știri cu următoarele agenții de presă: RADOR, STANDARD MEDIA, MEDIAFAX și ROMPRES, AM PPRESS, AMOS NEWS;

f) Departamentul de specialitate și-a mărit atribuțiile ca urmare a Legii nr. 544/2001, preluând și responsabilitățile ce decurg din aceasta (înființarea unui birou de relații și informații publice în minister și în fiecare direcție județeană, respectiv a municipiului București);

g) În ceea ce privește activitatea de soluționare a petițiilor, organizată și desfășurată în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 27/2002, compartimentul de specialitate a asigurat înregistrarea și răspunsul la peste 400 de petiții.

2. A mediatizat și participat activ la organizarea evenimentelor: "Bradul de Crăciun" către Vatican în anul 2001, Anul cultural "România-

Suedia”, Anul cultural “România – UK”, Aniversarea U.N.E.S.C.O “Constantin Brâncuși”, Aniversarea “Ion Irimescu”, Aniversarea “Ștefan cel Mare - 500”,

3. În România au fost mediatizate călătoriile ministrului în Suedia, Israel, Turcia, Franța, Elveția, Belgia, Spania, Japonia, China, Austria, Ungaria.

4. Au fost mediatizate toate vizitele ministrului culturii și cultelor în străinătate în presă, la radio și televiziunile din țările respective. În acest context, s-a înlesnit mass-media din străinătate o serie de interviuri cu personalul ministerului și al instituțiilor subordonate.

5. A fost realizat și lansat în luna aprilie 2002, portalul WEB al Ministerului Culturii și Cultelor care este periodic actualizat cu informații necesare pentru mass-media - www.ministerulculturii.ro - iar în 2004 acesta a fost up-gradat și extins.

6. Au fost realizate cicluri de emisiuni în colaborare cu:

- Radio România Cultural - “Itinerarii spirituale”, cu difuzare și pe Radio România Actualități;
- România 1 și CNC – “10 minute de Caragiale pe zi”;
- România 1 - “Concert G. Lesu”, “5 minute de cultură” și “Istoria Literaturii Române – George Călinescu”;
- PRO TV și Editura Video – “Portret de artist”;
- MOL România și Fundația Culturală ARSIS la Opera Națională din București, spectacolul “SENZATII” cu formația SENZOR.

7. S-au mediatizat acțiunile culturale sponsorizate de diferite instituții sau realizate în colaborare de către minister cu alte instituții, centre asociații, etc.

8. au fost realizate contacte cu ambasadele, centrele culturale ale României în străinătate, diaspora, pentru realizarea unor activități culturale de promovare a imaginii României.

9. În colaborare cu Ambasada Republicii Populare Chineze la București au fost stabilite coordonatele Programului cultural bilateral româno-chinez și a fost înființat Centrul Cultural România-China în București.

10. În anul 2003 a fost finalizat Turneul itinerant de încheiere a Anului Cultural România-Suedia 2002, manifestarea transformându-se în una dintre cele mai apreciate acțiuni de promovare a României realizate la nivel de stat. Turneul a cuprins deplasarea unei delegații de artiști în Suedia (Teodora Enache, Marius Mihalache, Lucian Maxim și Arthur Balogh), care au susținut concerte de jazz cu influențe din muzica populară (*Rădăcini-Omagiu Mariei Tănase*) în fiecare centru sau ambasadă din țările occidentale străbătute de caravană. Simultan au fost oferite CD-ROM-uri “Eminescu”, “Brâncuși” și “UNESCO”, cărți, albume, pentru diaspora (Ungaria, Austria, Germania, Danemarca, Suedia, Norvegia, Elveția). Acțiunea a avut ca finalitate depunerea unei plăci comemorative “Olof Palme” la Stockholm, și ca punct culminant concertul din Geneva, la Palatul ONU, în prezența Președintelui României, domnul Ion Iliescu.

11. Una din cele mai complexe acțiuni realizate de direcția de specialitate a fost desfășurarea, sub înaltul patronaj al Primului-Ministru al Guvernului României, domnul Adrian Năstase, a turneului “Rădăcini-Omagiu Mariei Tănase” în Statele Unite ale Americii, Canada, Mexic și Republica Panama. Desfășurat între 30.09.2003 și 06.11.2003, turneul a inclus concerte în următoarele orașe: Washington D.C., New York, Boston, Montreal, Toronto, Chicago, Seattle, San Francisco, Las Vegas, Los Angeles, Mexico City și s-a încheiat în Panama City, în prezența Președintelui României, domnul Ion Iliescu, și a Președintelui Republicii Panama, doamna Mireya Moscoso, cu ocazia independenței Republicii Panama.

12. Au fost realizate următoarele producții multimedia:

- CD-ROM dedicat patrimoniului U.N.E.S.C.O. din România;
- CD-ROM dedicat Operei Naționale din București “O noapte la Operă”;

- CD-ROM dedicat portului popular “Portul Popular din România”;
- CD-ROM dedicat vieții și ctitoriilor lui Ștefan cel Mare “Ștefan cel Mare – 500”;
- Album omagial dedicat vieții și ctitoriilor lui Ștefan cel Mare “Ștefan cel Mare – 500”;
- CD-ROM omagial dedicat vieții și operei lui Anton Pann “Anton Pann – 150”;
- Site omagial dedicat vieții și operei sculptorului George Apostu, www.georgeapostu.ro;
- Site omagial dedicat Părintelui Dumitru Stăniloae, www.dumitrustaniloae.ro;
- Site omagial dedicat românilor din diaspora www.portaldiaspora.ro;
- Site-ul omagial *Nichita Stănescu*, www.calendarnichita.ro, un experiment absolut în materie de programare în domeniul cultural, prin actualizarea zilnică a paginii, cu citate din opera poetului;
- A fost editată revista “CULTURA & TURISM.RO”, revistă de cultură și turism, care constituie un mijloc de comunicare directă între Ministerul Culturii și Cultelor, operatorii din turismul românesc și consumatorii de cultură și turism din țară și din străinătate. Revista, cu apariție lunară și dedicată câte unui județ, promovează cu preponderență obiectivele culturale și spirituale din România, fiind distribuită de către Ministerul Culturii și Cultelor

în cadrul manifestărilor naționale și internaționale la care acesta participă fie ca organizator, fie ca invitat. În acest interval au apărut 11 numere lucrându-se în acest moment la numerele 12 și 13. A fost organizată lunar *Caravana cultură & turism.ro*, în județul prezentat, cu participarea mass-media;

- A fost realizat un spot de prezentare a principalelor lucrări de restaurare finanțate de Ministerul Culturii și Cultelor difuzat pe principalele canale TV din România;
- În curs de realizare se afla pagina web www.gheorgheanghel.ro, pagină menită să marcheze centenarul nașterii marelui sculptor român Gheorghe Anghel, prin prezentarea operei, personalității și a impactului acestora asupra sculpturii românești.

13. Au fost realizate următoarele filme:

- Turneul “Rădăcini – SUA” – difuzat pe canalul TVR Internațional;
- “Drumul spre infinit” – dedicat împlinirii a 100 de ani de la venirea lui Brâncuși la Paris – difuzat în data de 14 iulie 2004 pe TVR 1;
- “Cetății țărănești săsești”, în colaborare cu TVR 1;
- “Brașovul și Mediașul medieval”, în colaborare cu TVR 1;
- Film de prezentare a orașului Sibiu și vecinătăților – împreună cu TV Luxemburg și TVR 1.

14. La Sibiu a fost organizată expoziția “Simon Bolivar” – cu participarea tuturor ambasadurilor țărilor din America Latină

Capitolul X Susținerea financiară

În etapa 2001-2004 sistemul instituțional al culturii și cultelor a cunoscut mutații extrem de importante.

Au fost înființate instituții noi, precum:

- Muzeul Național de Artă Contemporană
- Muzeul Hartilor și a Cartii Vechi
- Muzeul Colectiilor de Artă
- Muzeul Vasile Grigore- pictor și colecționar
- Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc
- Centrul Național de Cultură al Romilor
- Centrul Național al Dansului
- Laboratorul Național de Cercetare în Domeniul Conservării și

Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil

- Oficiul Național de Servicii pentru Bibliotecă
- Muzeul Portului Popular.

În ceea ce privește, schimbările instituționale, Ministerul Culturii și Cultelor a avut în vedere:

- descentralizarea administrativă pentru 17 instituții publice din subordine și trecerea lor sub autoritatea Consiliilor Județene, aceasta reprezentând o dovadă privind modul în care actualul Guvern a înțeles să-și asume în mod responsabil normele europene în materie;

- reorganizarea și restructurarea instituțională, fără a afecta bunul mers al activității curente;

- parteneriatul cu autoritățile publice locale;
- parteneriatul cu structurile societății civile.

În fiecare an, în perioada 2001-2004, la momentul elaborării Legii bugetului de stat, ca o dovadă a responsabilității și seriozității față de angajamentele luate de Ministerul Culturii și Cultelor și reflectate în

Documentele de Politică și Strategie asumate, au fost aprobate credite bugetare ce au înregistrat următoarea evoluție:

BUGETUL MINISTERULUI CULTURII ȘI CULTELOR APROBAT PE ANII 2001 - 2004

		mii lei							
INDICATORI	TITLU	BUGET 2001	BUGET 2002	2002/2001	BUGET 2003	2003/2002	BUGET 2004	2004/2003	2004/2001
TOTAL GENERAL		1.980.916.545	1.946.652.369	98%	2.800.216.564	144%	3.557.314.580	127%	180%
TOTAL CAP. 59.01-"Cultura, religie", din care:		1.970.913.887	1.902.315.632	97%	2.775.798.367	146%	3.537.752.030	127%	179%
CHELT. DE PERSONAL	02	87.004.480	112.621.376	129%	129.549.200	115%	146.281.307	113%	168%
CHELT. MATERIALE	20	197.843.841	198.145.249	100%	227.082.607	115%	329.974.215	145%	167%
SUBVENTII	34	653.269.000	792.426.553	121%	1.291.307.500	163%	1.418.436.468	110%	217%
TRANSFERURI	38	941.013.254	739.175.656	79%	1.044.916.000	141%	1.389.108.040	131%	145%
CHELT. DE CAPITAL	70	90.037.362	57.946.596	64%	81.875.500	141%	254.500.000	311%	283%
RAMBURSARI DE CREDITE	84	1.746.000	2.000.000	115%	1.067.560	53%	19.450.000	1822%	1114%
TOTAL CAP. 57.01		4.696.658	6.813.221	145%	9.552.928	140%	14.922.550	156%	318%
"Invatamant", din care:									
CHELT. DE PERSONAL	02				1.057.928		1.231.945		
CHELT. MATERIALE	20				265.000		357.000		
TRANSFERURI	38	4.696.658	6.813.221	145%	8.230.000	121%	13.333.605	162%	284%
TOTAL CAP. 72.01		0	35.843.516	0	14.050.269	39%	4.640.000	33%	
"Fond pt. promovarea imaginii externe a Romaniei", din care:									
TRANSFERURI	38	0	35.843.516		14.050.269	39%	4.640.000	33%	
TOTAL CAP. 75.01		5.306.000	3.680.000	69%	815.000	22%	0	0%	0%
"Fond Moldova", din care:									
TRANSFERURI	38	5.306.000	3.680.000	69%	815.000	22%	0	0%	0%

SITUAȚIA PRIVIND CREDITELE BUGETARE APROBATE DIN BUGETUL MINISTERULUI CULTURII ȘI CULTELOR PENTRU RESTAURAREA DE MONUMENTE ISTORICE ÎN PERIOADA 2001-2004

- mii lei -

Restaurari de monumente istorice	Total 2001-2004 din care:	REALIZARI 2001	REALIZARI 2002	REALIZARI 2003	PLAN 2004
Total din care:	1.334.514.828	241.226.016	296.478.236	381.510.576	415.300.000
O.N.M.I.	464.893.596	110.841.249	100.000.000	108.402.347	145.650.000
SUBVENTII	869.621.232	130.384.767	196.478.236	273.108.229	269.650.000

MII LEI

	2001	2002	2003	2004	TOTAL 2001-2004
Total BUGET MCC, din care:	2.093.650.722	2.162.254.464	3.074.419.550	3.857.314.580	11.187.639.316
CULTURA	1.125.168.341	1.291.055.929	1.829.606.564	2.360.188.580	6.606.019.414
CULTE	855.748.204	657.596.440	970.610.000	1.197.126.000	3.681.080.644
VENITURI					
EXTRABUGETARE	112.734.177	213.602.095	274.202.986	300.000.000	900.539.258

În anul 2002 bugetul Ministerului Culturii și Cultelor a fost diminuat cu suma de 113.784.000 lei față de anul 2001 în conformitate cu prevederile Legii nr. 743/2001, prin care s-a aprobat trecerea în administrarea și finanțarea autorităților locale a unui număr de 17 instituții de cultură

În perioada 2001-2004 se observă o creștere de 421% față de perioada anterioară, explicată prin accentuarea preocupării pentru sporirea veniturilor proprii și prin identificarea unor noi surse, cum ar fi:

Legea nr. 182/2000, Legea nr. 422/201, Legea nr. 186/2003.

Din analiza prezentată, se remarcă faptul că în anul 2004 față de anul 2001 s-a înregistrat o creștere a creditelor bugetare aprobate pentru Ministerul Culturii și Cultelor de 180 %, la următoarele capitole bugetare:

- Cultura, religie și acțiuni privind activitatea sportivă și de tineret
- Invatamant
- Fond pentru promovarea imaginii externe a României
- Fondul Moldova.

Unul din obiectivele majore al perioadei 2001-2004 l-a reprezentat creșterea și diversificarea ofertei culturale, dezvoltarea a peste 1000 de proiecte și programe de anvergură națională și internațională, printre care se remarcă: organizarea Festivalului și Concursului Internațional „George Enescu” aflat la cea de-a XII-a ediție, a Festivalului Comediei Românești, sărbătorirea a 150 de ani de la nașterea lui Ciprian Porumbescu, la Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian”, prin montarea operetei „Lăsați-mă să cânt” ; Gala Tânărului Actor; Festivalul Internațional de Teatru „Avram Goldfaden”, aflat la a-III-a ediție; Festivalul Național de Teatru

„I.L.Caragiale”, Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, montarea grandioasei opere „Oedipe” la Opera Națională din București; montarea capodoperei „Apus de Soare” la Teatrul Național „I.L. Caragiale” și Teatrul Național Iași, în cadrul manifestărilor reunite sub genericul „Anul Ștefan cel Mare” etc.

Totodată, în realizarea acestui obiectiv s-a avut în vedere finanțarea unor proiecte culturale reprezentative ale instituțiilor de cultură care nu mai sunt în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, cum ar fi: Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu- Radu Stanca; Festivalul Internațional de Teatru Shakespeare, de la Teatrul Național din Craiova; Festivalul „Teatru-Imagine”, de la Târgu-Mureș, pentru care s-a primit și un important sprijin de la Fondul pentru promovarea imaginii externe a României și de la Fondul de rezervă al Guvernului; „Festivalul Cehov” în cadrul Anului Internațional A.P. Cehov la Iași, precum și a unui număr de peste 40 proiecte culturale propuse de organizațiile neguvernamentale. Au fost diversificate programele repertoriale ale instituțiilor profesioniste de spectacol (teatre, opere, filarmenice) și a fost extinsă activitatea de promovare a lucrărilor originale ale autorilor români în cadrul Strategiei de promovare a culturii românești, ceea ce a condus la creșterea cu 60% a premierelor cu lucrări autohtone și la dublarea numărului de spectatori.

Pentru prima dată în ultimii 50 de ani a fost publicată, după un lung și laborios proces de expertiză, Lista monumentelor istorice din România, fiind realizate totodată mecanismele necesare aplicării reglementărilor legale pentru monitorizarea monumentelor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, precum și a planurilor de protecție a acestora. Prin începerea implementării prevederilor Legii nr. 311/2003 privind muzeele și colecțiile publice, procesul de reformă și perfecționare a activităților acestor instituții a căpătat o nouă dimensiune, pe deplin armonizată cu normele europene și practica internațională. Au fost pregătite condițiile inaugurării Muzeului Național de Artă Contemporană, au fost organizate peste 30 expoziții de

mare prestigiu în țară și în străinătate, dintre care amintim: „Monumente istorice din România înscrise în Lista Patrimoniului Mondial”, expoziție prezentată în Maroc, New York; „Evl Mediu în România” – la Chișinău, Sofia, Tirana și Vatra Dornei, urmând a fi prezentată la Paris, Lyon, Roma, Veneția; „Drumul Înaintașilor” – Grigore Ionescu, Grigore Cerchez, G.M. Cantacuzino, expoziție omagială; Bienala de arhitectură de la Veneția; expoziția „Artă plastică românească” organizată la Londra cu ocazia anului cultural românesc în Marea Britanie.

A continuat finanțarea lucrărilor de restaurare a monumentelor istorice, prin Planul Național de Restaurare, pentru care s-au alocat în perioada 2001-2004 credite bugetare în valoare de aproximativ 465 miliarde lei. Au fost finalizate lucrările de restaurare la Ateneul Român, pentru care s-au alocat peste 5 milioane Euro; s-au continuat lucrările de restaurare la Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Taranului Roman, Opera Nationala din București, Muzeul National Brukenthal- Sibiu, Complexul National Moldova –Iasi, Teatrul National «Vasile Alecsandri» -Iasi, Opera Nationala Romana Timisoara, Centrul National de Cultura «Tinerimea Romana», Teatrul National din Cluj pentru care s-au alocat aproximativ 870 miliarde lei în perioada 2001-2004; s-au efectuat lucrări de construcții și amenajare muzeală la Muzeul Național de Artă Contemporană, la Muzeul Colecțiilor de Artă.

Ca o dovadă a preocupării permanente privind sporirea veniturilor proprii asumate prin contractele de management încheiate între ordonatorul principal de credite și conducerea instituțiilor aflate în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, s-au înregistrat în anul 2004 față de anul 2001 următoarele creșteri:

- Muzeul National Peles – 145 %
- Muzeul Bran – 275 %
- Teatrul National «I.L.Caragiale» – 170 %
- Opera Nationala din București – 171 %

Un impact major a avut promulgarea Legii privind instituirea indemnizației de merit, circa 700 de artiști și alte personalități ale culturii

beneficiază anual de aproape 70 miliarde lei ca semn al recunoașterii publice a contribuției aduse la dezvoltarea culturii și artei românești.

În anul 2004 au fost alocate fonduri pentru sprijinirea proiectelor culturale inițiate de O.N.G. uri în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 49/2003.

În domeniul cultelor, Ministerul Culturii și Cultelor s-a preocupat de menținerea unor relații de conlucrare cu toate cultele din țară, pe baza legislației existente. În acest cadru, o atenție deosebită a fost acordată relațiilor cu Biserica Ortodoxă Română, în vederea sporirii rolului acesteia în societate. Totodată, pe baza cadrului legal existent, Ministerul Culturii și Cultelor a avut în vedere ca și celelalte culte, precum și asociațiile religioase, înființate legal, să se bucure de toate drepturile pe care le presupune libertatea religioasă.

S-a asigurat continuarea lucrărilor de investiții în continuare la Biblioteca Nationala, obiectiv strategic cuprins în Programul de Guvernare, prin alocarea a cca. 70 miliarde lei anual.

În anul 2004, bugetul Ministerului Culturii și Cultelor a fost suplimentat din fondul de rezerva bugetară cu suma de 456.182.000 mii lei, din care amintim:

	mii lei
Realizarea Monumentului Revoluției de la 1848 de Ioan Bolborea	90.000.000
Continuarea lucrărilor de reabilitare și consolidare a clădirilor lacasurilor de cult	86.290.000
Restaurare Palat Baroc	5.300.000
Festivalul Internațional de Teatru Sibiu - ediția XI	4.000.000
Ansamblul Monumental Glorie Eterna Eroilor și Revoluției Romane din dec. 89	20.000.000
Inaugurarea Muzeului National de Artă Contemporană	5.000.000

De asemenea, în anul 2004, Ministerul Culturii și Cultelor a beneficiat de credite suplimentare primite din Fondul pentru promovarea imaginii externe a României în suma de 6.240.000 mii lei pentru:

	mii lei
„La pomul verde”	1.600.000
Album „Gabriel Catrinescu”	740.000
Album „Chivotele lui Petru Rares”	600.000
Festivalul International”America Cantat IV”	200.000
Expozitia „Ioan Nemetoi”	1.500.000
Bienala de la Venetia	1.600.000

Acordarea sprijinului financiar din Fondul Cultural Național

Fondul Cultural Național se constituie din surse extrabugetare și este gestionat în regim extrabugetar de către Ministerul Culturii și Cultelor, pentru acordarea de sprijin financiar, rambursabil sau nerambursabil, unor

persoane fizice ori juridice de drept public sau privat, pe bază de contract, în scopul realizării de programe și proiecte culturale performante.

În anul 2002, în baza Hotărârii Consiliului Fondului Cultural Național din sesiunea desfășurată în noiembrie 2001, au fost finanțate din Fondul Cultural Național 9 programe și proiecte culturale propuse de persoane fizice sau juridice, de drept public sau privat, programe și proiecte selectate din cele 57 înscrise la concurs. Suma colectată în Fondul Cultural Național, la sfârșitul anului 2001, pentru finanțarea programelor declarate câștigătoare a fost de 2.530.000.000 lei.

În sesiunea desfășurată în decembrie 2002, pentru selecția programelor și proiectelor care urmau să beneficieze în anul 2003 de sprijin financiar din Fondul Cultural Național, pentru realizarea de programe și proiecte culturale având ca tematică protejarea, punerea în valoare a moștenirii culturale, dezvoltarea și promovarea valorilor culturale contemporane, s-au înscris 145 de programe și proiecte culturale, propuse de persoane fizice sau juridice, de drept public sau privat. Consiliul Fondului Cultural Național a selectat 14 programe, suma colectată și disponibilă pentru acordarea de sprijin financiar din Fond fiind de 1.800.000.000 lei.

Capitolul XI

Politici și strategii pentru perioada 2005–2008

Accesul la cultură, principiu constituțional

Politicele și strategiile MCC în domeniul culturii și cultelor vor avea ca obiectiv principal afirmarea și consolidarea principiilor constituționale privind accesul la cultură, cu deosebire libertatea persoanei de a-și dezvolta spiritualitatea și de a accede la valorile culturii naționale și universale, păstrarea identității spirituale, sprijinirea dezvoltării culturii naționale, stimularea artelor, protejarea și conservarea moștenirii culturale, dezvoltarea creativității, promovarea valorilor culturale și artistice ale României în lume.

În acest sens, MCC înțelege să asigure protejarea prin lege a drepturilor culturale ca parte integrantă a drepturilor fundamentale ale omului, vizând în esență: dreptul de a participa la viața culturală, de acces la informație și cultură, respectul identității culturale și dreptul fiecărei persoane de a se identifica cu o comunitate culturală, dreptul de acces la patrimoniul cultural, dreptul la protecția activității creative și a proprietății intelectuale, dreptul la educația artistică, dreptul de a desfășura, în mod liber, activități culturale, de a facilita mobilitatea creatorilor, artiștilor și a creației acestora.

Politicele culturale – principii și obiective

Politicele culturale ale MCC menite să asigure afirmarea și dezvoltarea culturii și cultelor în România, aflată în pragul integrării europene, se vor baza pe următoarele principii și obiective esențiale:

- cultura trebuie considerată ca o componentă esențială a strategiei de dezvoltare durabilă;
- cultura trebuie să promoveze creativitatea și participarea la viața culturală;

- politicile și strategiile în domeniul culturii trebuie să asigure condițiile cele mai adecvate pentru prezervarea patrimoniului cultural și să promoveze dezvoltarea industriilor culturale;

- strategiile culturale trebuie să promoveze diversitatea culturală și lingvistică în societatea informațională;

- politicile și strategiile în domeniul culturii și cultelor vor trebui să asigure dezvoltarea relațiilor culturale cu alte țări, creșterea vizibilității României în Europa și în întreaga lume, promovarea identității culturale, a contactelor românești din afara granițelor;

- strategiile, proiectele și programele culturale trebuie să asigure creșterea resurselor umane și financiare pentru dezvoltarea culturii;

- suportul financiar și bugetar al statului pentru cultură trebuie să aibă ca țintă o alocare de circa 1 % din PIB.

Cultura, parte esențială a Conceptului Național de Dezvoltare Regională

Ca o consecință a dezvoltării societății românești și pentru îndeplinirea obiectivelor integrării europene, MCC va avea în vedere o nouă strategie în dezvoltarea culturii ca parte a Conceptului Național de Dezvoltare Regională, ale cărei obiective presupun:

- corelarea politicilor guvernamentale privind cultura cu cele regionale și locale;
- cooperarea interregională în promovarea unor proiecte și programe culturale de interes comun;
- crearea condițiilor pentru dezvoltarea inițiativei locale și a antreprenoriatului ca premise ale dezvoltării durabile;

- stimularea capacității competitive, crearea premiselor pentru intensificarea și diversificarea activităților în plan cultural și spiritual, ca răspuns la procesul de dezvoltare economică și socială a societății românești;
- dezvoltarea activităților culturale și a infrastructurii acestora, cu deosebire în zonele defavorizate, ca soluție de diminuare a excluziunii sociale și de capacitate a disponibilităților locale, pentru a promova solidaritatea umană și coeziunea socială;
- protejarea și punerea în valoare a resurselor locale ale patrimoniului cultural, vizând, totodată, și aspectele legate de finalitatea economică și de identitatea acestuia;
- dezvoltarea de programe și proiecte transregionale, care să favorizeze relansarea și creșterea turismului cultural și care să valorifice potențialul cultural – material și imaterial - al tuturor zonelor de identitate culturală ale României, a căror configurație spirituală trece, adesea, dincolo de delimitările administrative.

Politicele și strategiile culturale, suport al integrării europene

MCC va avea în vedere ca politicile și strategiile culturale să constituie un autentic suport pentru desăvârșirea integrării europene, transpunerea lor urmând a fi făcută cu respectarea principiilor asumate de Uniunea Europeană și pe plan internațional în acest domeniu, în mod special, prin asumarea aquis-ului comunitar, a unor instrumente politice și juridice structurate definitiv în următoarele categorii: drepturi culturale, prezervarea moștenirii culturale, protejarea dreptului de autor, circulația bunurilor și a serviciilor culturale, afirmarea culturii ca o componentă a dezvoltării, promovarea dialogului între culturi și cooperarea culturală internațională, coproducția și diseminarea culturii, coerența politicilor culturale, afirmarea artiștilor și a creatorilor, promovarea diversității lingvistice.

În acest sens, MCC va avea în vedere continuarea inițierii unor proiecte de acte normative, precum și ameliorarea și completarea cadrului normativ

existent, pentru armonizarea acestuia cu aquis-ul comunitar și cu modalitățile intervenite în sistemul de reglementare intern, cu deosebire vizând: reorganizarea și restructurarea instituțiilor publice; descentralizarea organizațională, instituțională și a deciziilor, în scopul apropierii acestora de comunitățile locale; reforma sistemului de finanțare transparentă a culturii și dezvoltarea accesului instituțiilor publice și al ONG-urilor, în sistem competitiv, la fondurile publice, pentru finanțarea proiectelor și programelor culturale; continuarea reformei în domeniul promovării culturii scrise; informatizarea bibliotecilor publice și a celorlalte instituții care asigură protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național; protejarea și promovarea tradițiilor, a creațiilor populare și a memoriei culturale; susținerea și multiplicarea parteneriatului public-privat central și local; stimularea dezvoltării industriilor culturale; inițierea privatizării unor structuri și activități din domeniul culturii; protecția dreptului de autor și a drepturilor conexe; asigurarea libertății religioase și sprijinirea cultelor etc.

Dezvoltarea și diversificarea ofertei culturale a instituțiilor publice de cultură

În promovarea strategiilor culturale pe care le are în vedere MCC, un loc deosebit îl va ocupa dezvoltarea ofertei specifice instituțiilor și celorlalte structuri publice din sistemul culturii, vizând obiective strategice care să asigure: cunoașterea nevoilor, așteptărilor și a preferințelor diverselor segmente de populație și proiectarea ofertei culturale, în consecință; identificarea celor mai adecvate și eficiente căi de difuzare a bunurilor și serviciilor culturale; promovarea creativității indivizilor și a grupurilor sociale; stimularea comunicării dintre creatori și public; realizarea unor proiecte și programe care au impact direct asupra educării publicului din toate spațiile regionale și comunitare; apropierea actului cultural de comunitățile umane, prin identificarea celor mai eficiente modalități de diseminare a bunurilor și serviciilor culturale la nivelul comunității.

A. Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național va avea în vedere: prevenirea degradării ireversibile, prin asigurarea resurselor financiare care să permită protejarea patrimoniului cultural mobil, estimându-se ca fiind necesare, în acest interval, cel puțin 1.000 de miliarde de lei anual; adaptarea în dinamică și implementarea riguroasă a codului legal și normativ în materie, care să asigure cele mai adecvate modalități pentru protejarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național, intervenția eficientă a tuturor autorităților cu atribuții în domeniu; configurarea unui sistem instituțional flexibil și eficace, care să promoveze parteneriatele central-local și public-privat; descentralizarea fondurilor alocate de la bugetul statului pentru restaurarea, conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural național; inițierea demersurilor pentru consacrarea accesului la fondurile structurale europene pentru finanțarea unor proiecte de restaurare, conservare și punere în valoare a patrimoniului cultural național. Pe această bază, vor fi avute în vedere:

- îmbunătățirea modului de realizare a Programului Național de Restaurare a Monumentelor Istorice, a cărui structură va trebui să cuprindă, pe lângă obiectivele gestionate de Ministerul Culturii și Cultelor, și pe cele care se finanțează în parteneriat cu autoritățile locale, precum și modalitățile de punere în valoare a monumentelor restaurate, prin marcarea și înscrierea lor în circuitul cultural, turistic și social. Anual, pentru obiectivele înscrise în Programul Național de Restaurare și secțiunile acestuia, vor fi alocate credite de la bugetul de stat sau fonduri publice de cel puțin 1.000 de miliarde lei pentru peste 300 de obiective de patrimoniu, printre care: Palatul Culturii – Iași, Palatul Baroc – Timișoara, Cetatea Făgărașului, Cetatea Sighișoarei, Centrul istoric al Bucureștiului, Sibiu – Capitala europeană a culturii în 2007;

- va fi dezvoltată și modernizată rețeaua și oferta muzeistică în toate compartimentele acesteia, cu deosebire pentru protecția și asigurarea patrimoniului mobil, alocându-se, în acest scop, circa 60 de miliarde lei anual, vor fi înființate noi muzee și colecții de artă contemporană în București

și în reședințele de județ, se va înființa Muzeul Pinacoteca Bucureștilor, se vor finaliza lucrările de restaurare, modernizare și reamenajare muzeală a Muzeului Național de Istorie din București, Muzeului Colecțiilor de Artă, Muzeului de Istorie a Transilvaniei – Cluj-Napoca, Muzeului Civilizației Dacice și Romane – Deva, Muzeului Țării Crișurilor – Oradea, Muzeului Delta Dunării – Tulcea, Muzeului Căilor Ferate – București;

- cercetările arheologice și punerea în valoare a rezultatelor acestora vor trebui să capete o mult mai mare relevanță, domeniu în care vor fi alocate anual cel puțin 30 de miliarde lei; se vor continua cercetările, conservarea primară și restaurările în zonele de mare interes: Cetățile Dacice din Munții Orăștiei, Sarmizegetusa, Histria, Cucuteni, și se vor înființa 50 de parcuri arheologice și 10 muzee de specialitate în aer liber;

- sprijinirea uniunilor și asociațiilor de creatori din toate domeniile, prin achiziționarea creațiilor valoroase, organizarea de expoziții interne și internaționale, facilitarea circulației creatorilor și a operelor acestora, dezvoltarea bazei materiale a creației, realizarea Orașului Artiștilor din București, precum și asigurarea unor măsuri sporite de protecție socială a acestora.

Un obiectiv important al Strategiei de dezvoltare durabilă a culturii este protejarea culturii tradiționale și a patrimoniului intangibil, ca una din componentele esențiale ale procesului de renaștere a culturii naționale. În acest sens, trebuie avute în vedere următoarele obiective:

- prezervarea și conservarea tradițiilor și obiceiurilor populare, ca expresie a identității etnice, lingvistice, culturale și religioase;

- stimularea creației populare, punerea în valoare a acesteia prin târguri, expoziții, festivaluri de artă tradițională, organizate în țară și peste hotare, constituirea și dezvoltarea de colecții de bunuri care ilustrează tezaurul civilizației tradiționale;

- sprijinirea cercetării etnologice și punerea în valoare a rezultatelor acesteia, actualizarea sistematică a bazei de date în domeniu;

- susținerea financiară și logistică a programelor și proiectelor promovate de instituțiile publice – cămine culturale, case de cultură,

universități populare etc. și de organizațiile neguvernamentale cu activitate în domeniu;

- promovarea patrimoniului tradițional, prin programe și proiecte de turism cultural;

- promovarea și susținerea activității artiștilor și meșterilor populari și protejarea proprietății intelectuale asupra produselor realizate de către aceștia;

- revitalizarea ocupațiilor și meșteșugurilor tradiționale, prin înființarea Școlilor Populare de Arte și Meserii, Universităților Populare, organizarea de târguri și expoziții în țară și străinătate, facilitarea circulației și vânzării bunurilor culturale specifice etc.

- dezvoltarea atribuțiilor Centrului Național și ale celor județene pentru conservarea și promovarea culturii tradiționale.

Un sprijin substanțial va fi acordat revitalizării căminelor culturale, reconstrucției și modernizării lor, prin dotarea cu logistică performantă, care să poată asigura refuncționalizarea acestora, motivării animatorilor culturali de la sate, organizării în cadrul căminelor culturale a unor activități educativ-formative specifice: cercuri de creației populară și gospodărie țărănească, biblioteci, cercuri de muzică, poezie, arte plastice, film, teatru, opere pe calculator, ecologie, civilizație rurală etc.

B. Strategiile în domeniul dezvoltării accesului la cultura scrisă și stimularea lecturii publice vor trebui să asigure extinderea sistematică a accesului la informație și cultură al tuturor categoriilor de populație, din toate zonele și mediile sociale, urmând a fi dezvoltate, în acest scop, următoarele programe naționale:

- programul de subvenționare a culturii scrise, pentru care vor fi alocate anual cel puțin 25 de miliarde de lei;

- programul național de achiziție de carte și abonamente la reviste culturale pentru bibliotecile publice, care va fi finanțat din fondurile publice cu cel puțin 20 de miliarde de lei anual;

- programul național integrat pentru automatizarea serviciilor de bibliotecă și introducerea Catalogului Național Partajat, pentru care vor trebui alocate, în perioada 2005 – 2008, circa 100 miliarde lei; proiectul va fi realizat, printr-un program interministerial, de către Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Comunicațiilor, Tehnologiei și Informației;

- programul de promovare a culturii scrise românești în afara granițelor țării, prin participarea României la târguri, festivaluri și saloane internaționale de carte, presă și multimedia, precum și prin traducerea și editarea în țară și străinătate a unor opere reprezentative pentru cultura, istoria și civilizația noastră;

- programul național de susținere a proiectelor, manifestărilor și evenimentelor culturale cu caracter național și internațional, destinat promovării creației și creatorilor din domeniul culturii scrise; stimularea colaborării și cooperării între instituții, uniuni și asociații de creatori și diverse organizații culturale, dinamizarea vieții artistice și spirituale în toate comunitățile și regiunile țării; consacrarea premiilor naționale în domeniul culturii scrise, relansarea cărții ca mijloc esențial în procesul de educare și formare a copiilor, tinerilor și a publicului larg;

- finalizarea lucrărilor la obiectivul de investiții *Biblioteca Națională a României* – (noul sediu), precum și a restaurării și modernizării imobilului din Strada Ion Ghica, pentru care vor fi alocate, în total, peste 100 de milioane euro.

C. Va trebui clădită o nouă strategie pentru stimularea și dezvoltarea artelor spectacolului, vizând: îmbunătățirea condiției de exprimare artistică a artiștilor și interpreților individuali, atât a celor din instituțiile naționale de profil, cât și a celor din cele subordonate autorităților locale sau private. În acest sens, din fonduri publice vor fi susținute evenimente culturale precum: Festivalul și concursul Internațional „George Enescu”, Festivalul Artelor, Festivalul Național de Teatru „I.L. Caragiale”, Festivalul

Internațional de Teatru de la Sibiu, Gala Premiilor UNITER, Festivalul de Teatru Evreiesc Goldfaden etc.; îmbogățirea ofertei din domeniu, prin recuperarea formelor tradiționale de artă interpretativă și exprimare artistică în spații consacrate sau neconvenționale; stimularea participării publicului larg la realizarea de spectacole, pentru a-și putea valorifica înclinațiile, aptitudinile și vocația artistică, prin sprijinirea financiară și logistică a tradițiilor festivaluri folclorice, dansuri populare, târgurilor țărănești, formațiilor culturale din școli și instituții de învățământ superior, a turneelor în țară și străinătate, a dansului contemporan și modern etc.; crearea unui cadru normativ de natură să asigure recunoașterea statutului social și economic al artistului interpret; susținerea în regim competitiv a proiectelor culturale inițiate de organizațiile neguvernamentale; reforma instituțiilor naționale și locale de spectacol – teatre, filarmonici, operă și operetă, centre de cultură etc., în vederea consacrării unor criterii de performanță și competiție în rândul artiștilor și creatorilor din domeniu, creșterii nivelului interpretativ, motivării corespunzătoare a marilor personalități ale artei interpretative și a asigurării condițiilor de afirmare neîngrădită a tinerilor valoroși și talentați; reabilitarea și modernizarea bazei materiale aparținând marilor instituții de spectacole de interes național: Teatrul Național „I.L. Caragiale” – București, Opera și Teatrul Național – Cluj-Napoca, Opera Națională din București, Opera Națională din Timișoara, Teatrul Național din Iași, pentru care vor fi alocate anual, de la bugetul de stat, circa 600 miliarde lei.

D. Promovarea unei noi strategii în domeniul educației permanente, atât prin punerea în valoare a mijloacelor și formelor de educare, promovate și realizate de sistemul instituțiilor specializate – școală, instituții de cultură, biblioteci publice, cămine culturale etc., cât și de structurile asociative de interes comunitar, având în vedere următoarele obiective strategice esențiale: promovarea unei noi concepții despre orizontul cultural al omului în corelație cu dezvoltarea mijloacelor de comunicare și tehnologice ale societății;

ridicarea nivelului de cunoaștere și instruire, precum și modelarea comportamentelor culturale ale tuturor categoriilor socio-profesionale; sprijinirea procesului de formare continuă și de reconversie profesională; educarea tinerilor și adulților pentru valori care exprimă păstrarea identității, acceptarea și respectul diferenței și diversității; formarea mentalității și a conștiinței civice, cerință esențială pentru democratizarea societății.

În acest scop, vor trebui stimulate parteneriatele central-local și public-privat, pentru reabilitarea principalelor instituții ale educației permanente – căminele și centrele culturale, universitățile populare, școlile de arte și meserii, pentru dezvoltarea unor programe eficiente și durabile, ca: Programul *Satul Românesc Contemporan* și *Salvați Căminul Cultural*, care vor avea ca obiective reabilitarea și modernizarea bazei materiale a acestora, stimularea participării tinerilor la viața comunităților, promovarea turismului cultural și a agroturismului ca factori de dezvoltare durabilă a localităților rurale, organizarea de centre de consultanță etc.

Obiectivul strategic în domeniul cinematograției pentru perioada relevantă este dezvoltarea industriei cinematografice și integrarea acesteia în mecanismele de piață ale Uniunii Europene.

Spre deosebire de alte țări, unde dezvoltarea industriei cinematografice a dus la concentrarea acesteia și la crearea de trusturi multinaționale, în România cinematografia se structurează sub forma unui sector mobil și flexibil de întreprinderi mici și mijlocii, care constituie un factor important de absorbție a resurselor umane înalt pregătite, dar și a unei părți din forța de muncă disponibilizată. Prin intermediul IMM din sectorul cinematografiei vor fi promovate alternative economice și sociale eficace, care să asigure modelarea comportamentului economic al consumatorului, precum și o mai semnificativă contribuție în domeniul exportului la promovarea unei bune imagini a României.

Principalele direcții de acțiune preconizate pentru perioada 2005-2008 sunt:

- Facilitarea accesului și a participării cetățeanului la acest tip de serviciu cultural;

- Promovarea creației cinematografice românești și a creatorilor români;
- Susținerea dialogului intercultural, promovarea diversității culturale și protejarea identității culturale.

În acest sens, este necesară susținerea industriei cinematografice prin atingerea unor obiective compatibile cu cele europene: sprijin investițional care să compenseze insuficiența capitalului propriu al producătorilor, prestatorilor de servicii și al distribuitorilor din domeniul cinematografiei, sprijin pentru pătrunderea pe piețele de capital, oferirea de garanții pentru obținerea de credite și oferirea de credite subvenționate; granturi pentru susținerea IMM din sectorul cinematografiei în zone defavorizate din punct de vedere economic; finanțarea de centre interregionale pentru calificarea și recalificarea resurselor umane necesare sectorului cinematografiei; asigurarea de consultanță pentru demararea afacerilor în acest sector; sprijin pentru îmbunătățirea managementului IMM din domeniul cinematografiei.

Principalele direcții de acțiune preconizate pentru perioada 2005-2008 sunt:

- Dezvoltarea producției de filme românești și realizarea anuală a unui număr de aproximativ 20 de filme de lung metraj și 30 de filme de scurt metraj, cu sprijinul financiar al Fondului Cinematografic;
- Promovarea coproducțiilor cinematografice, atragerea unui volum sporit de prestații cinematografice;
- Promovarea României ca destinație predilectă pentru filmări realizate de mari producători europeni și internaționali;
- Sprijin și facilități de ordin financiar și fiscal pentru producția cinematografică românească și distribuția de film;
- Stimularea investițiilor și a inițiativei private, realizarea de parteneriate public - privat în domeniul cinematografiei;
- Consolidarea Fondului Cinematografic, ca instrument de sprijin compatibil cu cele existente pe plan european și creșterea resurselor financiare ale acestuia;

- Asigurarea accesului spectatorilor la o oferta diversificată de filme, prin susținerea distribuției de filme europene;

- Dotarea tehnică a așezămintelor culturale cu echipamente de proiecție video, pentru asigurarea accesului consumatorilor din mediul rural și din localitățile mici la acest tip de ofertă culturală;

- Privatizarea sectorului de exploatare a spațiilor destinate proiecției de filme, pentru creșterea competitivității acestora și asigurarea standardelor de confort necesare;

- Facilități financiare și fiscale pentru realizarea unor complexe de săli de tip Multiplex, introducerea unor noi tehnologii de proiecție (digitale, IMAX).

Realizarea acestor strategii și direcții de acțiune necesită o politică coerentă de actualizare a legislației specifice domeniului cinematografic, precum și a legislației generale financiar-fiscale.

Dezvoltarea sectorului cinematografic pe aceste coordonate va permite o creștere consistentă a contribuției acestei industrii culturale la constituirea PIB, estimată la aproximativ 3-4 %.

Inițiative legislative în domeniul culturii și artei

Principalele inițiative legislative în perioada 2005 – 2008 în domeniul culturii și cultelor:

- Legea privind statutul artistului liber profesionist;
- Legea sponsorizării;
- Legea privind protejarea picturilor monumentale laice și religioase;
- Legea privind protecția monumentelor de for public;
- Legea privind protejarea patrimoniului imaterial;
- Legea privind managementul cultural;
- Legea privind exercitarea profesiei de arheolog;
- Legea instituțiilor de spectacol;
- Legea organizării și funcționării muzeelor în aer liber.

Statul și cultele

Relațiile dintre stat și Biserica Ortodoxă Română, precum și cu celelalte culte și asociații religioase trebuie asigurate și dezvoltate pe mai departe, pe baza drepturilor fundamentale ale omului și a respectului reciproc. Religia și democrația sunt valori complementare, care exprimă în modul cel mai nobil condiția umană.

Obiectivul esențial al strategiei în acest domeniu vizează faptul că democrația oferă cadrul cel mai favorabil libertății de conștiință, exercitării credinței și pluralismului religios, iar din perspectiva sa, religia, prin angajamentul moral și etic, prin valorile pe care le apără, prin echilibrul comunitar pe care îl promovează, precum și prin spiritul său formativ și prin expresia sa culturală, reprezintă un partener de importanță majoră al societății democratice.

În contextul proiectului de construcție europeană și al demersurilor României de a deveni membră a Uniunii Europene va fi sprijinit demersul bisericilor în cadrul european, contribuția acestora la întărirea legăturilor comunitare și la îmbogățirea spiritual-culturală a tezaurului comun european.

Consecvent orientării sale de protecție socială, MCC va încuraja dezvoltarea unui parteneriat social real cu Biserica Ortodoxă Română, dar și cu alte culte, în vederea promovării unei atitudini de solidaritate filantropică și social-caritativă în rândul cetățenilor. În acest sens, vor fi sprijinite, într-un parteneriat public – privat/ stat – Biserică, acțiuni și proiecte menite să contribuie la protecția socială a copiilor orfani și/sau fără resurse materiale, a bolnavilor, a celor cu dezabilități și a bătrânilor.

Ministerul Culturii și Cultelor va favoriza dezvoltarea unui dialog permanent între reprezentanții vieții religioase din România și între aceștia și statul român, în vederea asigurării unui climat de pace, de bună conviețuire în societate, indiferent de convingerile religioase, pentru promovarea toleranței religioase, a ecumenismului și protejării pluralismului religios într-o bună tradiție umanistă a culturii românești, descurajarea formelor de discriminare religioasă, de intoleranță și extremism religios, precum și a

tuturor manifestările generatoare de ură și violență religioasă considerate ca amenințări la adresa democrației. Va fi condamnată ferm orice formă de antisemitism.

Minoritățile religioase din România vor fi sprijinite în afirmarea și manifestarea specificului lor, dacă acestea nu aduc atingere moralei și ordinii publice.

MCC va acorda o atenție deosebită educației școlare în general, considerând că în cadrul acesteia educația religioasă are un rol foarte important în promovarea respectului pentru valorile morale. În acest sens, va fi sprijinit și pe mai departe învățământul religios în școlile publice, pentru respectarea diversității religioase și pentru crearea unui comportament civic european, democratic, tolerant și constructiv.

MCC va continua eforturile de sprijinire financiară și logistică a cultelor, atât privind salarizarea personalului de cult, clerical și neclerical, construirea sau repararea lăcașurilor de cult, cât și pe cele privind încurajarea acțiunilor specifice ale cultelor. Va fi promovată și pe mai departe o atitudine favorabilă din partea statului, atât în plan legislativ, cât și administrativ, pentru acțiunile tuturor reprezentanților vieții religioase din România.

Va fi sprijinit procesul construirii Catedralei Mântuirii Neamului din București, proiect de mare importanță pentru istoria contemporană a țării.

MCC va sprijini financiar și va acorda asistență de specialitate cultelor, pentru protejarea, conservarea și restaurarea patrimoniului cultural național bisericesc, protejarea și punerea în valoare a bunurilor de patrimoniu religios. În acest sens, MCC va continua organizarea, în colaborare cu Biserica Ortodoxă Română, a cursurilor anuale de pregătire a ghizilor și muzeografilor din mănăstirile și unitățile muzeale bisericești și va promova, prin intermediul instituțiilor abilitate, obiectivele religioase de patrimoniu, în vederea integrării lor în circuitul valorilor mondiale de patrimoniu.

O componentă importantă a strategiei în domeniul cultelor va trebui să fie sprijinirea comunităților românești de peste hotare pentru păstrarea

identității lor religioase, prin alocarea de fonduri bănești pentru susținerea instituțiilor de cult ale românilor din străinătate, pentru îmbunătățirea tratamentului minorităților românești din țările vecine, astfel ca acestea să poată folosi limba română în activitățile de cult.

Va fi adoptată Legea libertății religioase, prin care să se asigure cadrul legislativ adecvat, necesar exercitării libertății religioase și activității libere a tuturor cultelor și organizațiilor religioase din țara noastră.

MCC va continua procesul de retrocedare a bunurilor bisericești preluate abuziv în perioada 1945-1989, potrivit legislației aplicabile. În perioada 2005-2008 procesul de retrocedare va fi finalizat.

Motivarea oamenilor de cultură și artă

În contextul politicilor și strategiilor de dezvoltare durabilă, o importanță majoră trebuie acordată creșterii nivelului de trai și a calității vieții oamenilor de cultură și artă, personalului din instituțiile de profil, fiind necesară reforma sistemului de salarizare și motivare, prin majorarea indemnizațiilor de merit, prin creșteri salariale mai bine corelate cu sistemul de salarizare existent în societate, prin promovarea unor forme de motivare salarială suplimentară pentru creațiile artistice de excepție, prin premii naționale și facilități fiscale, prin relaxarea impozitelor și taxelor pentru creațiile artistice și pentru protejarea dreptului de autor.

**LISTA
ACTELOR NORMATIVE INIȚIATE DE MINISTERUL CULTURII ȘI CULTELOR,
PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI ÎN ANII 2001 - 2004**

A. Legi

1. Legea nr. 2/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 48/2001, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2000 pentru modificarea și completarea Legii nr. 103/1992 privind dreptul exclusiv al cultelor religioase pentru producerea obiectelor de cult.
2. Legea nr. 25/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 116/2001, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 203/1999 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri, din cadrul Episcopiei Ortodoxe a Covasnei și Harghitei
3. Legea nr. 49/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 127/2001, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 169/2000 privind transmiterea, cu plată, a unui imobil din proprietatea Societății Comerciale “Fast Service Electronica” - S.A. în proprietatea Episcopiei Ortodoxe Române a Covasnei și Harghitei.
4. Legea nr. 128/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 170/2001, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.128/2000 privind revenirea în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerului Culturii, din patrimoniul Societății Comerciale „Parc-Turism” – S.A., a unui imobil monument istoric.
5. Legea nr. 131/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 171/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr. 100/1999, privind modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 9/1996 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a instituțiilor publice de cultură finanțate din venituri extrabugetare și alocării de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, a sistemului de salarizare a personalului din aceste instituții, precum și îmbunătățirea salarizării personalului din instituțiile și activitățile cu profil cultural.
6. Legea nr. 143/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 171/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr. 44/2000 referitoare la unele măsuri pentru asigurarea bunurilor culturale mobile exportate temporar.
7. Legea nr. 203/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 212/2001, pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.5/1999 privind declararea municipiului Sibiu și a zonei înconjurătoare ca obiectiv de interes național.
8. Legea nr. 242/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 265/2001, pentru aprobarea Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 176/2000 pentru modificarea art.4 din Ordonanța Guvernului nr.72/2000 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri aparținând cultelor religioase din România.
9. Legea nr. 245/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 270/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr.51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale.
10. Legea nr. 244/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 289/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr.72/2000 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult cu venituri mici sau fără venituri aparținând cultelor religioase din România.

11. Legea nr. 247/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 296/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr.79/1998 privind organizarea și funcționarea Fondului Cultural Național.
12. Legea nr. 293/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 309/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr. 42/2000 privind îmbunătățirea finanțării unor programe de dezvoltare sectorială inițiate de Ministerul Culturii.
13. Legea nr. 378/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 394/2001, pentru aprobarea Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național.
14. Legea nr. 422/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 407/2001, privind protejarea monumentelor istorice.
15. Legea nr. 574/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 685/2001, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2001 privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografiei și dreptului de autor.
16. Legea nr. 564/2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 695 din data de 1 noiembrie 2001, pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial.
17. Legea nr. 606/2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 713 din data de 8 noiembrie 2001, pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 228/2000 privind protejarea monumentelor istorice.
18. Legea nr. 647/2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 21 din data de 16 ianuarie 2002, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2000, pentru modificarea și completarea Legii nr. 142/1999, privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului.
19. Legea nr. 765/2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 21 din data de 16 ianuarie 2002, privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 197/2000, pentru modificarea Legii nr. 142/1999, privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului.
20. Legea nr. 785/2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 21 din data de 16 ianuarie 2002, pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 71/2000 privind aprobarea efectuării unei donații către Muzeul “Memorial pour la Paix” din Caen, Franța.
21. Legea nr. 125/2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 198 din data de 25 martie 2002, pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 82/2001, privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România.
22. Legea nr. 178/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 258/17.04.2002, pentru abrogarea art. 7¹ din Decretul nr. 177/1948, pentru regimul general al cultelor religioase.
23. Legea nr. 199 din 16 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 267 din data de 22 aprilie 2002 pentru modificarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2001, privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografiei și dreptului de autor.
24. Legea nr. 256 din 29 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 307 din data de 9 mai 2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 85/1999, privind transmiterea, cu titlu gratuit, a unui imobil care a aparținut Bisericii Evanghelice C.A. din România - Comunitatea evanghelică C.A. Sibiu.
25. Legea bibliotecilor nr. 334 din 31 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 422 din data de 18 iunie 2002.
26. Legea audiovizualului nr. 504 din 11 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 534 din data de 22 iulie 2002.

27. Legea nr. 598 din 4 noiembrie 2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 36/2002 privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 802 din 5 noiembrie 2002
28. Legea nr. 56 din 13 februarie 2003 pentru ratificarea Convenției europene privind televiziunea transfrontieră a Consiliului Europei, adoptată la Strasbourg la 5 mai 1989, și acceptarea Protocolului de amendare a Convenției europene privind televiziunea transfrontieră a Consiliului Europei, adoptat la Strasbourg la 1 octombrie 1998 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 163 din data de 14 martie 2003
29. Legea nr. 186 din 9 mai 2003 privind promovarea culturii scrise - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 339 din data de 19 mai 2003
30. Legea nr. 292 din 27 iunie 2003 privind organizarea și funcționarea așezămintelor culturale - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 473 din data de 2 iulie 2003
31. Legea nr. 299/2003 pentru aprobarea Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2003 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2003 personalului clerical salarizat potrivit Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 484 din data de 7 iulie 2003
32. Legea nr. 311 din 8 iulie 2003 a muzeelor și colecțiilor publice - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 528 din data de 23 iulie 2003
33. Legea nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 529 din data de 23 iulie 2003
34. Legea nr. 379 din 30 septembrie 2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 700 din data de 7 octombrie 2003
35. Legea nr. 462 din 12 noiembrie 2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 820 din data de 19 noiembrie 2003
36. Legea nr. 468 din 12 noiembrie 2003 privind modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 820 din data de 19 noiembrie 2003
37. Legea nr. 91 din 5 aprilie 2004 pentru modificarea Legii nr. 356/2003 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Cultural Român, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 313 din data de 8 aprilie 2004
38. Legea nr. 105 din 7 aprilie 2004 pentru modificarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 320 din data de 13 aprilie 2004
39. Legea nr. 102 din 7 aprilie 2004 privind majorarea unor drepturi salariale ale personalului de specialitate artistică din cadrul Filarmonicii “George Enescu” din București, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 321 din data de 14 aprilie 2004
40. Legea nr. 314 din 28 iunie 2004 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 16/2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 577 din data de 29 iunie 2004

B. Ordonanțe de urgență ale Guvernului

1. Ordonanța de urgență nr. 9/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 35/2001, privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografei și dreptului de autor.
2. Ordonanța de urgență nr. 57/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 211/2001, pentru completarea art. 1 din Legea nr. 59/2000 privind acordarea unor drepturi membrilor Academiei Române și reglementarea unor cheltuieli specifice.
3. Ordonanță de urgență nr. 10 din 7 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 128 din data de 18 februarie 2002, pentru modificarea Legii nr. 142/1999, privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului.
4. Ordonanță de urgență nr. 24 din 28 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 183 din data de 18 martie 2002, pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2001, privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografei și dreptului de autor.
5. Ordonanță de urgență nr. 31 din 13 martie 2002 privind interzicerea organizațiilor și simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni contra păcii și omenirii - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 214 din data de 28 martie 2002
6. Ordonanță de urgență nr. 36 din 21 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 223 din data de 3 aprilie 2002, privind reglementarea dreptului de proprietate al Federației Comunităților Evreiești din România asupra lăcașurilor de cult, cimitirelor și altor bunuri destinate activităților cultului mozaic.
7. Ordonanță de urgență nr. 77 din 13 iunie 2002 privind trecerea unor instituții de cultură în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 452 din data de 27 iunie 2002
8. Ordonanță de urgență nr. 85 din 20 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 450 din data de 26 iunie 2002, privind revenirea în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor a imobilului Corp A1-S – Pavilion administrativ, situat în municipiul Craiova, Str. Mihai Viteazul nr. 4, județul Dolj, din patrimoniul Societății Comerciale „Editura Scrisul Românesc” – S. A.
9. Ordonanță de urgență nr. 4 din 13 februarie 2003 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2003 personalului clerical salarizat potrivit Legii nr. 142/1999 privind sprijinul statului pentru salarizarea clerului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 114 din data de 24 februarie 2003
10. Ordonanță de urgență nr. 16 din 27 martie 2003 pentru modificarea și completarea Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 232 din data de 5 aprilie 2003
11. Ordonanță de urgență nr. 21 din 2 aprilie 2003 pentru completarea Legii nr. 550/2002 privind vânzarea spațiilor comerciale proprietate privată a statului și a celor de prestări de servicii, aflate în administrarea consiliilor județene sau a consiliilor locale, precum și a celor aflate în patrimoniul regiilor autonome de interes local - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 249 din data de 10 aprilie 2003
12. Ordonanță de urgență nr. 50 din 12 iunie 2003 pentru ratificarea Acordului-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, semnat la București la 14 mai 2003 și la Paris la

22 mai 2003 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 440 din data de 20 iunie 2003

13. Ordonanță de urgență nr. 69 din 14 august 2003 privind modificarea art. 4 alin. (1) din Legea nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 593 din data de 20 august 2003

C. Ordonanțe ale Guvernului

1. Ordonanța nr. 82/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 543/2001, privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România.
2. Ordonanța nr. 46/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 529/2001, pentru ratificarea Memorandumului de finanțare PHARE dintre Guvernul României și Comisia Europeană referitor la participarea României în anul 2001 la programele comunitare: "LIFE III", Al cincilea program-cadru în domeniul cercetării și dezvoltării tehnologice, "Fiscalis", "Leonardo da Vinci II", "Socrates II", "Youth" și "Cultura 2000" - RO001, semnat la București la 21 decembrie 2000.
3. Ordonanță nr. 44/2000, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 788 din data de 12 decembrie 2001, referitoare la unele măsuri privind asigurarea bunurilor culturale mobile exportate temporar – Republicare
4. Ordonanță nr. 64 din 13 august 2004 pentru completarea art. 3 din Decretul-lege nr. 126/1990 privind unele măsuri referitoare la Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică)

D. Hotărâri ale Guvernului

1. Hotărârea nr.1364/2000, publicată în Monitorul Oficial nr. 5/2001, privind trecerea unor imobile din domeniul public al statului și din administrarea Muzeului Civilizației Populare Tradiționale "Astra" Sibiu în domeniul public al județului Sibiu și în administrarea Bibliotecii Județene "Astra" Sibiu.
 2. Hotărârea nr.1353/2000, publicată în Monitorul Oficial nr. 30/2001, privind transmiterea unui imobil, monument istoric, din administrarea Ministerului Culturii în administrarea Bibliotecii Naționale a României și a Inspectoratului pentru Cultură Dolj.
 3. Hotărârea nr.1354/2000, publicată în Monitorul Oficial nr. 30/2001, privind transmiterea unui imobil situat în municipiul Piatra Neamț, județul Neamț, din administrarea Ministerului Culturii în administrarea Inspectoratului pentru Cultură Neamț.
 4. Hotărârea nr.1396/2000, publicată în Monitorul Oficial nr. 30/2001, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Culturii în administrarea Inspectoratului pentru Cultură Timiș.
- Notă: actele normative menționate la nr. 1-4 au fost inițiate în anul 2000 și publicate în Monitorul Oficial al României în anul 2001.
5. Hotărârea nr. 28/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 30/2001, privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.
 6. Hotărârea nr. 247/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 102/2001, pentru modificarea și completarea Hotărârea Guvernului nr. 1251/2000 privind organizarea manifestărilor prilejuite de aniversarea a 125 de ani de la nașterea sculptorului C. Brâncuși.

7. Hotărârea nr. 282/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 121/2001, pentru propunerea Preacuviosului arhimandrit doctor Petroniu Florea în funcția de arhiereu-vicar al Episcopiei Oradiei, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
8. Hotărârea nr. 283/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 121/2001, pentru propunerea Preacuviosului arhimandrit Lucian Mic în funcția de episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
9. Hotărârea nr. 284/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 121/2001, pentru propunerea Preacuviosului arhimandrit Fiodor Fedea în funcția de arhiereu-vicar al Mitropoliei Cultului Creștin de Rit Vechi, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
10. Hotărârea nr. 286/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 124/2001, pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.
11. Hotărârea nr. 301/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 142/2001, privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 202/2000 privind unele măsuri pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală în cadrul operațiunilor de vămuire - coinșiator.
12. Hotărârea nr. 306/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 142/2001, privind practicarea de către agenții economici din turism și de către instituțiile de cultură de tarife și taxe nediscriminatorii pentru turiștii și vizitatorii români și străini – coinșiator.
13. Hotărârea nr. 333/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 155/2001, pentru modificarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.
14. Hotărârea nr. 341/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 163/2001, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Iași și în administrarea Consiliului Local al municipiului Iași, județul Iași, a lucrărilor de artă monumentală „Titu Maiorescu” și „Grigore T. Popa”.
15. Hotărârea nr. 342/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 163/2001, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Timișoara și în administrarea Consiliului Local al municipiului Timișoara, județul Timiș, a lucrărilor de artă monumentală „Regele Ferdinand I - Întregitorul”.
16. Hotărârea nr. 363/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 178/2001, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al orașului Topoloveni și administrarea Consiliului local al orașului Topoloveni, județul Argeș, a lucrării de artă monumentală “Ion Mihalache”.
17. Hotărârea nr. 364/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 178/2001, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Sfântu Gheorghe și în administrarea Consiliului local al municipiului Sfântu Gheorghe, a lucrării de artă monumentală “MIKÓ IMRE”.
18. Hotărârea nr. 365/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 178/2001, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Bacău și în administrarea Consiliului local al municipiului Bacău, județul Bacău, a lucrării de artă monumentală “George Apostu”.

19. Hotărârea nr. 370/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 187/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Arhiepiscopia Tomisului.
20. Hotărârea nr. 386/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 205/2001, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Consiliului Județean Mehedinți în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosința gratuită a Mitropoliei Olteniei.
21. Hotărârea nr. 388/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 205/2001, privind trecerea unor lucrări de artă monumentală din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, în domeniul public al municipiului București și în administrarea Consiliului General al municipiului București.
22. Hotărârea nr. 387/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 210/2001, pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1224/2000 privind transmiterea unor bunuri culturale mobile din proprietatea publică a statului și din administrarea Muzeului Național de Artă al României în proprietatea Patriarhiei Române.
23. Hotărârea nr. 409/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 217/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2001.
24. Hotărârea nr. 383/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 218/2001, privind acordarea unui sprijin financiar Mănăstirii Bogdana din municipiul Rădăuți, județul Suceava.
25. Hotărârea nr. 410/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 218/2001, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Consiliului general al Municipiului București în administrarea Patriarhiei Române.
26. Hotărârea nr. 429/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 224/2001, pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor.
27. Hotărârea nr. 450/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 242/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru achiziționarea unor lucrări de artă plastică contemporană, în vederea donării acestora Uniunii Europene.
28. Hotărârea nr. 430/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 252/2001, privind aprobarea Strategiei Guvernului României de îmbunătățire a situației romilor – coinițator.
29. Hotărârea nr. 465/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 261/2001 privind transmiterea unui teren, proprietate publică a statului din administrarea Ministerului Industriei și Resurselor în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosința gratuită a Mănăstirii Oașa.
30. Hotărârea nr. 466/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 261/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Arhiepiscopia Târgoviștei.
31. Hotărârea nr. 467/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 263/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.
32. Hotărârea nr. 489/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 278/2001 privind alocarea sumei de 1.000,0 milioane lei din Fondul de rezervă

bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001, pentru organizarea și desfășurarea Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu.

33. Hotărârea nr. 545/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 328/2001, privind propunerea în funcția de arhiereu-vicar al Mitropoliei Culturii Creștin de Rit Vechi a Preacuviosului Nifanail (Ichim Nicolae), în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
34. Hotărârea nr. 544/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 330/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru participarea României la cea de-a 49-a ediție a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția în perioada 6 iunie – 4 noiembrie 2001.
35. Hotărârea nr. 576/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 347/2001 privind organizarea la București a Festivalului Internațional „George Enescu”, ediția a XV-a, 8-28 septembrie 2001.
36. Hotărârea nr. 594/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 354/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Patriarhia Română.
37. Hotărârea nr. 593/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 354/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Mănăstirea Ramet.
38. Hotărârea nr. 592/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 354/2001 privind 2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Catedrala „Nașterea Maicii Domnului” din orașul Gura Humorului, județul Suceava.
39. Hotărârea nr. 609/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 368/2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru achiziționarea sculpturii „Cap de copil” de Constantin Brâncuși și transmiterea acesteia în administrarea Muzeului Național de artă al României.
40. Hotărârea nr. 649/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 420/2001 privind transmiterea unor spații din imobilul proprietate publică a statului, situat în municipiul București, din administrarea Oficiului Național pentru Documentare și Expoziții de Artă în administrarea Teatrului Național „I.L. Caragiale” din București.
41. Hotărârea nr. 691/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 427/2001 privind înființarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României
42. Hotărârea nr. 750/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 475/2001 pentru aprobarea Acordului de cooperare în domeniile educației, culturii, științei, tineretului și sportului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Peru, semnat la Lima la 23 noiembrie 1998.
43. Hotărârea nr. 777/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 491/2001 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 576/2001 privind organizarea la București a Festivalului Internațional „George Enescu”, ediția a XV-a, 8-28 septembrie 2001.
44. Hotărârea nr. 591/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 345/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului.
45. Hotărârea nr. 668/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 419/2001 pentru modificarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 466/2001/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe

anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Arhiepiscopia Târgoviștei.

46. Hotărârea nr. 699/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 425/2001 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru finanțarea lucrărilor de edificare a Mănăstirii „Sfântul Dimitrie,, din Sighișoara.
47. Hotărârea nr. 719/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 452/2001 pentru propunerea Preacuviosului Arhimandrit Nicodim (Nicolae Nicolaescu) în funcția de Episcop–vicar al Arhiepiscopiei Craiovei, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
48. Hotărârea nr. 720/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 452/2001 pentru propunerea Preacuviosului Arhimandrit Gurie (Grigore Georgiu) în funcția de Episcop–vicar al Arhiepiscopiei Craiovei, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
49. Hotărârea nr. 721/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 452/2001 pentru propunerea Preacuviosului Protosinghel Varsanufie (Valentin Gogescu) în funcția de Episcop–vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
50. Hotărârea nr. 722/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 452, pentru propunerea Preacuviosului Ieromonah Siluan (Ciprian Span) în funcția de Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române pentru Europa Occidentală și Meridională, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.
51. Hotărârea nr. 747/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 459/2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru continuarea lucrărilor de investiții la Mănăstirea Sapanta – Perii, județul Maramureș.
52. Hotărârea nr. 779/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 491/2001 privind alocarea unor sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001.
53. Hotărârea nr. 807/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 530/2001, privind organizarea și funcționarea Centrului Național al Cinematografiei.
54. Hotărârea nr. 825/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 550, privind aprobarea prealabilă în vederea funcționării în România a Asociației “C.L.E.V.” - Culture, Loisirs, Entraide, Voyages din Republica Franceză.
55. Hotărârea nr. 846/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 555/2001, privind organizarea și funcționarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor și a corpului de arbitri.
56. Hotărârea nr. 865/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 569/2001, privind comasarea prin absorbție a instituției publice “Revista Muzeelor” de către Centrul pentru Formare, Educație Permanentă și Management în Domeniul Culturii din București.
57. Hotărârea nr. 871/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 575/2001, pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2001 al Companiei Naționale a Imprimeriilor “Coresi” - S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Culturii și Cultelor.
58. Hotărârea nr. 875/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 575/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001.
59. Hotărârea Guvernului nr. 897/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 590/20.09.2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru achiziționarea sculpturilor „Tată și fiu” I și II de George Apostu și

transmiterea acestora în administrarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României .

60. Hotărârea nr. 1.002/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 647/2001, privind transmiterea unui imobil situat în municipiul Orăștie, județul Hunedoara, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Orăștie și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Orăștie.
61. Hotărârea nr. 1.005/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 647/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru Parohia Romano-Catolică “Sfânta Cruce” din municipiul Miercurea-Ciuc, județul Harghita.
62. Hotărârea nr. 1.046/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 682/2001, privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru finanțarea continuării lucrărilor la “Biserica Sfântul Ștefan a Martirilor din Decembrie 1989” din Timișoara.
63. Hotărârea nr. 1.219/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 784/2001 privind transmiterea unui imobil proprietate publică a statului, în administrarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române.
64. Hotărârea nr. 1.163/2001, publicată în Monitorul Oficial nr. 789/2001 privind transmiterea unui imobil din proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în proprietatea publică a județului Mehedinți și administrarea Consiliului Județean Mehedinți.
65. Hotărâre nr. 1231 din 6 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 814 din data de 18 decembrie 2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă

bugetară la dispoziția Guvernului pentru continuarea construcției Bisericii Eroilor-Martiri din Decembrie 1989, cu hramul “Nașterea Domnului”.

66. Hotărâre nr. 1254 din 13 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 814 din data de 18 decembrie 2001 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 608/2001, privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001 pentru achiziționarea sculpturii “Cap de copil” de Constantin Brâncuși și transmiterea acesteia în administrarea Muzeului Național de Artă al României.
67. Hotărâre nr. 1258 din 13 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 823 din data de 20 decembrie 2001, privind organizarea și funcționarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice.
68. Hotărâre nr. 1277 din 20 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 842 din data de 28 decembrie 2001 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 594/2001, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Patriarhia Română.
69. Hotărâre nr. 1301 din 27 decembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 849 din data de 29 decembrie 2001 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru obiectivul de investiții “Casa de cultură Pașcani”.
70. Hotărâre nr. 45 din 17 ianuarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 66 din data de 30 ianuarie 2002 privind darea unor imobile, proprietate publică a statului, în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosința gratuită a Uniunii Scriitorilor din România.
71. Hotărâre nr. 136 din 14 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 143 din data de 25 februarie 2002 privind transmiterea din

administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în folosința gratuită a Fundației “Academia Civică” a lucrării de artă monumentală “Cortegiul Sacrificaților”.

72. Hotărâre nr. 137 din 14 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 143 din data de 25 februarie 2002 privind transmiterea din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în folosința gratuită a Mănăstirii Pasărea a lucrării de artă monumentală “Gheorghe Anghel”.
73. Hotărâre nr. 138 din 14 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 143 din data de 25 februarie 2002 privind trecerea din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în administrarea Muzeului Literaturii Române din București a lucrării de artă monumentală “Mircea cel Bătrân”.
74. Hotărâre nr. 197 din 28 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 177 din data de 14 martie 2002 pentru modificarea anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 691/2001, privind înființarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României.
75. Hotărâre nr. 254 din 13 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 208 din data de 27 martie 2002 privind declararea anului 2002 “Anul Caragiale”.
76. Hotărâre nr. 256 din 13 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 205 din data de 26 martie 2002, privind stabilirea unor măsuri pentru funcționarea Teatrului Național din Târgu Mureș.
77. Hotărâre nr. 258 din 13 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 205 din data de 26 martie 2002, privind organizarea din doi în doi ani la București a Festivalului Internațional “George Enescu”.
78. Hotărâre nr. 260 din 13 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 209 din data de 28 martie 2002 privind comasarea prin

absorbție a Oficiului Național pentru Documentare și Expoziții de Artă de către Muzeul Național de Artă Contemporană.

79. Hotărâre nr. 261 din 13 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 218 din data de 1 aprilie 2002, privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Monumentelor Istorice.
80. Hotărâre nr. 282 din 21 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 225 din data de 3 aprilie 2002 privind transmiterea unui imobil proprietate privată a statului din administrarea Companiei Naționale a Metalelor Prețioase și Neferoase „Remin” - S.A. Baia Mare, județul Maramureș, în administrarea Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților
81. Hotărâre nr. 299 din 28 martie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 241 din data de 10 aprilie 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru Arhiepiscopia Tomisului.
82. Hotărâre nr. 305 din 4 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 227 din data de 4 aprilie 2002 pentru aprobarea achiziției unui monument și donarea acestuia către Palatul Națiunilor din Geneva.
83. Hotărâre nr. 386 din 18 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 294 din data de 30 aprilie 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2002 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru sprijinirea unor unități de cult ce aparțin cultelor religioase recunoscute din România, din județul Mureș.
84. Hotărâre nr. 407 din 25 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 305 din data de 9 mai 2002, privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru

lucrările de construcție la așezământul monahal de la Mănăstirea Nicula din județul Cluj și la Catedrala Ortodoxă din Cluj-Napoca.

85. Hotărâre nr. 412 din 25 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 308 din data de 9 mai 2002, privind transmiterea unui imobil, monument istoric, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Câmpina și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Câmpina.
86. Hotărâre nr. 420 din 25 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 319 din data de 14 mai 2002, privind transmiterea unui imobil aflat în domeniul public al statului din folosința Ministerului de Interne în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor pentru Episcopia Ortodoxă Română Caransebeș.
87. Hotărâre nr. 435 din 30 aprilie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 321 din data de 15 mai 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru Arhiepiscopia Târgoviștei.
88. Hotărâre nr. 465 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 350 din data de 27 mai 2002, privind aprobarea donării către Primăria Orașului Sofia, Republica Bulgaria, a lucrării de artă monumentală “Mihai Eminescu” - placă comemorativă.
89. Hotărâre nr. 466 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 350 din data de 27 mai 2002, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Muzeului Național “Brukenthal” în administrarea Complexului Național Muzeal “Astra” Sibiu.
90. Hotărâre nr. 472 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 355 din data de 28 mai 2002, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor

în domeniul public al municipiului Botoșani și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Botoșani, județul Botoșani, a lucrării de artă monumentală “Semn Eminescu”.

91. Hotărâre nr. 473 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 355 din data de 28 mai 2002, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al orașului Topoloveni și în administrarea Consiliului Local al Orașului Topoloveni, județul Argeș, a lucrării de artă monumentală “Familia”.
92. Hotărâre nr. 474 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 355 din data de 28 mai 2002, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Botoșani și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Botoșani, județul Botoșani, a lucrării de artă monumentală “Portret Mihai Eminescu”.
93. Hotărâre nr. 475 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 355 din data de 28 mai 2002, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al comunei Sârmașu și în administrarea Consiliului Local al Comunei Sârmașu, județul Mureș, a lucrării de artă monumentală “Femeie simbol”.
94. Hotărâre nr. 476 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 355 din data de 28 mai 2002, privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al comunei Siliștea și în administrarea Consiliului Local al Comunei Siliștea, județul Teleorman, a lucrării de artă monumentală “Victimele comunismului”.
95. Hotărâre nr. 477 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 351 din data de 27 mai 2002, privind alocarea din Fondul de

rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a sumei de 1,5 miliarde lei pentru Eparhia Argeșului și Muscelului.

Culturii și Cultelor în administrarea Centrului European de Cultură din Sinaia.

96. Hotărâre nr. 486 din 16 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 366 din data de 31 mai 2002, privind înființarea, organizarea și funcționarea Laboratorului Național de Cercetare în Domeniul Conservării și Restaurării Patrimoniului Cultural Național Mobil.
97. Hotărâre nr. 506 din 23 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 351 din data de 27 mai 2002, pentru alocarea sumei de un miliard lei în vederea organizării și desfășurării, în perioada 31 mai - 6 iunie 2002, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, ediția a IX-a, și pentru finanțarea cheltuielilor aferente vizitei în Regatul Belgiei a fostului Suveran al României, Mihai I, și a însoțitorilor săi, pentru promovarea și susținerea aderării României la NATO.
98. Hotărâre nr. 553 din 30 mai 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 404 din data de 12 iunie 2002, privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor "România-Film" în domeniul public al municipiului Zalău, județul Sălaj.
99. Hotărâre nr. 578 din 14 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 416 din data de 14 iunie 2002, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și a Ministerului Educației și Cercetării în administrarea Regiei Autonome „Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat”.
100. Hotărâre nr. 580 din 13 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 426 din data de 19 iunie 2002, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului
101. Hotărâre nr. 609 din 13 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 444 din data de 25 iunie 2002, privind trecerea instituției publice „Tribuna” din subordinea Ministerului Culturii și Cultelor sub autoritatea Consiliului Județean Cluj.
102. Hotărâre nr. 625 din 20 iunie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 460 din data de 28 iunie 2002, privind acordarea unui ajutor financiar din partea statului Mănăstirii Bogdana din municipiul Rădăuți, județul Suceava, pentru continuarea lucrărilor de construcție a Orfelinatlui de copii „Sfântul Ierarh Leonte – Mănăstirea Bogdana”, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților.
103. Hotărâre nr. 692 din 3 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 499 din data de 11 iulie 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru Administrația Patriarhală.
104. Hotărâre nr. 682 din 3 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 498 din data de 10 iulie 2002, pentru completarea art. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 258/2002 privind organizarea din doi în doi ani la București a Festivalului Internațional “George Enescu”
105. Hotărâre nr. 703 din 3 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 501 din data de 11 iulie 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Parohia ortodoxă română din Viena, Austria
106. Hotărâre nr. 709 din 3 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 509 din data de 15 iulie 2002, pentru modificarea și

completarea Hotărârii Guvernului nr. 28/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor .

107. Hotărâre nr. 726 din 3 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 526 din data de 19 iulie 2002, privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Centrul Național al Cinematografiei .
108. Hotărâre nr. 751 din 18 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 538 din data de 23 iulie 2002 privind înființarea Comisiei de atestare și avizare în domeniul impresariatului artistic și pentru aprobarea Normelor metodologice de atestare a impresarilor artistici și de avizare pentru derularea activității de impresariat artistic.
109. Hotărâre nr. 768 din 18 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 554 din data de 29 iulie 2002, privind aprobarea finanțării cheltuielilor aferente organizării și desfășurării la Brașov, în perioada 3-7 septembrie 2002, a Festivalului “Cerbul de Aur - 2002”.
110. Hotărâre nr. 730 din 11 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 572 din data de 2 august 2002 privind aprobarea Cartei Statutare a Rețelei Cinematografice Sud-Est Europene, semnată la Sofia la 4 iunie 2001, și a plății contribuției financiare la acest organism.
111. Hotărâre nr. 779 din 25 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 575 din data de 5 august 2002, privind organizarea și funcționarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor și a corpului de arbitri.
112. Hotărâre nr. 814 din 31 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 579 din data de 5 august 2002 pentru propunerea Prea Cuviosului Arhimandrit dr. Ciprian (Cezar Spiridon) în funcția de

Episcop-Vicar Patriarhal în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.

113. Hotărâre nr. 838 din 31 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 609 din data de 16 august 2002, privind trecerea unui imobil din proprietatea publică a statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei în proprietatea publică a orașului Târgu Lăpuș și în administrarea Consiliului Local al Orașului Târgu Lăpuș, județul Maramureș, pentru Parohia Greco-Catolică “Buna Vestire”.
114. Hotărâre nr. 836 din 31 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 606 din data de 15 august 2002, privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002, pentru Episcopia Ortodoxă Română a Covasnei și Harghitei.
115. Hotărâre nr. 870 din 16 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 633 din data de 27 august 2002, pentru aprobarea unor măsuri referitoare la finanțarea din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României a unor acțiuni și proiecte.
116. Hotărâre nr. 871 din 16 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 633 din data de 27 august 2002, pentru aprobarea finanțării Proiectului “Participarea României la Bienala de Arhitectură de la Veneția”.
117. Hotărâre nr. 891 din 22 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 633 din data de 27 august 2002, pentru aprobarea finanțării Proiectului “Participarea României la Serbările Valoniei și la Sărbătoarea comunității franceze”.
118. Hotărâre nr. 892 din 22 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 631 din data de 26 august 2002, privind aprobarea finanțării

cheltuielilor aferente organizării și desfășurării în perioada 4-6 octombrie 2002 a Festivalului Internațional al Cântecului pentru Copii “Steaua de Aur”.

119. Hotărâre nr. 872 din 16 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 635 din data de 28 august 2002, privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru Arhiepiscopia Clujului, Feleacului și Vadului.
120. Hotărâre nr. 846 din 31 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 638 din data de 29 august 2002, pentru aprobarea Normelor metodologice privind tipărirea, înregistrarea, vizarea, evidența și gestionarea abonamentelor și biletelor de intrare la spectacole.
121. Hotărâre nr. 935 din 29 august 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 665 din data de 9 septembrie 2002, pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului de coordonare - Centrul istoric București și a Normelor privind modul de finanțare a proiectului privind reabilitarea și revitalizarea Centrului istoric București.
122. Hotărâre nr. 953 din 5 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 666 din data de 9 septembrie 2002, privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții “Muzeul Național de Artă Contemporană al României”.
123. Hotărâre nr. 980 din 5 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 671 din data de 10 septembrie 2002, privind aprobarea finanțării unor proiecte pentru promovarea imaginii externe a României.
124. Hotărâre nr. 1015 din 10 septembrie 2002, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 693 din data de 20 septembrie 2002, pentru

propunerea Preasfințitului episcop auxiliar Florentin Crihălmeanu în funcția de episcop al Eparhiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolice de Cluj-Gherla, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României.

125. Hotărâre nr. 1020 din 10 septembrie 2002 pentru aprobarea Programului de colaborare culturală româno-italian pentru anii 2002-2005, semnat la București la 17 aprilie 2002 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 790 din data de 30 octombrie 2002
126. Hotărâre nr. 1029 din 19 septembrie 2002 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 300/2002 privind transmiterea cu plată a unui imobil din proprietatea Societății Comerciale “Nazarcea-Ovidiu” - S.A. și a unui teren agricol, proprietate privată a statului, aflat în administrarea Agenției Domeniilor Statului, în proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosința Patriarhiei Române - Arhiepiscopia Tomisului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 703 din data de 26 septembrie 2002
127. Hotărâre nr. 1036 din 19 septembrie 2002 privind aprobarea finanțării cheltuielilor aferente organizării și desfășurării la București, în perioada 17-19 octombrie 2002, a Concertului aniversar Phoenix - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 704 din data de 26 septembrie 2002
128. Hotărâre a Guvernului nr. 1042/2002 privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, în domeniul public al municipiului Craiova și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Craiova, a lucrărilor de artă monumentală “Marin Sorescu” și “Nicolae Titulescu” - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 712/01.10.2002.

129. Hotărâre nr. 1044 din 19 septembrie 2002 pentru aprobarea amendamentelor convenite la Zagreb la 8 mai 2002 și la București la 30 mai 2002 între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind patrimoniul cultural, semnat la Washington la 23 decembrie 1998 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 730 din data de 7 octombrie 2002
130. Hotărâre nr. 1058 din 25 septembrie 2002 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002 pentru Parohia Perieți, județul Olt - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 714 din data de 1 octombrie 2002
131. Hotărâre nr. 1079 din 2 octombrie 2002 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1.036/2002 privind aprobarea finanțării cheltuielilor aferente organizării și desfășurării la București, în perioada 17-19 octombrie 2002, a Concertului aniversar Phoenix - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 727 din data de 4 octombrie 2002
132. Hotărâre a Guvernului nr. 1084/2002 privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, în domeniul public al municipiului Alba Iulia și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Alba Iulia, județul Alba, a lucrării de artă monumentală Bust "Mihai Eminescu" – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 740/10.10.2002.
133. Hotărâre a Guvernului nr. 1085/2002 privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, în domeniul public al municipiului Târgu Mureș și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Târgu Mureș, județul Mureș, a lucrării de artă monumentală "Petofi Sandor" – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749/14.10.2002.
134. Hotărâre a Guvernului nr. 1086/2002 privind trecerea din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, în domeniul public al comunei Săcălășeni și în administrarea Consiliului Local al Comunei Săcălășeni, județul Maramureș, a unei lucrări de artă monumentală, parte a ansamblului monumental "Petofi Sandor-Szendrei Julia" – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 749/14.10.2002.
135. Hotărâre nr. 1111 din 10 octombrie 2002 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002, pentru Parohia Romano-Catolică "Sfânta Cruce" din municipiul Miercurea-Ciuc, județul Harghita - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 763 din data de 18 octombrie 2002
136. Hotărâre nr. 1125 din 10 octombrie 2002 privind trecerea unui imobil din proprietatea publică a statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei în proprietatea publică a orașului Seini și în administrarea Consiliului Local al Orașului Seini, județul Maramureș - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 773 din data de 24 octombrie 2002
137. Hotărâre nr. 1135 din 17 octombrie 2002 pentru aprobarea finanțării unor acțiuni și proiecte din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 769 din data de 22 octombrie 2002
138. Hotărâre nr. 1151 din 17 octombrie 2002 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor "România-Film" în domeniul public al comunei Săcueni și în administrarea Consiliului Local al Comunei Săcueni, județul Bihor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 786 din data de 29 octombrie 2002

139. Hotărâre nr. 1153 din 17 octombrie 2002 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2002, pentru Sinagoga Cerealiștilor din municipiul Bacău, județul Bacău - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 789 din data de 30 octombrie 2002
140. Hotărâre nr. 1154 din 17 octombrie 2002 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2002, pentru completarea fondurilor Mitropoliei Moldovei și Bucovinei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 786 din data de 29 octombrie 2002
141. Hotărâre nr. 1164 din 17 octombrie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind organizarea și funcționarea Comisiei speciale de retrocedare - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 805 din data de 6 noiembrie 2002
142. Hotărâre nr. 1184 din 24 octombrie 2002 pentru aprobarea finanțării unor acțiuni și proiecte din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 809 din data de 7 noiembrie 2002
143. Hotărâre nr. 1190 din 24 octombrie 2002 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2002 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru Catedrala "Sfânta Treime" din municipiul Baia Mare, județul Maramureș - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 804 din data de 5 noiembrie 2002
144. Hotărâre nr. 1221 din 7 noiembrie 2002 privind indexarea cuantumului valorii de referință sectorială pentru personalul clerical - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 821 din data de 13 noiembrie 2002
145. Hotărâre nr. 1241 din 7 noiembrie 2002 pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 96/1999 privind înființarea Companiei Naționale a Imprimeriilor "Coresi"-S.A. - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 825 din data de 14 noiembrie 2002
146. Hotărâre nr. 1244 din 7 noiembrie 2002 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor "România-Film" în domeniul public al orașului Comarnic și în administrarea Consiliului Local al Orașului Comarnic, județul Prahova - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 840 din data de 21 noiembrie 2002
147. Hotărâre nr. 1245 din 7 noiembrie 2002 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatării Filmelor "România-Film" în domeniul public al județului Vâlcea și în administrarea Consiliului Județean Vâlcea - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 840 din data de 21 noiembrie 2002
148. Hotărâre nr. 1286 din 13 noiembrie 2002 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosință gratuită a Episcopiei Ortodoxe Române Alba Iulia - Protopopiatul Târgu Mureș, județul Mureș - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 850 din data de 25 noiembrie 2002
149. Hotărâre nr. 1287 din 13 noiembrie 2002 privind numirea membrilor corpului de arbitri de pe lângă Oficiul Român pentru Drepturile de

Autor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 853 din data de 26 noiembrie 2002

150. Hotărâre nr. 1298 din 20 noiembrie 2002 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002, pentru Patriarhia Română - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 859 din data de 28 noiembrie 2002
151. Hotărâre nr. 1309 din 20 noiembrie 2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 888 din data de 9 decembrie 2002
152. Hotărâre nr. 1320 din 20 noiembrie 2002 pentru aprobarea Programului executiv de colaborare în domeniile educației, științei și culturii dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Slovenia pentru anii 2002, 2003, 2004 și 2005, semnat la București la 8 iulie 2002 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 876 din data de 4 decembrie 2002
153. Hotărâre nr. 1325 din 27 noiembrie 2002 pentru aprobarea finanțării unor proiecte din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 870 din data de 3 decembrie 2002
154. Hotărârea Guvernului nr. 1353/2002 privind trecerea imobilului "Casa Sofian", proprietate publică a statului, din administrarea Consiliului Județean Botoșani, în administrarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, pentru Protopopiatul Botoșani - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893/10.12.2002.
155. Hotărâre nr. 1403 din 6 decembrie 2002 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2002

pentru Mănăstirea Agapia, județul Neamț - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 914 din data de 16 decembrie 2002

156. Hotărâre nr. 1414 din 6 decembrie 2002 pentru aprobarea Acordului de colaborare în domeniile învățământului, științei și culturii dintre Guvernul României și Guvernul Statului Qatar, semnat la București la 13 iunie 2002 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 919 din data de 16 decembrie 2002
157. Hotărâre nr. 1415 din 6 decembrie 2002 pentru modificarea unor anexe la Normele de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.206/2001 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 936 din data de 20 decembrie 2002
158. Hotărâre nr. 1427 din 12 decembrie 2002 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru achiziționarea operei de artă "Le chevalier endormi I" și transmiterea acesteia în administrarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 917 din data de 16 decembrie 2002
159. Hotărâre nr. 1438 din 12 decembrie 2002 privind înființarea Muzeului Național al Hărților și Cărții Vechi - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 929 din data de 18 decembrie 2002
160. Hotărâre nr. 1443 din 12 decembrie 2002 pentru aprobarea finanțării în anul 2003 a unor proiecte aprobate și finanțate parțial în anul 2002 din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 929 din data de 18 decembrie 2002

161. Hotărâre nr. 1457 din 12 decembrie 2002 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatarei Filmelor "România-Film" în domeniul public al orașului Pogoanele și în administrarea Consiliului Local al Orașului Pogoanele, județul Buzău - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 945 din data de 23 decembrie 2002
162. Hotărâre nr. 1459 din 12 decembrie 2002 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.219/2001 privind transmiterea unui teren proprietate publică a statului în administrarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 945 din data de 23 decembrie 2002
163. Hotărâre nr. 1470 din 12 decembrie 2002 privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 82/2001 privind stabilirea unor forme de sprijin financiar pentru unitățile de cult aparținând cultelor religioase recunoscute din România - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 947 din data de 23 decembrie 2002
164. Hotărâre nr. 1485 din 18 decembrie 2002 privind instituirea Programului național "Centenarul Ion Irimescu - 2003" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 964 din data de 28 decembrie 2002
165. Hotărâre nr. 1543 din 18 decembrie 2002 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2003 al Companiei Naționale de Imprimeriilor "Coresi" - S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Culturii și Cultelor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 9 din data de 10 ianuarie 2003
166. Hotărâre nr. 1563 din 18 decembrie 2002 privind înființarea pe lângă Centrul Național al Cinematografiei a unei activități finanțate integral din venituri proprii - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 18 din data de 14 ianuarie 2003
167. Hotărâre nr. 1592 din 18 decembrie 2002 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei - Regia Autonomă a Distribuției și Exploatarei Filmelor "România-Film" în domeniul public al municipiului Turnu Măgurele și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turnu Măgurele, județul Teleorman - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 48 din data de 28 ianuarie 2003
168. Hotărâre nr. 1599 din 18 decembrie 2002 privind stabilirea unor măsuri pentru aducerea în țară a osemintelor regelui Carol al II-lea de Hohenzollern-Sigmaringen - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 28 din data de 20 ianuarie 2003
169. Hotărâre a Guvernului nr. 16/2003 privind transmiterea imobilului „Inima Reginei Maria”, proprietate publică a statului, din administrarea Serviciului Român de Informații, în administrarea Muzeului Bran - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 57/31.01.2003.
170. Hotărâre nr. 21 din 16 ianuarie 2003 privind suplimentarea bugetelor Secretariatului General al Guvernului și Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 33 din data de 22 ianuarie 2003
171. Hotărâre nr. 38 din 16 ianuarie 2003 pentru aprobarea achiziției unor lucrări de artă și donarea acestora Bisericii Ortodoxe Române "Sfânta Treime" din orașul Sofia, Republica Bulgaria - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 82 din data de 10 februarie 2003
172. Hotărâre nr. 49/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind stabilirea criteriilor de acordare a unor subvenții asociațiilor și

fundațiilor române cu personalitate juridică precum și altor organizații neguvernamentale fără scop lucrativ care inițiază și organizează programe și proiecte culturale – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 103/19.02.2003.

173. Hotărâre nr. 76 din 23 ianuarie 2003 privind finanțarea realizării Monumentului Luptei Anticomuniste - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 76 din data de 6 februarie 2003
174. Hotărâre nr. 103 din 30 ianuarie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2003, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru Arhiepiscopia Romano-Catolică București - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 99 din data de 18 februarie 2003
175. Hotărâre nr. 132 din 6 februarie 2003 privind aprobarea finanțării unor acțiuni și proiecte din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 90 din data de 13 februarie 2003
176. Hotărâre nr. 143 din 6 februarie 2003 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizarea fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite artiștilor interpreți sau executanți și producătorilor de fonograme - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 151 din data de 10 martie 2003
177. Hotărâre nr. 144 din 6 februarie 2003 pentru aprobarea metodologiilor privind utilizarea repertoriului de opere audiovizuale al organismelor de gestiune colectivă și a tabelelor cuprinzând drepturile patrimoniale cuvenite autorilor de opere audiovizuale, cu excepția autorilor muzicii - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 151 din data de 10 martie 2003

178. Hotărâre nr. 153 din 6 februarie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru achiziționarea operei de artă "Le chevalier endormi I" și transmiterea acesteia în administrarea Muzeului Național de Artă Contemporană al României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 101 din data de 18 februarie 2003
179. Hotărâre nr. 163 din 13 februarie 2003 privind trecerea unui imobil din patrimoniul Societății Comerciale "Gospodăria Comunală" - S.A. Sfântu Gheorghe, județul Covasna, în proprietatea publică a statului și în administrarea Muzeului Carpaților Răsăriteni - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 149 din data de 7 martie 2003
180. Hotărâre nr. 182 din 20 februarie 2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.485/2002 privind instituirea Programului național "Centenarul Ion Irimescu - 2003" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 130 din data de 27 februarie 2003
181. Hotărâre nr. 229 din 4 martie 2003 privind organizarea și funcționarea Centrului Național al Cinematografiei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 169 din data de 18 martie 2003
182. Hotărâre nr. 282 din 13 martie 2003 privind transferul pachetului de acțiuni deținut la Societatea Comercială "Editura Scrisul Românesc" - S.A. de către Autoritatea pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului, la Ministerul Culturii și Cultelor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 184 din data de 25 martie 2003
183. Hotărârea Guvernului nr. 298/2003 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, situat în comuna Polovragi, județul Gorj, în folosința gratuită a Sfintei Mănăstiri Polovragi – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186/25.03.2003.

184. Hotărâre nr. 351 din 27 martie 2003 pentru aprobarea Programului de schimburi în domeniile științei, tehnologiei, educației, culturii, sănătății și tineretului dintre Guvernul României și Guvernul Luxemburgului pentru anii 2002-2005, semnat la București la 18 septembrie 2002 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 244 din data de 9 aprilie 2003
185. Hotărâre nr. 366 din 2 aprilie 2003 privind numirea în funcția de președinte al Centrului Național al Cinematografiei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 232 din data de 5 aprilie 2003
186. Hotărâre nr. 379 din 2 aprilie 2003 privind transmiterea, cu titlu gratuit, a unui imobil situat în municipiul Cluj-Napoca, din domeniul privat al statului în domeniul public al județului Cluj - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 252 din data de 11 aprilie 2003
187. Hotărâre nr. 387 din 2 aprilie 2003 privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor și direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, a unor activități finanțate integral din venituri proprii - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 247 din data de 10 aprilie 2003
188. Hotărâre nr. 390 din 2 aprilie 2003 privind aprobarea finanțării unor cheltuieli aferente organizării și desfășurării în România, în perioada 8-11 mai 2003, a Congresului Societății Europene de Cultură - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 247 din data de 10 aprilie 2003
189. Hotărâre nr. 392 din 2 aprilie 2003 pentru aprobarea finanțării proiectului "Publicarea unei serii de lucrări monografice dedicate unor mari scriitori și artiști români care au trăit și au creat în capitala Franței" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 247 din data de 10 aprilie 2003
190. Hotărâre nr. 403 din 2 aprilie 2003 privind aprobarea programului "Aniversarea a 85 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 258 din data de 14 aprilie 2003
191. Hotărâre nr. 404 din 2 aprilie 2003 privind aprobarea programului "Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt - 500 de ani" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 258 din data de 14 aprilie 2003
192. Hotărâre nr. 428 din 10 aprilie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Muzeul Național de Artă al României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 270 din data de 17 aprilie 2003
193. Hotărâre nr. 430 din 10 aprilie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru lucrările de restaurare a Ateneului Român - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 270 din data de 17 aprilie 2003
194. Hotărâre nr. 438 din 10 aprilie 2003 pentru aprobarea amendamentului convenit la București la 16 decembrie 2002 și la Zagreb la 19 decembrie 2002 între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind patrimoniul cultural, semnat la Washington la 23 decembrie 1998 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 271 din data de 18 aprilie 2003
195. Hotărâre nr. 446 din 10 aprilie 2003 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 238/1997 privind organizarea și funcționarea unor

instituții din subordinea Ministerului Culturii, precum și modul de finanțare a programelor culturale care se realizează pe bază de comenzi de stat - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 287 din data de 24 aprilie 2003

196. Hotărâre nr. 466 din 18 aprilie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2003, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru Complexul Monahal Ortodox "Radu Vodă" din municipiul București - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 289 din data de 25 aprilie 2003
197. Hotărâre nr. 468 din 18 aprilie 2003 privind transmiterea unui teren proprietate publică a statului în administrarea Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 289 din data de 25 aprilie 2003
198. Hotărâre nr. 478 din 18 aprilie 2003 pentru aprobarea închirierii bunurilor imobile, proprietate publică a statului, aflate în administrarea Centrului Național al Cinematografiei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 303 din data de 6 mai 2003
199. Hotărâre a Guvernului nr. 525/2003 privind trecerea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Consiliului Județean Covasna, în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor (pentru Muzeul Carpaților Răsăriteni) - publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 16 mai 2003.
200. Hotărâre nr. 526 din 8 mai 2003 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în domeniul public al municipiului Sfântu Gheorghe și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Sfântu Gheorghe - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 334 din data de 16 mai 2003
201. Hotărâre nr. 573 din 21 mai 2003 privind transmiterea unui teren din proprietatea publică a statului și din administrarea Ministerului Apărării Naționale în proprietatea publică a municipiului Galați și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Galați, pentru Episcopia Dunării de Jos - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 385 din data de 4 iunie 2003
202. Hotărâre nr. 583 din 21 mai 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru Așezământul socio-caritativ "Providența", municipiul Iași, din cadrul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 386 din data de 4 iunie 2003
203. Hotărâre nr. 597 din 29 mai 2003 pentru autorizarea Ministerului Culturii și Cultelor de a accepta o donație cu sarcini în favoarea statului român - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 376 din data de 2 iunie 2003
204. Hotărâre nr. 598 din 29 mai 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru finanțarea cheltuielilor aferente organizării și desfășurării, în perioada 30 mai - 8 iunie 2003, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, ediția a X-a - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 376 din data de 2 iunie 2003
205. Hotărâre nr. 610 din 29 mai 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 402 din data de 10 iunie 2003

206. Hotărâre nr. 612 din 29 mai 2003 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Episcopia Caransebeșului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 402 din data de 10 iunie 2003
207. Hotărâre nr. 645 din 5 iunie 2003 pentru aprobarea finanțării proiectului Festivalul internațional de muzică "Festival 500: Sharing the Voices" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 409 din data de 11 iunie 2003
208. Hotărâre a Guvernului nr. 654/2003 pentru transmiterea imobilului „Farul Comisiei Europene a Dunării”, proprietate publică a statului, din administrarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice, în administrarea Institutului de Cercetări Eco – Muzeale Tulcea – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420/16.06.2003.
209. Hotărâre nr. 656 din 5 iunie 2003 privind înființarea Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 417 din data de 13 iunie 2003
210. Hotărâre nr. 659 din 5 iunie 2003 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea, în cadrul Muzeului Național de Artă Contemporană, a Colecției de artă "Vasile Grigore - pictor și colecționar" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 417 din data de 13 iunie 2003
211. Hotărâre nr. 661 din 5 iunie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2003, pentru proiectarea și demararea lucrărilor de construire a Memorialului Eroilor Martiri ai Revoluției din Decembrie 1989 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 417 din data de 13 iunie 2003
212. Hotărâre nr. 687 din 12 iunie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Educației și Cercetării din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru Universitatea din București în vederea continuării lucrărilor de consolidare și reparații capitale la clădirea Facultății de Teologie Ortodoxă din București - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 445 din data de 23 iunie 2003
213. Hotărâre nr. 692 din 12 iunie 2003 pentru aprobarea Strategiei de privatizare a Companiei Naționale a Imprimeriilor "Coresi" - S.A. - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 458 din data de 27 iunie 2003
214. Hotărâre nr. 701 din 12 iunie 2003 privind aprobarea finanțării unor cheltuieli aferente organizării și desfășurării Festivalului Tuturor Românilor - Callatis, august 2003 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 470 din data de 1 iulie 2003.
215. Hotărâre a Guvernului nr. 709/2003 privind finanțarea cheltuielilor de transpunere în material definitiv, de transport și asigurare a lucrării de artă monumentală „Mihai Eminescu”, din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor și aprobarea donării acesteia către Primăria Orașului Montreal, Canada – publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 451 din 25 iunie 2003.
216. Hotărâre nr. 711 din 20 iunie 2003 pentru propunerea părintelui Schönberger Eugen Anton în funcția de episcop al Episcopiei Romano-Catolice Satu Mare, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 454 din data de 26 iunie 2003
217. Hotărâre nr. 716 din 25 iunie 2003 pentru aprobarea finanțării proiectului "Memoria celor care au trecut" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 457 din data de 27 iunie 2003

218. Hotărâre nr. 729/2003 privind autorizarea Ministerului Culturii și Cultelor și a Ministerului Finanțelor Publice de accepta două donații cu sarcini în favoarea statului român – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 473 din data de 2 iulie 2003.
219. Hotărâre nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 493 din data de 8 iulie 2003
220. Hotărâre nr. 780 din 3 iulie 2003 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei în domeniul public al județului Sibiu și în administrarea Teatrului de Copii și Tineret “Gong” Sibiu - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 509 din data de 15 iulie 2003
221. Hotărâre nr. 779 din 3 iulie 2003 privind trecerea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Centrului Național al Cinematografiei în domeniul public al municipiului Mediaș și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Mediaș, județul Sibiu - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 508 din data de 15 iulie 2003
222. Hotărâre nr. 814/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru lucrările de proiectare, construcții, reparații capitale, modernizări și amenajări la clădirea Teatrului Național „I.L.Caragiale” din București - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 516 din data de 17 iulie 2003
223. Hotărâre nr. 822/2003 privind recunoașterea Uniunii Autorilor și Realizatorilor de Film din România ca fiind de utilitate publică – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 522 din data de 21 iulie 2003
224. Hotărâre nr. 834/2003 privind înființarea Centrului Național de Cultură al Romilor – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 526 din data de 22 iulie 2003
225. Hotărâre nr. 836 din 10 iulie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru finanțarea cheltuielilor aferente lucrărilor de consolidare și restaurare a sinagogii din Orăștie - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 534 din data de 24 iulie 2003
226. Hotărâre nr. 842 din 10 iulie 2003 pentru modificarea art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 300/2002 privind transmiterea cu plată a unui imobil din proprietatea Societății Comerciale “Nazarcea-Ovidiu” - S.A. și a unui teren agricol, proprietate privată a statului, aflat în administrarea Agenției Domeniilor Statului, în proprietatea publică a statului și administrarea Ministerului Culturii și Cultelor și în folosința Patriarhiei Române - Arhiepiscopia Tomisului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 534 din data de 24 iulie 2003
227. Hotărâre nr. 847 din 17 iulie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru realizarea decorației exterioare a Bisericii Eroilor Martiri din Decembrie 1989 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 526 din data de 22 iulie 2003
228. Hotărâre nr. 848 din 17 iulie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003 pentru Parohia Perieți, județul Olt - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 526 din data de 22 iulie 2003.
229. Hotărâre nr. 854 din 17 iulie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru sprijinirea unor unități de

cult ce aparțin cultelor religioase recunoscute în România - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 534 din data de 24 iulie 2003

230. Hotărâre nr. 859 din 17 iulie 2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 542 din data de 29 iulie 2003
231. Hotărâre nr. 858 din 17 iulie 2003 pentru abrogarea și modificarea unor acte normative - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 552 din data de 31 iulie 2003
232. Hotărâre nr. 885 din 29 iulie 2003 privind modificarea sumelor alocate din credite externe Ministerului Economiei și Comerțului și Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2003 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 566 din data de 6 august 2003
233. Hotărâre nr. 907 din 14 iulie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru organizarea și desfășurarea, în anul 2003, a Festivalului Internațional "Cerbul de Aur" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 585 din data de 18 august 2003
234. Hotărâre nr. 913 din 14 august 2003 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 859/2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit și a Regulamentului de funcționare a Comisiei Naționale pentru acordarea indemnizației de merit - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 593 din data de 20 august 2003
235. Hotărâre nr. 937 din 14 august 2003 privind transmiterea unor bunuri imobile, proprietate privată a statului, din administrarea Ministerului Culturii și Cultelor în administrarea Ministerului Transporturilor,

Construcțiilor și Turismului, precum și mandatarea Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului de a iniția un program prioritar de reconversie funcțională a amplasamentului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 605 din data de 26 august 2003

236. Hotărâre nr. 1017 din 28 august 2003 privind aprobarea finanțării unor cheltuieli aferente organizării și desfășurării, în perioada 26 septembrie - 5 octombrie 2003, a Festivalului Internațional "Shakespeare", Craiova - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 634 din data de 5 septembrie 2003
237. Hotărâre nr. 1018 din 28 august 2003 pentru aprobarea finanțării proiectului "Turneul în Statele Unite ale Americii al Teatrului Evreiesc de Stat din București" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 637 din data de 8 septembrie 2003
238. Hotărâre nr. 1033 din 28 august 2003 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 403/2003 privind aprobarea programului "Aniversarea a 85 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 639 din data de 8 septembrie 2003
239. Hotărâre nr. 1073 din 11 septembrie 2003 privind aprobarea finanțării unor cheltuieli aferente organizării și desfășurării, în perioada 18-24 septembrie 2003, a Festivalului Internațional "Zile și Nopti de Literatură" - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 656 din data de 16 septembrie 2003
240. Hotărâre nr. 1058 din 4 septembrie 2003 privind transmiterea unui imobil proprietate publică a statului din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Episcopia Alexandriei și Teleormanului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 652 din data de 15 septembrie 2003

241. Hotărâre nr. 1061 din 4 septembrie 2003 privind trecerea unui imobil, proprietate privată a statului, din administrarea Regiei Autonome de Distribuție și Exploatare a Filmelor "Româniafilm" în proprietatea publică a statului și în administrarea Societății Române de Televiziune - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 657 din data de 17 septembrie 2003
242. Hotărâre nr. 1084 din 11 septembrie 2003 privind transmiterea unui imobil din proprietatea privată a statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în proprietatea publică a statului și în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 671 din data de 23 septembrie 2003
243. Hotărâre nr. 1113 din 25 septembrie 2003 privind funcționarea în România a Catedrei UNESCO "Teatrul și Cultura Civilizațiilor" a Institutului Internațional de Teatru - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 685 din data de 29 septembrie 2003
244. Hotărâre nr. 1127 din 25 septembrie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Episcopia Râmnicului - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 690 din data de 2 octombrie 2003
245. Hotărâre nr. 1184 din 9 octombrie 2003 privind recunoașterea Uniunii Cineaștilor din România ca fiind de utilitate publică - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 716 din data de 14 octombrie 2003
246. Hotărâre nr. 1186 din 9 octombrie 2003 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 238/1997 privind organizarea și funcționarea unor instituții din subordinea Ministerului Culturii, precum și modul de finanțare a programelor culturale care se realizează pe bază de comenzi de stat - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 721 din data de 15 octombrie 2003
247. Hotărâre nr. 1192 din 9 octombrie 2003 privind aprobarea finanțării unor cheltuieli aferente organizării și desfășurării, în perioada 3-6 noiembrie 2003, a Concursului internațional de canto Eugenia Moldoveanu, ediția a III-a, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 730 din 20 octombrie 2003
248. Hotărâre nr. 1189 din 9 octombrie 2003 pentru aprobarea finanțării proiectului "Concertul extraordinar al Filarmonicii George Enescu cu ocazia vizitei oficiale a președintelui României în Portugalia" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 730 din data de 20 octombrie 2003
249. Hotărâre nr. 1235/2003 privind stabilirea unor măsuri pentru funcționarea instituțiilor de cultură care se finanțează din bugetele locale începând cu anul 2002 - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 791 din data de 10 noiembrie 2003
250. Hotărâre nr. 1273/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Mitropolia Moldovei și Bucovinei - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 795 din data de 11 noiembrie 2003
251. Hotărâre nr. 1274/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Mitropolia Moldovei și Bucovinei - Protoieria Pașcani, județul Iași - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 795 din data de 11 noiembrie 2003
252. Hotărâre nr. 1275/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Mănăstirea Ortodoxă Râmeț din județul Alba - publicată în Monitorul Oficial cu numărul 795 din data de 11 noiembrie 2003

253. Hotărâre nr. 1276/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Patriarhia Ortodoxă Română – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 795 din data de 11 noiembrie 2003
254. Hotărâre nr. 1277/2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Administrația Patriarhală – publicată în Monitorul Oficial cu numărul 795 din data de 11 noiembrie 2003
255. Hotărâre nr. 1281 din 4 noiembrie 2003 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2004 al Companiei Naționale a Imprimeriilor “Coresi” - S.A., aflată sub autoritatea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial numărul 807 din data de 17 noiembrie 2003
256. Hotărâre nr. 1280 din 4 noiembrie 2003 privind aprobarea Inventarului spațiilor destinate creației artistice, aflate în proprietatea privată a statului și în administrarea consiliilor județene, consiliilor locale sau a altor instituții ori autorități publice sau în patrimoniul regiilor autonome, pentru care există contracte de închiriere încheiate cu uniunile de creatori, care sunt folosite de artiștii plastici sau de alte categorii de artiști și oameni de cultură, membri ai uniunilor naționale de creatori legal constituite în România și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 807 din data de 17 noiembrie 2003
257. Hotărâre nr. 1303 din 13 noiembrie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2003, pentru județul Bacău, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 813 din data de 18 noiembrie 2003
258. Hotărâre nr. 1309 din 13 noiembrie 2003 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 404/2003 privind aprobarea programului “Comemorare Ștefan cel Mare și Sfânt - 500 de ani”, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 818 din data de 19 noiembrie 2003
259. Hotărâre nr. 1319 din 13 noiembrie 2003 pentru autorizarea Ministerului Culturii și Cultelor de a accepta o donație cu sarcini în favoarea statului român, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 818 din data de 19 noiembrie 2003
260. Hotărâre nr. 1329 din 13 noiembrie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor în vederea achiziționării unor bunuri culturale de patrimoniu, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 831 din data de 24 noiembrie 2003
261. Hotărâre nr. 1328 din 13 noiembrie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2003, pentru Oficiul Parohial Romano-Catolic din municipiul Sfântu Gheorghe, județul Covasna, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 831 din data de 24 noiembrie 2003
262. Hotărâre nr. 1376 din 27 noiembrie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2003, pentru Parohia Ortodoxă “Schimbarea la față” din Cluj-Napoca, județul Cluj, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 851 din data de 29 noiembrie 2003
263. Hotărâre nr. 1373 din 27 noiembrie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2003, pentru Biserica Eroilor Martiri din Decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 851 din data de 29 noiembrie 2003

264. Hotărâre nr. 1403 din 4 decembrie 2003 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului pe anul 2003, pentru Manastirea Ortodoxa Râmet din judetul Alba, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 871 din data de 8 decembrie 2003
265. Hotărâre nr. 1401 din 4 decembrie 2003 pentru propunerea Monseniorului Cornel Damian în functia de Episcop Auxiliar al Arhiepiscopiei Romano-Catolice de Bucuresti, în vederea recunoasterii prin decret al Presedintelui României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 882 din data de 11 decembrie 2003
266. Hotărâre nr. 1441 din 11 decembrie 2003 pentru aprobarea finantarii proiectului "Reprezentari artistice ale diplomatului român Nicolae Titulescu - bust și statuie din bronz" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 892 din data de 13 decembrie 2003
267. Hotărâre nr. 1442 din 11 decembrie 2003 pentru aprobarea finantarii proiectului "Chivotele lui Petru Rares și modelul lor ceresc - versiunea în limba engleza" din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 892 din data de 13 decembrie 2003
268. Hotărâre nr. 1444 din 11 decembrie 2003 privind alocarea unei sume din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului, prevazut în bugetul de stat pe anul 2003, pentru judetul Vrancea, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 892 din data de 13 decembrie 2003
269. Hotărâre nr. 1420 din 4 decembrie 2003 pentru aprobarea Normelor privind comerțul cu bunuri culturale mobile, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 900 din data de 16 decembrie 2003
270. Hotărâre nr. 1463 din 11 decembrie 2003 privind organizarea și functionarea Centrului National pentru Conservarea și Promovarea Culturii Traditionale, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 902 din data de 17 decembrie 2003
271. Hotărâre nr. 1430 din 4 decembrie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind situatiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritatile administratiei publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrarilor de protejare și de interventie asupra monumentelor istorice, proportia contributiei, procedurile, precum și conditiile pe care trebuie sa le îndeplineasca proprietarul, altul decât statul, municipiul, orasul sau comuna, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 905 din data de 18 decembrie 2003
272. Hotărâre nr. 1496 din 18 decembrie 2003 pentru aprobarea finantarii, în anul 2004, a unor proiecte aprobate și finantate partial în anul 2003 din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 914 din data de 20 decembrie 2003
273. Hotărâre nr. 1486 din 11 decembrie 2003 pentru completarea Hotarârii Guvernului nr. 834/2003 privind înfiintarea Centrului National de Cultura al Romilor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 920 din data de 22 decembrie 2003
274. Hotărâre nr. 1516 din 18 decembrie 2003 privind aprobarea Programului de aplicare a Acordului cultural dintre Guvernul României și Guvernul Regatului Maroc pentru anii 2003, 2004 și 2005, semnat la Rabat la 9 aprilie 2003, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 923 din data de 22 decembrie 2003
275. Hotărâre nr. 1484 din 11 decembrie 2003 privind trecerea unui imobil din proprietatea publica a statului și din administrarea Centrului National al Cinematografiei în proprietatea publica a judetului Tulcea

- și în administrarea Consiliului Județean Tulcea, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 928 din data de 23 decembrie 2003
276. Hotărâre nr. 1577 din 23 decembrie 2003 privind alocarea din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor a sumei de 700 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor aferente manifestărilor culturale organizate de Fundația Constantin, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 935 din data de 24 decembrie 2003
277. Hotărâre nr. 1581 din 23 decembrie 2003 pentru stabilirea numărului maxim de posturi al Institutului Cultural Român, precum și a unor măsuri pentru desfășurarea activității acestuia, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 5 din data de 6 ianuarie 2004
278. Hotărâre nr. 1598 din 23 decembrie 2003 privind transmiterea unor imobile din domeniul privat al statului și din administrarea Ministerului Administrației și Internelor în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 28 din data de 13 ianuarie 2004
279. Hotărâre nr. 1546 din 18 decembrie 2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 58 din data de 23 ianuarie 2004
280. Hotărâre nr. 21 din 15 ianuarie 2004 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2004 al Regiei Autonome de Distribuție și Exploatare a Filmelor “Româniafilm”, aflată sub autoritatea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 65 din data de 26 ianuarie 2004
281. Hotărâre nr. 109 din 5 februarie 2004 privind reglementarea situației juridice a unor imobile, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 134 din data de 16 februarie 2004
282. Hotărâre nr. 143 din 12 februarie 2004 privind organizarea Festivalului Artelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 136 din data de 16 februarie 2004
283. Hotărâre nr. 142 din 12 februarie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2004, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru Arhiepiscopia Romano-Catolică București, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 136 din data de 16 februarie 2004
284. Hotărâre nr. 235 din 20 februarie 2004 privind transmiterea unor imobile, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Mănăstirea Sfintei Cruci - Oradea, județul Bihor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 177 din data de 2 martie 2004
285. Hotărâre nr. 216 din 20 februarie 2004 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea laboratoarelor și a atelierelor de conservare și restaurare, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 196 din data de 5 martie 2004
286. Hotărâre nr. 282 din 4 martie 2004 privind finanțarea realizării Parcului reconcilierii româno-maghiare în municipiul Arad, județul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 212 din data de 10 martie 2004
287. Hotărâre nr. 281 din 4 martie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004 pentru finanțarea cheltuielilor aferente realizării și amplasării Monumentului Marii Uniri în municipiul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 212 din data de 10 martie 2004

288. Hotărâre nr. 283 din 4 martie 2004 pentru modificarea și completarea unor hotărâri ale Guvernului, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 220 din data de 12 martie 2004
289. Hotărâre nr. 287 din 4 martie 2004 privind acordarea titlaturii de muzeu de importanță națională Muzeului Național Filatelic, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 287 din data de 18 martie 2004
290. Hotărâre nr. 332 din 18 martie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2004, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru finalizarea unor lucrări la Mănăstirea “Sfântul Dimitrie” - Sighișoara din cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Alba Iulia, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 245 din data de 19 martie 2004
291. Hotărâre nr. 289 din 4 martie 2004 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice în administrarea Institutului Național al Monumentelor Istorice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 248 din data de 22 martie 2004
292. Hotărâre nr. 358 din 18 martie 2004 pentru modificarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.577/2003 privind alocarea din bugetul Ministerului Culturii și Cultelor a sumei de 700 milioane lei pentru finanțarea cheltuielilor aferente manifestărilor culturale organizate de Fundația Constantin, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 259 din data de 24 martie 2004
293. Hotărâre nr. 345 din 18 martie 2004 privind aprobarea prealabilă în vederea recunoașterii prin hotărâre judecătorească a Congregației “Surorilor Maicii Domnului Lauretane” din Republica Polonă, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 260 din data de 24 martie 2004
294. Hotărâre nr. 384 din 18 martie 2004 privind recunoașterea Fundației “PRO PIANO ROMÂNIA” ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 266 din data de 25 martie 2004
295. Hotărâre nr. 386 din 18 martie 2004 privind organizarea și funcționarea Oficiului Național de Servicii pentru Biblioteci, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 279 din data de 30 martie 2004
296. Hotărâre nr. 354 din 18 martie 2004 privind recunoașterea Fundației “Anastasia” ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 283 din data de 31 martie 2004
297. Hotărâre nr. 387 din 18 martie 2004 privind aprobarea amendamentului convenit prin scrisorile semnate la Zagreb la 22 decembrie 2003 și la București la 9 ianuarie 2004 între Guvernul României și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare la Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare referitor la Proiectul privind patrimoniul cultural, semnat la Washington la 23 decembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 282 din data de 31 martie 2004
298. Hotărâre nr. 424 din 23 martie 2004 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru continuarea lucrărilor de finalizare a Catedralei “Învierea Domnului” din municipiul Târgu Mureș, județul Mureș, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 285 din data de 31 martie 2004
299. Hotărâre nr. 425 din 23 martie 2004 pentru propunerea domnului Ioan Botgros în funcția de Președinte al Cultului Creștin Biserica Evanghelică Română, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 285 din data de 31 martie 2004

300. Hotărâre nr. 426 din 23 martie 2004 privind transmiterea unor imobile, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 291 din data de 1 aprilie 2004
301. Hotărâre nr. 440 din 1 aprilie 2004 pentru stabilirea unor măsuri privind reamplasarea imobilului fost "Monument al Eroilor Comuniști", publicată în Monitorul Oficial cu numărul 292 din data de 1 aprilie 2004
302. Hotărâre nr. 385 din 18 martie 2004 privind accesul gratuit la actul de cultură, la nivel național, al pensionarilor care au activat minimum 10 ani în domeniul cultural-artistic, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 301 din data de 6 aprilie 2004
303. Hotărâre nr. 444 din 1 aprilie 2004 pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 282/2004 privind finanțarea realizării Parcului reconcilierii româno-maghiare în municipiul Arad, județul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 313 din data de 8 aprilie 2004
304. Hotărâre nr. 525 din 7 aprilie 2004 pentru modificarea art. 4 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 264/2003 privind stabilirea acțiunilor și categoriilor de cheltuieli, criteriilor, procedurilor și limitelor pentru efectuarea de plăți în avans din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 335 din data de 16 aprilie 2004
305. Hotărâre nr. 495 din 1 aprilie 2004 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Parohia Nouă "Schimbarea la Față" - Buhuși, județul Bacău, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 338 din data de 19 aprilie 2004
306. Hotărâre nr. 561 din 15 aprilie 2004 privind recunoașterea Asociației "Marea Lojă Națională din România" ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 344 din data de 20 aprilie 2004
307. Hotărâre nr. 515 din 7 aprilie 2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 349 din data de 21 aprilie 2004
308. Hotărâre nr. 492 din 1 aprilie 2004 privind organizarea și funcționarea institutelor culturale românești din străinătate prin reorganizarea centrelor culturale din străinătate, precum și înființarea unor institute noi, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 348 din data de 21 aprilie 2004
309. Hotărâre nr. 516 din 7 aprilie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, pentru continuarea lucrărilor de construcție la Biserica Ortodoxă Română "Schimbarea la Față" din cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Vadului, Feleacului și Clujului, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 349 din data de 21 aprilie 2004
310. Hotărâre nr. 589 din 21 aprilie 2004 pentru propunerea Preasfințitului Episcop-vicar Nicodim (Nicolae) Nicolaescu în funcția de Episcop al Episcopiei Severinului și Strehaiei în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 353 din data de 22 aprilie 2004
311. Hotărâre nr. 491 din 1 aprilie 2004 pentru aprobarea Normelor privind funcționarea și componența Comisiei de eliberare a autorizației de funcționare a localurilor în care se prezintă programe de strip-tease sau erotice, a spațiilor de comercializare a publicațiilor cu caracter pornografic și a spațiilor destinate închirierii sau vânzării de filme pornografice, precum și procedura de eliberare a acestei autorizații,

publicată în Monitorul Oficial cu numărul 358 din data de 23 aprilie 2004

312. Hotărâre nr. 518 din 7 aprilie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exportul definitiv sau temporar al bunurilor culturale mobile, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 370 din data de 28 aprilie 2004
313. Hotărâre nr. 628 din 29 aprilie 2004 privind declararea anului 2005 “Anul George Enescu” și pentru stabilirea unor măsuri referitoare la organizarea ediției a XVII-a a Festivalului Internațional “George Enescu”, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 383 din data de 30 aprilie 2004
314. Hotărâre nr. 630 din 29 aprilie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 383 din data de 30 aprilie 2004
315. Hotărâre nr. 493 din 1 aprilie 2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 380 din data de 30 aprilie 2004
316. Hotărâre nr. 663 din 29 aprilie 2004 privind recunoașterea Fundației Naționale pentru Știință și Artă ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 415 din data de 10 mai 2004
317. Hotărâre nr. 639 din 29 aprilie 2004 privind transmiterea unui imobil din domeniul public al statului și din administrarea Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Brăila în domeniul public al județului Brăila și în administrarea Consiliului

Județean Brăila, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 416 din data de 10 mai 2004

318. Hotărâre nr. 635 din 29 aprilie 2004 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 429 din data de 13 mai 2004
319. Hotărâre nr. 702 din 14 mai 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru Mănăstirea Hurezi, județul Vâlcea, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 439 din data de 17 mai 2004
320. Hotărâre nr. 701 din 14 mai 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, pentru Mitropolia Moldovei și Bucovinei, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 439 din data de 17 mai 2004
321. Hotărâre nr. 672 din 5 mai 2004 privind declararea zilei de 9 octombrie “Ziua Holocaustului”, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 436 din data de 17 mai 2004
322. Hotărâre nr. 775 din 19 mai 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, pentru finanțarea cheltuielilor aferente organizării și desfășurării, în perioada 28 mai - 6 iunie 2004, a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, ediția a XI-a, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 459 din data de 21 mai 2004
323. Hotărâre nr. 728 din 14 mai 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, pentru Palatul Baroc din

municipiul Timișoara, județul Timiș, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 467 din data de 25 mai 2004

324. Hotărâre nr. 774 din 19 mai 2004 pentru aprobarea Regulamentului privind descrierea uniformei militare clericale, a însemnelor distinctive și de ierarhizare, specifice clerului militar din Ministerul Apărării Naționale, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 478 din data de 28 mai 2004
325. Hotărâre nr. 883 din 3 iunie 2004 privind finanțarea începerii lucrărilor de realizare a primei etape a Ansamblului monumental "Glorie Eternă Eroilor și Revoluției Române din Decembrie 1989", publicată în Monitorul Oficial cu numărul 526 din data de 10 iunie 2004
326. Hotărâre nr. 916 din 10 iunie 2004 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Arhiepiscopia Romano-Catolică București, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 541 din data de 16 iunie 2004
327. Hotărâre nr. 904 din 10 iunie 2004 pentru aprobarea redistribuirii sumelor alocate din credite externe, pe anul 2004, între Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei și Ministerul Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 540 din data de 16 iunie 2004
328. Hotărâre nr. 949 din 15 iunie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, pentru finalizarea lucrărilor de construcție a Catedralei "Maica Domnului" din orașul Gura Humorului, județul Suceava, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 544 din data de 17 iunie 2004
329. Hotărâre nr. 917 din 10 iunie 2004 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 656/2003 privind înființarea Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 543 din data de 17 iunie 2004
330. Hotărâre nr. 959 din 15 iunie 2004 privind trecerea imobilului, monument istoric "Casa Cărtianu", din domeniul public al statului și din administrarea Oficiului Național al Monumentelor Istorice în domeniul public al județului Gorj și în administrarea Consiliului Județean Gorj, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 565 din data de 25 iunie 2004
331. Hotărâre nr. 1004 din 25 iunie 2004 privind recunoașterea Fundației "Episcopul Grigorie Leu" ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 623 din data de 9 iulie 2004
332. Hotărâre nr. 1044 din 1 iulie 2004 privind recunoașterea Fundației Naționale pentru Civilizație Rurală "Niște Țărani" ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 630 din data de 12 iulie 2004
333. Hotărâre nr. 973 din 15 iunie 2004 privind aprobarea Condițiilor și a procedurii de vânzare către utilizatori, la cerere, a spațiilor destinate creației artistice, aflate în proprietatea privată a statului și în administrarea consiliilor județene, consiliilor locale ori a altor instituții sau autorități publice ori în patrimoniul regiilor autonome, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 637 din data de 14 iulie 2004
334. Hotărâre nr. 1079 din 8 iulie 2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 281/2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004 pentru finanțarea cheltuielilor aferente realizării și amplasării Monumentului Marii Uniri în

- municipiul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 655 din data de 21 iulie 2004
335. Hotărâre nr. 1139 din 23 iulie 2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 751/2002 privind înființarea Comisiei de atestare și avizare în domeniul impresariatului artistic și pentru aprobarea Normelor metodologice de atestare a impresarilor artistici și de avizare pentru derularea activității de impresariat artistic, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 697 din data de 3 august 2004
336. Hotărâre nr. 1187 din 29 iulie 2004 privind finanțarea proiectului “Promovarea imaginii României de către Patriarhia Română” din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 700 din data de 3 august 2004
337. Hotărâre nr. 1222 din 5 august 2004 privind aprobarea prealabilă în vederea recunoașterii prin hotărâre judecătorească a Uniunii Bisericii Penticostale “Holiness” din Statul Oklahoma, Statele Unite ale Americii, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 731 din data de 13 august 2004
338. Hotărâre nr. 1236 din 5 august 2004 privind transmiterea unui imobil, proprietate publică a statului, din administrarea Ministerului Apărării Naționale în administrarea Ministerului Culturii și Cultelor, pentru Episcopia Romanului, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 740 din data de 17 august 2004
339. Hotărâre nr. 1322 din 19 august 2004 privind modificarea art. 2 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 440/2004 pentru stabilirea unor măsuri privind reamplasarea imobilului fost “Monument al Eroilor Comuniști”, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 775 din data de 24 august 2004
340. Hotărâre nr. 1321 din 19 august 2004 privind suplimentarea bugetului Secretariatului General al Guvernului din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 775 din data de 24 august 2004
341. Hotărâre nr. 1258 din 13 august 2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea discriminării, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 775 din data de 24 august 2004
342. Hotărâre nr. 1324 din 19 august 2004 pentru aprobarea finanțării Proiectului “Promovarea investițiilor străine din România prin publicarea lunară a unui newsletter” din fondurile pentru promovarea imaginii externe a României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 775 din data de 24 august 2004
343. Hotărâre nr. 1316 din 19 august 2004 privind aprobarea donării a 12 lucrări de artă plastică, achiziționate de către Ministerul Culturii și Cultelor, către Palatul Națiunilor din Geneva, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 779 din data de 25 august 2004
344. Hotărâre nr. 1293 din 13 august 2004 pentru aprobarea Planului de amenajare a teritoriului - Cetățile dacice din Munții Orăștiei, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 799 din data de 30 august 2004
345. Hotărâre nr. 1360 din 26 august 2004 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004 pentru județul Arad, în vederea finalizării Parcului reconcilierii româno-maghiare din municipiul Arad, județul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 810 din data de 2 septembrie 2004
346. Hotărâre nr. 1359 din 26 august 2004 privind aprobarea donării lucrării de artă plastică “Omul, spațiul, timpul”, achiziționată de Ministerul Culturii și Cultelor, către Consiliul Europei cu sediul la Strasbourg,

- publicată în Monitorul Oficial cu numărul 815 din data de 3 septembrie 2004
347. Hotărâre nr. 1381 din 2 septembrie 2004 privind propunerea Eminenței Sale, Episcop Vicar Adorjani Dezso Zoltan, în funcția de Episcop al Bisericii Evanghelice Lutherane din România, în vederea recunoașterii prin decret al Președintelui României, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 823 din data de 7 septembrie 2004
348. Hotărâre nr. 1371 din 26 august 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2004 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru Arhiepiscopia Bucureștilor - parohia "Sf. Spiridon Vechi", publicată în Monitorul Oficial cu numărul 823 din data de 7 septembrie 2004
349. Hotărâre nr. 1424 din 2 septembrie 2004 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2004, pentru județul Arad, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 836 din data de 10 septembrie 2004
350. Hotărâre nr. 1455 din 9 septembrie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, în vederea inaugurării Muzeului Național de Artă Contemporană, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 842 din data de 14 septembrie 2004
351. Hotărâre nr. 1478 din 9 septembrie 2004 privind transmiterea sălilor și grădinilor de spectacol cinematografic, proprietate publică a statului, din administrarea Centrului Național al Cinematografiei în administrarea Regiei Autonome de Distribuție și Exploatare a Filmelor "Româniafilm", publicată în Monitorul Oficial cu numărul 852 din data de 17 septembrie 2004
352. Hotărâre nr. 1493 din 9 septembrie 2004 privind transmiterea, fara plata, a unui imobil în proprietatea Arhiepiscopiei Sucevei și Radautilor din cadrul Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 870 din data de 23 septembrie 2004
353. Hotărâre nr. 1533 din 23 septembrie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2004, din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului pe anul 2004, pentru reabilitarea și consolidarea unor lacasuri de cult, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 883 din data de 28 septembrie 2004
354. Hotărâre nr. 1534 din 23 septembrie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului pe anul 2004, pentru Manastirea Ortodoxa Râmet din judetul Alba, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 892 din data de 30 septembrie 2004
355. Hotărâre nr. 1551 din 23 septembrie 2004 privind recunoasterea Asociației "Grupul pentru Dialog Social" ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 899 din data de 4 octombrie 2004
356. Hotărâre nr. 1544 din 23 septembrie 2004 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 742/2003 privind organizarea și functionarea Ministerului Culturii și Cultelor, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 899 din data de 4 octombrie 2004
357. Hotărâre nr. 1615 din 7 octombrie 2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2004 din Fondul de rezerva bugetara la dispozitia Guvernului, pentru finalizarea unor lucrari la Manastirea "Sfântul Dimitrie" - Sighisoara din cadrul Arhiepiscopiei Ortodoxe Române Alba Iulia, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 917 din data de 8 octombrie 2004

358. Hotărâre nr. 1545 din 23 septembrie 2004 pentru aprobarea Programului de aplicare a Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Polone privind colaborarea în domeniile științei, învățământului și culturii pentru anii 2003-2006, semnat la București la 8 octombrie 2003, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 923 din data de 11 octombrie 2004
359. Hotărâre nr. 1646 din 7 octombrie 2004 privind recunoasterea Asociației Naționale a Caselor de Cultura ale Sindicatelor din România ca fiind de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 947 din data de 15 octombrie 2004
360. Hotărâre nr. 1681 din 14 octombrie 2004 pentru modificarea art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1.455/2004 privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor din Fondul de rezerva bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2004, în vederea inaugurării Muzeului Național de Artă Contemporană, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 944 din data de 15 octombrie 2004
361. Hotărâre nr. 1603 din 30 septembrie 2004 privind darea unui imobil în folosință gratuită Asociației “Grupul pentru Dialog Social”, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 949 din data de 18 octombrie 2004
362. Hotărâre nr. 1640 din 7 octombrie 2004 privind stabilirea unor măsuri pentru organizarea și funcționarea Muzeului Costumelor Populare din România, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 960 din data de 20 octombrie 2004
363. Hotărâre nr. 1620 din 7 octombrie 2004 privind aprobarea prealabilă, în vederea recunoașterii prin hotărâre judecătorească, a “Congregației Surorilor de Caritate Dominicane ale Prezentării Sfintei Fecioare” din Tours, Republica Franceză, publicată în Monitorul Oficial cu numărul 967 din data de 21 octombrie 2004

D. Ordine ale ministrului culturii și cultelor

1. Ordinul nr. 2008/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 114/2001, pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor;
2. Ordinul nr. 2009/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 114/2001, pentru aprobarea Normelor de acreditare a experților;
3. Ordinul nr. 2041/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 262/2001 pentru aprobarea regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de avizare a Lăcașurilor de Cult;
4. Ordinul nr. 2543/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 332/2001 privind modificarea și completarea Ordinului președintelui Oficiului Național al Cinematografiei nr. 1/2000 pentru aprobarea vânzării și încheierii contractelor de leasing cu clauză irevocabilă de vânzare de active disponibile din patrimoniul Regiei Autonome a Distribuției și Exploatații Filmelor „România Film”;
5. Ordinul nr. 2057/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 439/2001 privind modificarea Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2041/2001 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de Avizare a Lăcașurilor de Cult;
6. Ordinul nr. 2.081/2001, publicat în Monitorul Oficial nr. 570/2001, privind modificarea Ordinului ministrului culturii nr. 2.032/1999 pentru înființarea Comisiei de Atestare în Domeniul Monumentelor Istorice și aprobarea normelor și criteriilor de atestare a experților în domeniul protejării monumentelor istorice și a specialiștilor în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice;
7. Ordin nr. 2129 din 8 noiembrie 2001, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 846 din data de 28 decembrie 2001 privind angajarea

directorilor generali sau, după caz, a directorilor instituțiilor publice de cultură subordonate Ministerului Culturii și Cultelor;

8. Ordin nr. 2019 din 14 martie 2002, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 213 din data de 28 martie 2002 privind modificarea Ordinului ministrului culturii nr. 2032/1999, pentru înființarea Comisiei de Atestare în Domeniul Monumentelor Istorice și aprobarea normelor și criteriilor de atestare a experților în domeniul protejării monumentelor istorice și a specialiștilor în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice;
9. Ordin nr. 2043 din 29 mai 2002, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 260 din data de 28 martie 2002, pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice;
10. Ordin nr. 2053 din 17 mai 2002, publicat în Monitorul Oficial cu numărul 349 din data de 24 mai 2002, pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile;
11. Ordin nr. 421 din 20 martie 2003 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei interministeriale pentru zone construite protejate - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 427 din data de 18 iunie 2003;
12. Ordin nr. 2620 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului din municipiul București, str. Traian nr. 184, sectorul 2 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 503 din data de 11 iulie 2003;
13. Ordin nr. 2621 din 7 aprilie 2003 privind declararea Restaurantului Bordei din municipiul București, Bd. Aviatorilor nr. 108, sectorul 1 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 503 din data de 11 iulie 2003;
14. Ordin nr. 2657 din 22 mai 2003 privind recunoașterea Statutului de organizare și funcționare al Organizației Religioase “Martorii lui Iehova” - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 414 din data de 13 iunie 2003;
15. Ordin nr. 2664 din 26 mai 2003 pentru aprobarea Criteriilor și procedurii de acordare a statutului de utilitate publică asociațiilor, fundațiilor și federațiilor care desfășoară activități din sfera de competență a Ministerului Culturii și Cultelor - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 383 din data de 3 iunie 2003;
16. Ordin nr. 2673 din 20 martie 2003 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei interministeriale pentru zone construite protejate - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 427 din data de 18 iunie 2003;
17. Ordin nr. 2682 din 13 iunie 2003 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 448 din data de 24 iunie 2003;
18. Ordin nr. 2684 din 18 iunie 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia - publicat în Monitorul Oficial cu numărul 448 din data de 24 iunie 2003;
19. Ordin nr. 2745 din 14 iulie 2003 privind instituirea procedurii de administrare specială la Compania Națională a Imprimeriilor “Coresi” - S.A. - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 537 din data de 25 iulie 2003;
20. Ordin nr. 2605 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului situat în municipiul București, str. Mircea Vulcănescu nr. 8, sectorul 1 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;

21. Ordin nr. 2606 din 7 aprilie 2003 privind clasarea imobilului situat în municipiul București, bd. Ferdinand nr. 3, sectorul 2 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
22. Ordin nr. 2607 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Centrului de plasament nr. 1 "Sfânta Ecaterina", situat în municipiul București, bd. Mareșal Averescu nr. 17, sectorul 1 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
23. Ordin nr. 2613 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului situat în municipiul Brașov, Str. Pe Tocile nr. 124, județul Brașov - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
24. Ordin nr. 2612 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului "Casa Orman", situat în municipiul Craiova, str. Frații Buzești nr. 27, județul Dolj - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
25. Ordin nr. 2611 din 7 aprilie 2003 privind declararea locuinței din orașul Vălenii de Munte, str. Berevoiești nr. 30, județul Prahova - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
26. Ordin nr. 2610 din 7 aprilie 2003 privind declararea locuinței sătești Goșnea Dobrița din satul Colceag, comuna Colceag, județul Prahova - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
27. Ordin nr. 2609 din 7 aprilie 2003 privind declararea locuinței din municipiul Bacău, str. I. S. Sturza nr. 63 A, județul Bacău - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
28. Ordin nr. 2608 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului situat în orașul Slănic, Str. 23 August nr. 35, județul Prahova - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 567 din data de 6 august 2003;
29. Ordin nr. 2616 din 7 aprilie 2003 privind clasarea sinagogii din orașul Șimleu Silvaniei, Piața 1 Mai, județul Sălaj - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
30. Ordin nr. 2623 din 7 aprilie 2003 privind declararea locuinței situate în municipiul Turnu Măgurele, str. General Praporgescu nr. 59 A, județul Teleorman - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
31. Ordin nr. 2622 din 7 aprilie 2003 privind declararea din oficiu a imobilului situat în municipiul Târgoviște, calea Câmpulung nr. 46, județul Dâmbovița - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
32. Ordin nr. 2619 din 7 aprilie 2003 privind clasarea imobilului situat în municipiul București, str. C. A. Rosetti nr. 26, sectorul 1 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
33. Ordin nr. 2618 din 7 aprilie 2003 privind clasarea sinagogii din municipiul Timișoara, str. I. L. Caragiale nr. 2, județul Timiș - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
34. Ordin nr. 2617 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Templului comunității evreiești din municipiul Buzău, str. Alexandru Marghiloman nr. 29, județul Buzău - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
35. Ordin nr. 2615 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Stației de Pompare Grozăvești din municipiul București, Splaiul Independenței nr. 235-237, sectorul 6 - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;
36. Ordin nr. 2614 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Ansamblului Mănăstirii Țigănești din satul/comuna Ciolpani, județul Ilfov - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 570 din data de 8 august 2003;

37. Ordin nr. 2629 din 7 aprilie 2003 privind clasarea parcului Coloanei fără Sfârșit din municipiul Târgu Jiu, județul Gorj - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
38. Ordin nr. 2630 din 7 aprilie 2003 privind clasarea unor părți din imobilul situat în municipiul Ploiești, Aleea Gladiolelor nr. 2, județul Prahova - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
39. Ordin nr. 2628 din 7 aprilie 2003 privind clasarea imobilului "Palatul Marincu" din municipiul Calafat, Str. 22 Decembrie nr. 6, județul Dolj - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
40. Ordin nr. 2627 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Grupului Statuar Mihai Viteazul, amplasat în municipiul Sfântu Gheorghe, județul Covasna - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
41. Ordin nr. 2626 din 7 aprilie 2003 privind clasarea imobilului - Casa memorială Emil Cioran, situat în comuna Rășinari, str. Protopop Emil Cioran nr. 1.092, județul Sibiu - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
42. Ordin nr. 2625 din 7 aprilie 2003 privind clasarea Cavoului Arizan situat în cimitirul municipiului Roșiori de Vede, str. Stelian Popescu, județul Teleorman - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
43. Ordin nr. 2624 din 7 aprilie 2003 privind declararea imobilului situat în orașul Găești, Str. Liniștei nr. 6, județul Dâmbovița - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 573 din data de 11 august 2003;
44. Ordin nr. 2671 din 3 iunie 2003 privind clasarea Sinagogii ortodoxe situate în municipiul Oradea, str. Mihai Viteazul nr. 4, județul Bihor - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 574 din data de 11 august 2003;
45. Ordin nr. 2799 din 8 septembrie 2003 pentru aprobarea Condițiilor în care se conferă Ordinul Meritul Cultural și Medalia Meritul Cultural, pe categoriile corespunzătoare activităților specifice și conexe domeniului cultural - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 665 din data de 19 septembrie 2003;
46. Ordin nr. 2807 din 3 octombrie 2003 pentru modificarea Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2.682/2003 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minimale de evidență a monumentelor istorice - Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 709 din data de 10 octombrie 2003;
47. Ordin nr. 2830/2003 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei de Avizare a Lăcașurilor de Cult – publicat în Monitorul Oficial cu numărul 791 din data de 10 noiembrie 2003;
48. Ordin nr. 2823/1566/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidenta și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, publicat în Monitorul Oficial nr. 873 din 9 decembrie 2003. Ordinul a fost emis de ministrul culturii și cultelor și de ministrul finanțelor publice;

49. Ordin nr. 2883 din 15 decembrie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind desfășurarea activităților specifice așezămintelor culturale, publicat în Monitorul Oficial numărul 20 din 12 ianuarie 2004;
50. Ordin nr. 2891 din 18 decembrie 2003 privind modificarea Ordinului ministrului culturii și cultelor nr. 2.830/2003 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de Avizare a Lăcașurilor de Cult, publicat în Monitorul Oficial numărul 53 din 22 ianuarie 2004;
51. Ordin nr. 2063 din 19 februarie 2004 privind clasarea Ruinelor Hanului Stavropoleos, situate în municipiul București la intersecția străzilor Poștei și Stravropoleos, sectorul 3, publicat în Monitorul Oficial numărul 218 din 12 martie 2004;
52. Ordin nr. 2045 din 4 februarie 2004 privind declararea imobilului “Tribunalul Județean”, situat în municipiul Bacău, str. Oituz nr. 20, județul Bacău, publicat în Monitorul Oficial numărul 282 din 31 martie 2004;
53. Ordin nr. 2046 din 4 februarie 2004 privind declararea imobilului “Casa Mihail Sadoveanu”, situat în municipiul București, str. Barbu Delavrancea nr. 47, sectorul 1, publicat în Monitorul Oficial numărul 282 din 31 martie 2004;
54. Ordin nr. 2049 din 4 februarie 2004 privind declararea imobilului situat în municipiul București, str. Matei Basarab nr. 45 (fostă str. Labirint nr. 61), sectorul 3, publicat în Monitorul Oficial numărul 282 din 31 martie 2004;
55. Ordin nr. 2042 din 4 februarie 2004 privind declararea imobilului situat în municipiul București, str. Dr. Iacob Felix nr. 16, sectorul 1, publicat în Monitorul Oficial numărul 282 din 31 martie 2004;
56. Ordin nr. 2043 din 4 februarie 2004 privind declararea imobilului situat în municipiul București, str. Agricultori nr. 108, sectorul 2, publicat în Monitorul Oficial numărul 282 din 31 martie 2004;
57. Ordin nr. 2188 din 15 martie 2004 pentru modificarea și completarea anexelor nr. 3 și 8 la Normele metodologice privind perceperea, încasarea, utilizarea, evidența și controlul destinației sumelor rezultate din aplicarea timbrului literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și procedura de solicitare și comunicare a opțiunilor titularilor de drepturi de autor sau ale titularilor de drepturi conexe dreptului de autor ori, după caz, ale moștenitorilor acestora, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor și al ministrului finanțelor publice nr. 2.823/1.566/2003, publicat în Monitorul Oficial numărul 290 din 1 aprilie 2004;
58. Ordin nr. 2047 din 4 februarie 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea elementelor de decor, de recuzită, a costumelor, a păpușilor/marionetelor, a instrumentelor și a știmelor din instituțiile de spectacol, publicat în Monitorul Oficial numărul 295 din aprilie 2004;
59. Ordin nr. 2193 din 17 martie 2004 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a așezămintelor culturale, publicat în Monitorul Oficial numărul 312 din 8 aprilie 2004;
60. Ordin nr. 2070 din 1 martie 2004 privind declararea imobilului situat în municipiul București, bd. Iancu de Hunedoara nr. 54A, sectorul 1, publicat în Monitorul Oficial numărul 377 din 29 aprilie 2004;
61. Ordin nr. 2081 din 4 martie 2004 privind clasarea Bisericii de lemn “Cuvioasa Paraschiva”, situată în satul Vețel, comuna Vețel, județul

Hunedoara, publicat în Monitorul Oficial numărul 377 din 29 aprilie 2004;

62. Ordin nr. 2216 din 6 aprilie 2004 privind declararea imobilului “Locuință orășenească sătească”, situat în orașul Slănic, str. George Coșbuc (fostă 6 Martie) nr. 5, județul Prahova, publicat în Monitorul Oficial numărul 476 din 27 mai 2004;

63. Ordin nr. 493 din 9 iulie 2004 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comitetului interministerial pentru zona montană, publicat în Monitorul Oficial numărul 694 din 2 august 2004;

64. Ordin nr. 2397 din 8 septembrie 2004 privind declararea imobilului situat în municipiul București, str. Teleajen nr. 15 A, sectorul 2, publicat în Monitorul Oficial numărul 960 din 20 octombrie 2004.

Tipărit la CNI „Coresi” S.A.
Sistemul calității certificat
SR EN ISO 9001 : 2001

